

ชื่อเรื่อง	การศึกษาดัชนีภาวะและปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้ แฟ้มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์	
ผู้วิจัย	พัฒนาพงษ์ เกษไพฑูริย์	
กรรมการควบคุม	รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์	ประธานกรรมการ
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์มาลิณี จุโฑปะมา	กรรมการ
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พงศ์เพชร เก่งศักดิ์ดา	กรรมการ
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	สาขา การบริหารการศึกษา
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์ 2546

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อ
สภาพและปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานในโรงเรียนประถมศึกษา
จำแนกตามวุฒิการศึกษา ระยะเวลาการทำงาน และการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีชนแตกต่าง
ตามชั้นตอนการประเมิน 10 ขั้นตอน คือขั้นการกำหนดจุดประสงค์ของแฟ้มสะสมผลงาน ขั้นการ
รวบรวมผลงานหรือหลักฐาน ขั้นการคัดเลือกงานหรือหลักฐาน ขั้นการสร้างสรรคผลงานหรือ
การจัดระบบ ขั้นการสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้สึกลูกผลงาน ขั้นการตรวจสอบความ
สามารถของตนเอง ขั้นการประเมินผลงานหรือหลักฐาน ขั้นการสร้างความสัมพันธ์ ขั้นการทัก
ให้มีคุณค่าหรือไว้เบื้องหลังผลงาน และขั้นการระดมความคิดเห็นผลงานหรือการจัดนิทรรศการ
กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์
จำนวน 826 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางสำเร็จรูปของ ทาโร ยามานะ
(Taro Yamane) เพื่อให้การสุ่มกลุ่มย่อยตามระดับชั้น (Stratified Random Sampling) โดยให้
กระจายไปต่อขนาดโรงเรียนตามสัดส่วน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)
แบบเลขคณิตได้รั้กลับคืนมา 756 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.53 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น
แบบสอบถาม มี 3 ลักษณะคือ แบบสำรวจรายการ (Check List) แบบมาตราส่วนประมาณค่า
(Rating Scale) 5 ระดับและแบบปลายเปิด (Open Form) แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น
ระหว่าง 1.910 - 4.116 และมีค่าความเชื่อมั่น 0.9537 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ
ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบแบบทีฐานใช้การวิเคราะห์

ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการของ Scheffe's Method) กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน ตามความคิดเห็นของครู โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชั้นตอน พบว่า ชั้นควรสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้เกี่ยวกับผลงาน ชั้นการตรวจสอบความสามารถของตนเอง ชั้นการสร้างความรู้ความเข้าใจ ชั้นการทำให้มีคุณค่าหรือปรับเปลี่ยนผลงาน และชั้นการประจักษ์สัมพันธผลลงหรือการจัดนิทรรศการ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนชั้นตอนอื่น ๆ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

2. เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษามา โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายชั้นตอน พบว่า ชั้นการกำหนดจุดประสงค์ของแฟ้มสะสมผลงาน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ชั้นการคัดเลือกงานหรือหลักฐาน และชั้นการประเมินผลงานหรือหลักฐาน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนชั้นตอนอื่น ๆ มีปัญหาไม่แตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายชั้นตอน พบว่า ชั้นการตรวจสอบผลงานของตนเองและชั้นการประจักษ์สัมพันธผลงาน หรือการจัดนิทรรศการ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนชั้นตอนอื่น ๆ มีปัญหาไม่แตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามอายุปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายชั้นตอนพบว่า ชั้นการกำหนดจุดประสงค์ของแฟ้มสะสมผลงาน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ชั้นการสร้างสรรคผลงานหรือการจัดระบบ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนชั้นตอนอื่น ๆ มีปัญหาไม่แตกต่างกัน

5. ข้อเสนอแนะและปัญหาเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน เห็นว่า ควรมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้แก่ครู โดยวิทยากรมืออาชีพที่มีความรู้ความสามารถ หน่วยงานต้นสังกัดหรือโรงเรียนควรจัดสรรเอกสาร คู่มือ วัสดุ วัสดุภัณฑ์ ตลอดจนอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัยให้ทั่วถึง จัดอบรมกำลังครูให้เพียงพอคนละคน และควรขึ้นเรียนผู้บริหารโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องควรเห็นความสำคัญ มีการนิเทศติดตามและสร้างความเข้าใจระหว่างกันอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนครูต้องร่วมมือกันพัฒนาทักษะของนักเรียนเจ้าหน้าที่มีปัญหาคือ การประเมินผลยังไม่เหมาะสม

TITLE A Study of Conditions and Problems of Authentic Assessment by Using Portfolios According to the Opinions of the Teachers in Schools Under the Office of Buriram Provincial Primary Education

AUTHOR Phattanapong Saiphet

ADVISORS Associate Professor Prasit Suwannarak, Chair
Associate Professor Malinee Juthopama, Co – advisor
Associate Professor Phongphet Sangsakda, Co – advisor

DEGREE Master of Education   **MAJOR** Educational Administration

SCHOOL Rajabhat Institute Buriram   **YEAR** 2003

ABSTRACT

The purposes of this study were to study and to compare the conditions and problems of authentic assessment by using portfolios according to the opinions of teachers in the schools under the Office of Buriram Provincial Primary Education. The comparisons were made on the basis of their level of education, teaching experience and the size of schools in which they were working. The study investigated 10 steps of making a portfolio: determining the purposes, collecting artifacts/ evidences, selecting artifacts/ evidences, creating/ organizing artifacts/ evidences, reflecting opinions towards one's own artifacts, self assessing, evaluating the artifacts/ evidences, making connection, upgrading/ changing the artifacts/ evidences and publicizing/ exhibiting the artifacts/ evidences. The samples were 826 teachers selected from the population of all teachers in the primary schools under the Office of Buriram Provincial Primary Education through the Iaro Yamane's Table, Stratified Random Sampling and Simple Random Sampling respectively. The data of 756 responses or about 91.53 % were obtained. The research instruments were questionnaires consisting of 3 parts: Check List, Rating Scale and Open Form. The discriminating power of the questionnaire was at 1.910 - 4.116, and its reliability was at 0.9537. The statistic techniques used to analyze the data were frequency, mean and standard deviation. The hypotheses were tested by One Way Analysis of Variance (One - Way ANOVA), and Scheffe's method was used for dual comparisons. The significant difference was set at the level of .05. The results of the study were as the followings:

1. The level of the teachers' opinions towards the problems of authentic assessment by using portfolios was at the average level. When steps were considered, it was found that the problems on the steps of reflecting opinions towards one's own artifacts, self assessing, making connection, upgrading/ changing the artifacts/ evidences and publicizing/ exhibiting the artifacts/ evidences were at the average level. The problems of the others were at the low ones.

2. There was no significant difference between the opinions of teachers with different levels of education towards the problems of authentic assessment by using portfolios as a whole. However, there was a significant difference at the level of .01 on the steps of determining the purposes, and at .05 level on selecting artifacts/ evidences and evaluating the artifacts/ evidences. There was no significant difference on other steps.

3. There was no significant difference between the opinions of the teachers of different teaching experiences towards the problems of authentic assessment by using portfolios as a whole. Nor was there any significant difference on each step except for self assessing and publicizing/ exhibiting the artifacts/ evidences on which the significant difference was found at the .05 level.

4. There was no significant difference between the opinions of the teachers working in schools of different sizes as a whole. When the steps were investigated, the difference at .01 and .05 level was found on determining the purposes and creating/ organizing artifacts/ evidences respectively. There was no significant difference found on other steps.

5. There were some suggestions made as the followings: workshop training guided by professional guest lecturers should be provided for teachers; all schools should be provided with documents, handbooks, materials and information technology; enough teachers should be provided for every school; school administrators and everyone concerned should recognize the importance of the method; supervising and understanding making should be continually made; and all teachers should always cooperate with one another to develop students' skills which they find as the problems.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาจากคณาจารย์และผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ให้คำแนะนำและให้ข้อคิดเห็น ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้ โดยเฉพาะรองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์มาลีณี จุใจระมา และผู้ช่วยศาสตราจารย์พงษ์เพชร สังข์ศักดิ์ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประคอง กาญจนการุณ และผู้ช่วยศาสตราจารย์อนุ ยอดพรหมมินทร์ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับ จึงขอกราบขอพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย ที่ได้อำนวยความสะดวกและประสานงานในการทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประคอง กาญจนการุณ อาจารย์สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ นายอศุขย์ สุจริรัมย์ ศึกษานิเทศก์ 8 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ นายปัญญา ยางบอก ศึกษานิเทศก์ 7 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ที่กรุณาตรวจและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอทุกท่าน ที่อำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลวิจัย และขอขอบคุณครูในโรงเรียนทุกท่านที่ให้ความกรุณาตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ คุณกรุณา สายเพชร อาจารย์ 3 โรงเรียนเรืองทองสามัคคี คุณกนกมาพร สายเพชร และคุณสุธีรพันธ์ สายเพชร ที่เป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จเรียบร้อย

ประ โยชนม์และคุณคำจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตเวทิตาคุณแก่บิดามารดา บุรพจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน

พัฒนาพงษ์ สายเพชร

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความร่วมมือการให้เก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศท 1524 20/ 7 287

สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000

7 พฤษภาคม 2545

เรื่อง ขอดำเนินการขอความเห็นชอบเรื่องมีมติในการทำการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประคอง กาญจนการุณ

ด้วยพัฒนาพงษ์ สายเพชร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการประเมินผลตามสภาพความจริงโดยใช้แฟ้มสะสมงานตามความคิดเห็นครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี รศ.ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเรื่องมีมติในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อบริการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ บุญการุณ)

อธิการบดีสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 0 4461-1221, 0-4460-1616-20 ต่อ 3806

โทรสาร 0-4461-2858

ที่ ศษ 1524.20/ว 287

สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนเจริญ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000

7 พฤษภาคม 2545

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำบรวิจัย

เรียน นายปัญญา ขางนอก

ด้วยพัฒนาพงษ์ สายเพชร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการประเมินผลตรรกภาพความจริงโดยใช้แฟ้มสะสมงานตามความคิดเห็นครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ดร.ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำบรวิจัยและศึกษาข้อมูลจริงนี้ เพื่อให้ผู้ทำบรวิจัยจะได้ดำเนินการให้ทันพจนต์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรามชัย บุญลาภ)

อธิการบดีสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 0 - 4461- 1221, 0 - 4460 1616 - 20 ตล 3806

โทรสาร 0 - 4461 - 2858

ที่ ศท 1524.20/ว 287

สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000

7 พฤษภาคม 2545

เรื่อง ขาดความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัย

เรียน นายกลุศลย์ สุชีรัมย์

ด้วยพัฒนาพงษ์ สายเพชร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษา สภาพและปัญหาการประเมินผลตามสภาพความจริงโดยใช้แฟ้มสะสมงานตามความคิดเห็นทวิใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี รศ.ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์ เป็นประธานกรรมการ ควบคุมวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอขออนุญาตจากท่านเป็นผู้เป็นผู้ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ ดำเนินการในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ เบญจกาญจน์)
อธิการบดีสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 0 4461-1221, 0-4460-1616-20 ต่อ 3808

โทรสาร 0-4461-2858

ที่ ศบ 1524.20/ว 289

สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000

6 มิถุนายน 2545

เรื่อง ขอบขออนุญาตเผยแพร่ใบแจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

ด้วยนายพัฒนาพงษ์ สายเพชร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การศึกษารูปแบบและปัญหาการประเมินผลตามสมรรถนะจริงโดยใช้แฟ้มสะสมงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ว.ศ.ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นักศึกษามีความประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามแก่ผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ บุญขาม)

อธิการบดีสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจ

โทร. 0 - 4481 - 1221, 0 - 4460 - 1616 - 20 ต่อ 3806

โทรสาร 0 - 4481 - 2558

ที่ ศธ 1131/5524

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์
50 ถนนอิสานบุรีรัมย์ 31000

๗ มิถุนายน 2545

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ทุกอำเภอ/กิ่งอำเภอ

ด้วยนายพัฒนาพงษ์ สายเพชร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาสภาพและปัญหาการประเมินผลคามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์" ซึ่งนักศึกษายกเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามแก่ผู้เกี่ยวข้องในการวิจัย

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ขอให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ / กิ่งอำเภอ แจ้งสถานศึกษาในสังกัดของท่าน ให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ แก้วทอง)ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์
ผู้กำกับราชการการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

ฝ่ายบริการการศึกษา

โทร. 0 4461 1402

โทรสาร 0 4462 0277

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อสำรวจ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Buriram Rajabhat University

รหัสแบบสอบถาม .....

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

การศึกษาสภาพและปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

คำชี้แจง 1. แบบสอบถามชุดนี้มีทั้งหมด 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีทั้งหมด 3 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง

โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

ตามขั้นตอนการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน 10 ขั้นตอนคือ

1. ขั้นการกำหนดจุดประสงค์ของเพิ่มสะสมผลงาน
2. ขั้นการรวบรวมผลงานหรือหลักฐาน
3. ขั้นการคัดเลือกงานหรือหลักฐาน
4. ขั้นการสร้างสรรค์ผลงานหรือการจัดระบบ
5. ขั้นการสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้สึกลูกต่อผลงาน
6. ขั้นการตรวจสอบความสามารของตนเอง
7. ขั้นการประเมินผลงานหรือหลักฐาน
8. ขั้นการสร้างความสัมพันธ์
9. ขั้นการทำให้มีคุณค่าหรือปรับเปลี่ยนผลงาน
10. ขั้นการประชาสัมพันธ์ผลงานหรือการจัดนิทรรศการ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อสอบถามและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยให้เพิ่มสะสมผลงานในโรงเรียนประถมศึกษา

2. ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามนี้ให้ครบทุกข้อตามระดับการปฏิบัติงานที่ปฏิบัติจริง

3. ข้อมูลที่ท่านตอบจะไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่แต่ประการใด ข้อมูลที่ได้จะเก็บไว้ในความลับและนำผลไปใช้สำหรับการวิจัยในครั้งนี้เท่านั้น

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในการให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นายพัฒนาพงษ์ สายเหนือ

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริษักรรการศึกษาศาสตร์

สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
คำชี้แจง โปรดให้รายละเอียดเกี่ยวกับตัวท่าน โดยกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ( ) หน้า
ข้อความที่เป็นสถานภาพของท่านตามความเป็นจริง

1. วุฒิการศึกษา
(...) ต่ำกว่าปริญญาตรี
(...) ปริญญาตรี
(...) สูงกว่าปริญญาตรี
2. ประสบการณ์การทำงาน
(...) ต่ำกว่า 5 ปี
(...) 5 ปีถึง 10 ปี
(...) สูงกว่า 10 ปีขึ้นไป
3. ขนาดโรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงานอยู่
(...) ขนาดเล็ก จำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน
(...) ขนาดกลาง จำนวนนักเรียน 121 - 300 คน
(...) ขนาดใหญ่ จำนวนนักเรียน 301 คนขึ้นไป

ตอนที่ 2

การศึกษาสภาพและปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานตามความคิดเห็น
ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

คำชี้แจง โปรดอ่านและพิจารณาข้อความในแต่ละขั้นตอนของการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้
แฟ้มสะสมผลงานในโรงเรียนประถมศึกษา ที่กำหนดให้ แล้วกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องของ
ข้อมติของแต่ละข้อที่ตรงกับระดับการปฏิบัติของท่าน โดยกำหนดระดับคะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับการปฏิบัติจริง มากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติจริง มาก
- 3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติจริง ปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติจริง น้อย
- 1 หมายถึง ระดับการปฏิบัติจริง น้อยที่สุด

ข้อ	การประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้ แฟ้มสะสมผลงานในโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1	ขั้นการกำหนดจุดประสงค์ของแฟ้มสะสมผลงาน ศึกษาหลักสูตร จุดประสงค์ เนื้อหา วิธีการวัด และประเมินผล.....					
2	วิเคราะห์เนื้อหาหลักสูตรเพื่อกำหนดแฟ้ม สะสมผลงาน.....					
3	กำหนดจุดประสงค์การทำแฟ้มสะสมผลงาน สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้.....					
4	ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดจุดประสงค์ของ แฟ้มสะสมผลงาน.....					
5	วางแผนการประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน					
6	แจ้งให้นักเรียนทราบจุดประสงค์การเรียนรู้และ วิธีการวัดและประเมินผล.....					
	ขั้นการรวบรวมผลงานหรือหลักฐาน					
7	กำหนดแผนหรือระยะเวลาในการเก็บรวบรวม ผลงานไว้ล่วงหน้า.....					
8	ให้โอกาสแก่นักเรียนประเมินและแก้ไขปรับปรุง ชิ้นงานก่อนการจัดเก็บ.....					
9	ชิ้นงานที่เก็บรวบรวมเก็บจากชิ้นงานที่ดี					
10	ผลงานที่จัดเก็บเกิดจากกระบวนการเรียนรู้และ การปฏิบัติจริงของนักเรียน.....					
11	เก็บรวบรวมผลงานเศษเหลือตรงกับจุดประสงค์ การเรียนรู้.....					
12	จัดทำทะเบียนชิ้นงานเพื่อให้การจัดเก็บเป็นไป อย่างมีระบบ.....					
	ขั้นการคัดเลือกงานหรือหลักฐาน					
13	ครูร่วมกับนักเรียนวางแผนการคัดเลือกชิ้นงาน.....					

ข้อ	การประเมินผลตามสภาพจริง โดยชี้ เพิ่มคะแนนผลงานในโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
14	ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดเกณฑ์ในการ คัดเลือกชิ้นงาน.....					
15	ให้คำแนะนำแก่นักเรียนในการเลือกชิ้นงานที่ ดีที่สุด ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์.....					
16	ทำความเข้าใจกับนักเรียนเพื่อคัดเลือกงานได้ สอดคล้องกับเกณฑ์และมาตรฐาน.....					
17	ให้อิสระแก่นักเรียนในการเลือกผลงานด้วยตัวเอง					
18	กำหนดให้นักเรียนคัดเลือกผลงานหลังจากมีงาน ไม่น้อยกว่า 4-5 ชิ้นหรือเรียนไปแล้ว 1 เดือน.....					
19	ชั้นการสร้างสรรค์ผลงานหรือการจัดระบบ ครูร่วมกับนักเรียนวางแผนการสร้างสรรค์ผลงาน ไว้ล่วงหน้า.....					
20	จัดองค์ประกอบของพื้นที่ในระดมและเริ่มพันธ์ กันเป็นอย่างดี.....					
21	ครูจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์สำหรับจัดการแสดง เพิ่มคะแนนผลงานแก่นักเรียน.....					
22	ให้คำแนะนำแก่นักเรียนเกี่ยวกับการจัดองค์ ประกอบของเพิ่มคะแนนผลงาน.....					
23	ให้นักเรียนตกแต่งและสร้างสรรค์เพิ่มคะแนน ผลงานได้พออัตร.....					
24	บันทึกความรู้เด็กหรือข้อคิดเห็นจากการตกแต่ง เพิ่มคะแนนผลงาน.....					
25	ชั้นการสะท้อนความภาคภูมิใจ/ความรู้สึต่อผลงาน วางแผนติดตาม ประเมินผลและการสะท้อนความ ภาคภูมิใจหรือว่า เมื่อได้ค่าชิ้นงาน.....					

ข้อ	การประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้ เพิ่มสะสมผลงานในโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
26	วางแผนวางให้นักเรียนสะท้อนตนเอง โดยการ ตั้งคำถามนำ.....					
27	ให้นักเรียนสะท้อนความรู้สึกหรือความคิดเห็น ต่อชั้นงานทุกชั้น.....					
28	วิพากษ์วิจารณ์ผลงานของนักเรียน.....					
29	ประชุมเพิ่มสะสมผลงานก่อนให้ข้อมูลย้อนกลับ					
30	ให้ข้อมูลย้อนกลับตรวจสอบจุดประสงค์ของชั้นงาน ชั้นการตรวจสอบความถาวรของตนเอง					
31	กำหนดเกณฑ์ในการตรวจสอบความสามารถของ ตนเองของนักเรียน.....					
32	กำหนดเป้าหมายและวิธีการในการตรวจสอบ ตนเอง.....					
33	ให้นักเรียนตรวจสอบความสามารถของตนเอง อย่างสม่ำเสมอ.....					
34	ให้นักเรียนวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของผลงาน					
35	นำผลการตรวจสอบความสามารถตนเองของ นักเรียนมาใช้เป็นแนวทางปรับปรุง.....					
36	ตรวจสอบการบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ของ เพิ่มสะสมผลงาน..... ชั้นการประเมินผลงานหรือหลักฐาน					
37	ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับผลการประเมินผลงาน					
38	กำหนดเกณฑ์การประเมินโดยให้นักเรียน มีส่วนร่วม.....					
39	วิเคราะห์คำถามเริ่มตั้งแต่จุดประสงค์ของเพิ่ม สะสมผลงานในบทเรียนกับจุดประสงค์ใน ป.๐๑					

ข้อ	การประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้ เพิ่มสะสมผลงานในโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
40	ใช้การประเมินเพิ่มสะสมผลงานเป็นส่วนหนึ่ง ในการประเมินการผ่านจุดประสงค์ใน ปี.02.....					
41	ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการประเมิน เพิ่มสะสมผลงาน.....					
42	ใช้เพิ่มสะสมผลงานประกอบการประเมินผล การเรียนรู้และจัดระดับผลการเรียนของนักเรียน ชั้นการสร้างความสัมพันธ์					
43	กำหนดและวางแผนการประชุมเพิ่มสะสมผลงาน					
44	จัดให้มีการประชุมแลกเปลี่ยนระดมความคิด เกี่ยวกับเพิ่มสะสมผลงาน.....					
45	ส่งเสริมให้มีการสร้างความเข้าใจระหว่างครู นักเรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับเพิ่มสะสมผลงาน					
46	ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมสม่ำเสมอ					
47	ประเมินผลการประชุมเพิ่มสะสมผลงานทุกครั้ง					
48	รายงานความก้าวหน้าและความสำเร็จของผู้เรียน ต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง.....					
49	ชั้นการทำให้มีคุณค่าหรือปรับเปลี่ยนผลงาน ศึกษา ทำความเข้าใจการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงาน					
50	จัดทำแผนและกำหนดการปรับเปลี่ยนผลงาน ไว้อย่างชัดเจน.....					
51	ให้คำแนะนำแก่นักเรียนในการทำให้เพิ่มสะสม ผลงานมีชิ้นงานที่ดี ทันสมัย น่าสนใจ.....					
52	ตรวจสอบการนำเข้าและเอาออกชิ้นงานเพื่อ พัฒนางาน ในเพิ่มสะสมผลงานของนักเรียน.....					
53	ควบคุมดูแลการไว้บ้านนักเรียนชิ้นงานให้เรียบร้อยตรง กำหนดไว้แต่ละครั้ง.....					

ข้อ	การประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้ เพิ่มสะสมผลงานในโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
54	จัดทำทะเบียนควบคุมชิ้นงานที่นำเข้าหรือเอาออก ขั้นการประชาสัมพันธ์ผลงานหรือ การจัดนิทรรศการ	.....	.....	.....	.....	.....
55	วางแผนและกำหนดรูปแบบการจัดนิทรรศการ เพิ่มสะสมผลงาน.....	.....	.....	.....	.....	.....
56	ให้นักเรียนเป็นผู้มีบทบาทหลักในการจัด นิทรรศการทั้งกระบวนการ.....	.....	.....	.....	.....	.....
57	ฝึกให้นักเรียนมีทักษะเกี่ยวกับรูปร่างอาคาร นำเสนอผลงาน.....	.....	.....	.....	.....	.....
58	จัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงความสัมพันธ์อันดี ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน.....	.....	.....	.....	.....	.....
59	เชิญผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้าร่วมกิจกรรม	.....	.....	.....	.....	.....
60	ประเมินผลการจัดนิทรรศการเพิ่มสะสมผลงาน นักเรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในแต่ละขั้นตอน (โปรดระบุ)
ถ้าชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นและเขียนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการประเมินผล
 ตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานในโรงเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ท่านเป็นผู้หนึ่งที่ช่วยให้งานวิจัยนี้สมบูรณ์และเที่ยงตรง ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

พัฒนพงษ์ ตายเพชร
 ผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
 Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ค
คำอ่านงานแปลของแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

คำอธิบายจำแนกของแบบสอบถาม

การประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้ แฟ้มสะสมผลงาน	t – test for Equality of Mean	
	t	Sig (2 tailed)
ขั้นการกำหนดจุดประสงค์ของแฟ้มสะสมผลงาน		
1 ศึกษาหนักสูตร จุดประสงค์ เนื้อหา วิธีการวัดและประเมินผล	2.369	.025
2 วิเคราะห์เนื้อหาหนักสูตรเพื่อจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน	2.086	.046
3 กำหนดจุดประสงค์การทำแฟ้มสะสมงานสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	2.779	.010
4 ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดจุดประสงค์ของแฟ้มสะสมผลงาน	3.439	.002
5 วางแผนการประเมิน โดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน	2.497	.019
6 แจ้งให้นักเรียนทราบจุดประสงค์การเรียนรู้และวิธีการวัดประเมินผล	2.246	.033
ขั้นการรวบรวมผลงานหรือหลักฐาน		
7 กำหนดแผนหรือระยะเวลาในการเก็บรวบรวมผลงานไว้ล่วงหน้า	2.009	.054
8 ให้โอกาสนักเรียนประเมินตนเองแก้ไขปรับปรุงชิ้นงานก่อนการจัดเก็บ	2.460	.020
9 ชิ้นงานที่เก็บรวบรวมเก็บจากชั้นเรียนที่ดี	2.376	.025
10 ผลงานที่จัดเก็บเกิดจากกระบวนการเรียนรู้และการปฏิบัติจริงของนักเรียน	2.510	.018
11 มีแฟ้มรวบรวมผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	2.477	.020
12 จัดทำทะเบียนชิ้นงานเพื่อให้การจัดเก็บเป็นไปอย่างมีระบบ	2.269	.031
ขั้นการคัดเลือกงานหรือหลักฐาน		
13 ครูร่วมกับนักเรียนวางแผนกำหนดเลือกชิ้นงาน	2.483	.019
14 ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกชิ้นงาน	2.779	.010
15 ให้คำแนะนำแก่นักเรียนในการเลือกชิ้นงานที่ดีที่สุด ตรวจสอบเนื้อหาและจุดประสงค์	2.576	.025
16 ทำความเข้าใจกับนักเรียนเพื่อคัดเลือกลงงานได้สอดคล้องกับเกณฑ์และมาตรฐานที่กำหนด	2.084	.046

การประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้ แฟ้มสะสมผลงาน	t - test for Equality of Mean	
	t	Sig (2 tailed)
17 ให้อิสระแก่นักเรียนในการเลือกผลงานด้วยตัวเอง	2.750	.010
18 กำหนดให้นักเรียนคัดเลือกผลงานหนึ่งจากมีงานไม่น้อยกว่า 4 – 5 ชิ้นหรือเรียนไปแล้ว 1 เดือน ขั้นการสร้างสรรค์ผลงานหรือการจัดระบบ	2.086	.046
19 ครูร่วมกับนักเรียนวางแผนการสร้างสรรค์ผลงานไว้ล่วงหน้า	1.974	.058
20 จัดองค์ประกอบของแฟ้มเป็นระบบและสัมพันธ์กันเป็นอย่างดี	2.510	.018
21 ครูจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์สำหรับการจัดตกแต่งแฟ้มสะสมผลงาน แก่นักเรียน	3.338	.002
22 ให้คำแนะนำแก่นักเรียนเกี่ยวกับการจัดองค์ประกอบของแฟ้ม สะสมผลงาน	2.534	.017
23 ให้นักเรียนตกแต่งและสร้างสรรค์แฟ้มสะสมผลงาน ได้อย่างอิสระ	2.432	.022
24 บันทึกความรู้ที่ศึกษาหรือข้อคิดเห็นจากการตกแต่งแฟ้มสะสมผลงาน ขั้นการสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้สึกลูกต่อผลงาน	2.736	.011
25 วางแผนติดตามประเมินผลการสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้สึกลูก ต่อผลงาน	2.376	.025
26 วางแนวทางให้นักเรียนสะท้อนตนเอง โดยการตั้งคำถามนำ	2.530	.017
27 ให้นักเรียนสะท้อนความรู้สึกลูกหรือความคิดเห็นต่อชิ้นงานทุกชิ้น	2.246	.033
28 วิทยานิพนธ์ผลงานของนักเรียน	2.244	.033
29 ประชุมแฟ้มสะสมผลงานก่อนให้ข้อมูลย้อนกลับ	1.974	.058
30 ให้ข้อมูลย้อนกลับตรงตามจุดประสงค์ของชิ้นงาน ขั้นการตรวจสอบความสามารถของตนเอง	2.953	.006
31 กำหนดเกณฑ์ในการตรวจเช็กความสามารถตนเองของนักเรียน	2.075	.047
32 กำหนดเป้าหมายและวิธีการในการตรวจสอบตนเอง	2.168	.039
33 ให้นักเรียนตรวจสอบความสามารถของตนเองอย่างสม่ำเสมอ	3.775	.001
34 ให้นักเรียนวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของผลงาน	2.016	.053

การประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้ เพิ่มสะสมผลงาน	t - test for Equality of Mean	
	t	Sig (2 tailed)
35 นำผลการตรวจสอบความสามารถตนเองของนักเรียนมาใช้เป็นแนวทางปรับปรุง	1.969	.059
36 ตรวจสอบการบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ของเพิ่มสะสมผลงาน ขั้นการประเมินผลงานหรือหลักสูตร	2.460	.020
37 ศึกษา ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผลงาน	3.862	.001
38 กำหนดเกณฑ์การประเมิน โดยนักเรียนมีส่วนร่วม	2.477	.020
39 วิเคราะห์ความเข้มแข็งของจุดประสงค์ของเพิ่มสะสมผลงาน ในบทเรียน ทั้งจุดประสงค์ใน ป.02	2.211	.035
40 ใช้การประเมินเพิ่มสะสมผลงานเป็นส่วนหนึ่งในการประเมินการ ผ่านจุดประสงค์ ใน ป.02	3.353	.002
41 ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการประเมินเพิ่มสะสมผลงาน	2.714	.011
42 ใช้เพิ่มสะสมผลงานประกอบการประเมินผลการเรียนรู้และ จัดระดับผลการเรียนของนักเรียน ขั้นการสร้างควมเข้มแข็ง	4.116	.000
43 กำหนดและวางแผนการประชุมเพิ่มสะสมผลงาน	1.910	.066
44 จัดให้มีการประชุมแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับเพิ่ม สะสมผลงาน	2.084	.046
45 ส่งเสริมให้มีการสร้างความเข้าใจ ระหว่างครู นักเรียนและ ผู้ปกครองเกี่ยวกับเพิ่มสะสมผลงาน	3.530	.017
46 ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมสม่ำเสมอ	2.774	.010
47 ประเมินผลการประชุมเพิ่มสะสมผลงานทุกครั้ง	2.714	.011
48 รายงานความก้าวหน้าและความก้าวหน้าของผู้เรียนต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง ขั้นการทำให้นักคุณค่าหรือปรับเปลี่ยนผลงาน	2.756	.010
49 ศึกษา ทำความเข้าใจการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงาน	1.994	.056
50 จัดทำแผนและกำหนดการปรับแก้ไขผลงาน ให้อย่างชัดเจน	2.483	.019

การประเมินผลตามสภาพจริง โดยให้เพิ่มคะแนนงาน	t - test for Equality of Mean	
	t	Sig (2 tailed)
51 ให้คำแนะนำแก่นักเรียนในกรณีทำให้เพิ่มคะแนนงานมีชิ้นงานที่ดีทันสมัยและน่าสนใจ	2.544	.017
52 ตรวจสอบการนำเข้าและเอาออกชิ้นงานเพื่อพัฒนางานในเพิ่มคะแนนผลงานของนักเรียน	2.033	.052
53 ควบคุมดูแลการปรับเปลี่ยนชิ้นงานให้สอดคล้องกับจุดประสงค์	4.036	.000
54 จัดทำทะเบียนควบคุมชิ้นงานที่นำเข้าและเอาออก	2.009	.054
55 จัดทำบัญชีบันทึกผลงานหรือการจัดนิทรรศการ	2.750	.010
56 ให้นักเรียนเป็นผู้มีบทบาทหลักในการจัดนิทรรศการทั้งกระบวนการ	3.439	.002
57 ฝึกให้นักเรียนมีทักษะเกี่ยวกับฐานเทคโนโลยีสารสนเทศผลงาน	3.685	.001
58 จัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	2.376	.025
59 เชิญผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้าร่วมกิจกรรม	1.974	.058
60 ประเมินผลการจัดนิทรรศการเพิ่มคะแนนงานนักเรียน	2.853	.008

ภาคผนวก ง
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Statistics for	N OF			Variables
	Mean	Variance	Std Dev	
Scale	240.2667	482.4782	21.9654	60

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0   N of Items = 60

Alpha = .9537

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ บึงทอง. (2542). การศึกษาผลการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของตัวนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 จากการใช้โปรแกรมโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผล
การศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์. ฝ่ายศึกษาศาสตร์.
- กมล ภูประเสริฐ. (2544). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : ทัฬหีพิมพ์วิเทศ
กรรมวิชาการ. (2539). การประเมินผลจากสภาพจริง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สุวิมลภาควิชา
----- (2540). การประเมินผลจากสภาพจริง. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สุวิมลภา
วชิรเวศน์.
- . สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2542). กระบวนการพัฒนาเพิ่มผลงานของนักเรียน.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สุวิมลภาควิชาการศึกษา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. สำนักงานประสานงานโครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. (2540). คู่มือการ
อบรมการใช้เพิ่มสะสมผลงานนักเรียน. กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์.
- เกียรติศักดิ์ สุวรรณรัตน์. (2542). ประสิทธิภาพของเพิ่มสะสมผลงานที่สร้างขึ้นเพื่อประเมินผล
การเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (วัดผลการศึกษา).
พิษณุโลก : ภัณฑิลาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ฝ่ายศึกษาศาสตร์.
- กอนแก้ว วิมานจันทร์. (2541). การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้
เพิ่มสะสมงาน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษานานาชาติ). กรุงเทพฯ : ภัณฑิลาวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์. ฝ่ายศึกษาศาสตร์.
- โกวิท ประวาลพุดภัย. (2541). กุมภาพันธ์- มีนาคม). "เพิ่มสะสมผลงาน." วารสารข้าราชการครู.
18(7) : 2.
- ขนิษฐา กาชาบุญพันธ์. (2543). ศึกษาการใช้เพิ่มสะสมงานในการประเมินผลการเรียนของครูในโรง
เรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอรัตนบุรี จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(บริหารการศึกษา). สงขลา : ภัณฑิลาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ. ฝ่ายศึกษาศาสตร์.
- จิตติมาภรณ์ สัมฤทธิ์. (2542). เพิ่มสะสมงานโรงเรียน : การวิจัยสายกรณีโรงเรียนโพธิ
คุณศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดและประเมินผลทางการศึกษา). กรุงเทพฯ :
ภัณฑิลาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ฝ่ายศึกษาศาสตร์.
- ชัยพุดภัย เสวีรักษ์. (2540) คู่มือการประเมินผลโดยใช้เพิ่มผลงานดีเด่น. กรุงเทพฯ :
คณะกรรมการคุรุสภา กรุงเทพมหานคร.

ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์. (ม.ป.ป.). **คู่มือการประเมินผลโดยใช้แฟ้มผลงานดีเด่น**. กรุงเทพฯ ฯ :

เคอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์.

ชัยฤทธิ์ ศีลาเดช. (2540). **การพัฒนาแฟ้มสะสมงานในการประเมินผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ค. (วัดและประเมินผลการศึกษา). กรุงเทพฯ ฯ :

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ฝ่ายเอกสาร.

เชษฐา ชวบาง. (2544, กุมภาพันธ์). "รูบิค : อีกรูปแบบสำหรับการวัดและประเมินผลเพื่อการ

พัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ," **วารสารวิชาการ**. 4(2) : 43.

ดำริ บุญชู. (2541, มกราคม). "การวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อการจัดทำแฟ้มสะสมงานนักเรียน,"

วารสารวิชาการ. 1(1) : 64.

นิพล รัตนพันธ์. (2543, สิงหาคม). "การวัดผลง่ายที่ได้ผลดีจริง," **วารสารวิชาการ**. 3(8) : 30.

บุญชม ศรีสะอาด. (2535). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์สุวีริยาสาส์น.

----- (2540, มกราคม). "การประเมินผลโดยใช้ Portfolio," **การวัดผลและวิชาการศึกษา**.

12(1) : 113

----- (2541). **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย**. เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์

สุวีริยาสาส์น.

บุญเชิด ภิญโญอนันตพงศ์. (2538, พฤษภาคม – สิงหาคม). "การประเมินผลจากพอร์ทัลโฟลิโอ,"

วารสารวัดผลการศึกษา. 12(49) : 14.

บุรชัย ศิริมหาสาร. (2541). **การสร้างและการใช้แฟ้มสะสมผลงาน**. กรุงเทพฯ ฯ : อักษรเจริญทัศน์.

ปฏิภัทร บุวรรณสม. (2540). **การประเมินผลจากแฟ้มผลงาน**. กรุงเทพฯ ฯ : วัฒนา.

ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2542). **ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**.

พิมพ์ครั้งที่ 2. บุรีรัมย์ : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.

พิพัฒน์พงศ์ บุญอนันต์. (2542). **ปัญหาขั้นตอนการประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานของครู**

ผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

โกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). มหาสารคาม

: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ฝ่ายเอกสาร.

บุษบว ภิณฑล. (2541). **ผลการประเมินตนเองโดยใช้แฟ้มสะสมงานที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเอง**

ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ. วิทยานิพนธ์ ค.ม.

(ประถมศึกษา). กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ฝ่ายเอกสาร.

- รุ่งนภา แทนอานวยผล. (2542). การประเมินผลโดยใช้เพิ่มผลงานของนักศึกษาสาขาศิลปศึกษา วิชาจิตกรรม 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การวัดและประเมินผล). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- วิโรจน์ รอดเต็ม. (2542). การนำเสนอรูปแบบของเพิ่มผลผลงานอิเล็กทรอนิกส์สำหรับนักเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (โศกทัศน์ศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ส. วาสนา ประมวลพฤกษ์. (2539. กรกฎาคม - กันยายน). "การประเมินผลการเรียนให้สอดคล้องกับสภาพชีวิตเป็นจริง : การใช้เพิ่มผลผลงาน." สารพัฒนากลศาสตร์. 15(126) : 43.
- --. (2540. เมษายน - มิถุนายน). "การประยุกต์การวัดและประเมินผลความสามารถจริงในสภาพการเรียนการสอน." วารสารแนะแนว. 31(166) : 3-21.
- สวิตร์ บาลโตง. (2542). การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการวัดและประเมินผลโดยใช้เพิ่มผลงานของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สังกัดสำนักงานการศึกษาอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การประถมศึกษา). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- สมศักดิ์ ภูวิภาคารวรรณ. (2544). การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินผลตามสภาพจริง. พิมพ์ครั้งที่ 3. เชียงใหม่ : เดอะ ไนวเจจ เซ็นเตอร์.
- สำนักงานการประเมินศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์. (2543. กรกฎาคม) "บทวิจารณ์เชิงวิจารณ์." ข่าวประเมินบุรีรัมย์. 6 (71) : 2
- . (2544). ทำเนียบโรงเรียนประถมศึกษา ปีการศึกษา 2544. บุรีรัมย์ : ฝ่ายแผนและงบประมาณ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์.
- สำนักงานการประเมินศึกษาอำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์. (2540). การเรียนการสอนและการประเมินผลจากสภาพจริงโดยใช้เพิ่มผลผลงานดีเด่น. สุรินทร์ : สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอปราสาท.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2539). การวัดและประเมินผลสภาพที่แท้จริงของนักเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- . หน่วยศึกษานิเทศก์. (2540). เอกสารประกอบการอบรมครูกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (วิทมนศาสตร์) และครูประจำห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- . (2541). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมการพิมพ์ 14

- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2542). **แนวทางการประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อุษามาเดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). **ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2543). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สุกัญญา โชติวรรณพร. (2541). **การนำแฟ้มสะสมผลงานมาใช้ในการเรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยาลัยนพนธ์ วม. (เกษตรศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.**
- สุวิทย์ นุชดำ. (2544). **แฟ้มสะสมผลงาน**. พิมพ์ครั้งที่ 14. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- อร่ามศักดิ์ ชัยชิด. (2541, มกราคม). "Portfolio : มิติใหม่ทางการเรียนแห่งศวรรษ," **วารสารวิชาการ**, 1(1) : 72.
- อรุณรัตน์ สารกิติพันธ์. (2541). **การศึกษาสภาพการใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) พ.ศ.2533. วิทยาลัยนพนธ์ วม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.**
- ชาครณ์ บางเจริญพรพงศ์. (2541, มีนาคม - มิถุนายน). "แฟ้มสะสมงานนักเรียน," **วารสารสุศาสตร์**, 26(3) : 54.
- อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน. (2540). **การศึกษาค้นหาความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียนเพื่อการปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ฟีนิกซ์พับลิชซิ่ง.
- Gussie, W. F., & Wright, R. (1999). "Assessment of the Implementation of Portfolio Assessment in K – 8 School Districts in New Jersey," (CD-ROM). Available : ERIC Database Recordation Service No ED 429996.
- Harris, M. B., & Curran, C. M. (1998). "Knowledge, Attitude, and Concerns about Portfolio Assessment : An Exploratory Study," (CD-ROM). Available : ERIC Database Recordation Service No EJ 581711
- Hearn, J., & Schuman, S. (1992). "Portfolio Assessment Implementation and Use at an Elementary Level." (CD ROM). Available : ERIC Document Recordation Service No ED 349330.

- Kendall, K. D., (1997). "Realizing the Rhetoric: A Qualitative Study of Portfolio Assessment in a Second Grade Classroom," **Dissertation Abstracts International**. 57(08): 192.
- Nathan, L. F., (1995). "Portfolio Assessment and Teacher Practice (Urban Schools)," **Dissertation Abstracts International**. 56 (06): 335.
- Shapley, K. S., & Bush, M. J. (1999). "Developing a Valid and Reliable Portfolio Assessment in a Primary Grade: Building on Practical Experience," (CD-ROM). Available: **ERIC Database Recordation Service No EJ 584927**.
- Smiley, J. K., (1994). "Behavioral and Attitudinal Change in Teacher and Student as a Result of Implementation of the Portfolio Method of Evaluation Writing," **Dissertation Abstracts International**. 54 (09): 3356. – A.

160121

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายพัฒนพงษ์ สายเพชร	160121
วันเดือนปีเกิด	วันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2503	
สถานที่เกิด	ตำบลศรีณรงค์ อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์	
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	หมู่ที่ 2 ถนนสุขาภิบาล 6 ต.พรมพิสัยปลายาสุ อำเภอสำปลายาสุ จังหวัดบุรีรัมย์ 31130 โทรศัพท์ 0-4462-3624	
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ผู้อำนวยการโรงเรียน	
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนเรืองทองสามัคคี อำเภอสำปลายาสุ จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (บ.ป.ช.) กระทรวงศึกษาธิการ	
ประวัติการศึกษาศึกษา	พ.ศ. 2517 ประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนบ้านเช่าโรง อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ พ.ศ. 2520 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์ อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ พ.ศ. 2525 ประกาศนียบัตรครุฑูรมัชฌิมเกษตรกรรม (ป.บ.ก.) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์ พ.ศ. 2530 ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) เอกบริหารการศึกษ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมจารีราช พ.ศ. 2545 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขา การบริหารการศึกษ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์	

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็น มีเหตุผล ถัดเห็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น รู้จักวิธีการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนาอาชีพและพัฒนาสังคม ผู้ได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพย่อมเป็นประชากรที่เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ ก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างเศรษฐกิจ และสร้างชาติให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาอารยประเทศ การจัดการศึกษาของประเทศไทยที่ผ่านมาประสบปัญหา ไม่สามารถพัฒนาศักยภาพของคนไทย ให้เป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะดังกล่าวได้ทั้งหมด ทำให้สภาพปัจจุบัน สังคมไทยต้องประสบกับภาวะวิกฤตในด้านต่าง ๆ หลายด้าน ประกอบกับกรมการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของกระแสโลกยุคโลกาภิวัตน์ ได้ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนไทย ที่ไม่สามารถจัดระบบชีวิตให้ดำเนินไปได้ดีเท่าที่ควร และมีความสุข จึงเกิดการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันนั้น นับวันแต่จะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นเรื่อย ๆ หากที่ทุกคนในสังคมจะหลีกเลี่ยงได้ การพัฒนาศักยภาพของคนไทยให้มีความรู้เท่าทัน และมีความสามารถในการปรับตัวให้เหมาะสมกับสถานการณ์ สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง วิธีการหรือแนวทางที่จะมุ่งไปสู่จุดหมายนั้นได้คิด การจัดการศึกษาให้เด็กคนทุกคนอย่างมีคุณภาพ ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา และหนึ่งวันวิธีการหลาย ๆ วิธีคือการปรับเปลี่ยนเทคนิค วิธีการในการจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลจากเดิมที่เน้นการทดสอบเพื่อเน้นความรู้ความจำ โดยปราศจากการเรียนรู้อย่างมีความหมาย ไปสู่การเรียนรู้ การสอน การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Assessment) โดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) เพื่อให้ทันทันกับโลกแห่งความเป็นจริงในชีวิตประจำวัน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้แก้ไขเพิ่มเติมและกำหนดสาระสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาไว้หลายประการ ที่สำคัญคือมาตรา 43 ที่บัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย...” และในมาตรา 81 บัญญัติว่า “รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษา ปรับปรุงมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม...” (ส่วนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2541 : 16) จากทฤษฎีนิติที่เป็นสาระสำคัญ

เกี่ยวกับการศึกษาตามรัฐธรรมนูญดังกล่าว นำไปสู่การมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งถือว่าเป็นกฎหมายการศึกษาฉบับแรกที่กำหนดให้มีการปฏิรูปการศึกษาไว้อย่างชัดเจน ทั้งนี้เพื่อมีบทบาทในการพัฒนาคุณลักษณะของคนไทย ให้เป็นคนดี เก่งและมีคุณเมตตา จากแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ซึ่งมีผลใช้บังคับมาตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2542 ทำให้ผู้ที่อยู่ในวงการศึกษาดังกล่าว โดยเฉพาะผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและหน่วยงาน สถาบันการศึกษาต่างๆ ต่างตื่นตัว รับรู้ เรียนรู้ ปรับปรุงและพัฒนาตนเองเพื่อให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงที่มีมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทของสถานศึกษาที่จะต้องปรับเปลี่ยนบทบาทจากการจัดการเรียนการสอนแบบเดิม ที่ยึดครูเป็นศูนย์กลาง มาเป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติเรื่องกระโดดและประเมินผล การเรียนรู้ของผู้เรียนในมาตรา 26 ไว้ว่า "ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจาก พัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบ การศึกษา ให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรร โอกาสการเข้าศึกษาต่อ และให้นำผลการประเมินผู้เรียนมาวิเคราะห์นำมาใช้ในการพิจารณาด้วย..." (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2543 : 29 - 30) การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามนี้ในมาตรา 26 จึงกล่าวถึงการวัด ประเมินผลการเรียนรู้ที่ปรับเปลี่ยนจากเดิม ที่เน้นการวัดความรู้ ความจำ ทางด้านเนื้อหา แต่เพียงอย่างเดียว มาเป็นการประเมินที่มุ่งเน้นผลที่เกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้วิธีการที่ านหลากหลายและครอบคลุมทุกด้าน ทั้งในส่วนของกระบวนการและผลงาน ทั้งด้านเนื้อหา ผู้ ้ ศึกษารู้สึก ตักตะการแสดงออกทุกด้านและเน้นการประเมินตามสภาพจริง (สำนักงานกณะ ฆกรรมการศึกษาแห่งชาติ, 2543 : 65) นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแนว ใหม่นี้เป็นการจัดการศึกษาในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม กล่าวคือ เปลี่ยนจากทฤษฎีเรียน การ ทยแบบเดิมที่ยึดครูเป็นศูนย์กลาง และใช้วิธีการประเมินผู้เรียนโดยใช้แบบทดสอบ ซึ่งโดยทั่วไป เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ มุ่งวัดความรู้ความจำด้านเนื้อหา เปลี่ยนไปยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และใช้การประเมินผลตามสภาพจริง ทั้งนี้เพื่อให้การเรียนรู้มีความหมายต่อผู้เรียนมากที่สุด โดย การประเมินผลดังกล่าว จะต้องเน้นไปที่ลดทอนของความต้องการและลดความสนใจของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม ในการประเมินตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการ ประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน (สมศักดิ์ ภู่วิภาดาบรรณ, 2544 : 13)

ส่วนการวัดผลและประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบ ไม่ได้วัดจากภาพที่แท้จริงของผู้เรียน ไม่สามารถประเมินกระบวนการและผลผลิตที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงรวมทั้งไม่สามารถชี้ให้เห็นถึงพัฒนาการอย่างชัดเจน การวัดและประเมินผลผู้เรียนที่จะให้ครอบคลุมทุกด้านนั้น ครูและนักเรียนจะต้องร่วมกันประเมินตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน (อุวิทย์ มุลคำ, 2544 : 21)

การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน เป็นวิธีการประเมินที่จะพัฒนาผู้เรียน ให้เกิดการเรียนรู้ความหลักสูตรได้หลากหลายวิชาอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นศูนย์รวมการแสดงออกด้านศักยภาพ ความก้าวหน้า กระบวนการ รวมทั้งความรู้ถึงถึงความสำเร็จ โดยนักเรียนทุกคนมีบทบาท มีส่วนร่วมและเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตน นักเรียนมีโยภาหคิดวางแผน ลงมือปฏิบัติ และเป็นการประเมินที่สามารถอธิบายความสามารถของนักเรียนได้อย่างแท้จริง ผลงานที่เก็บสะสมไว้ในแฟ้ม กอถอง หรือกระเป๋าก เป็นกรรวบรวมงานอย่างมีความหมาย แสดงให้เห็นถึงความพยายาม ความก้าวหน้าและความสำเร็จซึ่งนักเรียนได้คัดเลือกงานชิ้นงานหรือผลงานที่ดีที่สุด โดยอาจจะเป็นหนึ่งชิ้นหรือมากกว่า เพื่อให้ตนเอง พู เพียน หรือผู้เกี่ยวข้องสามารถพิจารณาตัดสิน หรือแสดงให้เห็นถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนั่นเพิ่มสะสมผลงานจึงเป็นเครื่องมือการประเมินที่มีประสิทธิภาพ สำหรับวัดและประเมินผลผู้เรียนตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา (กรมวิชาการ, 2542 : 6)

ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดและประเมินผลนักเรียน ตามหลักสูตรประถมศึกษา กำหนดให้โรงเรียนมีหน้าที่ประเมินผล คัดลั่น และอนุมัติผลการเรียนทุกชั้น (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2539 : 1) ซึ่งในปัจจุบัน การประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน เป็นวิธีการประเมินผลการเรียนรู้แนวใหม่ จึงใช้กันแพร่หลายในต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศตะวันตกที่มีความก้าวหน้าทางด้านการศึกษา กำลังเข้ามามีบทบาทและเป็นที่ยอมรับใช้เป็นแนวทางการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาในยุคของการปฏิรูปการศึกษา สมพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียนประถมศึกษา ตั้งกัเดำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งในช่วงระยะเวลา 2 ปีของการปฏิรูปมหาวิทยาลัยที่ผ่านมา หน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียนประถมศึกษาได้มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจ และให้การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียน นำวิธีการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน ไปใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน ให้เกิดผลด้านคุณภาพกับนักเรียนเท่าที่ผู้การประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน สถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติได้การแทนแทนการนำไปดำเนินการได้ในทุกวิชาและทุกระดับชั้น ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา จนถึงระดับอุดมศึกษา

ในปัจจุบัน โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งรับผิดชอบและมีภารกิจในการจัดการศึกษาดังแต่ระดับชั้นประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ได้มีการนำวิธีการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานมาใช้ในการประเมินผู้เรียนแล้ว ตั้งแต่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีผลใช้บังคับ สำหรับครูผู้สอนแล้ว ซึ่งถือว่าเป็นวิธีการประเมินผลการเรียนรู้แบบใหม่ ที่นำมาใช้เพื่อดำเนินการให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และถึงแม้ครูผู้สอนส่วนใหญ่จะได้อำนาจและพัฒนางานวิธีการประเมินผลตามแนวทางนี้มาบ้างแล้ว แต่การนำไปปฏิบัติจริงในโรงเรียนยังมีปัญหา อุปสรรคและข้อขัดข้องต่าง ๆ เกิดขึ้นได้

จากความเป็นมาและเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียน ที่มีหน้าที่และรับผิดชอบการบริหารจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา ตระหนักและสนใจที่จะศึกษาสภาพและปัญหา การประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษาจะนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุง การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานของครูผู้ปฏิบัติ การสอน เพื่อให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร และเป็นข้อเสนอแนะสำหรับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการนำไปพัฒนาวิธีการประเมินผลการเรียนโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน เพื่อให้การจัดการศึกษาในโรงเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความชัดเจนของครู ที่มีต่อสภาพและปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้แฟ้มสะสมผลงานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อเปรียบเทียบความชัดเจนของครู ต่อสภาพและปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้แฟ้มสะสมผลงานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวนตามวุฒิการศึกษา ประเภทการดำเนินงาน และทางปฏิบัติงานในโรงเรียน ที่มีความแตกต่างกัน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความชัดเจนต่อสภาพและปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้แฟ้มสะสมผลงานในโรงเรียนประถมศึกษา แตกต่างกันไป

2. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหา การประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานในโรงเรียนประเภทที่เ็นแตกต่างกัน

3. ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหา การประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานในโรงเรียนประเภทศึกษาแตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบสภาพและปัญหา การประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสม ผลงานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

2. เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

3. เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในการวางแผนปรับปรุงแก้ไข การประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานในโรงเรียนประถมศึกษา ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนแก้ปัญหาการวัดและประเมินผลการเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษา ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดให้มีคุณภาพ สูงขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยได้จำกัดขอบเขตของการวิจัยในเรื่องประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรที่ ศึกษา ซึ่งตัวแปรอิสระและตัวแปรตามดังนี้

๑. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑.๑ ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นครูผู้สอน สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2544 รวมทั้งสิ้น ๘43 โรงเรียน จำนวน 10,244 คน (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์, 2544 : ๘9)

๑.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มแบบประชากรโดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตาม ตารางแจกแจงของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 99.73 % และระดับความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542 : 147) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 826 คน แล้วทำการ สุ่มกลุ่มย่อย ตามระดับชั้น (Stratified Random Sampling) โดยให้กระจายไปตามขนาดโรงเรียน ตามสัดส่วน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. ตัวแปร ตัวแปรที่ศึกษามีดังนี้

2.1 ตัวแปรอิสระ

2.1.1 ภูมิภาคศึกษา

2.1.1.1 ตำบลท่าเรืออยุธยา

2.1.1.2 อำเภอเสนา

2.1.1.3 อำเภอภาชีอยุธยา

2.1.2 ประสบการณ์การทำงาน

2.1.2.1 ต่ำกว่า 5 ปี

2.1.2.2 5 ปี ถึง 10 ปี

2.1.2.3 สูงกว่า 10 ปีขึ้นไป

2.1.3 ขนาดโรงเรียน แบ่งเป็น 3 ประเภท

2.1.3.1 ขนาดเล็ก

2.1.3.2 ขนาดกลาง

2.1.3.3 ขนาดใหญ่

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ระดับปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่ม

คะแนนผลงานโรงเรียนประถมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกากระทรวงศึกษาธิการ, 2540

: 196) จำนวนเป็น

2.2.1 ขั้นตอนการกำหนดจุดประสงค์ของเพิ่มคะแนนผลงาน

2.2.2 ขั้นตอนการรวบรวมผลงานหรือหลักฐาน

2.2.3 ขั้นตอนการคัดเลือกงานหรือหลักฐาน

2.2.4 ขั้นตอนการสร้างสรรคผลงานหรือจัดระบบ

2.2.5 ขั้นตอนการสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้ที่เกี่วข้อง

2.2.6 ขั้นตอนการตรวจสอบความสามารถของตนเอง

2.2.7 ขั้นตอนการประเมินผลงานหรือหลักฐาน

2.2.8 ขั้นตอนการสร้างความคิดเห็น

2.2.9 ขั้นตอนการทำให้มีคุณค่าหรือปรับเปลี่ยนผลงาน

2.2.10 ขั้นตอนการประชาสัมพันธ์ผลงานหรือจัดนิทรรศการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สภาพ หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นจริง กำลังเป็นอยู่หรือค่านิยมอยู่ในขณะนี้

2. ปัญหา หมายถึง ข้อขัดข้องหรืออุปสรรคที่ทำให้กระบวนการต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไม่บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ ทำให้ผลที่เกิดขึ้นไม่มีประสิทธิภาพ ไม่เป็นไปตามความต้องการ

3. การประเมินผลตามสภาพจริง หมายถึง การประเมินพัฒนาการและการแสดงออกของนักเรียนจากสภาพจริง ที่ได้แสดงความสามารถออกมาโดยการปฏิบัติจริง มีเป็นกระบวนการสังเกต บันทึกและรวบรวมข้อมูลจากการปฏิบัติงานของนักเรียนและวิธีการที่นักเรียนปฏิบัติ

4. แฟ้มสะสมผลงาน หมายถึง การรวบรวมผลงานนักเรียนอย่างมีจุดประสงค์ แสดงให้เห็นถึงความพยายาม ความก้าวหน้าและแสดงผลสัมฤทธิ์ในเรื่องหนึ่ง ๆ หรือหลาย ๆ เรื่อง โดยการสะสมนั้นนักเรียนมีส่วนร่วมในการเลือกเนื้อหา เกณฑ์การเลือก เกณฑ์การตัดสินและความสามารถหรือคุณสมบัติ หลักฐานการสะท้อนตนเอง

5. ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน หมายถึง ข้อขัดข้องหรืออุปสรรคต่าง ๆ ที่ทำให้การประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานไม่บรรลุตามเป้าหมาย ผลที่เกิดขึ้นไม่มีประสิทธิภาพ ไม่เป็นไปตามความต้องการ โดยจำแนกเป็นชั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

5.1 ขั้นตอนการกำหนดจุดประสงค์ของแฟ้มสะสมผลงาน หมายถึง การกำหนดจุดประสงค์เชิงเพิ่มสะสมผลงานให้สอดคล้องกับหลักสูตร จุดประสงค์การเรียนการสอน

5.2 ขั้นตอนการรวบรวมผลงานหรือหลักฐาน หมายถึง การสะสมและการจัดระบบชิ้นงานเป็นการวางแผนร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียนในการออกแบบการจัดเก็บ เพื่อสะดวกในการนำข้อมูลออกมาใช้ เป็นการเก็บรวบรวมผลงานทุกอย่างที่ทำไว้ โดยกำหนดแหล่งที่มา ผลงาน ระบบจัดเก็บผลงานและเครื่องมือที่ใช้ประกอบการรวบรวม

5.3 ขั้นตอนการได้ถือครองหรือหลักฐาน หมายถึง ขั้นตอนตรวจสอบประเมินให้สอดคล้องกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้เพื่อคัดเลือกรับชิ้นงานจริง แต่เป็นชิ้นงานที่มีคุณภาพ โดยต้องใช้กระบวนการในการคัดเลือก ถือชิ้นงานใดควรเลือก ใครเป็นผู้เลือก เมื่อไรจะเลือกบ้าง และมีวิธีการคัดเลือกอย่างไร

5.4 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานหรือการจัดระบบ หมายถึง ขั้นที่มีการถ่ายทอดความสามารถในการสร้างสรรค์คิดค้นเพิ่มผลงานให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสะท้อนบุคลิกภาพและทักษะพิเศษของบุคคลนั้น ๆ

5.5 ขั้นตอนการสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้สึกลับต่อผลงาน หมายถึง การแสดงความกล้าเห็น ถิ่นมูรู้สึกต่อชิ้นงานที่เลือกไว้ในแฟ้มสะสมงานของตน สามารถยกย่องกลับเกี่ยวกับผลงาน วิพากษ์วิจารณ์ผลงาน ซึ่งเป็นถาวรประเมินผลงานอย่างไม่เป็นทางการ

5.6 **ขั้นการตรวจสอบความสามารของตนเอง** หมายถึง การตรวจสอบความสามารถของตนเอง ด้านความรู้ ความสามารถ ตลอดจนลักษณะการเรียนรู้โดยอาศัยเครื่องมือในการตรวจสอบ

5.7 **ขั้นการประเมินผลงานหรือหลักฐาน** หมายถึง การพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ของชิ้นสะสมผลงาน การพัฒนา รู้จักประยุกต์ใช้เกณฑ์และการให้ระดับคะแนนในเพิ่มขึ้น ๆ

5.8 **ขั้นการสร้างความสัมพันธ์** หมายถึง การรำพึงข้อเสนอนะและความคิดเห็นจากบุคคลอื่น ในการวิพากษ์วิจารณ์ มีวิสัยทัศน์ในการทำงาน เห็นแนวทางในการแก้ปัญหาที่จะปรับปรุงผลงานให้ดียิ่งขึ้น

5.9 **ขั้นการทำให้มีคุณค่าหรือปรับเปลี่ยนผลงาน** หมายถึง การนำผลงานไปปรับปรุง ปรับเปลี่ยนผลงาน เพื่อให้ผลงานมีความสมบูรณ์ เป็นผลงานที่แสดงถึงพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างแท้จริง

5.10 **ขั้นการประชาสัมพันธ์ผลงานหรือการจัดนิทรรศการ** หมายถึง การนำเสนอผลงานให้ผู้อื่นได้รับรู้ ถึงความรู้ ความคิด และทักษะต่าง ๆ โดยเชียวครู นักเรียน ผู้ปกครอง และบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อื่น ๆ ที่สนใจมาร่วมงาน

6. **ครู** หมายถึง ผู้ปฏิบัติกรสอนเป็นประจำในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

7. **โรงเรียน** หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

8. **วุฒิการศึกษ** หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของข้าราชการครูสายผู้สอน ตั้งแต่แก่นักงานกาประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกเป็น 3 ระดับคือ

8.1 **ต่ำกว่าปริญญาตรี**

8.2 **ปริญญาตรี**

8.3 **สูงกว่าปริญญาตรี**

9. **ประเภทกรรมกรทำงาน** หมายถึง ระยะเวลาตั้งแต่เข้าสู่ตำแหน่งงานถึงปัจจุบัน ในการวิจัยในครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือ

9.1 **ประเภทกรรมกรทำงานน้อย** หมายถึง มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี

9.2 **ประเภทกรรมกรทำงานปานกลาง** หมายถึง มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 5 ปี ถึง 10 ปี

9.3 **ประเภทกรรมกรทำงานมาก** หมายถึง มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

สูงกว่า 10 ปีขึ้นไป

10. ขนาดโรงเรียน หมายถึง ขนาดโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ที่ใช้จำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ในการแบ่งโรงเรียนออกเป็นกลุ่ม
ได้เป็น 3 ขนาดคือ

10.1 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน

10.2 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนระหว่าง
121-300 คน

10.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนจำนวน 301 คน
ขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาสภาพและปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้เสนอกำหนดเป็นแนวทางการวิจัยดังนี้

1. การประเมินผลตามสภาพจริง
  - 1.1 ความหมายของการประเมินผลตามสภาพจริง
  - 1.2 ความสำคัญของการประเมินผลตามสภาพจริง
  - 1.3 หลักการประเมินผลตามสภาพจริง
  - 1.4 ลักษณะสำคัญของ การประเมินผลตามสภาพจริง
  - 1.5 เทคนิค วิธีการ การประเมินผลตามสภาพจริง
2. การประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน
  - 2.1 ความหมายของการประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน
  - 2.2 ลักษณะของแฟ้มสะสมผลงาน
  - 2.3 องค์ประกอบของแฟ้มสะสมผลงาน
  - 2.4 ประเภทของแฟ้มสะสมผลงาน
  - 2.5 ประโยชน์ของแฟ้มสะสมผลงาน
  - 2.6 จุดเด่นของ การประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน
  - 2.7 ข้อจำกัดของการประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน
3. กระบวนการแนะ ขั้นตอนการประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment)

ความหมายของการประเมินผลตามสภาพจริง

การประเมินผลตามสภาพจริงเป็นวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ค่อนข้างใหม่ สำหรับการจัดการศึกษาของประเทศไทย ตามแนวทบทวีการปฏิรูปการศึกษา แห่งพระราชบัญญัติการ

ศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 เป็นวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ที่แตกต่างไปจากเดิม เพราะจะเน้นการให้ความเข้าคู่กับการพัฒนา ความต้องการความช่วยเหลือหรือความต้องการประสานความสำเร็จของผู้เรียนแต่ละคน มากกว่าการมุ่งให้คะแนนที่ผลผลิต อย่างไรก็ตามวิธีการประเมินผลในแบบนี้กำลังได้รับความสนใจจากครูและผู้ที่เกี่ยวข้องโดยทั่วไป และได้มีผู้สนใจและนักการศึกษาต่าง ๆ ได้ศึกษาและได้ให้ความหมายและคำจำกัดความของการประเมินผลตามสภาพจริงไว้ดังต่อไปนี้

กรมวิชาการ (2540 : 11) ให้ให้ความหมายของการประเมินผลตามสภาพจริงไว้ว่า หมายถึงกระบวนการสังเกต การบันทึกและการรวบรวมข้อมูลจากงานและวิธีการที่นักเรียนทำ เพื่อเป็นพื้นฐานของการตัดสินใจในการศึกษาผลกระทบบ่อยครั้ง ไม่นับการประเมินผลเฉพาะทักษะพื้นฐาน แต่จะเน้นทักษะการคิดที่ซับซ้อนในการทำงานของนักเรียน ความสามารถในการแก้ปัญหาและการแสดงออกที่เกิดจากสภาพจริง

ถ้าหากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540 : 4) ได้กล่าวว่า การประเมินผลตามสภาพจริง หมายถึงการประเมินโดยเน้นการปฏิบัติจริง เน้นการประเมินการกระทำ การแสดงออกหลาย ๆ ด้านของนักเรียนตามสภาพจริง ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

สอดคล้องกับ บุญชม ศรีสะอาด (2540 : 113) ที่ให้ความหมายว่า การประเมินผลตามสภาพจริงทุกแบบ เป็นการวัดผลภาคปฏิบัติ และการวัดผลที่กำหนดให้ผู้เรียนได้แสดงถึงกระบวนการ (Process) หรือผลงาณ (Product) หรือความสมรรถที่แท้จริงในการปฏิบัติจริง

นอกจากนี้ สุวาสนา ประวาศพดุมภ์ (2540 : 3) ได้ให้ความหมายไว้ในลักษณะเดียวกันว่า การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงหมายถึง การวัดประเมินผลที่สะท้อนให้เห็นถึงสมรรถนะเชิงการสะท้อนที่แท้จริง โดยการใช้ปฏิบัติจริงของนักเรียนมาที่แท้

อีกทั้งหน่วยศึกษานิเทศน์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540 : 183) ยังได้กล่าวถึงการประเมินผลตามสภาพจริงว่า เป็นการประเมินผลที่สอดคล้องกับการเขียนการแทน ซึ่งการเขียนการสอนนั้นจะต้องเน้นให้นักเรียนรู้จัก สังเกตความรู้อ สามารถตัดสินใจเลือกทำ และเขียนวิธีปฏิบัติได้จริงตนเอง

สุทุมพร เกอจอุไทย จันทนภณ (2540 : 2) ให้ความเห็นไว้ว่า การประเมินผลตามสภาพจริง หมายถึง การวัดและประเมินกระบวนการทำงานของสมองและจิตใจของผู้เรียนอย่างตรงไปตรงมา ตามสิ่งที่เขาได้ทำแทนที่วัดจริง

ส่วนสุวิทย์ มูลคำ (2544 : 22) กล่าวถึง การประเมินผลตามสภาพจริงว่าเป็นการวัดและประเมินผลกระบวนการทำงานในด้านสมองหรือการเกิดและจิตใจของผู้เรียน อย่างตรงไปตรงมา ตามสิ่งที่ผู้เรียนกระทำ โดยพยายามตอบคำถามว่า ผู้เรียนทำอย่างไร ทำไมจึงทำอย่างนั้น

การให้ข้อมูลว่า เขาทำอย่างไร และทำไมจะพาเขาให้ผู้สอนได้ช่วยผู้เรียนพัฒนาการเรียนของผู้เรียน และการสอนของผู้สอน ทำให้การเรียนการสอนมีความหมาย และทำให้เกิดความอยากรู้ในการเรียนรู้ต่อไป

ในแนวทางของกรมวิชาการ (2540 : 87) เห็นว่า การประเมินผลตามสภาพจริงเป็นการประเมินซ้ำแล้วซ้ำอีก เกร็ดเกร็ดการประเมินข้อมูลเหล่านี้จึงมีหลายแบบด้วยทางเลือกต่าง ๆ

นอกจากนี้ ชัยพฤกษ์ แรริริกัน (2540 : 10) ได้ให้ความหมายของการประเมินผลตามสภาพจริงไว้คล้ายกันว่า เป็นกระบวนการสังเกต การบันทึกหรือตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับงานของนักเรียน ซึ่งนักเรียนได้กระทำ

สอดคล้องกับคำกล่าวของ ฎิพัทธ์ สุวรรณศร (2540 :2) ที่ให้ทัศนะว่าการประเมินผลตามสภาพจริงหมายถึง กระบวนการรวมเหตุการณ์ ข้อมูล ที่นักเรียนสามารถทำได้ จากการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามหลักสูตรได้หลากหลายวิชา ก่อให้เกิดการเรียนรู้และบูรณาการวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน แล้วแปลความหมายของเหตุการณ์และทำการตัดสินใจแก่ข้อมูลเหล่านั้น

ทางการศึกษาความหมายการประเมินผลตามสภาพจริง สรุปได้ว่า การประเมินผลตามสภาพจริง หมายถึง การประเมินการแสดงผลของนักเรียนที่ได้แสดงความสามารถออกมา โดยการปฏิบัติจริง เป็นกระบวนการสังเกต บันทึกและรวบรวมข้อมูลจากการปฏิบัติจริงของนักเรียนและวิธีการที่นักเรียนปฏิบัติ

ความสำคัญของการประเมินผลตามสภาพจริง

การเรียนการสอนและการประเมินผลตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ซึ่งแสดงถึงหลักการที่ว่า ผู้สอนควรเป็นผู้ประเมิน ผลการเรียนรู้ของนักเรียนเอง ดังนั้นการประเมินผลตามสภาพจริงจึงเข้ามามีบทบาทและมีความสำคัญ ต่อการประเมินผลในสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในปัจจุบันเป็นอย่างมาก และเรื่องนี้จะเห็นมากขึ้นเรื่อย ๆ การประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงมีความสำคัญตรงที่มีผลต่อการจัดการศึกษาทั้งต่อตัวผู้เรียนเอง ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ดังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ เช่น

กรมวิชาการ (2539 :12) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการประเมินผลตามสภาพจริงคือ

1. การประเมินผลตามสภาพจริง จะช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ะ่างเต็มศักยภาพ เพราะมันให้นักเรียนแสดงออก สร้างสรรค์ ผลิตหรือทำงาน ดังเอาความภาคภูมิใจ รับผิดชอบและทักษะการแก้ปัญหาออกมา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนสอดคล้องกับความเป็นจริงในชีวิตประจำวัน

2. การประเมินผลตามสภาพจริง จะเอื้อต่อการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง มากกว่าการเรียนการสอนที่เกิดจากครูเป็นผู้บอกความรู้ โดยครูมีบทบาทเพียงผู้ชี้แนะ

เมื่อหาสาระ นักเรียนเรียนรู้จากการกระทำมากยิ่งขึ้น สนใจบทเรียนมากขึ้น บ่งชี้ความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน เป็นการประเมินที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนทำอะไรได้ มากกว่าบอกว่าเป็นนักเรียนรู้อะไร

3. การประเมินผลตามสภาพจริง เป็นการให้ผู้เรียนได้สร้างงานเพื่อแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการพัฒนาการเรียนรู้และบูรณาการวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกันเป็นโครงการ การงาน ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการให้การศึกษาแก่เยาวชนของชาติในปัจจุบัน

4. การประเมินผลตามสภาพจริง ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนและการสอนของครู เป็นการค้นหาจุดแข็งของนักเรียนเพื่อเสริมสร้างผู้เรียนให้พัฒนาเต็มศักยภาพ และการประเมินผลการเรียนรู้จะมีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้และการสอนอย่างใกล้ชิด

5. การประเมินผลตามสภาพจริง ส่งผลกระทบและปัญหาของครูในการสอนซ่อมเสริม เมื่อนักเรียนไม่ผ่านจุดประสงค์ย่อย เพราะการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลตามสภาพจริงจะมีรายงานและหลักฐาน บทสรุปปฏิบัติงานของนักเรียนขณะเรียนและมีการพัฒนาแก้ไขข้อบกพร่องโดยตลอด รวมทั้งมีการบันทึกการปฏิบัติงาน การรายงานการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ของผู้เรียนแต่ละคน ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มที่รวมทั้งมีข้อมูลยืนยันความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน

นอกจากนี้ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอไทรน้อย จังหวัดสุรินทร์ (2540 : 71-72) ยังได้กล่าวถึงความสำคัญของควรประเมินผลตามสภาพจริงไว้ว่า เป็นกระบวนการหนึ่งของปฏิบัติการกระบวนการเรียนการสอน ที่มีความจำเป็นที่ต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน และการประเมินผลตามสภาพจริงจะช่วยลดบทบาทของครูจากการเป็นผู้บอก ผู้สั่ง ผู้กำหนดและผู้สอน เพราะความรู้ที่เด็กได้จากครู ไม่ใช่ความรู้ที่แท้จริง แต่เด็กควรนำความรู้ทั้งหมด เก็บใส่ใจมาใช้ในการสร้างความรู้ของคนขึ้นมาเอง นอกจากนี้ยังมองว่าการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับนักเรียน นอกจากนี้ครูที่วัดและประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบแบบเลือกตอบก็ไม่ใช้คนเก่ง เพราะใช้เนื้อหาจากที่ผู้อื่นสร้างขึ้นมาแล้วทดสอบ ครูขาดความสามารถที่จะตรวจสอบความรู้จากความเป็นจริง ครูจึงขาดความภูมิใจเพราะไม่ใช่ผู้รู้จริง

ส่วนชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์ (น.ป.ป. : 10) ได้กล่าวถึงบทบาทสำคัญของ การประเมินผลตามสภาพจริงว่า เป็นการตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับงานของนักวิชาชีพซึ่งนักเรียนได้กระทำ และการประเมินแบบนี้ช่วยให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพที่มีค่ามาต่อเนื่อง ซึ่งครูสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการสอนนักเรียนรายบุคคล การประเมินผลแนวทางนี้มุ่งเก็บข้อมูลว่านักเรียนสร้างความรู้ได้อย่างไร มากกว่าการให้นักเรียนนำเอาความรู้ที่ครูได้บอกมานำเสนอ ในการสร้างความรู้ใหม่จะต้องเชื่อมโยงกับความรู้เดิมตลอดจนประสบการณ์ในชีวิตจริง การประเมินผลตามสภาพจริง

ต้องสอดคล้องกับสภาพที่แท้จริง การเรียนการสอนและการใช้วิธีการและเครื่องมือก็จะสอดคล้องกับสภาพจริงด้วย

ถ้าหรีบสมศักดิ์ ภู่วิภาลาภรณ์ (2544 : 109) กล่าวว่า การประเมินผลตามสภาพจริง มีความสำคัญ เพราะเป็นความพยายามที่จะทดสอบนิสัย และสมรรถภาพที่แท้จริงที่สังคมเห็นว่า สิ่งเหล่านี้มีความสำคัญ และสามารถสังเกตได้มากกว่าที่จะใช้แบบทดสอบแบบมัลติคอปที่ผลการวัดจะเป็นเพียงตัวเลขแล้วนำมาตัดสินผู้เรียน แต่การประเมินผลตามสภาพที่แท้จริงจะเป็นข้อมูลเชิงพรรณนาที่ ซึ่งเน้นพฤติกรรมที่เป็นความคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ เชื่อในการประเมินตนเอง มีเกณฑ์หลากหลายตามสภาพเพื่อบ่งบอกความสั้แย้ง ซึ่งคำกล่าวข้างต้นสอดคล้องกับ กมล ภูประเสริฐ (2544 : 51) ที่กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินผลตามสภาพจริงว่า เป็นการประเมินสิ่งที่เป็นอยู่จริง เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของผู้เรียน โดยไม่ต้องสร้างเงื่อนไขหรือสถานการณ์จำลองใหม่และให้เข้าคู่ไปกับการเรียนการสอน ซึ่งสามารถประเมินได้ทั้งความรู้ ความสามารถและความคิด

จากที่ศึกษามาแล้วเห็นค่าสำคัญของการประเมินผลตามสภาพจริงสรุปได้ว่า เป็นการประเมินผลที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ สร้างสรรค์ สติหรือทักษะสอดคล้องกับธรรมชาติ กว้างเป็นจริง นักเรียนสามารถสร้างความรู้เอง เป็นการประเมินผลรูปแบบใหม่ตามแนวทางปฏิรูปการเรียนรู้ที่ครูต้องปรับเปลี่ยนบทบาทใหม่แตกต่างจากเดิมที่เคยปฏิบัติมา

หลักการประเมินผลตามสภาพจริง

การปฏิรูปที่เน้นแนวคิดและวิธีการ การวัดและประเมินผลจากแบบเดิมที่เคยใช้แบบทดสอบเพียงอย่างเดียว มาเป็นการประเมินผลการเรียนรู้แบบใหม่ในแนวทางปฏิรูปการศึกษาที่เน้นการประเมินผลตามสภาพจริง เป็นสิ่งที่ครูและผู้เกี่ยวข้องจะต้องใช้เวลาในการศึกษาและทำความเข้าใจถึงหลักการของระบบการประเมินผลตามสภาพจริง อย่างไรก็ตามได้มีผู้ศึกษาทำความเข้าใจ และกล่าวถึงหลักการของการประเมินผลตามสภาพจริงไว้ดังนี้

กรมวิชาการ (2539 : 10) ได้ให้หลักกว้างที่เน้นของหลักสูตรและการประเมินผลที่สอดคล้องกับสภาพจริงว่า การประเมินผลที่สอดคล้องกับสภาพจริงเกี่ยวข้องกับเด็ก เรื่องการจัดการศึกษา การเรียนรู้ ความรู้ การสอนและการประเมินผล โดยมีหลักการดังนี้

1. หลักการจัดการศึกษา

1.1 เด็กมีความสามารถ กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และเชื่อในสิ่งที่เรียนรู้

1.2 การจัดการเสริมสร้างประสบการณ์ที่ดี จะกระตุ้นให้นักเรียนจัดการเรียนรู้

และตนเองได้ กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ของตนเองได้

1.3 เด็กสามารถเรียนรู้ได้ถ้ามีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นและจัดเก็บที่มีความหมายรวมทั้งในสถานการณ์ที่เป็นจริง

1.4 เด็กเล็ก ๆ ต้องการพัฒนาพร้อมกันโดยรวมทั้งตัว

2. หลักการเรียนรู้

2.1 การเรียนรู้เกิดจากประสบการณ์ไปหามุมธรรมได้โดยผ่านการสำรวจและได้ผ่านการจัดบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ สภาพสังคมกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้กับผู้อื่นหรือผู้ใหญ่ เสริมสร้างและชี้แนะ

2.2 เมื่อเกิดการเรียนรู้แล้วย่อมฝังลึกลงในจิตใจ

2.3 ความหลากหลายทางสติปัญญาที่แตกต่างกัน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้

2.4 การเรียนรู้ทั้งหมดจะมีพื้นฐานมาจากเด็กเล็ก ๆ

3. หลักการแห่งความรู้ ความรู้เกี่ยวกับประสบการณ์ทางภาษา ความเชื่อ และวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ความรู้มีหลายสาขาวิชา ทั้งผลผลิตและกระบวนการมีความสำคัญต่อการได้มาซึ่งความรู้ กระบวนการนี้โดยเฉพาะจะช่วยให้ความรู้คงอยู่มากกว่าการท่องจำ ความรู้ใหม่ ๆ จะเสริมสร้างขึ้นจากความรู้และประสบการณ์เดิม และมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล และไม่มีความรู้ใดที่จะคงที่อยู่ได้ ถ้าเป็นที่ทุกคนต้องแสวงหา

4. หลักการสอน ครูต้องฝึกฝนทักษะการสอนที่พิเศษ โดยเฉพาะกับเด็กเล็ก ๆ ควรสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นการฝึกฝนเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มเล็ก ๆ และจะต้องค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อเสริมสร้างความรู้ไปทุกแนววิชา ยอมรับความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมและวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของเด็ก

5. หลักของภาวะประเมิน การประเมินที่แท้จริงจะเห็นการสะท้อนปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อม เป็นการประเมินที่มีรากฐานมาจากวิทยาศาสตร์ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง คำเนื้องถึงสติปัญญาที่แตกต่างกัน สาม เสนอพยานการแสดงผลออกต่อใบ้เม่งหน้าได้เที่ยงตรง

สำหรับในปี พ.ศ.2540 กรมวิชาการ (2540 : 27) ยังได้ให้หลักการที่จำเป็นของการประเมินผลตามสภาพจริงไว้ดังนี้

1. เป็นการประเมินเฉพาะเนื้อหาและ การแสดงออกของนักเรียนแต่ละคนบนวาทะ เน้นคงทฤษฎีทางพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยเครื่องมือประเมินที่หลากหลาย

2. การประเมินมีผลจากสภาพจริงจะต้องมีรากฐานบนพัฒนาการและการเรียนรู้ทางสติปัญญาที่หลากหลาย

3. การประเมินผลจากสภาพจริงและการพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมจะต้องจัดทำให้ส่งเสริมซึ่งกันและกัน คือจะต้องพัฒนามาจากบริบทที่มีรากฐานทางวัฒนธรรมที่นักเรียนอาศัยอยู่ และต้องเรียนรู้ให้ทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

4. ความรู้ในเนื้อหาสาระทั้งในทงกว้างและลึกจะนำไปสู่การพัฒนาให้นักเรียนเรียนรู้มากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมาย สนองความต้องการและเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนอย่างเต็มที่

5. การเขียน การสอน การประเมินเน้นการปฏิบัติจริง ในสม เพื่อบอกคคลังหรือใกล้เคียงกับธรรมชาติความเป็นจริงของการดำรงชีวิต งานหรือกิจกรรมการเรียนรู้การสอน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดง เบนด้วยตนเอง

6. การเรียนการสอนจะต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาศักยภาพ ให้เต็มที่สูงสุดตามสภาพที่เป็นจริงของแต่ละบุคคล

นอกจากนี้ หน่วยศึกษานิตศก สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540 : 183) ยังได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับ แนวคิดและหลักการของการประเมินผล เฉพาะจริงไว้ 8 ประการดังนี้

1. การประเมินผลเฉพาะจริง ไม่เน้นการประเมินทักษะพื้นฐาน (Skill Assessment) แต่เน้นการประเมินทักษะการคิดที่ซับซ้อน (Complex Thinking Skill) ในการทำงาน ควรร่วมมือในการแก้ไข้ และ การประเมินตนเองทั้งในและนอกห้องเรียน
2. การประเมินผลเฉพาะจริง เป็นการวัดและประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน
3. การประเมินผลจากสม เพที่แท้จริง เป็นการสะท้อนให้เห็น การสังเกต สภาทง เบนปัจจุบัน (Current Work) ของนักเรียนและสิ่งที่นักเรียนได้ปฏิบัติจริง
4. การประเมินผลจากสภาพจริง เป็นการผูกติดนักเรียนกับงานที่เป็นจริงโดยพิจารณาจากบทลเอ ๆ ขึ้น
5. ผู้ประเมินควรมีหลาย ๆ คนโดยมีการระดมระหว่างผู้ประเมินเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน
6. การประเมินต้องดี เน้นการไปพร้อมกับการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง
7. นำการประเมินตนเองมาได้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินตามสภาพจริง
8. การประเมินผลเฉพาะจริง ควรมีการประเมินทั้ง 2 ลักษณะคือ การประเมินที่เน้นการปฏิบัติจริงและการประเมิน โดยใช้เพิ่มละสมผลงน

หลักการดังกล่าวสอดคล้องกับ กมล ผู้ประณรัฐ (2544 : 51 - 52) ที่กล่าวถึงหลักการของการประเมินผลตามสภาพจริงว่า

1. เป็นการประเมินสิ่งที่มีอยู่แล้วอยู่จริงหรือเกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวัน โดยไม่ต้องสร้างเงื่อนไขหรือสถานการณ์ขึ้นมาใหม่
2. เป็นการประเมินที่เกิดขึ้นควบคู่ไปกับการเรียนการสอนทั้งในโรงเรียนและสถานที่อื่น ๆ ที่โรงเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรม โดยไม่ได้แยกออกมาจากการเรียนการสอน โดยเฉพาะ
3. ใช้วิธีการประเมินที่หลากหลายเพื่อสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน
4. การประเมินผลตามสภาพจริงมุ่งปรับและพัฒนาผู้เรียนในด้านต่าง ๆ เป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างแท้จริง
5. การประเมินผลตามสภาพจริงต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนและบุคคลอื่น ๆ เพราะเป็นการประเมินที่ไม่มีสิ่งใดเป็นความลับ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนและไม่มีการเปรียบเทียบกับผู้เรียนคนอื่น

ส่วนนิพล รัตนพันธ์ (2543 : 30) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับหลักการประเมินผลตามสภาพจริงว่า เป็นการประเมินที่เป็นที่ยอมรับว่าพัฒนาผู้เรียนให้ดีที่สุด และเป็นการกระตุ้นให้เด็กแต่ละคนมีความกระตือรือร้น มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม สร้างผลงาน สร้างความรู้ด้วยตัวเอง อันจะเป็นข้อมูลสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ และบรรลุเป้าหมายของหลักสูตรและสังคม

จากแนวคิดและหลักการดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง มีหลักการประเมินที่อยู่พื้นฐานของเหตุการณ์ในชีวิตจริง ซึ่งการปฏิบัติเป็นสำคัญและสัมพันธ์กับการเรียนการสอน อันพัฒนาการที่ปรากฏให้เห็น ผู้เกี่ยวข้องมีหลายฝ่ายและเกี่ยวข้องกับทุกการริเริ่ม ซึ่งเน้นการปรับเปลี่ยนไปจากแบบดั้งเดิม สามารถทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนา เยาวชนเพิ่มพูนประสบการณ์หลายประการ

ลักษณะสำคัญของการประเมินผลตามสภาพจริง

การประเมินผลตามสภาพจริงไม่อาจเกิดขึ้นได้ หากครูผู้สอนไม่ปรับเปลี่ยนเทคนิคและวิธีการในกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลและประเมินผลให้เป็นไปตามแนวทางใหม่ ซึ่งมีลักษณะและเอกลักษณ์ที่แตกต่างไปวิธีการประเมินผลแบบเดิม เพราะครูคือผู้ที่มีบทบาทสำคัญและใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด การมีความรู้ความเข้าใจลักษณะสำคัญของผลการประเมินผลตามสภาพจริงจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540 : 184) ได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริงว่า ควรจะมีลักษณะสำคัญดังนี้

1. นิยามและเกณฑ์ในการประเมินที่ชัดเจน
2. นักเรียนให้เหตุผลความรู้เห็นของตนเองต่อผลงาน

3. นักเรียนสามารถถ่ายโอนการเรียนรู้ไปสู่สภาพชีวิตจริง
4. เป็นการประเมินเพื่อปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน
5. นักเรียนได้บูรณาการความรู้ที่มีอยู่ในการสร้างผลงานต่าง ๆ
6. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน นักเรียนกับครูมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันไม่สร้างความขัดแย้งหรือการแข่งขัน
7. นักเรียนต้องใช้ความสามารถในการคิดระดับสูงเกินการวิเคราะห์หรือสังเคราะห์ใช้ความรู้ต่างๆ
8. เน้นคุณภาพของผลงานที่นักเรียนสร้างขึ้น
9. ประเมินความสามารถหลายๆ ด้านของนักเรียน เช่น ค่านิยม ตัวเลข การใช้กลไกเนื้อ การคิดอย่างมีเหตุผลเป็นต้น
10. เน้นงานที่มีความหมายต่อนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542 : 2-4) หมายถึงลักษณะสำคัญของการประเมินผลตามสภาพจริงว่า เป็นทางเลือกทางหนึ่งสำหรับการวัดและประเมินผล ซึ่งเข้ามามีบทบาททดแทนในส่วนที่แบบทดสอบมาตรฐาน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ ไม่สามารถวัดและประเมินผลได้ดี แต่การประเมินผลตามสภาพจริงมีลักษณะที่ดีกว่า ดังนี้

1. งานที่ปฏิบัติเป็นงานที่มีความหมาย (Meaningful Task) ในชีวิตประจำวัน เป็นเหตุการณ์จริงในชีวิตประจำวัน เป็นเหตุการณ์จริงมากกว่ากิจกรรมที่จำลองขึ้นเพื่อใช้ในการทดสอบ

2. เป็นการประเมินรอบด้านด้วยวิธีที่หลากหลาย (Multiple Assessment) เป็นการประเมินนักเรียนทุกด้าน ทั้งความรู้ ความสามารถ ทักษะและคุณลักษณะนิสัย โดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสม สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้และพัฒนาการของนักเรียน เน้นให้นักเรียนตอบสนองด้วยการแสดง สร้างสรรค์ ผิดคิด หรือทำงาน ในการประเมินเพียงประเมินหลายครั้ง ด้วยวิธีการที่เหมาะสม เน้นการสังเกตปฏิบัติมากกว่าการประเมินความรู้

3. ผลผลิตมีคุณภาพ (Quality Products) นักเรียนจะมีการประเมินตนเองตลอดระยะเวลาตามแก้ไขจุดด้อยของตนเอง จนกระทั่งได้ผลงานที่ผลิตขึ้นอย่างมีคุณภาพ นักเรียนเกิดพหุพอใจพอใจในผลงานของตนเองมีการแสดงผลงานของตนต่อสาธารณชน เปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้เรียนรู้และความชื่นชมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนมีโอกาสเลือกปฏิบัติงานได้ตามความพึงพอใจ นอกจากนั้นยังจำเป็นต้องมีมาตรฐานของงาน หรือสภาพความเป็นจริงของงานที่เกิดจากการกำหนดร่วมกันระหว่างครู นักเรียน ยอมรับทั้งผู้ปกครองด้วย มาตรฐานหรือสภาพความเข้าใจดังกล่าว จะเป็นสิ่งบ่งบอกว่างานนักเรียนอยู่ในระดับใด

4. ไร้ทวามคิดระดับสูง (Higher Order Thinking) ต้องพยายามให้นักเรียนแสดงออกหรือผลิตผลงานขึ้นมา ซึ่งเป็นผลงานที่เกิดจากการคิด วิเคราะห์ ประเมินทางเลืกก เงมีทกระทำคลอกจนการใช้ทักษะ การแก้ปัญหา เมื่อพบปัญหาที่เก็ดขึ้น

5. มีปฏิสัมพันธ์ทางบวก (Positive Interaction) นักเรียนต้องไม่รู้สึกเครียด เมื่อหน่วยต่อการประเมิน ครู ผู้ปกครองและนักเรียนต้องเกิดความร่วมมือที่ดีส่กันในการประเมิน และการใช้ผลการประเมินมาแก้ไขปรับรงนักเรียน

6. งานและมาตรฐานต้องชัดเจน (Clear Tasks and Standards) งานและกิจกรรมที่จะให้นักเรียนปฏิบัติ ต้องมีขอบเขตที่ชัดเจน สอดคล้องกับจุดหมาย หรือสถานการณ์ที่คาดหวัง ที่ต้องการให้เกิดพฤติกรรมดังกล่าว

7. มีการสะท้อนตนเอง (Self Reflections) ต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความรู้สึก ความคิดเห็นหรือเหตุผลต่อการแสดงออก การกระทำหรือผลงานของตนเองว่าไม่ถึงปฏิบัติ ไม่ปฏิบัติ ทำไมถึงชอบ ทำไมถึงไม่ชอบ

8. มีความสัมพันธ์กับชีวิตจริง (Transfer into Life) ปัญหาที่เป็นสิ่งเร้าให้นักเรียนตอบของต้องเป็นปัญหาที่สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน พฤติกรรมที่ประเมินเป็นพฤติกรรมที่แท้จริง เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน ดังนั้นผู้ปกครองนักเรียนจึงน่าจะเียบทบาทในการประเมินจากสภาพจริง

9. การประเมินอย่างต่อเนื่อง (Ongoing or Formative) ต้องประเมินนักเรียนตลอดเวลา สละทุกห่อ เภกรเมื่ออ้งไม่เป็นทางการ ซึ่งจะช่วยให้เห็นพฤติกรรมที่แท้จริง เห็นพัฒนาการรับทพจุดเด่นและจุดถ่ยของนักเรียน

10. เป็นกระบวนการความรู้ (Integration of Knowledge) งานที่นักเรียนปฏิบัติคววเป็นงานที่เก้เร้าใช้ความรู้ ความสามารถและทักษะที่เกิดขงการเรียนรู้ในสหสาขาวิชา ถ้กษณะตัวค้งค้งถ่กัว จะช่วกนเก้ใจจุดอ่อนของค้วร่วคและประเมินผลแบบเดิม ที่พยายามแยกย่อยจุดประสงค์ออกเก้กันเท่านั้น ๆ เรียนรู้และประเมินเป็นเื่อง ๆ ดังนั้น นักเรียนจึงขาดโอกาสที่จะบูรณาการความรู้และทักษะจากวิชาค้ง ๆ เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานที่เก้ปัญหาที่พบซึ่งสอดคล้องกับชีวิตประจำวัน ที่งานค้เก้งงานหรือปัญหาแต่ละปัญหาต้องใช้ความรู้ ความสามารถ ทักษะขงภหลาย ๆ วิชาม ่วยในภรรท้เวลาหรือช่วแก้ปัญห

บทก้กษณะเก้าคัญของการประเมินผลตามภพจริงที่กล่าวมา สอดคล้องกัภการประเมินผลควรรเรียนรู้ตามสภาพจริง ซึ่งมีลักษณะเหมือนกับการประเมินผล โดยเน้นการปฏิบัติจริง ซึ่งก็เป็นวิธีการประเมินผลตามสภาพจริงท้งย่งหนึ่ง ซึ่งส่วนังงานคณะภรรวมการ

การประเมินสี่หมื่นแห่งชาติ (2539 :4) ได้กล่าวถึง ลักษณะสำคัญของ การประเมินผลโดยเน้นการปฏิบัติจริงมีดังนี้

1. เป็นการประเมินผลจากสภาพจริง กระทำได้ตลอดเวลาทุกสถานการณ์ ทั้งทั้งในโรงเรียนและชุมชน ตั้งเขตพฤติกรรมต่าง ๆ โดยใช้การตัดสินใจของมนุษย์เป็นเกณฑ์ให้คะแนน
2. กำหนดปัญหาหรืองานแบบปลายเปิด เพื่อให้ให้นักเรียนเป็นผู้สร้างคำตอบเอง กล่าวคือให้นักเรียนตอบด้วยการแสดง สร้างสรรค์ สัตถ์หรือเขียน
3. ไม่เน้นการประเมินผลเฉพาะทักษะพื้นฐาน แต่ให้นักเรียนผลิต เสร็จ หรือทำบางสิ่งที่เป็น การคิดที่ซับซ้อน กระบวนการได้ตรงการทำงานและการแก้ปัญหา นั่นคือเน้นการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหา
4. เน้นสภาพปัญหาที่สอดคล้องกับความเป็นจริงในชีวิตประจำวัน เน้นความแก้ปัญหาที่สะท้อนถึงชีวิตจริง
5. ใช้ข้อมูลอย่างหลากหลายเพื่อการประเมิน เน้นถึงความพยายามที่จะรู้ที่นักเรียนทุกแห่งมุม ข้อมูลจึงต้องได้มาจากหลาย ๆ ทาง เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลต้องมีหลากหลายประเภท
6. เน้นการมีส่วนร่วมระหว่างนักเรียน ครู ผู้ปกครอง
7. นักเรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่า จะประเมินเขาตรงไหน เรื่องอะไร การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผล ทำให้นักเรียนรู้จักวางแผนการเรียนรู้อยู่ ตามความต้องการของตนเองว่า อยากทำอะไรบ้าง ซึ่งนำไปสู่การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ วิจัยเรียน และเกณฑ์การประเมินผล อันเป็น การเรียนการสอนและการประเมินผลที่สอดคล้องกับนักเรียนเป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริง

ส่วนเชษฐา ชามาง (2544 : 42) เห็นว่า ลักษณะสำคัญของ การประเมินผลตามสภาพจริง เป็นการวัดและประเมินผลที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการประเมิน ซึ่งจะให้นักเรียนยอมรับ และปฏิบัติตามเกณฑ์ที่ตนมีส่วนร่วมในการสร้างขึ้น และหลังจากที่นักเรียนได้ส่งชิ้นงานชิ้นแรกและได้รับกลับคืนมา จะรู้ว่าตนบกพร่อง ในจุดลักษณะใด ดังนั้นจึงมีโอกาสปรับปรุงงานให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ

นอกจากนี้ ซึบพอลีย์ เกรียร์กซ์ (ม.ป.ป. : 10 - 11) กล่าวถึงลักษณะสำคัญของ การประเมินผลตามสภาพจริงไว้ดังนี้

1. เป็นการประเมินผลที่เข้าไปพร่อกับการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียน
2. เป็นการประเมินที่ถือพฤติกรรมเป็นสำคัญ
3. ให้ความสำคัญที่การพัฒนาจุดเด่นเป็นสำคัญ
4. เน้นการพัฒนาให้นักเรียนประเมินตนเอง

5. ตั้งอยู่บนพื้นฐานเหตุการณ์ในชีวิตจริง
6. มีการเก็บข้อมูลทุกอย่างในการปฏิบัติในทุกบริบท
7. เน้นคุณภาพของผลงานซึ่งเป็นผลจากการบูรณาการความรู้ความสามารถหลายด้าน
ของนักเรียน

8. เน้นความสามารถในการคิดระดับสูง
  9. ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก
  10. สนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการเรียนรู้
- ส่วนอุทุมพร (ทองอุไทย) ฉานรณาร (2540 : 2) กล่าวว่า การประเมินผลตามสภาพจริงมีลักษณะสำคัญคือ

1. มีการออกแบบประเมินที่เฉพาะเจาะจง (Performance) ที่แทนความสามารถได้ เช่น การประเมินการเขียนจากที่ผู้เรียนเขียนจริง การประเมินการทดลองของวิทยาศาสตร์จากการทำงานจริง ไม่ใช่การสมมติ
  2. เกณฑ์การตัดสินให้มอง การกำหนดร่วมกันระหว่างผู้สอน ผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง
อื่น ๆ
  3. ประเมินโดยผู้เรียนเองเป็นเรื่องสำคัญ
  4. ผู้เรียนจะได้นำเสนอผลงานของตนต่อสาธารณชนด้วยตนเอง
  5. ใช้เวลานานพอสมควรในการได้ข้อมูลเพื่อการประมวลผล
- ในลักษณะสำคัญที่ตนเองเขียนขึ้นนั้น มุวิทย์ มูลคำ (2544 : 23) ได้สรุปลักษณะสำคัญของการประเมินผลตามสภาพจริง ไว้ดังนี้
1. เป็นการประเมินที่กระทำไปพร้อม ๆ กับการเรียนรู้การสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียน
ซึ่งสามารถทำได้ตลอดเวลากับทุกสถานการณ์ ทั้งที่โรงเรียน บ้านและชุมชน
  2. เป็นการประเมินที่ยึดพฤติกรรมการแสดงออกของนักเรียนที่แสดงออกมา จริง ๆ
  3. เน้นการพัฒนาผู้เรียนอย่างเด่นชัดและให้ความสำคัญในการพัฒนาจุดเด่นของ
นักเรียน
  4. เน้นการประเมินตนเองของผู้เรียน
  5. ตั้งอยู่บนพื้นฐานของสถานการณ์ที่เป็นชีวิตจริง รวมทั้งการเชื่อมโยงการเรียนรู้
ไปสู่ชีวิตจริง
  6. ใช้ข้อมูลอย่างหลากหลาย มีการเก็บข้อมูลระหว่างปฏิบัติในทุกที่ ณ ทั้งที่โรงเรียน
บ้าน ชุมชน อย่างต่อเนื่อง

7. เน้นคุณภาพของผลงานที่ผู้เรียนสร้างขึ้น ซึ่งเป็นผลจากการบูรณาการความรู้ ความสามารถหลาย ๆ ด้านของผู้เรียน

8. เป็นการวัดความเสมอမျในการคิดระดับสูง เช่นการวิเคราะห์ สังเคราะห์

9. ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์เชิงบวก มีการชื่นชม ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของผู้เรียนและผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุข

10 เน้นการมีส่วนร่วมระหว่างผู้เรียน ครูและผู้ปกครอง

นอกจากนี้ สมศักดิ์ ภู่วิภาคารวรรณ (2544 : 101 – 102) ได้ให้ทัศนะและแบ่งลักษณะสำคัญของกาประเมินผลตามสภาพจริงไว้เป็น 4 ลักษณะคือ

1. การปฏิบัติในสภาพจริง ซึ่งออกแบบขึ้นเพื่อประเมินการปฏิบัติในสภาพจริง เช่นนักเรียนเรียนการเขียนก็ต้องเขียน ให้ผู้อ่านจริงเป็นผู้อ่าน ถ้าให้นักเรียนเรียนวิทยาศาสตร์ก็ต้องทดลองทางวิทยาศาสตร์ ทำงานค้นคว้าทดลองหรือทำโครงการแทนการทดสอบเพียงความจำ และงานที่นักเรียนทำจะต้องเป็นงานที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง ทั้หาเอการใช้สติปัญญาที่ซับซ้อน หรือใช้ความรู้ที่อ่หัยทักษะทางอภิปัญญาและต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ในด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน ความถนัด ความสนใจเพื่อพัฒนาความสามารถและค้นหาจุดเด่นของผู้เรียน

2. เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน ต้องเป็นเกณฑ์ประเมิน “แก่แท้” ของการปฏิบัติมากกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่สร้างขึ้นจากผู้หนึ่งผู้ใด โดยเฉพาะ เกณฑ์ที่เป็นแก่นแท้เป็นเกณฑ์ที่เปิดเผยและรับรู้กันอยู่ในโลกแห่งความเป็นจริงของทั้งตัวนักเรียนและของผู้อื่น ไม่ใช่เกณฑ์ที่เป็นความลับปิดบังอย่างที่การประเมินแบบดั้งเดิมใช้อยู่ การที่ให้นักเรียนรู้ว่าตนต้องทำอะไรอะไร มีเกณฑ์อย่างไร การเปิดเผยเกณฑ์แก่ประเมินไม่ใช่การคดโกง แต่จะเป็นภารกิจที่ให้ทำเป็นการหาคำตอบที่ดีที่สุดแห่งคำตอบเดียว

3. การประเมินตนเอง การประเมินตนเองมีความสำคัญแก่ต่อการปฏิบัติการจริง โดยจุดประสงค์ของการประเมิน โดยกาปฏิบัติจริงคือ ช่วยให้นักเรียนพัฒนาความสามารถของตนเอง เพื่อปรับปรุง เติบโตแก่ถึงทิศทางการดำเนินงานและริเริ่มในการวัดความก้าวหน้าของตนเองในแบบต่าง ๆ หรือจุดต่าง ๆ ถยวงไม่มีการวัดเช่นนี้มาก่อน

4. การนำเสนอผลงาน คุณสมบัติอย่างหนึ่งของการประเมินตามสภาพจริงนั้น นักเรียนมักได้รับกาเก้เฉพาะวังให้เสนอผลงานต่อสาธารณชน และให้กา รมเสนอผลงานด้วยปากเปล่า กกิจกรรมการนำเสนอทำให้กาเรียนรู้ที่หยั่งลึก เนื่องจากนักเรียนได้ระท้อนความรู้สึกรองคนและนำเสนอเพื่อให้อื่นรับทราบ เข้าใจได้ เป็นสิ่งที่ทำให้แน่ใจว่านักเรียนได้เรียนรู้ในหัวข้อนั้น ๆ อย่างแท้จริง

พจนานุกรมสำคัญของ การประเมินตามสภาพจริง ครูผู้สอนจำเป็นต้องปรับบทบาทใหม่ ทั้งในด้านการสอนและการประเมิน โดยด้านการสอนต้องเปลี่ยนจากการยึดครูเป็นศูนย์กลาง มาเป็นยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และจากการใช้แบบทดสอบอย่างเดียวในการประเมินผู้เรียน มาเป็นการใช้เครื่องมืออย่างหลากหลายและไม่แยกการประเมินออกจากกิจกรรมการเรียนการสอน

เทคนิค วิธีการประเมินผลตามสภาพจริง

การประเมินผลตามสภาพจริง เป็นการประเมินที่ใช้เทคนิคการประเมินอย่างหลากหลายวิธีตลอดช่วงระยะเวลาหนึ่ง เพื่อจะตรวจสอบคุณภาพงานของนักเรียน ยุทธวิธีของการประเมินตามสภาพจริงจะใช้การกระตุ้นเพื่อท้าทายผู้เรียนให้แสดงบทบาทในการปฏิบัติ โดยบูรณาการความรู้และประดิษฐ์งาน รวมทั้งพัฒนาการเขียนเป็นรายงานและนำเสนอด้วยปากเปล่าแทนการท่องจำ ได้มีผู้ให้ทัศนะและความเห็นเกี่ยวกับเทคนิควิธีการประเมินตามสภาพจริงไว้ ดังนี้

สุวิทย์ มูลคำ (2544 : 23) กล่าวถึง แนวทางการนำวิธีการประเมินผลตามสภาพจริง ไปใช้ ควรดำเนินการดังนี้

1. ควรเริ่มต้นอย่างช้า ๆ นำไปสู่ความเข้าใจและเกิดการยอมรับ ทั้งนี้เพราะการริเริ่มแนวคิดใหม่ ๆ หากนำไปใช้อย่างรวดเร็ว จะทำให้ครูไม่มีเวลาตรวจสอบศึกษาและหาแนวทางที่เหมาะสม ในการฝึกฝนวิธีการใหม่ ๆ นั้น สิ่งสำคัญประการแรกของการนำไปใช้ก็คือครูต้องเรียนรู้เกี่ยวกับการประเมินผลจากสภาพจริง อาจจะเริ่มด้วยการศึกษาค้นคว้า การดูวีซีดีทัศน์ ฟังเทปและการศึกษาดูงานในโรงเรียนที่ดำเนินการแล้ว จนเกิดความเข้าใจชัดเจน จึงตัดสินใจเริ่มต้นดำเนินการ ซึ่งโดยทั่วไปครูมักจะมีงบประมาณการสอน การเรียนรู้และการประเมินผลเป็นงบประมาณแยกออกจากกัน โดยครูจะเป็นผู้ให้ข้อมูลตนเองต่าง ๆ นักเรียนได้เรียนรู้แล้วจึงทำการประเมินผล แต่ในกระบวนการประเมินตามสภาพจริงซึ่งจะนำพัฒนาการเรื้อรังนั้น จะต้องดำเนินการต่อเนื่องตลอดเวลา และมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องซึ่งกันและกันและทั้งหมดจะเกิดขึ้นในเวลาเดียวกัน
2. การประเมินตามสภาพจริงนั้น ครูสามารถนำไปใช้ได้เกือบทุกวิชาในชั้นเรียนและใช้ได้อย่างคล่องแคล่วเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียนในทุกด้าน โดย อาจจะเริ่มต้นจากเนื้อหาวิชาที่ตนเองถนัดและรู้สึกสบายใจ มีบทเรียนที่ค้นพบว่าตัวเอง มีความชำนาญและความสามารถพัฒนาได้อย่างดีแล้ว จึงขยายกว้างไปสู่วิชาอื่น ๆ ต่อไป
3. การขัดเกลา พัฒนาจุดเด่นและเพิ่มพูนสมรรถภาพให้คงอยู่ เมื่อครูขัดเกลาวิธีการและพัฒนาระบบในการสังเกตและรวบรวมการในเนื้อหาสาระที่ตนมีความรู้สึกร่าเริงใจ ก็ควรจะเพิ่มประสิทธิภาพในการประเมินมากยิ่งขึ้นและจะช่วยให้มีการพัฒนาการประเมินผลจากสภาพจริงไปใช้กันมากขึ้นต่อไป

4. จัดทำตารางกำหนดเวลาในการสะท้อนความคิดเห็นเป็นรายบุคคลและเป็นรายกลุ่ม โดยครูต้องให้เวลาในการทบทวนชิ้นงานในกระบวนการประเมิน บันทึก สังเกต แบบสำรวจ รายการ รายงานการประชุม โครงงานของนักเรียน ผลผลิต แฟ้มสะสมผลงาน

5. การนำกระบวนการประเมินตามสภาพจริงไปใช้อย่างเป็นรูปธรรม ในขั้นนี้ ผู้ประเมินจะต้องมีความรู้ในขั้นในกระบวนการจัดการ โครงสร้างภายในของการประเมินผลตามสภาพจริง ความเข้าใจในข้อจำกัดและรับทราบถึงบทบาทการประเมินผลตามสภาพจริง ในการประเมิน โดยรวมทั้งหมด

นอกจากนี้ กรมวิชาการ (2539 : 28) ได้ให้เทคนิควิธีการประเมินตามสภาพจริงไว้ว่า จะต้องนิยามการประเมิน โดยครูจะต้องพิจารณาว่า จะประเมินอะไร อย่างไร จะทำอะไรกับข้อมูลที่ได้รับเมื่อพบครั้งแรก การจัดทำพิมพ์เขียวการประเมิน เป็นวิธีการประเมินที่ตัวหนึ่ง ที่จะสามารถทำให้มองเห็นการประเมินทั้งระบบได้และถ่ายทอดออกมาเป็นรูปธรรมแล้วนำมาอภิปรายกับครูและผู้ร่วมงาน ถึงแนวปฏิบัติที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ในการทำพิมพ์เขียวการวางแผนการประเมินจะช่วยครูและผู้บริหารตัดสินใจประเมินนักเรียนได้ดีที่สุด แม้ว่าจะมีการประเมินอย่างเป็นทางการของครูหรือของโรงเรียน จะต้องสอดคล้องข้อสอบมาตรฐานที่ตรวจสอบคนจำนวนมาก เพื่อการประเมินรับรองคุณภาพความรู้ของเด็ก การประเมินที่ดีที่สุดจะต้องแยกออกจากปฏิบัติ กระบวนการและผลผลิต ซึ่งมีกระบวนการเก็บข้อมูลย่อยๆ เป็นรายวันเพื่อสะสมทำเป็นรายงานที่สมบูรณ์ในเวลาว่าง

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540 : 185) และสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ (2540 : 79) ยังได้เสนอแนวทางเทคนิคและวิธีการประเมินตามสภาพจริงไว้อย่างสอดคล้องกันว่ามีวิธีการประเมินหลายวิธี เช่น

1. การสังเกต เป็นวิธีการประเมินที่ตัวหนึ่ง ในการเก็บข้อมูลพฤติกรรม ด้านการใช้ความถี่การปฏิบัติงาน ด้านอารมณ์ความรู้สึกและลักษณะนิสัย สามารถทำได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนและสถานการณ์อื่นนอกโรงเรียน โดยการสังเกตอาจสังเกตได้โดยตั้งใจและไม่ตั้งใจก็ได้ โดยการสังเกตแบบตั้งใจมีโครงสร้างถูกต้อง กำหนดพฤติกรรมที่ต้องสังเกต ช่วงเวลาและวิธีการสังเกต ส่วนการสังเกตแบบไม่ตั้งใจ ซึ่งไม่มีการกำหนดการสังเกตไว้ล่วงหน้า ครูอาจมีกระดาษเล็กๆ ติดตัวไว้ตลอดเวลา เพื่อบันทึกเมื่อพบพฤติกรรมที่แสดงออกที่มีความหมายหรือสะกิดความสนใจของครู การสังเกตที่ดีควรรู้ทั้งสองวิธี แต่มีข้อเสียใจสำหรับการสังเกตคือ ต้องสังเกตหลาย ๆ ครั้งในหลาย ๆ สถานการณ์ เช่น การเรียน การทำงานตามลำพัง การทำงานกลุ่ม การเล่น การคบเพื่อน การวางตัว เมื่อเวลาผ่านไป

160121

๖๖๖
๒๕๖๖
๖๖๖/๖๖ ๒๕
๖๖

ระยะหนึ่งจึงนำ เข้มขุมมาพิจารณา เครื่องมือที่ประเภทการสังเกตได้แก่ แบบตรวจตอบรายการ
แบบมาตราส่วนประมาณค่า แบบบันทึกระเบียบสะสม

2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการหนึ่งที่เก็บข้อมูลด้านต่าง ๆ ได้ดี เช่น ความคิด ความรู้สึก
กระบวนการขั้นตอนในการทำงาน วิธีการแก้ปัญหา การสัมภาษณ์มีข้อแนะนำดังนี้

2.1 ก่อนการสัมภาษณ์ต้องเตรียมข้อมูลภูมิหลังของนักเรียนก่อนเพื่อทำให้การ
สัมภาษณ์และได้ข้อมูลลึกยิ่งขึ้น

2.2 เตรียมชุดคำถามล่วงหน้า ลำดับคำถามให้การตอบไม่วกวน

2.3 ขณะสัมภาษณ์ควรทวนใจจากภาษา ท่าทาง น้ำเสียงที่ตอบว่าเป็นกันเอง
ทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกปลอดภัยและ โน้มน้อมให้นักเรียนอยากพูด

2.4 ใช้คำถามที่นักเรียนเข้าใจง่าย

2.5 อาจใช้วิธีการสัมภาษณ์ทางอ้อมคือสัมภาษณ์บุคคลที่ใกล้ชิดกับนักเรียน เช่น
พี่เลี้ยงงาน ผู้ปกครอง

3. การตรวจงาน เป็นการวัดและประเมินผลที่เน้นการนำผลการประเมินไปใช้ได้ทันที
ใน 2 ลักษณะคือ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนและปรับปรุงการสอนของครู จึงเป็นการวัดและประเมิน
ผลที่ควรดำเนินการตลอดเวลา เช่นการตรวจแบบฝึกหัด ผลงานภาคปฏิบัติ โครงการ/โครงการ
ต่าง ๆ เป็นต้น งานเหล่านี้ควรมีลักษณะที่ครูสามารถประเมินพฤติกรรมระดับสูงของนักเรียนได้
เช่น แบบฝึกหัดที่เน้นการเขียนตอบ มีหลายเรื่อง ปรากฏการณ์ งานโครงการที่เป็นความคิดขั้นสูงใน
การวางแผนจัดการ ดำเนินการและแก้ปัญหา สิ่งที่ควรประเมินควบคู่ด้วยเสมอในการตรวจงานคือ
ลักษณะนิสัยและคุณลักษณะที่ดีในการทำงาน การตรวจงานมีข้อเสนอแนะในการปฏิบัติดังนี้

3.1 ไม่จำเป็นต้องนำงานทุกชิ้นมาประเมิน อาจเลือกเฉพาะงานที่นักเรียนทำได้ดี
และบอกความสามารถของนักเรียนตามลักษณะที่ครูต้องการประเมินได้ เป็นการเน้น "จุดแข็ง"
การเสริมแรงหรือสร้างแรงกระตุ้นให้นักเรียน พยายามผลิตผลงานที่ดี ๆ ออกมามากยิ่งขึ้น

3.2 อาจประเมินชิ้นงานที่นักเรียนทำนอกเหนือจากที่ครูกำหนดไว้ก็ได้ แต่ต้องเป็น
งานที่นักเรียนทำจริง ๆ เช่น ตั้งประเด็นที่นักเรียนทำที่บ้านแล้วนำมาใช้ในโรงเรียนหรืองานเลือก
ต่าง ๆ ที่นักเรียนทำขึ้นเองตามความสนใจ การใช้ข้อมูลอย่างกว้างขวาง ทำให้นักเรียนรู้จักนักเรียนมาก
ยิ่งขึ้นและสามารถประเมินนักเรียนตามสภาพจริงของเขาได้อย่างแม่นยำ

4. การรายงานตนเอง เป็นการให้นักเรียนเขียนบรรยายหรือตอบคำถามสั้น ๆ หรือ
ตอบแบบสอบถามตามที่ครูสร้างขึ้น เพื่อสะท้อนถึงการเรียนรู้ของนักเรียน ทั้งความรู้ ความเข้าใจ
วิธีคิด วิธีการทำงาน ความพึงพอใจในผลงาน ความต้องการพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น

5. การใช้การบันทึกจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นการรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน ผลงานนักเรียน โดยเฉพาะความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียนจากแหล่งต่าง ๆ เช่น จากครู เพื่อนนักเรียนและผู้ปกครอง

6. ใช้ข้อสอบแบบเน้นการปฏิบัติจริง ถ้าครูใช้แบบทดสอบ ควรใช้แบบทดสอบแบบเน้นการปฏิบัติจริง ซึ่งมีลักษณะดังนี้

6.1 ปัญหาต้องมีความหมายต่อผู้เรียน และมีความสำคัญเพียงพอที่จะแสดงถึงภูมิรู้ของนักเรียนในระดับชั้นนั้น ๆ

6.2 เป็นปัญหาที่เลียนแบบสภาพจริงในชีวิตของนักเรียน

6.3 แบบทดสอบต้องครอบคลุมความสามารถและเนื้อหาตามหลักสูตร

6.4 นักเรียนต้องใช้ความรู้ความสามารถ ความคิดหลาย ๆ ด้านมาผสมผสานและแสดงวิธีคิดได้ถึงขั้นตอนที่ชัดเจน

6.5 ควรมีคำตอบถูกได้หลายคำตอบ และมีวิธีการหาคำตอบได้หลายวิธี

6.6 มีเกณฑ์การให้คะแนนตามความสมบูรณ์ของคำตอบอย่างชัดเจน

7. การประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) คำว่า Portfolio ตามรากศัพท์เดิม หมายถึง ภาชนะที่บรรจุผลงาน อาจมีลักษณะเป็นกล่อง ตะกร้า แฟ้ม แผ่นติดๆ ยึดบีบหรือสิ่งอื่น ๆ ที่ใช้ในการรวบรวมงานของนักเรียนอย่างมีจุดหมาย แสดงถึงความพยายาม ความก้าวหน้า และผลสัมฤทธิ์ในเรื่องนั้น ๆ หรือหลายเรื่อง ซึ่งการสะสมนั้นผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเลือกเนื้อหา เลือกเกณฑ์การตัดสิน การประเมินผลจากสภาพจริง โดยให้เพิ่มสะสมผลงาน เป็นการประเมินผล การเรียนรู้ของผู้เรียนที่ได้รับทราบนิยามแพร่หลายในต่างประเทศ และกำลังเข้ามามีบทบาทต่อทฤษฎีและประเมินผลในประเทศไทยในปัจจุบัน เพราะใช้การประเมินผู้คิดกับการเรียนการสอนและนักเรียนเป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริง

วิธีการประเมินผลตามสภาพจริงดังกล่าว คล้ายกับเดนมาร์กของ ซัยพุดกัม เฮอร์วิกท์ (น.ป.ป. : 11) ที่ให้ทัศนะถึงวิธีการประเมินผลตามสภาพจริงว่ามีวิธีการดังนี้

1. การสังเกต เป็นวิธีการประเมินพฤติกรรมที่ง่าย สามารถทำได้ทุกเวลา ทุกสถานการณ์ ทั้งแบบมีและไม่มีเครื่องมือในการสังเกต

2. การสัมภาษณ์ ควรมีการเตรียมคำถามล่วงหน้าที่เข้าใจง่าย ๆ ซึ่งทำได้ทั้งแบบทางการและไม่เป็นทางการ

3. การบันทึกจากผู้เกี่ยวข้อง เป็นการรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถและคุณลักษณะทางพฤติกรรม

4. แบบทดสอบวัดความสามารถจริง (Authentic test) เป็นคำถามลักษณะปลายเปิด ซึ่งมีลักษณะสำคัญคือ

- 4.1 ตรวจสอบและเก็บตัวแทนของสิ่งที่ต้องการวัด
- 4.2 เป็นปัญหาที่มีความหมายต่อผู้เรียนและเชื่อมโยงแบบสภาพจริงในชีวิต
- 4.3 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนการทราความรู้ ความสามารถหลายด้านและใช้ความคิดอย่างลึกซึ้ง
- 4.4 ตอบสนองสถานการณ์ได้หลายรูปแบบ
- 4.5 คำตอบถูกมีหลายคำตอบ
- 4.6 มีเกณฑ์การให้คะแนนตามความสมบูรณ์ของพฤติกรรม
- 4.7 เปิดโอกาสให้นักเรียนคิดและเขียนคำตอบเอง

5. การรายงานตนเอง เป็นการให้นักเรียนพูดหรือเขียนบรรยายสะท้อนความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกนึกคิด ความต้องการ วิธีการทำงานและผลงาน

6. เพิ่มผลงานดีเด่น เป็นตัวอย่างผลงานดี ๆ ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งที่เลือกรวบรวมไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อแสดงถึงความรู้ความเข้าใจหรือความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือมากกว่า โดยไม่เพิ่มผลงานดีเด่น ขวบเก็บรวบรวมผลงานจากการประเมินตามวิธีที่ 1-5 ก็ได้

จะเห็นได้ว่า การนำวิธีการประเมินผลจากสภาพจริงไปใช้อย่างเป็นรูปธรรม ควรเริ่มต้นอย่างช้า ๆ ด้วยความมั่นใจในเนื้อหาที่คนรู้ดีกว่าสบายใจและมั่นใจ ครูต้องพัฒนาความรู้ แก่ใจ ผลงานหรือวิธีการที่ทำได้ ซึ่งเป็นวิธีการที่จะช่วยให้ประสพผลสำเร็จในการเพิ่มพูนทักษะได้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังต้องกำหนดเวลาให้ครูสะท้อนความคิดเห็นของตน รวมทั้งมีการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนอยู่เสมอ

การประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)

ความหมายของการประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน

การประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลตามสภาพจริง เป็นวิธีการประเมินที่ก่อกำเนิดได้รับความนิยม ตามแนวทางการปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอน และถือว่าเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามก็ถือว่าเป็นวิธีการใหม่ที่จะต้องศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับคำจำกัดความหรือความหมาย ดังมีผู้ที่ได้ศึกษาและกล่าวไว้ดังนี้

กรมวิทย์ฯ โดยสำนักทดสอบทางการศึกษา (2542 : 5) กล่าวถึงความหมายของแฟ้มสะสมผลงานไว้ว่า แฟ้มผลงานของนักเรียนคือ การสะสมงานอย่างมีจุดหมาย เพื่อแสดงถึงผลงาน ความก้าวหน้าและสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนในส่วนหนึ่งหรือหลายส่วนของการเรียนรู้ในวิชา

การรวบรวมงานจะต้องครอบคลุมถึงกรณีที่ นักเรียนมีส่วนร่วมในการเลือกเนื้อหา เกณฑ์การคัดเลือก และเกณฑ์การตัดสินให้ระดับคะแนน รวมทั้งเป็นหลักฐานที่สะท้อนการประเมินตนเองของนักเรียนด้วย

คำริ บุญชู (2541 : 64) ให้ความหมายของการประเมิน โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานว่าเป็นการสะสมงานของนักเรียนที่ผ่านการคัดเลือกโดยตัวนักเรียนเองหรือภายใต้การแนะนำของครู มาสะสมไว้ในรูปของวัตถุอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งจัดอย่างเป็นระบบ มีจุดหมายที่แน่ชัดใช้เป็นข้อมูล ที่แสดงให้เห็นถึงความพยายาม เจตคติ แรงงูงใจ ความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ของนักเรียนให้บุคคลที่เกี่ยวข้องได้ทราบ

สอดคล้องกับชัยฤทธิ์ สีลาเดช (2540 : 10) ที่มีความเห็นเกี่ยวกับความหมายของการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานว่า เป็นการประเมินใบชั้นเรียนแนวใหม่ที่สามารถสะท้อนภาพของนักเรียนให้ปรากฏออกมาได้อย่างชัดเจนว่าเป็นเช่นไรทั้งในและนอกโรงเรียน โดยผ่านหลักฐานที่เก็บสะสมไว้ในเพิ่มสะสมผลงาน หลักฐานที่เลือกขึ้นมาสามารถใช้เป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพในการเข้าใจตัวนักเรียนเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรู้และเจตคติและในเวลาเดียวกันยังช่วยให้นักเรียนได้ตระหนักและทราบถึงประวัติการเรียนของตน

ส่วนโกวิท ปรวาลพฤกษ์ (2541 : 2) ให้ความหมายของการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานไว้ว่า

1. เป็นเอกสารรวบรวมข้อมูล รายงานการทำงานหรือผลงานของเจ้าของ Portfolio แล้วนำมาจัดเก็บอย่างเป็นระบบ
2. เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล รายงานการทำงานเพื่อประเมินความสำเร็จของผู้เรียน
3. เป็นการประเมินทั้งที่เป็น Formative และ Summative ที่คำนึงถึงการทำงานและผลงาน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2539 : 16) ได้ให้ความหมายของการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานไว้ว่ามีความหมายหลายประการ ดังนี้

1. เป็นการสะสมงานของนักเรียน
2. เป็นหลักฐานแสดงความสำเร็จ ทักษะที่เป็นปัจจุบันตามการเปลี่ยนแปลงและหวนความก้าวหน้าของผู้เป็นเจ้าของ
3. เป็นการสะสมงานของนักเรียนอย่างมีจุดประสงค์ แสดงให้เห็นถึงความพยายาม ความก้าวหน้าหรือผลสัมฤทธิ์ในเรื่องที่เจาะจงและอย่างน้อยที่สุดต้องมีลักษณะดังนี้
  - 3.1 การมีส่วนร่วมของนักเรียนในการเลือกเนื้อหาเพิ่มสะสมงาน
  - 3.2 เกณฑ์การเลือกผลงาน

3.3 เกณฑ์การตัดสินความเหมาะสมหรือคุณสมบัติ

3.4 หลักฐานการสะท้อนตนเองของนักเรียน

4. เป็นการสะสมงานอย่างมีจุดประสงค์ แสดงให้เห็นถึงความพยายาม ความก้าวหน้า และผลสัมฤทธิ์ในเรื่องหนึ่ง ๆ หรือหลาย ๆ เรื่อง การสะสมนั้นนักเรียนมีส่วนร่วมในการเลือก เนื้อหา เกณฑ์การเลือก เกณฑ์การตัดสิน ความสามารถหรือคุณสมบัติ หลักฐานการสะท้อนตนเอง เพิ่มสะสมงานต้องให้ภาพที่ชัดเจน ในการแสดงออกของนักเรียนในบริบทต่าง ๆ นักเรียนต้องเป็นผู้ร่วมประเมิน ไม่ใช่ผู้ถูกประเมิน ต้องมีการจัดประชุมสัมมนาเพื่อพัฒนาความสามารถของนักเรียน ไปสู่ผู้มีความคิดอิสระและเป็นนักเรียนที่นำตนเองได้

นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (2540 : 138) โดยสำนักงานประสานงานโครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้ให้ความหมายของเพิ่มสะสมผลงานไว้ในลักษณะเดียวกันพอสรุปได้ว่า

เพิ่มสะสมผลงานของนักเรียนคือ การสะสมงานของนักเรียนอย่างมีจุดมุ่งหมาย แสดงให้เห็นถึงความพยายาม ความก้าวหน้าและความสำเร็จของนักเรียน ในสาขาใดสาขาหนึ่งหรือมากกว่านั้นในการรวบรวมผลงาน นักเรียนต้องมีส่วนร่วมในการคัดเลือกสิ่งที่จะใส่ไว้ในเพิ่ม แนวทางการคัดเลือกชิ้นงาน แนวทางในการตัดสินผลงาน และหลักฐานที่แสดงถึงการสะท้อนตนเองของนักเรียน เพิ่มสะสมงานจะให้ภาพการเรียนรู้ที่ซับซ้อนและสมบูรณ์ การรวบรวมนี้จะเป็นเพิ่มก็ได้ เมื่อนักเรียนมีส่วนร่วมในการวัดผลไม่ใช่สิ่งที่ถูกวัดผล ระบบนี้จะช่วยให้นักเรียนมีโอกาสพัฒนาความสามารถที่เขาจำเป็นต้องมี ในวันที่จะกลายเป็นผู้เรียนรู้ที่กำหนดทางเดินของตนเองและมีความคิดอิสระ สอดคล้องกับความหมายที่ ซีอพิทกซ์ เอร์ริกซ์ (2540 : 1) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานหมายถึง การประเมินตัวอย่างของผลงานของนักเรียนโดยใช้ผลงานนี้ เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความพยายาม ความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ในการเก็บรวบรวมผลงานจะต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกเนื้อหา กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกผลงาน กำหนดเกณฑ์ในการตัดสิน และการให้เลือกแสดงความรู้สึกละเอียดของงานนั้น

ส่วนคูวิทย์ มุกคำ (2544 : 27) ได้เน้นถึงความหมายของเพิ่มสะสมผลงานไว้ว่า เพิ่มสะสมผลงานหมายถึง สิ่งที่เกี่ยวข้องตัวอย่าง (Sample) หรือบางส่วนของหลักฐาน (Evidencess) ที่แสดงถึงผลสัมฤทธิ์ ความสามารถ ความพยายามหรือความถนัดของบุคคล หรือประเด็นที่ต้องจัดทำเพิ่มสะสมผลงานไว้เป็นระบบ โดยบุคคลนั้นและบุคคลที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดเพิ่มร่วมกัน

แต่ความหมายในทัศนะของ ส.ว.เสนา ประวาทพิทกซ์ (2540 : 21) หมายถึง การประเมินผลการเรียนที่มีลักษณะ 4 प्रकार ผสมผสานกันก็คือ

1. การมีข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ อย่างเพียงพอ สำหรับครูในการตัดสินใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าและผลสำเร็จในการเรียนของนักเรียน
  2. การเชื่อมโยงประเด็นสัมพันธ์ในการใช้ข้อมูล การมีส่วนร่วมในการเรียนของบุคคล
- 3 ฝ่ายคือ ครู นักเรียนและผู้ปกครอง

3. การสะท้อนตนเอง จากการประเมินตนเองของนักเรียน
4. การดำเนินการเชื่อมโยงการเรียนการสอนและการประเมินผลการศึกษาเข้าหากันโดยเน้นสภาพชีวิตจริง

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า การประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน หมายถึง การประเมินความสำเร็จของนักเรียนจากผลงานที่เป็นชิ้นงานที่ดีที่สุดหรืองานที่แสดงถึงความก้าวหน้า ที่นักเรียนเก็บสะสมในแฟ้ม สมุด กอถ่ง หรือกระเป๋าแล้วแต่ลักษณะของงาน ซึ่งอาจจะมีหนึ่งชิ้นหรือมากกว่าที่เพียงพอที่จะแสดงถึงความพยายาม ความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในเรื่องที่มอบหมาย จุดประสงค์นั้น ๆ หรือวิชานั้น ๆ

ลักษณะของแฟ้มสะสมผลงาน

แฟ้มสะสมผลงานมีหลายลักษณะ จะกำหนดอย่างไรขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ จุดหมาย ทัศนคติหรือมุมมองของแต่ละบุคคล กรมวิชาการ (2542 : 9) กำหนดลักษณะของแฟ้มสะสมผลงานว่ามี 2 ระดับคือ

1. แฟ้มสะสมงานระหว่างตัวนิเทศ เป็นแฟ้มที่อยู่ระหว่างการสะสม รวบรวมชิ้นงานที่นักเรียนสร้างขึ้น จากการเรียนรู้บทเรียนที่สอดคล้องกับชีวิตจริง

2. แฟ้มสะสมงานที่สมบูรณ์ เป็นแฟ้มที่นักเรียนคัดเลือกงานเพื่อวัตถุประสงค์หลายประการ เช่น เลือกองงานชิ้นเอก งานแสดงความก้าวหน้า งานที่ตอบสนองจุดประสงค์การเรียนรู้ หรือตอบสนองปัญหาที่หลากหลาย รวมทั้งสะท้อนความคิดเห็น ประเมินตนเอง ปรากฏชิ้นงานที่ดีที่สุด รวมทั้งการเก็บรวบรวมการวิพากษ์และแบบสังเกตต่าง ๆ ของผู้เรียนด้วย ส่วนลักษณะสำคัญความแนวทางของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542 : 94 – 95) เป็นดังนี้คือ แฟ้มสะสมผลงาน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการสอนเป็นรายบุคคลได้เป็นอย่างดี เพราะนักเรียนแต่ละคนจะมีแฟ้มสะสมผลงานเป็นของตนเอง มีการสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นลักษณะเฉพาะของตนเอง ครูจะทราบจุดเด่นจุดด้อยของนักเรียนแต่ละคนจากแฟ้มสะสมผลงานในแฟ้มสะสมงานจะมุ่งตอบสนองจุดมุ่งหมายของการสอนที่ระบุว่า อย่างไรก็ตาม มากกว่าอะไร

3. แฟ้มสะสมงานจะเน้นผลผลิตของงานมากกว่ากระบวนการทำงาน ถ้าเป็นแฟ้มสะสมผลงานเชิงวิชาชีพ ซึ่งเก็บเฉพาะผลงานดีเด่น นำภาคภูมิใจ แต่ถ้าเป็นนักเรียน ก็ควรใช้

เพิ่มประสิทธิภาพที่สามารถทำให้เห็นกระบวนการ ความก้าวหน้าและพัฒนาการในการเรียนรู้ของนักเรียนได้ นอกจากนี้ยังทำให้ครูได้เรียนรู้เกี่ยวกับผลงาน ที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตน

4. เพิ่มคะแนนงานจะเน้นจุดเด่นมากกว่าจุดด้อยของนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเกิดความชื่นชมในผลงานของตนเอง สำหรับจุดอ่อนนั้นครูก็จะนำไปวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนการทดสอบแบบเดิมมักตรวจหาความผิดพลาดหรือข้อบกพร่องของนักเรียน

5. เพิ่มคะแนน เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งนักเรียนจะเป็นผู้วางแผนลงมือทำงาน ประเมินและปรับปรองผลงานด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยมีครูช่วยชี้แนะ นักเรียนเป็นเจ้าของผลงาน เจ้าของเพิ่มคะแนน ผลงานของนักเรียนต้องมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับสภาพชีวิตจริง ๆ

6. เพิ่มคะแนนช่วยสื่อความหมายในเรื่องความรู้ ความสามารถและทักษะของนักเรียนในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งความก้าวหน้าและพัฒนาการของนักเรียนแก่คนอื่น ๆ เช่น ผู้ปกครอง นักแนะแนว ครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนเป็นอย่างดี

7. การประเมินผลโดยใช้เพิ่มคะแนนผลงานยังมีปัญหาในเรื่องความเชื่อมั่นหรือความเห็นที่สอดคล้องกันในการประเมิน ทั้งนี้ถ้ามองมาจากการกำหนดเกณฑ์ในการประเมินไม่ชัดเจน หากผู้ประเมินยังคงค้ำประกันของการประเมินต่างกัน จะมีผลทำให้ความเชื่อมั่นหรือความสอดคล้องของการประเมินมีค่าต่ำ

ลักษณะดังกล่าวสอดคล้องกับ หน่วยที่ ๓ เหนือเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540 : 201 - 202) ที่กำหนดลักษณะสำคัญของ การประเมินผล โดยให้เพิ่มคะแนนผลงานไว้ดังนี้

1. การมุ่งวัดนักเรียนว่าทำอะไร ได้บ้าง มากกว่าหาว่านักเรียนจำหรือระลึกถึงเรื่องที่ต้องการวัด เป็นการวัดผลสัมฤทธิ์ในรูปของผลผลิตหรือสร้างผลงานหรือความรู้ มากกว่าการนึกหาคำตอบที่ถูกต้องจากแบบทดสอบ

2. เน้นความตรง (Validity) ในการประเมินผลสัมฤทธิ์มากกว่าความเที่ยง (Reliability) ในการประเมิน กล่าวคือสนใจว่าการประเมินนั้น สามารถพิจารณาถึงผลสัมฤทธิ์ที่ถูกต้องแท้จริงมากกว่าการที่จะเน้นว่า ไม่ว่าจะเป็นการประเมินโดยใช้เพิ่มผลงานที่เด่นก็ครั้งก็จะได้ผลตรงกัน

3. เน้นการพิจารณาตัดสินอย่างไม่เห็นทางการหรือการใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพ มากกว่าการตัดสินใจในเชิงปริมาณหรือการให้คะแนน ดังนั้นวิธีการที่ใช้ จึงใช้วิธีการสังเกตและตรวจผลงานมากกว่าการทดสอบ

ในปีเดียวกัน สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ (2540 : 104) ได้กล่าวเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของภาระประเมินผล โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานว่าควรมีลักษณะดังนี้คือ

1. มีงานหรือเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน
2. ผู้เรียนได้แสดงความรู้ที่ (Reflect) ของคนต่อผลงาน
3. ผู้เรียนสามารถถ่ายโอนการเรียนรู้ไปสู่สภาพชีวิตจริง
4. เป็นผู้ประเมินเพื่อปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน
5. ผู้เรียนได้บูรณาการความรู้ที่มีอยู่ในการสร้างผลงานต่าง ๆ
6. เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับโรงเรียน ผู้เรียนกับครู และครูกับผู้ปกครอง ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องกับผู้เรียนที่ปฏิบัติตามพันธกิจเชิงบวกไม่สร้างความขัดแย้งหรือเกิดการแข่งขัน
7. ผู้เรียนต้องใช้ความสามารถระดับสูงในการคิด การวิเคราะห์หรือการสังเคราะห์ความรู้ต่าง ๆ
8. เน้นคุณภาพของผลงานที่ผู้เรียนสร้างขึ้น
9. ประเมินความสามารถหลาย ๆ ด้านของผู้เรียน
10. เน้นงานที่มีความหมายต่อผู้เรียน

ส่วนอาภรณ์ บางเจริญพรพงศ์ (2541 : 54) เห็นว่าลักษณะของแฟ้มสะสมผลงาน ควรจะ

1. เป็นแหล่งข้อมูลที่มีความหลากหลายในการประเมินความสามารถของผู้เรียน
  2. เป็นหลักฐานสะท้อนผล ความเห็นจริงของผู้เรียน
  3. เป็นรูปแบบของการประเมินที่ยืดหยุ่นคือแสดงการเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของผู้เรียนตลอดเวลา เนื่องจากแฟ้มสะสมผลงานจะบรรจุงานที่นักเรียนเลือกด้วยตัวเอง งานต่าง ๆ ที่ได้ทำระหว่างเรียน
  4. มีจุดประสงค์ชัดเจน เพื่อให้นักเรียนทราบว่าครูคาดหวังให้นักเรียนทำอะไร ย่นที่นักเรียนจะรีบสร้างแฟ้มสะสมผลงาน
  5. มีลักษณะเฉพาะถิ่นของตนเอง เพราะนักเรียนตัดสินใจเลือกหลักฐานด้วยตนเอง
- นอกจากนี้ลักษณะสำคัญของแฟ้มสะสมผลงานในทัศนะของ สุวิทย์ นุตคำ (2544 :28) จะต้องนำลักษณะดังนี้
1. เป็นการรวบรวมผลงานที่แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการระดับต่าง ๆ
  2. เป็นการรวบรวมผลงานที่แสดงถึงลักษณะเฉพาะของผู้เรียน
  3. ดำเนินการควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอน
  4. มุ่งเน้นในสิ่งที่ผู้เรียน ได้เรียนรู้

5. ผู้สอนและผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้

6. เกิดการจัดเก็บเอกสารหลักฐานที่เป็นตัวอย่าง ที่แสดงถึงความสามารถในกระบวนการและตัวอย่างที่เป็นผลผลิต

จากลักษณะที่กล่าวมาสรุปได้ว่า แฟ้มสะสมผลงาน เป็นการประเมินที่สามารถกระทำได้ทั้งประเมินผลย่อยและเพื่อพัฒนาผู้เรียนและสามารถประเมินผลรวม โดยมีข้อที่ควรระวังถึงคือการประเมินดังกล่าวมีทั้งการประเมินเพื่อดูความก้าวหน้า หากข้อดี เป็นการประเมินเชิงบวกและค้นหาสิ่งที่ต้องการให้ความช่วยเหลือ ปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ผู้เรียน ได้พัฒนาตามศักยภาพของเขา และบรรลุตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้สูงสุดตามความต้องการของหลักสูตรและความคาดหวังของสังคม นอกจากนี้จะเป็นลักษณะที่เกิดจากการผสมผสานระหว่างการเรียนการสอนและการเชื่อมโยงระหว่างบ้านกับโรงเรียนแล้ว ยังเป็นศูนย์รวมการแสดงผลทางศักยภาพ ความก้าวหน้า กระบวนการรวมทั้งความรู้ถึงความสำเร็จและความภาคภูมิใจของผู้เรียนอีกด้วย

องค์ประกอบของแฟ้มสะสมงาน

แฟ้มสะสมผลงานของนักเรียนมีรูปแบบและองค์ประกอบต่าง ๆ แตกต่างกันขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ ซึ่งอาจมีหลายรูปแบบแล้วแต่จะยึดสิ่งใดมาเป็นตัวกำหนด แต่โดยทั่วไปแล้ว องค์ประกอบของแฟ้มสะสมผลงานตามแนวทางของ หน่วยงานนิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540 : 194) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า แฟ้มสะสมผลงานสามารถจัดทำได้หลายรูปแบบ ซึ่งในแต่ละรูปแบบมีองค์ประกอบดังนี้

1. หน้าปก ซึ่งใช้แบบเดียวกันทั้งประเทศ

2. ข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน

3. เนื้อหา ซึ่งอาจจะประกอบด้วย

3.1 สรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร ผลการสอบความสามารถ

ความสนใจ แผนในอนาคต เป็นต้น

3.2 สรุประดับผลการเรียนหรือคุณสมบัติของนักเรียนในการผ่านจุดประสงค์

3.3 สรุปผลสัมฤทธิ์และประสบการณ์ด้านอื่น ๆ

4. ประวัติการทำงาน (ถ้ามี)

สอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2542 : 8) ที่ได้แบ่งองค์ประกอบของแฟ้มสะสมงานไว้จำนวน 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นส่วนนำประกอบด้วย ปก ประวัติผู้ทำ รายการจุดประสงค์การเรียนรู้ แผนการศึกษาส่วนบุคคล สวาญ์เงินงาน ตัวชี้บ่งประกอบงาน/รายการ การเอาออกและนำเข้าชิ้นงาน

ส่วนที่ 2 เป็นส่วนบรรจุหลักฐานชิ้นงานที่สร้างขึ้น จากการเรียนรู้ การสะท้อนความคิดเห็น แสดงประวัติงาน จำนวนหนังสือที่อ่าน เวลาที่ใช้ในการทำงาน คะแนนจากแบบทดสอบ แบบสำรวจรายการของครู บันทึกความคิดเห็นเกี่ยวกับงาน / วิชาที่เรียน

ส่วนที่ 3 เป็นส่วนบรรจุเกณฑ์การตัดสินเพิ่มสะสมผลงานและข้อมูลการประเมินของครู เพื่อน และผู้ปกครอง รวมทั้งหลักฐานการประเมินตนเองของนักเรียน แผนการและแนวคิดในการประชุมเพิ่มสะสมผลงาน

ซึ่งก็คล้ายกับที่ บุญเชิด ภูญโญเนินคพงษ์ (2538 : 14) ที่กล่าวถึงองค์ประกอบของเพิ่มสะสมผลงานว่ามี 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 เป็นส่วนที่เก็บรายการจุดหมายการเรียนรู้และตัวอย่างงานซึ่งเน้นหนักเฉพาะงานที่ทำในห้องเรียน และพิจารณาเอกสารโดยนักเรียนและครู

ส่วนที่ 2 เป็นส่วนที่เก็บระบบตัวบ่งชี้ประกอบงาน ได้แก่ แบบสำรวจ ทัศนคติ จำนวนหนังสือที่อ่านประกอบ จำนวนเวลาที่ทำงาน คะแนนจากแบบทดสอบและแบบตรวจสอบรายการของครู

ส่วนที่ 3 เป็นส่วนที่เก็บเกณฑ์การตัดสินและข้อมูลจากการประเมินตลอดจนหลักฐานข้อมูลในการประเมินตนเองของนักเรียน

ส่วนองค์ประกอบของเพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของ สุวิทย์ มูลคำ (2544 : 29) ประกอบด้วย

1. ฝา
2. ก้าน
3. สารบัญและเนื้อหาสาระในแฟ้ม
4. วัตถุประสงค์ในการนำเสนอสาระในแฟ้ม
5. สารต่าง ๆ ที่อยู่ในรูปของผลงานด้านการเขียน ผลผลิตหรือชิ้นงานก็ได้
6. ผลการประเมินสาระต่าง ๆ และแหล่งการประเมินพร้อมทั้งหลักฐานการประเมินเป็นระยะ ๆ
7. ภาคผนวกหรือแม่ฮ่องอ้างอิง

เพิ่มสะสมผลงาน ควรประกอบด้วยสิ่งที่เป็ข้อมูลเพื่อประเมินจุดแข็ง ความก้าวหน้า และเป้าหมายของนักเรียนได้ ดังเช่นที่ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540 : 19) กำหนดตัวอย่างของเพิ่มสะสมผลงานอาจประกอบด้วย

1. งานที่ครูกำหนดให้ทำและที่นักเรียนคิดทำเอง อาจจะเป็นชิ้นงานที่โปรดปราน

ชิ้นงานสร้างสรรค์ ชิ้นงานที่ทำยากที่สุด ชิ้นงานที่คิดที่สุด ชิ้นงานที่มีความหมายต่อนักเรียนมากที่สุด ชิ้นงานที่ทำเป็นที่ระลึกต้องการเก็บรักษาไว้เอง

2. ตัวอย่างงานที่นักเรียนเลือก ครูเลือกและที่ครูและนักเรียนเลือกพร้อมกัน
3. ตัวอย่างงานเขียน ควรให้มีหลากหลาย และควรมีอย่างน้อย 1 ชิ้นที่แสดงถึงความรู้ ความสามารถและกระบวนการเขียน ตั้งแต่เริ่ม โครงการคร่าว ๆ จนถึงขั้นสุดท้ายที่เขียนเสร็จสมบูรณ์

4. บันทึกการอ่าน
5. หน้าที่ฐานการประเมินตนเองของนักเรียน
6. ผลการประเมินที่เป็นทางการ จากการสอบแบบทดสอบมาตรฐาน
7. ผลการประเมินที่เป็นทางการ จากการสังเกตของครู บันทึกจากกระเบื้องพฤติกรรม
8. ข้อมูลด้านจิตพิสัย โดยทั้งหมดจะถูกจัดให้เป็นระบบที่สมบูรณ์ โดยมีสารบัญ คำนำ คำชี้แจงของนักเรียน ประวัตินักเรียน กิจกรรมนักเรียน การสัมภาษณ์ ความคิดเห็น การให้ความร่วมมือ การให้ข้อสรุปเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้

นอกจากนี้ สมศักดิ์ ภูวิภาศวรรณ์ (2544 : 112) ได้กล่าวถึงส่วนประกอบของแฟ้มสะสมผลงานของนักเรียนว่า ประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้

1. แค้นสรุปผลงานของนักเรียน เพื่อสรุปว่าในแฟ้มสะสมผลงานนี้มีผลงานอะไรบ้าง
2. แค้นหน้าผลงานแต่ละชิ้น เพื่ออธิบายว่าทำไมเลือกผลงานนั้น ๆ
3. ตัวอย่างผลงาน ควรมีหลากหลายและควรออกมามีจุดประสงค์การเรียนรู้ ผลงานหรือชิ้นงานอาจประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้ งานกลุ่ม แบบสำรวจและประเมินตนเอง งานศิลปะ ระเบียบพฤติกรรม แบบทดสอบ งานคัดลายมือ และงานเขียนต่าง ๆ บันทึกการอ่านและการเขียน ฯลฯ สรุปได้ว่า องค์ประกอบของแฟ้มสะสมผลงาน ประกอบด้วยส่วนต่างๆ ที่แสดงถึงความก้าวหน้าของผู้เรียน ความคิดสร้างสรรค์ คุณลักษณะและความสามารถซึ่งได้แสดงไว้ในองค์ประกอบต่าง ๆ ของแฟ้มสะสมผลงาน

ประเภทของแฟ้มสะสมผลงาน

แฟ้มสะสมผลงานมีหลายประเภท ซึ่งจะแบ่งอย่างไรขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหรือเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นมา ซึ่งมีผู้แบ่งไว้ทั้งแตกต่างกันและคล้ายคลึงกัน เช่น กระทรวงศึกษาธิการ (2540 : 152) โดยสำนักงานประสานงานโครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ แบ่งประเภทของแฟ้มสะสมผลงานนักเรียนไว้ 3 รูปแบบดังนี้

1. แฟ้มสะสมผลงานนักเรียนที่ส่งเสริมความรู้เชิงเป็นเจ้าของมากกว่ากระบวนการเรียนรู้ (Ownership Portfolio)

2. เพิ่มสะสมผลงานนักเรียนที่ใช้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback Portfolio) ต่อบัณฑิตครูและคู่มือทรงงอย่างต่อเนื่องเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน

3. เพิ่มสะสมผลงานนักเรียนเพื่อการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา (Accountability Portfolio) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อการประเมินผลและการตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา

กรมวิชาการ (2542 : 13) แบ่งเพิ่มสะสมผลงานไว้หลายประเภท แต่ครูต้องพิจารณาเลือกว่าประเภทใดที่จะทำให้บรรลุจุดประสงค์มากที่สุด โดยเลือกประเภทใดประเภทหนึ่งหรือผสมแนวคิดแต่ละประเภทเข้าด้วยกัน เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่หลากหลายได้ โดยได้แก่ว่าเพิ่มสะสมผลงานมี 3 ประเภท ได้แก่ เพิ่มสะสมผลงานส่วนบุคคล เพิ่มผลงานทางวิชาการ และเพิ่มผลงานวิชาชีพ ซึ่งแต่ละประเภทมีลักษณะดังนี้คือ

1. เพิ่มผลงานส่วนบุคคลมี 2 ลักษณะคือ

1.1 เพิ่มสะสมผลงานรวม เป็นเพิ่มสะสมผลงานเกี่ยวกับตัวนักเรียนเอง ที่แสดงถึงบุคลิกภาพส่วนตัว อาจประกอบด้วยกิจกรรมที่อยู่นอกโรงเรียน รูปภาพต่างๆ งานอดิเรก กิจกรรมในชุมชน ความสามารถพิเศษด้านดนตรี กีฬา เรื่องราวเกี่ยวกับครอบครัว ชิ้นงานที่เก็บรวบรวมไปถึงภาพ เหรียญรางวัล วัสดุทัศนียภาพของที่ระแวกต่าง ๆ รวมถึงการเขียนของนักเรียนเกี่ยวกับเป้าหมายการศึกษา ที่สะท้อนให้เห็นถึงความคิดที่นำไปสู่ความจริง เพิ่มประเภทนี้จะช่วยให้ครูรู้จักนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น ในสิ่งที่นักเรียนมีความสนใจและภาคภูมิใจ รวมทั้งที่ประสบความสำเร็จที่นอกเหนือจากที่เรียนในโรงเรียน

1.2 เพิ่มสะสมผลงานที่ดีที่สุด เป็นสิ่งที่แพร่หลายมากในโรงเรียนประถมศึกษา และมัธยมศึกษา เพิ่มประเภทนี้มีวัตถุประสงค์ให้ นักเรียนที่คัดเลือกรางวัลที่นักเรียนทำทั้งหมดหรือชิ้นงานที่ครูและนักเรียนร่วมกันคัดเลือก โดยชิ้นงานนั้นจะเป็นตัวแทนของพฤติกรรมที่ดีเยี่ยมที่เกิดขึ้น และแสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าหรือพัฒนาการของนักเรียน

2. เพิ่มสะสมผลงานเชิงวิชาการ ประกอบด้วย

2.1 เพิ่มสะสมผลงานเพื่อการให้ระดับคะแนนซึ่งมีแนวทางเลือกหลายทางอาจจะได้แก่ การไม่เฉพาะเจาะจงชิ้นงานใด ชิ้นงานหนึ่งเป็นพิเศษหรือให้ระดับคะแนนเฉพาะงานบางชิ้น ซึ่งโดยปกติครูจะเลือกชิ้นงาน 2-3 ชิ้น รวมแล้วประมาณครึ่งหนึ่งของจำนวนงานทั้งหมด จะได้รับกรนำมาให้ระดับคะแนนในขั้นสุดท้าย หรืออาจจะเลือกโดยชิ้นงานทุกชิ้นในเพิ่มผลงานที่สมบูรณ์ จะได้รับการให้ระดับคะแนนในแต่ละชิ้นตามเกณฑ์ และมีคำบรรยายคุณภาพของการประเมินที่กำหนดไว้ล่วงหน้า (Rubrics) นอกจากนี้ที่กล่าวมาแล้วอาจจะเลือกให้ระดับคะแนนโดยพิจารณาเพิ่มผลงานทั้งฉบับ โดยพิจารณาเกณฑ์สำคัญเช่น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

การจัดระบบงาน การสะท้อนข้อมูลย้อนกลับ การประเมินตนเองและการตอบสนองของ จุดประสงค์ระยะสั้นและระยะยาว

2.2 เพิ่มสะสมผลงานแบบบูรณาการ มีวัตถุประสงค์ให้ครูและผู้ปกครอง ได้มอง เห็นภาพทั้งหมดของตัวนักเรียน โดยดูจากงานที่นักเรียนได้บูรณาการวิชาต่างๆ และเชื่อมโยง ความสัมพันธ์ของวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน นักเรียนอาจเขียนแสดงความคิดเห็นถึงวิชาที่ชอบหรือไม่ชอบมากที่สุดและอภิปรายทั้งความคิดรวบยอดและทักษะใบบ้าง ที่เชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาสาระต่าง ๆ รวมทั้งประสบการณ์นอกห้องเรียน

2.3 เพิ่มสะสมผลงานกลุ่ม มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มแต่ละคน ณาความสามารถและศักยภาพทางสติปัญญาของนักเรียนที่มีแตกต่างกัน ออกมาพัฒนางานร่วมกัน และเน้นการปลูกฝังการช่วยเหลือซึ่งกันและกันและร่วมกันใช้ความสามารถส่วนบุคคลที่ต่างกัน ตัวอย่าง เช่น กิจกรรมกลุ่ม กิจกรรมโรงเรียน กิจกรรมชุมชน ควรกำหนดเกณฑ์ล่วงหน้า เพื่อการประเมินสะท้อนข้อมูลกลับ และการประเมินตนเองเกี่ยวกับการทำงานร่วมกันของกลุ่ม ซึ่งจุดประสงค์สำคัญของแฟ้มผลงานกลุ่มคือ การนำความสามารถที่แตกต่างกัน ให้ร่วมกัน สร้างสรรค์งานกลุ่มขึ้น เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมในชีวิตจริง

2.4 เพิ่มสะสมผลงานแยกแยะหลายชั้นเรียน บางโรงเรียนได้จัดกลุ่มระดับ การศึกษาออกเป็นช่วง ๆ เช่น 2 ปีหรือ 3 ปีและให้นักเรียนเก็บชิ้นงานแต่ละปี โดยเก็บในแฟ้ม แยกชั้นชั้นในรายปี เพิ่มแต่ละชั้นจะถูกรวบรวมเก็บไว้ในแฟ้มใหญ่ แล้วเก็บไว้ในแฟ้มใหญ่ต่อไป โดย มานักเรียนก็จะนำงานทั้งหมดออกมา และกลับไปดูตัวเองว่าพัฒนาการเรียนรู้ไปเท่าไร ในช่วง 2-3 ปี ขณะเดียวกันก็ให้เพื่อนวิจารณ์ความก้าวหน้าด้านการอ่าน การเขียน ทักษะและการแก้ปัญหา ซึ่งจะทำให้นักเรียนเกิดความประทับใจและเห็นความก้าวหน้าของตนเอง

2.5 เพิ่มสะสมผลงานที่เสนอความหลากหลายทางสติปัญญา โดยเพิ่มผลงานที่มีการ จัดกิจกรรมและการประเมินผล โดยคำนึงถึง ความสามารถด้านสติปัญญา

2.6 เพิ่มสะสมผลงานของชั้นเรียน เก็บเพิ่มในห้องเรียนแต่ละห้อง ที่มีลักษณะ ชิ้นงานเป็นภาพรวมของความก้าวหน้าของการเรียนรู้ และบุคลิกภาพที่เกิดจากกิจกรรมต่าง ๆ เก็บเพิ่มสะสมงานในห้องเรียนที่ทำให้สมาชิกในห้องเรียนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

3. เพิ่มสะสมผลงานเชิงวิชาชีพ

3.1 เป็นแฟ้มผลงานเพื่อเข้าศึกษาต่อ เพื่อใช้แสดงความสามารถของนักเรียนชั้น ต่าง ๆ ที่เรียนมาหรือกิจกรรมนอกหลักสูตร หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้กระทำในชุมชน เพื่อ ประกอบการพิจารณาในการให้ความช่วยเหลือสนับสนุน หรือจัดวิชาให้ลงเรียน และอาจใช้ร่วมกับคะแนนมาตรฐาน การทดสอบในการพิจารณาเกรด หรือใช้แฟ้มประกอบการขอทุน สัมภาษณ์

3.2 เป็นผลงานประจำการนำเสนอใช้สะสมงานเกี่ยวกับการฝึกสอน

3.3 เพิ่มสะสมผลงานครู ซึ่งหมายถึงคะแนนสอบการประเมินตนเอง การสัมมนา หลักฐานการพัฒนาตนเองโดยการประชุม อบรมและแสดงความสำเร็จ รางวัล การได้รับเกียรติยศ คำชื่นชม ฯลฯ

3.4 เพิ่มผลงานของผู้บริหาร เช่นการมียุทธศาสตร์ การประชุม การวางแผน ประเภทเพิ่มสะสมผลงานที่กล่าวมาข้างต้น สอดคล้องกับกรแบ่งประเภทเพิ่มสะสม ผลงานของสำนักงานเขตพื้นที่และพัฒนามาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542 : 97) ที่จำแนกเพิ่มสะสมงานออกเป็น 3 ประเภทคือ

1. เพิ่มสะสมผลงานส่วนบุคคล
2. เพิ่มสะสมผลงานทางวิชาการ
3. เพิ่มสะสมผลงานวิชาชีพ

นอกจากนี้ สุวิทย์ มุขคำ (2544 : 28) ได้แบ่งประเภทของเพิ่มสะสมผลงานออกเป็น

1. เพิ่มสะสมผลงานส่วนบุคคล (Personal Portfolio) เป็นเพิ่มที่แสดงข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้ของเพิ่ม เช่น พวสวรรค์ กีฬา งานอดิเรก และการร่วมกิจกรรมชุมชน เป็นต้น
2. เพิ่มสะสมงานเชิงวิชาชีพ (Professional Portfolio) เป็นเพิ่มแสดงผลงานเกี่ยวกับอาชีพ เช่น เพิ่มผลงานเกี่ยวกับการสมัครงาน เพิ่มสะสมงานเพื่อการขอเลื่อนระดับ เป็นต้น
3. เพิ่มสะสมงานเชิงวิชาการ (Academic Portfolio) หรือเพิ่มสำหรับนักเรียน เป็นเพิ่มที่แสดงผลเกี่ยวกับงานวิชาการสอน เช่น เพิ่มเพื่อใช้ใบการประเมินการผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ เพิ่มสะสมงานเพื่อใช้ประกอบการประเมินผลปลายภาคและปลายปี

ส่วนการแบ่งประเภทของเพิ่มสะสมผลงานที่ใช้ในโรงเรียน ได้แบ่งเป็น

1. เพิ่มสะสมงานของนักเรียน เป็นเพิ่มสะสมงานของนักเรียนแต่ละคน ที่แสดงถึงความสามารถ จุดเด่น จุดด้อย ความถนัด ตลอดจนพัฒนาการในกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน
2. เพิ่มสะสมงานบุคลากร เป็นเพิ่มสะสมงานของบุคลากรที่อยู่ในโรงเรียน ได้แก่ผู้บริหาร โรงเรียน ครู ลูกจ้างประจำ ซึ่งจะเป็นเพิ่มสะสมผลงานที่แสดงถึง ประวัติ ผลงานและความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ของตัวเองเพิ่มที่ครอบคลุมตลอดภาคเรียน หรือปีการศึกษา
3. เพิ่มสะสมงานโรงเรียน เป็นเพิ่มสะสมงานที่แสดงถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ข้อมูลหรือหลักฐานที่แสดงถึงผลงานหรือความถี่หรือความสำเร็จของการปฏิบัติงาน การสอน การบริหาร และการนิเทศ

จะเห็นได้ว่า เพิ่มสะสมผลงานมีหลายประเภท การจะแบ่งอย่างไรขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และข้อจำกัดต่าง ๆ อาจเลือกประเภทใดประเภทหนึ่งหรืออาจนำลักษณะเด่นของ

เพิ่มสะสมผลงานต่าง ๆ มาสะสมผลงานกันก็ได้

ประโยชน์ของเพิ่มสะสมผลงาน

การนำเพิ่มสะสมผลงานเข้ามาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในปัจจุบัน นักการศึกษาได้มองเห็นว่าเป็นสิ่งดีและมีประโยชน์มากกว่าการใช้วิธีการทดสอบอย่างเดิมที่เน้นเฉพาะความรู้ความจำตามเนื้อหาเพียงอย่างเดียว

กระทรวงศึกษาธิการ (2540 : 139) โดยสำนักงานประสานงาน โครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ได้ชี้ให้เห็นถึงข้อดีและประโยชน์ของเพิ่มสะสมผลงานไว้ดังนี้

ประโยชน์ต่อนักเรียน

1. เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมกับครูในกระบวนการประเมิน
2. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้สะท้อนถึงพัฒนาการ ความก้าวหน้าของตนเอง ในช่วงเวลาที่ผ่านไปในด้านต่าง ๆ
3. ช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในความสัมพันธ์ของทักษะพื้นฐานด้านต่าง ๆ เช่น การอ่าน การเขียน การคิด
4. เพิ่มสะสมงานช่วยสนับสนุนการสร้างบรรยากาศแห่งการประสานความร่วมมือระหว่างนักเรียนโดยผ่านกิจกรรมประเภทความร่วมมือระหว่างเพื่อน เพื่อนวิพากษ์เพื่อน
5. ให้นักเรียนนักเรียนรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองและพัฒนาตนเองให้มีอิสระมากขึ้น
6. เพิ่มสะสมงานช่วยสนับสนุนการพัฒนา การให้คุณค่าของตนเอง การรู้จักตนเอง และทัศนคติที่ดีคือ การอ่าน การเขียน

ประโยชน์ต่อครู

1. ครูได้เห็นภาพที่มีความหมายมากยิ่งขึ้นเกี่ยวกับพัฒนาการของนักเรียน
2. ช่วยสร้างข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อครู ในการตัดสินใจเรื่องการเรียนการสอน
3. เพิ่มสะสมงานให้ข้อมูลที่หลากหลายแก่ครู ครูสามารถนำไปใช้เพื่อประเมินความสามารถ พรสวรรค์และทักษะด้านต่าง ๆ ของนักเรียนได้
4. เพิ่มสะสมงานช่วยให้ต่อประเด็นในเรื่องลักษณะองค์ประกอบของงานมีคุณภาพ
5. เพิ่มสะสมงานเอื้อให้มีการผสมผสานระหว่างการจัดผลสัมฤทธิ์
6. เพิ่มสะสมงานเป็นพื้นฐานนำไปสู่ การพบปะปรึกษาหารือที่เป็นประโยชน์ระหว่างครูกับนักเรียน

ประโยชน์ต่อผู้ปกครอง

1. เพิ่มสะสมงานให้ภาพความรู้ความสามารถของนักเรียน และพัฒนาการในช่วง

เวลาที่ผ่านไปของเด็ก

2. เพิ่มประสบการณ์ให้ภาพหลักฐานที่ชัดเจนและจับต้องได้เกี่ยวกับการสื่อสารระหว่างนักเรียน ครูและผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ

นอกจากนี้ สันักง คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540 : 17) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแฟ้มสะสมผลงานว่าอาจพิจารณาได้จากจุดประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อเป็นเครื่องมือหรืออุปกรณ์การสอน โดยนักเรียนได้แสดงความเป็นเจ้าของ สร้างแรงจูงใจ ความรู้ที่ประสบความสำเร็จ การมีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง ครูนักเรียนร่วมกันกำหนดเป้าหมาย สะท้อนความสำเร็จของนักเรียน กระตุ้นและเปิดโอกาสให้นักเรียนสร้างงานได้มากขึ้นและเป็นสื่อกลางของการประชุมผู้ปกครอง

2. เพื่อพัฒนาความเป็นครูอาชีพ โดยครูได้มีโอกาสดูงานแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประเมินความต้องการหลักสูตร การนำหลักสูตรไปขยายผล ส่งเสริมความเป็นวิชาชีพและความร่วมมือ แสดงจุดแข็งและจุดที่ต้องพัฒนาโรงเรียน ตลอดจนประเมินลักษณะของงานที่มอบหมายให้เด็กทำ

3. เพื่อการประเมิน แฟ้มสะสมงานเป็นทางเลือกใหม่แทนการวัดด้วยข้อสอบมาตรฐาน ตลอดจนใช้แนะแนวการศึกษาต่อ และคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาระดับสูง แทนการสอบ ประเมินผลการเรียนปลายปี และเพื่อเป็นการสื่อสารกับชุมชนแทนการพูด

4. เพื่อการวิจัย โดยสังเกตพัฒนาการต่าง ๆ ของนักเรียน ยืนยันว่าแบบการวิจัยรู้ของนักเรียน ตลอดจนค้นหาข้อปรับปรุง

ในทัศนะของ คำรี บุญชู (2541 : 64) เห็นว่าแฟ้มสะสมผลงานมีประโยชน์หลายประการคือ

1. เป็นเครื่องมือที่ใช้ติดตามความก้าวหน้าของการเรียนการสอนเป็นระยะ

2. เป็นที่รวบรวมผลงานของนักเรียน ตลอดจนข้อสนเทศต่าง ๆ ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

3. เป็นสิ่งช่วยกำกับพัฒนาการทางการเรียนของผู้เรียนเนื่องจากมีผลง เสนอสิ่งที่สามารถตรวจสอบผู้เรียนแต่ละคนได้

4. สนับสนุนกระบวนการเรียนการสอนของผู้เรียน ตลอดจนฝึกนิสัยการเขียนเลขสร้างสรรค์ และการเขียนในชีวิตประจำวัน

5. เป็นเครื่องมือประเมินตนเองของผู้เรียน ตลอดจนวางเป้าหมายของตนเองได้อย่างเหมาะสม

6. ใช้เป็นแหล่งกระตุ้นหรือเสริมกำลังใจแก่ผู้เรียน สนับสนุนการเรียนรู้แข่งกับตนเอง
ทุกคนมีโอกาสจะประสบความสำเร็จตามอัธยาศัยของคุณ

7. สร้างความภูมิใจ ความมั่นใจของและเชื่อมั่นในตนเองของผู้เรียน

8. เป็นแนวทางที่เที่ยงตรงในการประเมินผลของผู้เรียน

9. ให้ความหมายของกิจกรรมที่ครูและนักเรียนได้กระทำในชั้นเรียน

10. การสอบจะไม่เป็นการข่มขวัญของผู้เรียนอีกต่อไป แต่จะเป็นกิจกรรมที่แตกต่าง
อยู่ในสภาพการเรียนการสอนประจำวันที่มีประโยชน์ต่อผู้เรียน

สอดคล้องกับ สุวิทย์ มูลคำ (2544 : 30) ได้นอกประโยชน์ของแฟ้มสะสมงานว่า

มีประโยชน์ในการแสดงหรือนำเสนอผลงานของนักเรียนซึ่งมีลักษณะที่สอดคล้องกับความสามรถ
ที่แท้จริงของนักเรียน เพราะให้ข้อมูลครบถ้วนกว่าผลการสอบด้วยแบบทดสอบ ซึ่งการจัดทำแฟ้ม
ต้องอาศัยความคิด ความรู้ ความอดทน วิจารณ์ญาณ ความอดทน ทักษะต่าง ๆ ซึ่งครอบคลุม
ลักษณะทางสมอง ทางจิตใจ รวมทั้งทักษะต่าง ๆ ของเจ้าของแฟ้ม จึงมีประโยชน์หลายประการ
เช่น

1. สอนนักเรียนเป็นรายบุคคล การทำแฟ้มต้องให้นักเรียนทำด้วยตนเอง แต่ละคน
เลือกชิ้นงาน ได้อย่างอิสระ ตามความสนใจ ความสามารถและนำผลงานมาปรับเปลี่ยนให้ดีขึ้นได้

2. สะท้อนให้เห็นการทำงานของนักเรียนในทุกชั้นตอน

3. ทำให้ครูสามารถหาจุดเด่นของนักเรียนได้มากกว่าจุดด้อย และนักเรียนสามารถ
เลือกตัดสินใจได้ว่า จะใช้งานที่ดีที่สุดของคนในการประเมิน นักเรียนจะมีความสุขในการทำแฟ้ม
สะสมผลงานของตน

4. ทำหน้าที่สำคัญในการแจ้งผลสำรวจของนักเรียนให้บุคคลที่เกี่ยวข้องทราบ รวมทั้ง
สามารถนำไปใช้ในการอภิปรายความก้าวหน้าของนักเรียนกับผู้ปกครองได้ ซึ่งการประเมินจาก
แฟ้มสะสมผลงานเป็นการประเมินที่เปิดเผยตรงไปตรงมา

5. งานทุกชิ้นที่พิจารณาเลือกไว้ต้อง เขียนชื่อ วัน เดือน ปี แปะติดไว้เพื่อประเมิน
พัฒนาการของเด็กได้

6. กำหนดเป้าหมาย สะท้อนความสำเร็จของนักเรียน กระตุ้นและเปิดโอกาสให้
นักเรียนสร้างงานได้มากขึ้นและเป็นสื่อกลางของการประชุมผู้ปกครอง

ส่วน ส.วาสนา ประมวลพจนานุกรม (2539 : 48) ได้เสนอแนะถึงประโยชน์ของแฟ้มสะสม
ผลงานว่า เป็นตัวบ่งบอกให้ทราบถึงร่องรอยของกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ ตลอดภาคเรียน
ครูอาจใช้เวลาในสัปดาห์สุดท้ายของภาคเรียนร่วมกับนักเรียนตรวจสอบและประเมินแฟ้ม โดยอาจ
นำผลงานดีเด่นของแต่ละคนออกมาจัดนิทรรศการ เพื่อให้ผู้ปกครองและบุคคลทั่วไปเข้าชม

เพื่อเป็นการเสริมสร้างเจตคติที่ดีอีกด้วย

จะเห็นว่าเพิ่มสะสมผลงานมีประโยชน์ทั้งต่อนักเรียน ครู ผู้ปกครองและบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะนักเรียนเป็นการสะท้อนให้เห็นความรู้ ความสามารถและพัฒนาการของผู้เรียน สามารถประเมินทักษะด้านต่าง ๆ ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี เป็นวิธีการประเมินผลการเรียนรู้แนวใหม่ที่นำมาใช้แทนแบบทดสอบที่เคยใช้กันมานาน

จุดเด่นของการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน

การประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน กำลังได้รับความนิยมและนำมาใช้กันอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิรูปการศึกษาเพราะมีจุดเด่นหลายประการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540 : 201) ได้กล่าวถึงจุดเด่นของการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานไว้ดังนี้

1. เป็นแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน
2. พัฒนาทักษะทางวิชาการระดับสูงของนักเรียน
3. พัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมเพื่อให้งานสำเร็จ
4. เป็นการปรับเปลี่ยนการเรียนรู้จากนามธรรม ไปสู่รูปธรรม
5. แสดงพัฒนาการของนักเรียนอย่างต่อเนื่องและนักเรียนได้รับรางวัลงานตลอดเวลา
6. วัดความสามารถของนักเรียนได้หลายด้าน
7. เป็นกิจกรรมที่สอดคล้องอยู่ในสภาพการเรียนประจำวันที่มีประโยชน์ต่อชีวิตนักเรียนในสภาพชีวิตจริง
8. นักเรียนมีความตระหนักในกระบวนการและยุทธศาสตร์ที่มีส่วนร่วมในการเรียน การแก้ปัญหา การวิเคราะห์ข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลในการสอนปกติ ถ้าไม่สอนเรื่องเหล่านี้โดยตรงแล้ว นักเรียนจะมีโอกาสเรื่องนี้้นช้ชมาก

สอดคล้องกับ อร่ามศักดิ์ ชัยจิต (2541 : 72) และสุวิทย์ มูลคำ (2544 : 30 - 31) ที่ได้กล่าวถึงจุดเด่นของการประเมินโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานไว้ในทำนองเดียวกันว่า

1. เพิ่มแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน
2. พัฒนาทักษะทางวิชาการระดับสูงแก่นักเรียน
3. พัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมเพื่อให้งานความสำเร็จ
4. เป็นการปรับเปลี่ยนการเรียนรู้จากนามธรรม ไปสู่รูปธรรม
5. แสดงพัฒนาการของนักเรียนอย่างต่อเนื่องและนักเรียนได้รับรางวัลงานตลอดเวลา
6. วัดความสามารถของนักเรียนได้หลายด้าน
7. เป็นกิจกรรมที่สอดคล้องอยู่ในสภาพการเรียนประจำวันที่มีประโยชน์ต่อชีวิต

นักเรียนในสภาพชีวิตจริง

8. นักเรียนมีความตระหนักในกระบวนการและยุทธศาสตร์ที่มีส่วนร่วมในการเรียน การแก้ปัญหา การวิเคราะห์ข้อมูลหรือการเก็บรวบรวมข้อมูลในการสนับสนุนการตัดสินใจ หากไม่สนใจเรื่องนี้โดยตรงแล้วนักเรียนจะมีโอกาสเรียนเรื่องนี้ น้อยมาก

9. นักเรียนมีโอกาสในการแสดง สร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์หรือทำงานด้วยตนเอง ส่วนชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์ (ม.ป.ป. : 15 16) กล่าวว่า จุดเด่นของการประเมินโดยใช้ แฟ้มสะสมผลงานมีดังนี้

1. นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการประเมินคุณค่าผลงานของตนเอง เข้าใจและรู้จักตนเอง มากขึ้น จากรูปแบบการสะท้อนภาพกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง โดยการแสดงความคิดเห็นหรือ ความรู้สึก
  2. เป็นการประเมินผลเชิงบวก ให้โอกาสนักเรียนนำผลงานที่ตีมาตรฐานในโรงเรียนที่ไม่ตรงจริต
  3. เป็นเครื่องมือประเมินที่สามารถเพิ่มแรงจูงใจทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น
  4. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำงานและช่วยเหลือกันพัฒนาทักษะเชิงวิชาการและ สังคม
  5. ก่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น นักเรียน ครู ผู้ปกครอง
  6. แสดงภาพรวมที่ชัดเจนและต่อเนื่องในการแสดงพัฒนาการความก้าวหน้า ความ สำเร็จของนักเรียน
  7. สามารถสะท้อนของรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของนักเรียนได้อย่างแท้จริง
  8. ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนการสอน ร่วมกับครูผู้สอน มากขึ้น โดยเริ่มตั้งแต่การกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา เกณฑ์การคัดเลือกและเกณฑ์การประเมิน
  9. เปิดโอกาสให้แสดงออกถึงกระบวนการคิดขั้นสูงและสร้างสรรค์
  10. เป็นการวัด โดยใช้หลักฐานจากความพยายามของผู้เรียน
  11. มีความตรงสูง สามารถประเมินความสามารถได้ตรงตามสภาพที่แท้จริง
  12. นักเรียนมีโอกาสในการปรับปรุงภาพพจน์ทางการเรียนรู้ของตนเอง โดยการปรับ แก้กิจกรรมงานที่แสดงความสามารถที่ดี ทันสมัยกว่านำมาเสนอ
  13. โอกาสในการเรียนรู้และปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น
  14. สามารถพัฒนาคุณภาพการสอนของครูให้มีมาตรฐานสูงขึ้นได้
- นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (2540 : 157) โดยสำนักงานประสานงานโครงการ พัฒนาศรีพินิจกรมสามัญ ได้ให้ความเห็นว่าจุดเด่นของแฟ้มสะสมผลงานนักเรียน ที่ส่งเสริม

ความรู้ที่ักเป็นเจ้าของมากกว่าระยะเวลาการเรียนรู้ อยู่ที่ความยืดหยุ่นและบทบาทในการส่งเสริม การเรียนรู้ของนักเรียนเป็นรายคน จุดเด่นของเพิ่มสะสมผลงานนักเรียนที่ให้ข้อมูลย้อนกลับ คือให้ ทรัพยากรและให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครู นักเรียนผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยในการกำหนด การสอนและช่วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ส่วนจุดเด่นของเพิ่มสะสม ผลงานของนักเรียนเพื่อการตรวจสอบหรือประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา คือการมุ่งเน้นไปที่ ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ชัดเจน สามารถวัดอย่างเชื่อถือได้และมีประสิทธิภาพ

ข้อจำกัดของการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน

การประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานนอกจากจะมีจุดเด่นดังที่กล่าวมาแล้ว อาจมี ข้อจำกัดอยู่บ้างเพราะเป็นการประเมินที่ต้องใช้กระบวนการ มีลำดับขั้นตอนและต้องเกี่ยวข้องกับ บุคคลหลายฝ่ายอันได้แก่ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ซึ่งต้องใช้เวลาและอาศัยเทคนิควิธีการที่ หลากหลาย ต้องใช้ผู้มีความรู้ความเข้าใจ ซึ่งข้อจำกัดดังกล่าวได้มีนักการศึกษาได้ให้ความคิดเห็น ไว้ดังนี้

ท. วาสนา ประวาลพุกษ์ (2539 : 43) กล่าวว่า การประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสม ผลงานมีข้อจำกัด เพราะค่อนข้างจะเป็นการประเมินที่เป็นอัตนัยคือใช้ความคิดเห็นของผู้ประเมิน เป็นใหญ่ แต่ถ้าหากสามารถประเมินอย่างเที่ยงธรรมได้ ก็จะสามารถสะท้อนให้เห็นคุณภาพของ ผู้เรียนได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านความเชื่อถือ แต่สามารถตรวจสอบได้จาก ผู้ประเมินหลาย ๆ คน

ส่วนอร่ามศักดิ์ ชัยชิด (2541 : 72) ให้ความเห็นว่าการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสม ผลงานมีข้อจำกัดเพราะ จำเป็นต้องใช้วัสดุอุปกรณ์มากขึ้น ครูนักเรียนต้องทำงานมากขึ้น กล่าวคือนอกจากครูจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอน อย่างทะลุปรุโปร่งและ มีทักษะในการสอนแล้ว ยังต้องใช้เวลาในการวางแผน การปรึกษากับครูคนอื่น การพัฒนาสื่อ การพบปะกับนักเรียน ตลอดจนตรวจแก้ไขผลงานของนักเรียน นอกจากนี้ครูยังต้องการจัดหา สถานที่ในการจัดเพิ่มสะสมผลงานใส่เค้น และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ

นอกจากนี้ ชัยพุกษ์ เจริญรักษ์ (ม.ป.ป. : 16) กล่าวถึง ข้อจำกัดของการประเมินโดย ใช้เพิ่มสะสมผลงานว่า มีดังนี้

1. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เนื่องจากกระบวนการประเมินผล โดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน เป็นกระบวนการที่ผิดโอกาสให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนการสอน จำเป็นต้องใช้เวลาในการประเมินกิจกรรมเพิ่มมากขึ้น
2. ปริมาณวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการพัฒนา การจัด การเรียนการสอนต้องมากขึ้นและมีประสิทธิภาพ

3. ต้องใช้เวลาในการเตรียมการจัดการเรียนการสอน การประเมินผล การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนและการปรับปรุงผลการสอนของครู
  4. ต้องใช้ความสามารถในการพัฒนางานในลักษณะทีมงานของบุคลากรในโรงเรียน
  5. ต้องใช้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ด้านการเรียนการสอนและการแก้ปัญหาการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดและประเมินผล
  6. ต้องใช้พื้นที่และความพร้อมของอาคารสถานที่ ในการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผล
  7. ต้องใช้ปริมาณเนื้อหาสาระความรู้ที่สำคัญในหลักสูตร
  8. ต้องอาศัยถึงความตระหนักต่อวิชาชีพครู
  9. ต้องใช้วิถีทัศน์ในการจัดการศึกษาของบุคลากรและบุคคลที่เกี่ยวข้อง
- กระทรวงศึกษาธิการ (2540 : 140) โดยสำนักงานประสานงาน โครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้ทัศนะเกี่ยวกับข้อจำกัดของการประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานไว้คล้ายกันว่า
1. ข้อจำกัดที่เด่นชัดมากที่สุดคือ ครูมีภาระงานมากขึ้น
  2. แฟ้มสะสมงาน อาจกลายเป็นสิ่งรบกวนการเรียนการสอน โดยไปลดเวลาสอนของครู เพราะต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ไปในกิจกรรม การมอบหมายงาน การคัดเลือกชิ้นงาน การบันทึก ฯลฯ
  3. แฟ้มสะสมงานจะนำไปสู่พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของครู เช่น ไม่มีการปรึกษาหารือ ไม่อนุญาตให้นักเรียนเลือกสื่อต่าง ๆ ไม่พยายามแสดงให้นักเรียนเห็นถึงความสัมพันธ์ของการสอนกับการวัดผล ไม่พยายามแสวงหาจุดแข็งของนักเรียน ไม่ประเมินอย่างต่อเนื่อง หรือครูให้คำแนะนำและสั่งงานมากเกินไป
  4. แฟ้มสะสมผลงานอาจจะนำไปสู่ความขัดแย้งเรื่องภาระให้คะแนน
  5. การทำแฟ้มสะสมผลงาน ครูต้องได้รับการอบรมทุกรูปแบบและต้องมีที่ปรึกษา เพื่อให้ครูสามารถรวบรวมข้อมูล และอธิบายข้อมูลต่าง ๆ ได้
  6. แฟ้มสะสมผลงานให้ข้อมูลที่มีลักษณะแปลก ซึ่งอาจถูกทะเลาะหรือถูกวิจารณ์ได้
  7. แฟ้มสะสมงานอาจกลายเป็นแนวทางที่สนับสนุนให้ครูใช้วิธีสร้าง “เครื่องมือวัดผลอย่างเดิยวัดได้ทุกอย่าง” หรือคิดว่า การวัดผลโดยแฟ้มสะสมงานเหมาะสมกับจุดมุ่งหมายทุกประเภท
  8. แฟ้มสะสมงาน อาจนำไปสู่ข้อขัดแย้งเกี่ยวกับผลประโยชน์ เรื่องความน่าเชื่อถือ และความแม่นยำของข้อมูล และมาตรฐานของเนื้อหาของแฟ้มสะสมผลงานได้

จะเห็นว่า เพิ่มสะสมผลงานก็มีข้อจำกัดเช่นที่กล่าวมา เพราะเป็นวิธีและแนวทางการประเมินที่แนวใหม่ ที่ต้องอาศัยครูหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องที่มีความรู้ความสามารถ ต้องผ่านการศึกษอบรม ค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ ต้องใช้ระยะเวลาในการประเมิน ครูนักเรียนต้องมีภาระและมีบทบาทเพิ่มมากขึ้น ต้องใช้วัสดุ อุปกรณ์ เสื่อและการสนับสนุนเครื่องมือต่างๆ จึงจะทำให้การประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานบรรลุจุดหมาย และนักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน

กระบวนการและขั้นตอนการประเมินโดยเพิ่มสะสมผลงาน

การประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน จะต้องมีการประเมินและประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ซึ่งจะทำการประเมินผลจัดทำเพิ่มสะสมผลงานตามรูป ซึ่งเพิ่มสะสมผลงานเป็นเครื่องมือที่ประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ ปัจจุบันการเริ่มต้นในการเก็บรวบรวมผลงานยังไม่แน่นอนด้วยตัวว่าจะเริ่มอย่างไร น่าจะโรมาเก็บสะสม และจะนำไปใช้อย่างไร อย่างไรก็ตาม ครู ผู้บริหาร รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนมีอำนาจตัดสินใจที่จะเริ่มต้นการนำเพิ่มสะสมผลงานไปใช้ในการประเมินผู้เรียนได้ตามความเหมาะสม

อย่างไรก็ตาม สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์

(2540 : 109- 110) กล่าวถึงขั้นตอนของกระบวนการจัดทำเพิ่มสะสมผลงานในโรงเรียนที่สำคัญ และมีกามาตามรูปมี 10 ขั้นตอน แต่ครูผู้สอนสามารถเลือกปฏิบัติได้หลายทางเลือก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และความเหมาะสมของระดับชั้นเรียน เวลาและวิธีสอน ซึ่งสามารถแบ่งได้หลายระดับดังนี้

1. ระดับพื้นฐาน มีขั้นตอนที่จำเป็น 4 ขั้นตอนคือ
  - 1.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล
  - 1.2 การคัดเลือกงานหรือหลักฐาน
  - 1.3 การแสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึกลูกต่อผลงาน
  - 1.4 การประเมินผลงาน
2. ระดับกลาง มี 7 ขั้นตอนคือ
  - 2.1 การวางแผนจัดทำเพิ่มสะสมผลงาน
  - 2.2 การเก็บรวบรวมผลงาน
  - 2.3 การคัดเลือกงานหรือหลักฐาน
  - 2.4 การแสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึกลูกต่อผลงาน
  - 2.5 การประเมินผลงาน
  - 2.6 การแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับผลงาน

2.7 การจัดนิทรรศการและการแสดงผลงานนักเรียน

3. ระดับสมบูรณ์ มี 10 ขั้นตอน

3.1 การวางแผนจัดทำเพิ่มเติมแสดงผลงาน

3.2 การเก็บรวบรวมผลงาน

3.3 การคัดเลือกงานหรือหลักฐาน

3.4 การจัดระบบของเพิ่มเติมแสดงผลงาน

3.5 การแสดงความคิดเห็นหรือความรู้เกี่ยวกับผลงาน

3.6 การตรวจสอบความสามารถของคน

3.7 การประเมินผลงาน

3.8 การแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับผลงาน

3.9 การปรับเปลี่ยนผลงาน

3.10 การจัดนิทรรศการแสดงผลงานและการประชาสัมพันธ์

กรมวิชาการ (2539 : 71) เห็นว่าควรมีขั้นตอนในการดำเนินการ 10 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการกำหนดจุดประสงค์ของโครงการและชนิดของเพิ่มเติมแสดงผลงาน เป็นขั้นแรกที่ครูจะต้องพิจารณาถึงจุดประสงค์ที่ใช้เพิ่มเติมแสดงผลงาน และตัดสินใจว่าจะใช้เพิ่มเติมแสดงผลงานชนิดใดขึ้นอยู่กับเป้าหมายของโครงการ

ขั้นที่ 2 ขั้นรวบรวมและจัดระบบงานตลอดระยะเวลา ภาระสำคัญของเพิ่มเติมผลงานก็คือการสะสมและจัดระบบชิ้นงาน ซึ่งครูจะต้องวางแผนร่วมกันกับนักเรียนว่าจะเก็บรวบรวมชิ้นงานอย่างไรและจะต้องออกแบบเครื่องมือที่ช่วยให้นักเรียนได้จัดระบบชิ้นงานของเขา ซึ่งการจัดระบบชิ้นงานจะทำให้เกิดความสุขของงาน

ขั้นที่ 3 การคัดเลือกชิ้นงาน โดยพิจารณาจากเกณฑ์ เป็นขั้นสำคัญในการพัฒนาเพิ่มเติมแสดงผลงาน ก็คือการคัดเลือกชิ้นงานซึ่งในขั้นนี้จะต้องตัดสินใจว่า เนื้อหาอะไรอยู่ในเพิ่มเติม และใครจะเป็นผู้คัดเลือกชิ้นงาน บ่อยครั้งเพียงใดที่ชิ้นงานแรกจะได้รับการคัดเลือกและจะมีวิธีการคัดเลือกอย่างไร ซึ่งงานคัดเลือกก็คือการคัดทิ้งออกไป

ขั้นที่ 4 ขั้นสร้างสรรคผลงานให้เป็นของเฉพาะตัว เป็นการถ่ายทอดความสามารถในการสร้างสรรค์งานอันแสดงถึงบุคลิกภาพของผู้เรียนไปยังปกและหน้าต่างๆ ตลอดจนการเลือกรูปแบบหน้าต่างๆ รวมไปถึงการตั้งชื่อชิ้นงาน นักเรียนจะมีรูปแบบโครงร่างของตนเอง งานสร้างสรรค์จะเป็นจุดเน้นของความรู้ที่นักเรียนคิดของแต่ละบุคคล ซึ่งจะมีรูปแบบ กล้า บุคลิก และไหวพริบของแต่ละบุคคล

ขั้นที่ 5 ขั้นสะท้อนข้อมูลย้อนกลับในแต่ละชิ้นงาน เป็นขั้นที่ต้องให้นักเรียนตรวจสอบชิ้นงานแต่ละชิ้นงานที่ได้คัดเลือกไว้ในแฟ้มผลงาน ชิ้นงานแต่ละชิ้นงานที่นักเรียนทำสัญลักษณ์ไว้ จะสะท้อนความหมายและคุณค่า โดยนักเรียนให้เหตุผลว่าทำไมงานชิ้นนี้จึงรวมอยู่ในแฟ้ม นักเรียนจะเรียนรู้จักและใคร่ครวญตนเองซึ่งถือเป็นกระบวนการสะท้อนให้เห็นตัวเอง

ขั้นที่ 6 การตรวจสอบความสามารถของตนเองและการบรรลุเป้าหมาย นักเรียนจะตรวจสอบแฟ้มผลงานเพื่อการประเมินตนเองและดูชิ้นงานของตนว่า บรรลุเป้าหมายระยะยาวและเป้าหมายระยะสั้นมากน้อยเพียงใด นักเรียนได้พบจุดแข็งและจุดอ่อนอะไรบ้าง งานในแฟ้มผลงานสามารถชี้ความก้าวหน้าในขอบข่ายเนื้อหาสาระที่เป็นเป้าหมายหรือไม่

ขั้นที่ 7 การทำงานให้สมบูรณ์ การประเมินค่าผลงานและให้ระดับคะแนน แฟ้มสะสมผลงานเป็นเครื่องมือของการประเมิน จึงต้องมีการจัดระบบให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ปรับเนื้อหาสาระให้ตรงตามความต้องการ เพื่อให้พร้อมที่จะนำไปสู่การให้ระดับคะแนน ดังนั้นการทำงานให้สมบูรณ์ จะช่วยจัดเกลางานและทำให้ผลผลิตเสร็จสิ้นลง

ขั้นที่ 8 การเชื่อมโยงและการประชุมสัมมนา แฟ้มสะสมผลงานจะพัฒนาขึ้นมาจากผู้อื่นได้มีส่วนร่วมในการรับรู้ความสำเร็จของผลผลิต การประชุมสัมมนาเกี่ยวกับแฟ้มสะสมผลงาน เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียน ครู และผู้ปกครองได้ร่วมสนทนากันอย่างมีความหมาย จะช่วยเชื่อมความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันมากยิ่งขึ้น และสามารถชี้แฟ้มสะสมผลงานเพื่อการตัดสินใจได้

ขั้นที่ 9 การทำให้ชิ้นงานมีคุณค่าทันสมัย การนำเข้าและเอาออกชิ้นงานจะคล้ายกับการหมุนเวียนเข้าออกประตู ผลงานในแฟ้มสะสมผลงานจะถูกนำเข้าในแฟ้ม และทยอยออกอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งนับว่าเป็นขั้นตอนที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้ผลงานในแฟ้มทันสมัยและใหม่อยู่เสมอ

ขั้นที่ 10 ขอมรับคุณค่าที่สมบูรณ์และนำเสนอผลงานด้วยความภูมิใจ คือการจัดแสดงแฟ้มสะสมผลงาน โดยให้นักเรียนเตรียมจัดนิทรรศการด้วยตนเอง โดยให้กลุ่มเป้าหมายหรือผู้ปกครองได้ชม ซึ่งมีกำหนดเวลาไว้ในตอน ต้นถึงในทวารยอมรับคุณค่าผลงานของแฟ้มสะสมผลงานและเป็นการฉลองความสำเร็จด้วยความภาคภูมิใจ

นอกจากนี้ สุวิทย์ มูลคำ (2544 : 32) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการประเมินผล โดยใช้แฟ้มสะสมผลงานว่าควรประกอบด้วย 10 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผนการจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน

ขั้นที่ 2 การเก็บรวบรวมผลงาน

ขั้นที่ 3 การคัดเลือกงานหรือหลักฐาน

ขั้นที่ 4 การแสดงความคิดเห็นหรือความรู้เกี่ยวกับผลงาน

- ขั้นที่ 5 การตรวจขอบความสามารถของตนเอง
- ขั้นที่ 6 การประเมินผล
- ขั้นที่ 7 การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงาน
- ขั้นที่ 8 การปรับเปลี่ยนผลงาน
- ขั้นที่ 9 การจัดระบบของเพิ่มสะสมงาน
- ขั้นที่ 10 การจัดนิทรรศการแสดงผลงานนักเรียน

การแบ่งตามขั้นตอนดังกล่าวสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540 : 196) และ คาร์ล บัญชู (2541 : 65) ซึ่งแบ่งขั้นตอนของการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานไว้เช่นเดียวกันว่า ขั้นตอนการประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน มี 10 ขั้นตอน คือ

- ขั้นที่ 1 การกำหนดวัตถุประสงค์ของเพิ่มสะสมผลงาน
- ขั้นที่ 2 การรวบรวมผลงานหรือหลักฐาน
- ขั้นที่ 3 การคัดเลือกผลงานหรือหลักฐาน
- ขั้นที่ 4 การสร้างสรรคผลงานหรือการจัดระบบ
- ขั้นที่ 5 การสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้ที่ต่อผลงาน
- ขั้นที่ 6 การตรวจขอบความสามารถของตนเอง
- ขั้นที่ 7 การประเมินผลงานหรือหลักฐาน
- ขั้นที่ 8 การสร้างงานสัมพันธ์หรือแลกเปลี่ยนประสบการณ์
- ขั้นที่ 9 การทำให้มีคุณค่าหรือปรับเปลี่ยนผลงานหรือหลักฐาน
- ขั้นที่ 10 การประชาสัมพันธ์ผลงานหรือการจัดนิทรรศการ

และคาร์ล บัญชู (2541 : 65) ยังได้กล่าวเพิ่มเติมว่า การดำเนินการนั้นอาจปรับปรุงเปลี่ยนแปลงบางขั้นตอนได้ตามความเหมาะสม แต่ต้องคงขั้นตอนที่เป็นหลักไว้ 4 ขั้นตอนคือ การรวบรวมผลงานหรือหลักฐาน การคัดเลือกผลงาน การแสดงความคิดเห็นหรือความรู้ที่ต่อผลงาน ส่วนขั้นตอนอื่นๆ อาจบูรรวมกันได้ เช่น การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ อาจดำเนินการช่วงการจัดนิทรรศการ เป็นต้น

การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงาน จะสร้างสิ่งใหม่ๆ ซึ่งจะเกิดความประหลาดใจเมื่อพบว่านักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ เกิดความรับผิดชอบและการเรียนในโรงเรียนมีความหมายแก่นักเรียนมากยิ่งขึ้น นักเรียนจะกลายเป็นผู้ร่วมงานที่มีความกระตือรือร้นในกระบวนการรวบรวมงาน คัดเลือกชิ้นงาน และมีพลังความคิดอิสระ ความสามารถในการแก้ปัญหาและเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตัวเอง

จากที่กล่าวมาโดยรวม การประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน เป็นแนวโน้มใหม่ของการวัดและประเมินผลผู้เรียน ที่กำลังเป็นที่กล่าวขานกันอย่างแพร่หลายและกว้างขวาง เพราะสามารถให้ข้อมูลที่แท้จริงเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของนักเรียน ถึงแม้จะเป็นเรื่องใหม่ที่ยังคลุมเครืออยู่บ้าง เช่นในเรื่องการหาคุณภาพของเครื่องมือ การจัดเวลาในการสอน การนำเทคนิควิธีการมาใช้ เป็นต้น แต่เป็นที่ยอมรับกันว่า การประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน ให้ผลที่น่าสนใจมาก ประโยชน์ที่สำคัญคือ เป็นการพัฒนานักเรียนไปในทิศทางที่ถูกต้องคือ มีอิสระในการคิด เป็นผู้นำตนเองได้ โดยเฉพาะการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหา และความเป็นผู้ที่สามารถสร้างและผลิตงานที่มีความหมายตามความต้องการของสังคมได้ อันเป็นเป้าหมายนำคัญของการจัดการศึกษาในปัจจุบัน

เพิ่มสะสมผลงานเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ เพราะเป็นการจัดระบบการสะสมผลงาน เพื่อให้ข้อมูลหลากหลายเกี่ยวกับผู้เรียน อันนำไปสู่การประเมินผู้เรียนตามสภาพจริงทุกแง่มุม จุดเด่นของเพิ่มสะสมงานคือ ยืดหยุ่นและปรับได้ตามเนื้อหา อายุและระดับพัฒนาการของนักเรียน แสดงพัฒนาการและการเรียนรู้ของนักเรียนได้หลายมิติ เน้นจุดแข็งของนักเรียนในการประเมิน โดยเฉพาะการให้นักเรียนมีส่วนร่วมและสะท้อนตนเอง เป็นการฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง และยังเป็นสิ่งที่โรงเรียนสื่อสารกับชุมชนเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดเรื่องการศึกษาสภาพและปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ โดยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าซึ่งจะนำเสนอ ดังนี้

กอบแก้ว วิมานจันทร์ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียน โดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน โดยศึกษาถึงความเที่ยงตรงตามสภาพปัจจุบัน ความเชื่อมั่นของผู้ประเมินและผลคัดของนักเรียนต่อการประเมินงานเขียน โดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน ผลการวิจัยพบว่า

1. การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียน โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานทำให้นักเรียนเกิดพัฒนา ทราบสามารถทางด้านกรเขียนภาษาอังกฤษได้อย่างดี
2. ค่าความเที่ยงตรงตามสภาพปัจจุบันของการจัดอันดับที่ของอาจารย์ที่ปรึกษากับการจัดอันดับที่โดยการประเมิน โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานมีความสัมพันธ์กันอย่างมากมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .001 และคุณภาพค่าความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน 2 คน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3. นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการประเมินผลงานเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แบบประเมินผลงาน

ในปีเดียวกันนี้ ยูพา เรียงกมล (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาผลของการประเมินตนเองโดยใช้แบบประเมินผลงานที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต จำนวน 60 คนของโรงเรียนพิพัฒนราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยแบ่งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 30 คน ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อีกทั้งสุกัญญา ใจศิริวรรณพร (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การนำแบบประเมินผลงานมาใช้ในการเรียนการสอนวิชาเกษตร ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียนฝ่ายวิชาการ จำนวน 113 คน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียนฝ่ายวิชาการ มีความคิดเห็นที่ถูกต้องในเรื่องแบบประเมินผลงานในระดับมากเกือบทุกรายการ
2. ความพร้อมด้านผู้สอนวิชาเกษตร ด้านผู้เรียน ด้านบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการนำแบบประเมินผลงานมาใช้ในการเรียนการสอนวิชาเกษตรของผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียนขนาดใหญ่ถึงขนาดใหญ่พิเศษ สูงกว่าขนาดกลางและเล็กในเรื่องอาคารสถานที่ บุคลากร และงบประมาณในการสนับสนุน

ต่อมาในปี 2542 จิตต์มากรณ์ สีหะวงษ์ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องแบบประเมินผลงาน : การวิจัยรายกรณีโรงเรียนไพฑูริคศึกษากรุงเทพมหานคร โดยศึกษากระบวนการจัดทำแบบประเมินผลงาน ลักษณะองค์ประกอบและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการจัดทำแบบประเมินผลงานของโรงเรียนไพฑูริคศึกษามีทั้งสิ้น 7 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนการวางแผน ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลและหลักฐาน ขั้นตอนการคัดเลือกผลงาน ขั้นตอนการแสดงความคิดเห็นต่อผลงานและการประเมินผล ขั้นตอนการจัดระบบแบบประเมินงานของโรงเรียน ขั้นตอนการจัดนิทรรศการแสดงผลงาน และขั้นตอนการประเมินผลงานจากบุคคลและหน่วยงานภายนอก ส่วนด้านองค์ประกอบมี 4 องค์ประกอบคือ ส่วนเนื้อหา

ส่วนเนื้อหา ส่วนการประเมิน และส่วนของภาคผนวก ส่วนการศึกษาวิจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานในกระบวนการจัดทำเพิ่มสะสมผลงานในโรงเรียน พบว่า มี 2 ปัจจัยคือ ปัจจัยด้าน ผู้บริหารและปัจจัยด้านอาจารย์ที่ปรึกษาของโรงเรียน

สำหรับรูปแบบเพิ่มสะสมผลงาน วิโรจน์ รอดเด่น (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย การนำเสนอรูปแบบเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์สำหรับนักเรียนประถมศึกษาทั้งกึ่งเต็มงาน การศึกษาเอกชน โดยศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหาร ครูผู้สอน ครูโศดทัศน์ศึกษา หรือครูคอมพิวเตอร์ ผลการวิจัยพบว่า

1. โรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่ มีนโยบายสนับสนุนการจัดทำเพิ่มสะสมผลงาน และได้ นำเพิ่มสะสมผลงานมาใช้ในการเรียนการสอน และเห็นว่ารูปแบบของเพิ่มสะสมผลงาน อิเล็กทรอนิกส์สำหรับนักเรียนประถมศึกษาที่ระกอบการประเมินผลการเรียนของนักเรียนมีความ เหมาะสมในระดับมาก
2. รูปแบบของเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์สำหรับนักเรียนประถมศึกษาที่นำเสนอ ประกอบด้วย 8 ขั้นตอนดังต่อไปนี้คือ ขั้นตอนการกำหนดเป้าหมาย ขั้นตอนการเลือกสื่อ ขั้นตอนการสมัครรวบรวมผลงานหรือชิ้นงาน ขั้นตอนการจัดเก็บผลงานหรือชิ้นงาน ขั้นตอนการ นำเสนอผลงานหรือชิ้นงาน ขั้นตอนการประเมินผล ขั้นตอนการปรับปรุงผลงานหรือชิ้นงาน และขั้นตอนการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

ปัญหาในขั้นตอนการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน ของครูสอนคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตั้งกัลสำนักงานการประถมศึกษาเขต โภษุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พิศนึ่งหงส์ บุญนันต์ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. ครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์โดยรวมและจำแนกตามขนาดโรงเรียน มีปัญหาการ ประเมินโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน โดยรวมและเก็บรายขั้นตอนอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีขั้นตอนที่มี ปัญหาในระดับมากเรียงจากสูงไปต่ำดังนี้ ขั้นตอนการประชาสัมพันธ์ผลงานหรือการจัดนิทรรศการ ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานหรือการจัดระบบ ขั้นตอนการทำให้มีคุณค่าหรือปรับเปลี่ยนผลงาน ขั้นตอน ประเมินผลงานหรือหลักฐาน ขั้นตอนการตรวจเสยความสามารของตนเอง ขั้นตอนสะท้อนความ คิดเห็นหรือความรู้สึกลองงาน

2. ครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ที่สอนอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีปัญหาการ ประเมินโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานโดยรวมแต่ละขั้นตอนทั้ง 10 ขั้นตอน ไม่แตกต่างกัน
- กานทรธรรม บึงทอง (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาผลการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการประเมินโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน ของโรงเรียน พนาพิทยา จังหวัดอำนาจเจริญ ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ ค 203 ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการประเมิน โดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน มีคะแนนเฉลี่ยสูงและการกระจายของคะแนนค่อนข้างน้อย

2. เจตคติของนักเรียนต่อวิชาคณิตศาสตร์ นักเรียนกลุ่มตัวอย่างก่อนเรียนและหลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ค่าความเชื่อมั่นในการให้คะแนนของผู้ให้คะแนน 2 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในการให้คะแนนระหว่างผู้ประเมินทั้งสองอยู่ในระดับสูงและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สำหรับตัวชี้วัด บาล โสภ (2542: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพปัจจุบัน และปัญหาของการวัดผลและประเมินผล โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอประโคนชัย ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันและปัญหาการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน

1.1 ขึ้นวางแผนและเตรียมการ ครูได้รับการส่งเสริมจากผู้บริหาร โรงเรียนโดยให้การอบรม ครูเตรียมนักเรียนโดยแจ้งบทบาทในการเรียน การทำกิจกรรมและการกำหนดชิ้นงาน สำหรับผู้ปกครองจะส่งหนังสือราชการเพื่อขอความร่วมมือและสนับสนุน งบประมาณได้รับจากทางราชการกับงบประมาณส่วนตัวของครู วัสดุอุปกรณ์ซื้อมาจากท้องตลาด ครูเตรียมแผนการสอนทุกกลุ่มประสบการณ์ แต่เน้นเฉพาะบางเนื้อหา

1.2 ขึ้นปฏิบัติ ครูกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนได้ประเมินตนเองกับเพื่อนให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้และกำหนดเป็นเพิ่มสะสมงานรวม การเก็บผลงานเก็บตามกำหนดในวันเวลาที่สร้างผลงาน ผลงานที่จัดเก็บเป็นงานเขียน คะแนนสอบ รายงาน และแบบฝึกหัดโดยเก็บในแฟ้มพลาสติก เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมเป็นทะเบียนชิ้นงาน ลักษณะผลงานที่จัดเก็บเป็นชิ้นงานที่ผสมผสานระหว่างเนื้อหาที่กระบวนการเรียนรู้ ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดเกณฑ์และเป็นผู้มีบทบาทในการคัดเลือกชิ้นงาน เวลาที่ใช้ในการคัดเลือกใช้วิธีการสะสมเรื่อย ๆ การจัดระบบของเพิ่มสะสมผลงาน ให้นักเรียนตกแต่งด้วยความคิดอิสระ การสะท้อนความคิดเห็น ครูใช้คำถามชี้แนะแล้วให้นักเรียนพูดปากเปล่า การตรวจสอบความสามารถของตนเอง ให้นักเรียนวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนทราบข้อบกพร่องและความก้าวหน้าของตนเอง การประเมินผลงาน ให้นักเรียนประเมินผลงานที่เด่นและครูประเมินผลงานในภาพรวม เปิดโอกาสให้นักเรียนในชั้นได้แสดงความคิดเห็นต่อผลงานของเพื่อน วิธีการแลกเปลี่ยนผลงาน ปรับเปลี่ยนเดือนละครั้ง วัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนแสดงผลงานชิ้นที่ดีที่สุดของตนเอง ผลงานที่จัดแสดงเป็นงานเขียนต่าง ๆ กับคะแนนสอบ ผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดนิทรรศการคือ ครูกับนักเรียน

1.3 ชั้นการนิเทศติดตามและประเมินผล ครูได้รับการนิเทศติดตามภาคเรียนละ 1-2 ครั้ง โดยผู้บริหารให้การนิเทศ ซึ่งใช้วิธีการประชุมชี้แจง สำหรับผลการปฏิบัติงานทั้ง 10 ขั้นตอนของการวัดผลและประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน ครูไม่ได้นำไปประเมิน

2. ปัญหาของการวัดผลประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมมีปัญหาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการวางแผนและเตรียมการ ด้านการปฏิบัติและด้านการนิเทศติดตามประเมินผล ซึ่งปัญหาด้านล่างมีดังนี้

2.1 ด้านการวางแผนและเตรียมการ

2.1.1 ผู้บริหารไม่ได้ให้ความสำคัญและขาดการส่งเสริมให้ครูทำการวัดผลและประเมินผล โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานอย่างจริงจัง

2.1.2 ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานที่ไปชัดเจนและถูกต้อง

2.1.3 นักเรียนยังไม่มีความพร้อมด้านทักษะการเขียนการบ้าน

2.1.4 ผู้ปกครองไม่ได้ให้ความร่วมมือในการวัดและประเมินผล โดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน

2.1.5 งบประมาณมีไม่เพียงพอและได้รับล่าช้า

2.1.6 วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอและขาดคุณภาพ

2.1.7 เอกสารที่ใช้ประกอบการศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานมีไม่เพียงพอ

2.1.8 ไม่มีบุคลากรที่ท้ความรู้ความชำนาญมาให้ความรู้โดยตรง

2.2 ด้านการปฏิบัติ

2.2.1 ผลงานที่จัดเก็บรวบรวมขาดความสมบูรณ์

2.2.2 นักเรียนไม่ได้ให้ความสำคัญกับการจัดเลือกผลงาน

2.2.3 นักเรียนลอกผลงานกัน

2.2.4 นักเรียนสะท้อนความคิดเห็นต่องานด้วยการเขียนไม่ได้

2.2.5 ครูไม่เห็นความสำคัญของการจัดแสดงนิทรรศการ

2.3 ด้านการนิเทศติดตามและประเมินผล

2.3.1 ไม่มีผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานมาให้การนิเทศติดตาม โดยตรง

2.3.2 ครูไม่ได้ให้ความสำคัญกับการนำผลการปฏิบัติตามขั้นตอนของการวัดผลและประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานไปประเมิน

นอกจากนี้ รุ่งนภา แสมอำนวยผล (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานของนักศึกษาสาขาศิลปศึกษาในวิชาจิตกรรม 2 ซึ่งเก็บ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า

1. กระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนในวิชาจิตกรรม 2 แบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ

1.1 การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการเรียน การเรียนการสอนในแต่ละเนื้อหา โดยใช้การสังเกต การซักถาม วิเคราะห์ผลงานของนักศึกษา นอกจากนั้นอาจารย์ผู้สอนได้ร่วมกันตรวจให้คะแนนผลงานแต่ละชิ้น ในลักษณะของการประเมิน ภาพรวม (Holistic) โดยอาศัยเกณฑ์การประเมินคือการจัดภาพ การวาดภาพ การใช้สีและ ความคิดสร้างสรรค์

1.2 การประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนของอาจารย์ผู้สอนพิจารณาจาก คะแนนผลงาน ของนักศึกษา โดยนำผลการประเมินพฤติกรรมด้านความรู้สึกร่วมพิจารณาประกอบ

2. การประเมินโดยใช้เพิ่มสะสมงาน ได้ดำเนินการตามขั้นตอนทั้ง 5 ขั้นตอนดังนี้

2.1 ขึ้นวางแผนการจัดทำเพิ่ม พบว่า นักศึกษามีความเข้าใจจุดประสงค์และเกณฑ์ การประเมินที่ได้รับ

2.2 ขึ้นการเก็บรวบรวมผลงานและการประเมินตนเอง กระทำหลังจากที่นักศึกษา ผลัดผลงานเสร็จสิ้นแต่ละชิ้น

2.3 ขึ้นคัดเลือกผลงาน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่คัดเลือกผลงานได้สอดคล้องกับ การประเมิน

2.4 ขึ้นปรับเปลี่ยนผลงาน พบว่านักศึกษาระบบปรับเปลี่ยนผลงานในระหว่าง รวบรวมผลงานเข้าเพิ่มเท่านั้น

2.5 ขึ้นการประเมินตามเกณฑ์ พบว่านักศึกษาก่อนมากให้คะแนนการประเมินตาม เกณฑ์ผลงานของตนเองสูงกว่าคะแนนที่อาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ประเมิน

2.6 ความสอดคล้องของการประเมิน โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานระหว่างอาจารย์ ผู้สอนและอาจารย์ผู้ช่วยสอนในสาขาจิตกรรม 2 มีค่า 89 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.7 ความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินของการประเมิน โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานระหว่าง เพื่อนนักศึกษา มีค่า 87 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินของกวาง ประเมินโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานระหว่างเพื่อนนักศึกษา มีค่า .93 ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินโดย อาจารย์ผู้สอนและนักศึกษามีค่า .71 อาจารย์และเพื่อนนักศึกษามีค่า .62 นักศึกษาและเพื่อน นักศึกษาเท่ากับ .71 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.8 ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินผลงานทั้งหมดและการประเมิน โดยใช้เพิ่ม

สะสมผลงานมีค่า .71 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อีกหนึ่งปีต่อมา ขมิษฐา กาฬกาญจน์ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเพื่อศึกษาการใช้เพิ่มสะสมงาน ในการประเมินผลการเรียนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอรัตนบุรี จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า

1. วิธีการใช้เพิ่มสะสมผลงานในการประเมินผลการเรียน มีความแตกต่างกัน โดยครู ที่ใช้เพิ่มสะสมผลงานในการประเมินผลการเรียน ในระดับ 2 และระดับ 3 มีการวางแผนการใช้ เพิ่มสะสมผลงานประเมินผลการเรียน ส่วนครูในระดับ 1 ไม่ได้มีการวางแผน

2. แนวทางการใช้เพิ่มสะสมผลงานในการประเมินผลการเรียน มีความแตกต่างกัน โดยครูในระดับ 1 มีแนวทางการใช้เพิ่มสะสมผลงาน โดยให้นักเรียนจัดเก็บรวบรวมชิ้นงานที่ยัง ไม่เป็นระบบชัดเจนครูในระดับ 2 มีแนวทางการใช้เพิ่มสะสมงานเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ของผู้เรียน ส่วนครูระดับ 3 กำหนดแนวทางให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการใช้เพิ่มสะสมงาน ประเมินผลการเรียนตลอดแนวตั้งแต่ร่วมวางแผน จนถึงร่วมประเมินและร่วมชื่นชมผลงาน งานวิจัยต่างประเทศ

งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการ ประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าและได้ นำเสนอ ดังนี้

เฮิร์น และ ชูแมน (Hearn & Schuman, 1992 : Abstract) ได้ศึกษาประสิทธิภาพของ การใช้เพิ่มสะสมผลงานประเมินผลการเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาสหรัฐอเมริกา กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนประถมศึกษาตั้งแต่เกรด 1 ถึงเกรด 5 จำนวน 324 คน ในวิชาคณิตศาสตร์และ การเขียน โดยศึกษา 3 ประเด็นคือ ผลดีหรือประโยชน์ที่ได้รับ ตัวแปรต่าง ๆ เกี่ยวกับ ตัวนักเรียนที่มีความสัมพันธ์ต่อผลการใช้เพิ่มสะสมผลงานหรือไม่และประเด็นสุดท้ายคุณภาพการ ประเมินโดยครูให้คะแนนนักเรียนทั้งด้านวิชาการและด้านสังคมโดยใช้เพิ่มสะสมงาน เพิ่มสะสม ผลงานของนักเรียนแต่ละคน นอกจากผลงานแล้ว ยังประกอบด้วย แถบประเมินตนเอง บันทึก ข้อมูลเบื้องต้น เกี่ยวกับตัวนักเรียน การรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัย ใช้แบบสอบถามครู การสัมภาษณ์ การเยี่ยมชมชั้นเรียน ผลการศึกษาค้นคว้า ประเด็นหนึ่งในการนำไปใช้ในห้องเรียน จะใช้ได้ผลดีมากที่สุดก็เมื่องานร่วมมือกันในการพัฒนา ประเด็นที่สองเพิ่มสะสมงานจะมีคุณภาพ แตกต่างตามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนตามวิธีการวัดผลวิธีอื่น และประเด็นที่สามการ ประเมินผล วิธีนี้มีความเที่ยงตรง ความเชื่อมั่นและความยุติธรรมเหมือนกับการวัดผลโดยวิธีอื่น ๆ และมีหลักฐานว่ามีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน

สไมลีย์ (Smiley, 1994 : 3356 - A) ได้ศึกษาผลการใช้เพิ่มเศษผสมผลงานในการประเมินผลการเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา 5 โรงเรียนในวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ ครูผู้สอน 5 คน นักเรียน 15 คน ผู้บริหารหลักสูตรภาษาอังกฤษทั้งเขตและเขตพื้นที่โรงเรียน โรงเรียนละ 7 ครั้ง ผลการศึกษาพบว่า ครูมีความพึงพอใจและประสบความสำเร็จในการประเมินผลการเรียน โดยวิธีนี้ส่วนใหญ่แก่นักเรียนมีความสุขในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน บรรยากาศในห้องเรียนดีขึ้นกว่าเดิม จากผลการศึกษาได้ข้อเสนอแนะว่า ถ้าต้องการให้การประเมินผลวิธีนี้มีประสิทธิภาพ การประเมินผลการสอนควรเปลี่ยนแปลงดังนี้

1. การประเมินผลและวิธีการสอนควรปรับตามความต้องการของนักเรียน โดยคำนึงถึงความเหมาะสม มิใช่กำหนดแบบอื่นโดยยึดตามหลักสูตรและไม่ยอมเปลี่ยนแปลง
2. ครูและนักเรียนควรร่วมมือกันในกระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผล
3. ครูต้องใช้ยุทธศาสตร์หลากหลายในกรณีกรณี และตัวบ่งชี้ที่ชัดเจนเกี่ยวกับความสำเร็จในการอ่านและการเขียนของนักเรียน
4. การสะท้อนตนเองของนักเรียนควรทำอย่างสม่ำเสมอเป็นงานประจำและหาข้อต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิธีการเรียนของนักเรียนควรทำดังนี้

4.1 ครูต้องเปลี่ยนแปลงระบบความเชื่อเกี่ยวกับวิธีการเรียนรู้ของนักเรียน โดยเน้นการสนับสนุนให้นักเรียนรู้จักการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและเน้นความร่วมมือทางการเรียน

4.2 ครูต้องเต็มใจให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนการสอนและการประเมินผล

4.3 เน้นให้นักเรียนรู้จักสะท้อนตนเองโดยครูเป็นผู้แนะนำ

4.4 จัดสรรเวลาที่เหมาะสม

นอกจากนี้ นาราน ลินดา ฟรานซ์ (Nathan Linda Frances, 1995 : Abstract)

ได้ศึกษา การใช้เพิ่มเศษผสมผลงานและการสอนของครูโรงเรียนในเมือง โดยศึกษาจากโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำจังหวัด แยกต่างหากคือ โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เซนต์ริล ปาร์คตะวันออก ในนิวบอร์คและโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ฟิลาเดลฟี มิเดิล ในเมืองบอสตัน แมสซาชูเซตส์ โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครู สังเกตการเรียนการสอนในห้องเรียนการจัดนิทรรศการของนักเรียน ซึ่งมีการศึกษาถึง 3 ประเด็นคือ

1. การประเมินโดยใช้เพิ่มเศษผสมผลงาน มีผลกระทบต่อการสอนและประสบการณ์ของครูอย่างไร
2. การประเมินโดยใช้เพิ่มเศษผสมงานมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างครูและ

นักเรียนอย่างไร

3. การประเมินโดยใช้เพิ่มสะสมงาน มีผลกระทบต่อวิธีการที่ครูทำความเข้าใจความ เป็นครูของพวกเขาเอง ผลการศึกษาพบว่า การประเมินโดยใช้เพิ่มสะสมงาน มีผลกระทบต่อ ความสัมพันธ์อย่างชัดเจนกับกิจกรรมในชั้นเรียน ในพื้นที่ทำการศึกษา

ในปีเดียวกัน เคนดอลล์ (Kendall, 1995 : Abstract) ได้ศึกษาการทำงานวาทศิลป์ เป็นจริงในเรื่องคุณภาพของการประเมินผลจากเพิ่มสะสมผลงานในชั้นเกรด 2 โดยมีจุดประสงค์ เพื่อทำความเข้าใจในความสัมพันธ์ของการประเมินจากเพิ่มสะสมผลงาน และการรับรู้ของตัว นักเรียนเอง โดยที่เกาะทลออกจากการเรียนรู้ในห้องเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเกรด 2 โดยใช้เวลาในการศึกษา 14 เดือน ซึ่งมีการวิเคราะห์ข้อมูลจากการบันทึกรายงาน การสัมภาษณ์ และการสังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ ผลการศึกษาปรากฏดังนี้ การประเมินจากเพิ่มสะสมผลงานคือ เครื่องมือช่วยทำให้การเรียนการสอนในระบบยึดเด็กเป็นศูนย์กลางได้สะดวก และนักเรียนได้ พัฒนาความสามารถ และก่อให้เกิดผลงานในเพิ่มสะสมงานเป็นที่น่าพอใจ เมื่อองค์ประกอบของ นักเรียน ทางเลือก การควบคุมและจุดมุ่งหมายไปด้วยกันได้

สำหรับความรู้ ทักษะและความสนใจ เกี่ยวกับการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสม งาน แฮร์ริสและเคอร์แรน (Harris & Curran, 1998 : Abstract) ได้ทำการศึกษาวิจัย โดยทำการ สํารวจจากนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาทั่ว ๆ ไปกับการจัดการศึกษาพิเศษ จำนวน 209 คน เพื่อตรวจสอบทราความรู้ ทักษะและความสนใจ เกี่ยวกับการประเมินผลการใช้เพิ่มสะสมผลงาน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีทัศนคติ และความรู้อีกเกี่ยวกับการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานในเชิงบวกอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ ยังต้องการได้รับการฝึกฝนและการสนับสนุนอย่างจริงจัง และมีความคิดเห็นว่า เพิ่มสะสมผลงาน เป็นเครื่องมือวัดและประเมินผลที่สำคัญมาก

ในปีต่อมา กัสซีและไรท์ (Cussie & Wright, 1999 : Abstract) ได้ทำการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน ซึ่งใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลการเรียน ในโรงเรียนเขตพื้นที่ M-8 (K-8) ในนิวเจอร์ซีย์ สหรัฐอเมริกา โดยได้ทำการศึกษาวิจัยกับกลุ่ม ตัวอย่าง ซึ่งเป็นครูผู้สอน จำนวน 262 คน ผู้บริหารโรงเรียน 109 คน แบบสอบถามได้ถาม เกี่ยวกับการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน ผลการศึกษาพบว่า ครูผู้สอนและผู้บริหาร โรงเรียนมีความเชื่อมั่นต่อการประเมินโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานว่า เป็นการประเมินผลกระเรียนรู ของนักเรียน โดยการปฏิบัติจริงในโรงเรียนและการประเมินตามสภาพความเป็นจริงก็จะจาระบบ ความสำเร็จ และการพิจารณาว่าจะประสบความสำเร็จนั้น เพิ่มสะสมผลงานถือว่าเป็นสิ่งที่มี ความสำคัญ เพราะบรรจุข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจ นอกจากนี้ยังพบว่าสิ่งสำคัญสำหรับครูและ

ผู้บริหารคือ จะต้องได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับกระบวนการการใช้เพิ่มสะสมผลงานมาเป็น
เครื่องมือในการประเมินอีกด้วย

นอกจากนี้ ชาร์ปเลย์และบุช (Shapley & Bush, 1999 : Abstract) ได้ทำการศึกษา
เกี่ยวกับเรื่องการพัฒนาความถูกต้องและความเชื่อถือเกี่ยวกับการประเมินโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน
ในโรงเรียน ซึ่งสามารถสร้างได้จากประสบการณ์ตรง เป็นการทดสอบความมีเหตุผลและความ
น่าเชื่อถือด้านการอ่านและการใช้ภาษา จากการประเมินโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน ซึ่งดำเนินการ
พัฒนาที่เมืองคัลลิส ในระดับชั้นเตรียมอนุบาล ถึงระดับชั้นเกรด 2 จัดอันดับโดยครูจำนวน 42
คน ผลการศึกษาพบว่า เมื่อที่เก็บไว้ในเพิ่มสะสมผลงานเพื่อการประเมินโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน
ไม่ได้ทำให้ความถูกต้องและความเชื่อถือในงานที่นักเรียนทำโดยการประเมินโดยใช้เพิ่มสะสม
ผลงานลดต่ำลงแต่อย่างใด

จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้
เพิ่มสะสมผลงานจะช่วยส่งเสริมนวัตกรรมใหม่ๆ ส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้แก่นักเรียน
สนับสนุนให้เกิดความงอกงาม ครอบงำถึงคุณต่างของตนเอง ช่วยให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น
ผู้เรียนรู้ว่าอะไรที่คนทำได้และอะไรที่ควรไว้ใจได้ สามารถตัดสินใจได้ว่าเขาต้องการทำอะไร
เพื่อไปให้ถึงจุดหมาย สำหรับครู ผู้เพิ่มสะสมผลงานช่วยส่งเสริมความยืดหยุ่นในการสอน และ
ช่วยให้เกิดการทดลองในชั้นเรียน ครูสามารถปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนตามต้องการเพื่อให้เกิดสมดุล
ในการจัดการเรียนการสอน ครูไม่ใช่ศูนย์กลางการเรียนการสอน การสอนไม่เน้นเฉพาะความรู้
แต่ต้องเน้นทักษะ และเจตคติควบคู่กันไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสัมผลงานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งมีวิธีดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในปีการศึกษา 2544 จำนวน 843 โรงเรียนจำนวน 10,244 คน (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์, 2544 : 89)

- 1.1 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 150 โรงเรียน มีครู 977 คน
- 1.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 428 โรงเรียน มีครู 4,088 คน
- 1.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 265 โรงเรียน มีครู 5,179 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างได้จากกลุ่มประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางค่าเบี่ยงเบนของ Taro Yamane (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542 : 147) ที่ระดับความเชื่อมั่น 99.73 % และมีความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ จะได้กลุ่มตัวอย่าง 826 คน จากนั้นทำการสุ่มกลุ่มย่อยตามระดับชั้น (Stratified Random Sampling) โดยให้กระจายไปตามขนาดของโรงเรียน ตามสัดส่วนโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) รายละเอียดของประชากรและกลุ่มตัวอย่างปรากฏดังตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาด โรงเรียนและอำเภอ
หรือ กิ่งอำเภอ

ที่	สพอ.หรือ สปก.	จำนวนประชากร				จำนวนกลุ่มตัวอย่าง			
		ใหญ่	กลาง	เล็ก	รวม	ใหญ่	กลาง	เล็ก	รวม
01	เมือง	674	585	109	1,368	54	47	9	110
02	กระสัง	289	345	61	695	23	28	5	56
03	คูเมือง	111	272	82	465	9	22	6	37
04	นางรอง	346	275	98	719	28	22	8	58
05	บ้านกรวด	192	305	30	527	15	25	2	42
06	ประโคนชัย	507	311	97	915	41	25	8	74
07	พุทไธสง	177	130	8	315	14	11	1	26
08	ละหานทราย	241	167	30	438	19	13	2	34
09	ลำปลายมาศ	368	373	118	859	30	30	10	70
10	สตึก	391	284	76	751	32	23	6	61
11	หนองกี่	265	98	43	406	21	8	3	32
12	ปะคำ	209	28	26	263	17	2	2	21
13	นาโพธิ์	121	101	29	251	10	9	2	21
14	หนองหงส์	176	125	51	352	14	10	4	28
15	พลับพลายชัย	242	60	19	321	20	5	2	27
16	ห้วยราช	170	64	2	236	14	5	-	19
17	โนนสุวรรณ	98	33	3	134	8	3	-	11
18	ชำนิ	106	96	6	208	9	8	-	17
19	บ้านใหม่ไชยพจน์	60	81	52	193	5	7	4	16
20	โนนดินแดง	88	59	6	153	7	5	-	12
21	บ้านด่าน	118	67	6	191	10	5	-	15
22	เฉลิมพระเกียรติ	172	87	20	279	14	7	2	23
23	แคนดง	58	142	5	205	5	11	-	16
	รวม	5,179	4,088	977	10,244	419	331	76	826

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัย
สร้างขึ้นเอง โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็น
แบบสำรวจรายการ (Check List) ดังตัวอย่าง
ตัวอย่าง

คำชี้แจง โปรดให้รายละเอียดเกี่ยวกับหัวหน้า โดยทำเครื่องหมาย ลงใน ( ) หน้า
ข้อความที่เป็นสถานภาพของท่านตามความเป็นจริง

1. วุฒิการศึกษา

( ) ต่ำกว่าปริญญาตรี ( ) ปริญญาตรี ( ) สูงกว่าปริญญาตรี

2. ประสบการณ์การทำงาน

( ) ต่ำกว่า 5 ปี

( ) 5 ปีถึง 10 ปี

( ) สูงกว่า 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่ม
สะสมผลงานในโรงเรียนประถมศึกษา ตั้งกีดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ลักษณะ
คำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับคือ
มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยมีข้อคำถามประเภทคุณลักษณะอันดีของ
ตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานทั้ง 10 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนกำหนดจุดประสงค์ของ
เพิ่มสะสมผลงาน ขั้นตอนรวบรวมผลงานหรือหลักฐาน ขั้นตอนคัดเลือกงานหรือหลักฐาน
ขั้นตอนสร้างสรุปลงานหรือการจัดระบบ ขั้นตอนสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้สึกลูกต่อผลงาน
ขั้นตอนตรวจสอบความสามรถของตนเอง ขั้นตอนประเมินผลงานหรือหลักฐาน ขั้นตอนสร้างความ
สัมพันธ์ ขั้นตอนทำให้มีคุณค่าหรือปรับเปลี่ยนผลงาน และขั้นตอนประชาสัมพันธ์ผลงานหรือ
การจัดนิทรรศการ โดยในแต่ละขั้นตอนมีจำนวนข้อดังนี้

1. ขั้นตอนกำหนดจุดประสงค์ของเพิ่มสะสมผลงาน	จำนวน 6 ข้อ
2. ขั้นตอนรวบรวมผลงานหรือหลักฐาน	จำนวน 6 ข้อ
3. ขั้นตอนคัดเลือกงานหรือหลักฐาน	จำนวน 6 ข้อ
4. ขั้นตอนสร้างสรุปลงานหรือการจัดระบบ	จำนวน 6 ข้อ
5. ขั้นตอนสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้สึกลูกต่อผลงาน	จำนวน 6 ข้อ
6. ขั้นตอนตรวจสอบความสามรถของตนเอง	จำนวน 6 ข้อ

7. ขั้นการประเมินผลงานหรือหลักฐาน จำนวน 6 ข้อ
8. ขั้นการสร้างความสัมพันธ์ จำนวน 6 ข้อ
9. ขั้นการทำให้มีคุณค่าหรือปรับเปลี่ยนผลงาน จำนวน 6 ข้อ
10. ขั้นการประชาสัมพันธ์ผลงานหรือการจัดนิทรรศการ จำนวน 6 ข้อ
- แบบสอบถามในตอนต้นที่ 2 นี้ ข้อความที่ถามมีลักษณะเชิงนิมิต (Positive) ดังนั้น

ถ้ากลุ่มตัวอย่างเลือกตอบ

มากที่สุด	หมายถึง	ไม่มีปัญหา
มาก	หมายถึง	มีปัญหาเล็กน้อย
ปานกลาง	หมายถึง	มีปัญหาพอสมควร
น้อย	หมายถึง	ปัญหามาก
น้อยที่สุด	หมายถึง	ปัญหามากที่สุด
ส่วนเกณฑ์ในการตรวจให้คะแนน	ถ้ากลุ่มตัวอย่างเลือกตอบ	
มากที่สุด	ให้คะแนน	1 คะแนน
มาก	ให้คะแนน	2 คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน	3 คะแนน
น้อย	ให้คะแนน	4 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	5 คะแนน

ตาราง 2 ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อ ที่	การประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้ เพิ่มสถานะผลงานในโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	กำหนดจุดประสงค์ของเพิ่มผลผลิต ศึกษาหลักสูตร จุดประสงค์ เนื้อหา วิจัย วัสดุและ ประเมินผล.....					
2	วิเคราะห์เนื้อหาหลักสูตร เพื่อจัดทำเพิ่มผล ผลงาน.....					

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Form) เพื่อเสนอปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ นอกเหนือจากตอนที่ 1 และตอนที่ 2 เกี่ยวกับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน

2. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้ดำเนินการดังนี้คือ

2.1 ศึกษาเอกสาร บทความและงานวิจัย เป็นการศึกษาค้นคว้าที่เกี่ยวกับทฤษฎีแนวคิดและหลักการ ตลอดจนสภาพและปัญหาการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง โดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

2.2 นำข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างแบบสอบถาม

2.3 นำเสนอร่างแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คนและคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ทำการตรวจสอบ เพื่อให้ได้คำถามที่ครอบคลุมและตรงกับสภาพปัญหาเป็นการหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถามแบบ Face Validity ผู้เชี่ยวชาญที่ทำการตรวจสอบได้แก่

2.3.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสงค์ กาญจนการุณ อาจารย์แผนกบริหารศึกษาศาสตร์บุรีรัมย์

2.3.2 นายอดุลย์ สุทธิรัมย์ ศึกษานิเทศก์ 8 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองบุรีรัมย์

2.3.3 นายวิญญา ยางนาค ศึกษานิเทศก์ 7 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

2.4 นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบ แก้ไข จากผู้เชี่ยวชาญและคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ มาปรับปรุงแก้ไข และเสนอให้คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง หลังจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

2.5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอลำทะเมนชัย ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ

2.6 หาค่าอำนาจจำแนกโดยวิเคราะห์แบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแต่ละข้อ ทั้งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ทดสอบโดยใช้ t -test ที่ระดับนัยสำคัญ .05 หรือ ถ้าค่า t มีค่า > 1.75 ขึ้นไปถือว่ามีความจำแนกสูง ผลปรากฏว่าแบบสอบถามจำนวน 60 ข้อ ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด มีค่า t อยู่ระหว่าง 1.910 ถึง 4.116

2.7 นำแบบทดสอบที่ผ่านการหาค่าอำนาจจำแนกเก็บรายข้อ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่น .9537 ซึ่งมีความเชื่อมั่นสูง สามารถนำไปใช้เก็บเครื่องมือในการวิจัยได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับขั้นตามดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ส่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้ให้แนวทางการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ แจ้งสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอซึ่งขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ เพื่อแจกจ่ายไปยังโรงเรียนเป้าหมาย และกำหนดวันรับแบบสอบถามคืน โดยส่งแบบสอบถามคืนที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ
4. ผู้วิจัยไปรวบรวมแบบสอบถามที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ กวดตัวเอง
5. กรณีไม่ได้แบบสอบถามคืน ผู้วิจัยติดคมด้วยตนเองเพื่อให้ได้แบบสอบถามกลับคืนมา
6. แบบสอบถามฉบับรวม 826 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้และมีความสมบูรณ์จำนวน 756 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.53

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการรวบรวมข้อมูลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ในการจัดกระทำข้อมูลผู้วิจัย ได้ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. คัดแยกแบบสอบถามตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน
3. ตรวจสอบให้แบบสอบถาม
4. กำหนดตัวกำหนดค่าสัมฤทธิ์ในแบบสอบถามแต่ละข้อแล้วบันทึกข้อมูลที่ได้

งในกระดาษ ทำจนครบแบบสอบถามทุกฉบับ

5. ประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป Statistical Package for the Social Sciences / For Windows (SPSS)

ในการวิเคราะห์ข้อมูลค่านี้

1. ศึกษาสภาพสภาพของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หากค่าร้อยละแล้วนำเสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนร้อยละ

2. ศึกษาสภาพและปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานในโรงเรียน วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จัดอันดับปัญหา เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

3. เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน จำนวนตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Analysis of Variance) ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ถ้าพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละชั้นตอนจะทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ด้วยค่าสถิติของ Scheffe's Method กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

4. ข้อเสนอแนะที่เห็นค่าถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกับแนวแจกแจงความถี่ค่าร้อยละ นำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบท้ายอธิบาย

5. เกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูล การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย กำหนดขอบเขตของค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 100)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 - 5.00	หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง ไม่มีปัญหา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ตรวจสอบความเหมาะสมของแบบสอบถาม

1.1 การวิเคราะห์เพื่อหาค่าที่มาจากค่าแจกเป็นรายข้อ โดยใช้ t -test มีสูตรดังนี้
ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542 : 260)

$$r = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{s_H^2 + s_L^2}{n}}}$$

- เมื่อ $\bar{X}_H$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มได้คะแนนสูง
 $\bar{X}_L$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มได้คะแนนต่ำ
 s_H^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนนสูง
 s_L^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนนต่ำ
 n แทน จำนวนคนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำที่นำมาวิเคราะห์

1.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) มีสูตรดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542 : 261)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

- เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
 K แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
 S_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนเครื่องมือทั้งฉบับ

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.2 มัชฌิมเลขคณิตหรือค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

- เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนของข้อมูล

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสารสนเทศงาน จำแนกตาม วุฒิศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีสูตร ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542 : 328)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน การแจกแจงของ F
 MS_b แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
 MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละชั้นตอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่าง เช่นนี้ ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) มีสูตรดังนี้ (บุญาน ศรีสะอาด, 2541 : 346)

$$CV_d = \sqrt{(K-1)(F^*)(MS_{within})(2/n)}$$

เมื่อ K แทน จำนวนกลุ่มในกลุ่มตัวอย่าง
 F^* แทนค่า F ที่มีโดยตาราง (Critical value)
 MS_{within} แทนค่า Mean square within group
 n แทน จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้กำหนดสัญลักษณ์ไว้ ดังนี้

N	แทน	จำนวนครูในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F-distribution
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows วิเคราะห์หาค่าสถิติของข้อมูล โดยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 รายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ศึกษาสภาพและปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามวุฒิการศึกษ

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

จำแนกตามประเภทการดำเนินงาน

ตอนที่ 5 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสัมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

ตอนที่ 6 ศึกษาข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิด (Open Form) เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสัมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ต่อไปนี้เป็นรายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละตอน

ตอนที่ 1 รายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์จะเก็บรายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจะปรากฏดังตาราง 3 ดังนี้

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะของตัวแปร	รวม	
	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มตัวอย่าง ครูผู้สอนในโรงเรียน	756	100.00
1. วุฒิการศึกษา		
1.1 สูงกว่าปริญญาตรี	88	11.60
1.2 ปริญญาตรี	623	82.40
1.3 สูงกว่าปริญญาตรี	45	6.00
2. ประสบการณ์การทำงาน		
2.1 ต่ำกว่า 5 ปี	89	11.80
2.2 5 ถึง 10 ปี	177	23.40
2.3 สูงกว่า 10 ปี	490	64.80

ตาราง 3 (ต่อ)

ลักษณะของตัวแปร	รวม	
	จำนวน	ร้อยละ
3. ขนาดโรงเรียน		
3.1 ขนาดเล็ก	70	9.30
3.2 ขนาดกลาง	309	40.90
3.3 ขนาดใหญ่	377	49.90

จากตาราง 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 756 คน เมื่อจำแนกสถานภาพตามวุฒิการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 82.40 รองลงมาได้แก่ วุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 11.60 และ 6.00 ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามประเภทการสมัครปฏิบัติงาน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานสูงกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 64.80 รองลงมาได้แก่ประสบการณ์การทำงาน 5 ปีถึง 10 ปี และต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.40 และ 11.80 ตามลำดับ และเมื่อจำแนกตามการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 49.90 รองลงมาได้แก่ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 40.90 และ 9.30 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ศึกษาสาเหตุและปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ปรากฏผลดังตาราง 4 ถึงตาราง 14 ดังนี้

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหา
การประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้แฟ้มสะสมผลงานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมและรายชั้นตอน

การประเมินผลโดยใช้ แฟ้มสะสมผลงาน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1. ขั้นตอนการกำหนดจุดประสงค์ของ แฟ้มสะสมผลงาน	2.34	0.69	น้อย	8
2. ขั้นตอนการรวบรวมผลงานหรือหลักฐาน	2.26	0.64	น้อย	9
3. ขั้นตอนการคัดเลือกงานหรือหลักฐาน	2.34	0.64	น้อย	8
4. ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานหรือจัดระบบ	2.38	0.62	น้อย	7
5. ขั้นตอนการสะท้อนความคิดเห็นหรือ ความรู้สึกต่อผลงาน	2.77	0.68	ปานกลาง	3
6. ขั้นตอนการตรวจเช็คความสามารถของ ตนเอง	2.60	0.66	ปานกลาง	4
7. ขั้นตอนที่ประเมินผลงานหรือหลักฐาน	2.40	0.68	น้อย	6
8. ขั้นตอนการสร้างความสัมพันธ์	2.81	0.73	ปานกลาง	2
9. ขั้นตอนที่ทำให้มีคุณค่าหรือปรับเปลี่ยน ผลงาน	2.58	0.70	ปานกลาง	5
10. ขั้นตอนการประกาศสัมพันธภาพผลงานหรือการ จัดนิทรรศการ	2.85	0.84	ปานกลาง	1
รวม	2.53	0.75	ปานกลาง	

จากตาราง 4 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานตาม
ความคิดเห็นของครู โดยภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชั้นตอนพบว่า
ขั้นตอนที่สะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้สึกต่อผลงาน ขั้นตอนที่ตรวจสอบความสามารถของตนเอง

ขั้นการสร้างความสัมพันธ์ ขั้นการทำให้มีคุณค่าหรือปรับเปลี่ยนผลงาน และขั้นการประชาสัมพันธ์ผลงานหรือการจัดนิทรรศการ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนขั้นอื่น ๆ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยเรียงลำดับจากขั้นที่มีค่าเฉลี่ยของปัญหาสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ ขั้นการประชาสัมพันธ์ผลงานหรือการจัดนิทรรศการ ($\bar{X} = 2.85$) ขั้นการสร้างความสัมพันธ์ ($\bar{X} = 2.81$) ขั้นการสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้ถึงค้ผลงาน ($\bar{X} = 2.77$) ตามลำดับ

สำหรับรายละเอียดการวิเคราะห์เป็นรายข้อในแต่ละขั้นตอน ปรากฏผลดังตาราง 5 ถึงตาราง 14 ดังนี้

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้ชิ้นประเมินผลงานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในขั้นการกำหนดจุดประสงค์ของเพิ่มสะสมผลงาน

ข้อ	ขั้นการกำหนดจุดประสงค์ของเพิ่มสะสมผลงาน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1	ศึกษาหลักสูตร จุดประสงค์ เนื้อหา วิธีการวัด และประเมินผล	2.15	0.81	น้อย	5
2	วิเคราะห์เนื้อหาหลักสูตรเพื่อจัดทำเพิ่มสะสมงาน	2.35	0.84	น้อย	3
3	กำหนดจุดประสงค์การเพิ่มเพิ่มสะสมผลงาน เชื่อมคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	2.25	0.86	น้อย	4
4	ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดจุดประสงค์ของเพิ่มสะสมผลงาน	2.68	0.92	ปานกลาง	1
5	วางแผนการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน	2.46	0.85	น้อย	2
6	แจ้งให้นักเรียนทราบจุดประสงค์การเรียนรู้และวิธีการวัดและประเมินผล	2.12	0.89	น้อย	6
	รวม	2.34	0.69	น้อย	

จากตาราง 5 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยให้เพิ่มสะสมผลงาน ตามความคิดเห็นของครู ในขั้นการกำหนดจุดประสงค์ของเพิ่มสะสมผลงาน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 4 “ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดจุดประสงค์ของเพิ่มสะสมผลงาน” มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้ออื่น ๆ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหา การประเมินผลตามสภาพจริง โดยให้เพิ่มสะสมผลงานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในขั้นการรวบรวมผลงานหรือหลักฐาน

ข้อ	ขั้นการรวบรวมผลงานหรือหลักฐาน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
7	กำหนดแผนหรือระยะเวลาในการเก็บรวบรวม ผลงานไว้ล่วงหน้า	2.40	0.80	น้อย	2
8	ให้โอกาสนักเรียนประเมินและแก้ไขปรับปรุง ชิ้นงานก่อนการจัดเก็บ	2.30	0.85	น้อย	3
9	ชิ้นงานที่เก็บรวบรวมเก็บจากชิ้นงานที่ดี	2.05	0.82	น้อย	5
10	ผลงานที่จัดเก็บเกิดจากกระบวนการเรียนรู้และ การปฏิบัติจริงของนักเรียน	1.93	0.82	น้อย	6
11	เก็บรวบรวมผลงานแยกตลิ่งกับชุดประสงค์ การเรียนรู้	2.08	0.81	น้อย	4
12	จัดทำทะเบียนชิ้นงานเพื่อให้ถาวรและเก็บไว้ใน อย่างเป็นระบบ	2.80	0.98	ปานกลาง	1
	รวม	2.26	0.64	น้อย	

จากตาราง 6 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยให้เพิ่มสะสมผลงาน ตามความคิดเห็นของครู ในขั้นการรวบรวมผลงานหรือหลักฐาน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.26$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 12 “จัดทำทะเบียนชั้นงานเพื่อให้การจัดเก็บเงินไปอย่างมีระบบ” มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้ออื่น ๆ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในขั้นการคัดเลือกงานหรือหลักฐาน

ข้อ	ขั้นการคัดเลือกงานหรือหลักฐาน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
13	ครูร่วมกับนักเรียนวางแผน การคัดเลือกชั้นงาน	2.46	0.87	น้อย	3
14	ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกชั้นงาน	2.49	0.83	น้อย	2
15	ให้คำแนะนำแก่นักเรียนในการเลือกชั้นงานที่ดีที่สุด ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์	2.13	0.85	น้อย	4
16	ทำความเข้าใจกับนักเรียน เพื่อคัดเลือกงานได้สอดคล้องกับเกณฑ์และมาตรฐานที่กำหนด	2.46	0.77	น้อย	3
17	ให้อิสระแก่นักเรียนในการคัดเลือกผลงานด้วยตัวเอง	1.93	0.81	น้อย	5
18	กำหนดให้นักเรียนคัดเลือกผลงานหลังจากมีงานไม่น้อยกว่า 4-5 ชิ้นหรือเรียนไปแล้ว 1 เดือน	2.55	0.84	ปานกลาง	1
รวม		2.34	0.64	น้อย	

จากตาราง 7 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครู ในขั้นการคัดเลือกงานหรือหลักฐาน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 18 “กำหนดให้นักเรียนคัดเลือกผลงานหลังจากมีงานไม่น้อยกว่า 4-5 ชิ้นหรือเรียนไปแล้ว 1 เดือน” มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้ออื่น ๆ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในขั้นการสร้างสรรคผลงานหรือการจัดระบบ

ข้อ	ขั้นการสร้างสรรคผลงานหรือการจัดระบบ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
19	ครูร่วมกับนักเรียนวางแผนการสร้างสรรคผลงานไว้ล่วงหน้า	2.62	0.83	ปานกลาง	1
20	จัดองค์ประกอบของแฟ้มเป็นระบบและสัมพันธ์กันเป็นอย่างดี	2.62	0.82	ปานกลาง	1
21	ครูจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ให้การจัดคคแต่งแฟ้มสะสมผลงานแก่นักเรียน	2.41	0.83	น้อย	3
22	ให้คำแนะนำแก่นักเรียนเกี่ยวกับการจัดองค์ประกอบของแฟ้มสะสมผลงาน	2.26	0.77	น้อย	4
23	ให้นักเรียนคคแต่งและสร้างสรรคแฟ้มสะสมผลงานได้อย่างอิสระ	1.85	0.81	น้อย	5
24	บันทึกความรู้ที่กหรือข้อคิดเห็นจากการคคแต่งแฟ้มสะสมผลงาน	2.54	0.89	น้อย	2
	รวม	2.38	0.62	น้อย	

หากตาราง 8 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครู ในขั้นการสร้างสรรคผลงานหรือการจัดระบบ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 19 “ครูร่วมกับนักเรียนวางแผนการสร้างสรรคผลงานไว้ล่วงหน้า” และข้อ 20 “จัดองค์ประกอบของแฟ้มเป็นระบบและสัมพันธ์กันเป็นอย่างดี” มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้ออื่นๆ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในชั้นการสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้สึกลูกผลงาน

ข้อ	ชั้นการสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้สึกลูกผลงาน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
25	วางแผนติดตามประเมินผลการสะท้อนการสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้สึกต่อชิ้นงาน	2.67	0.82	ปานกลาง	4
26	วางแผนทางให้นักเรียนสะท้อนตนเองโดยการตั้งคำถามนำ	2.72	0.83	ปานกลาง	3
27	ให้นักเรียนสะท้อนความรู้สึกลูกหรือความคิดเห็นต่อชิ้นงานทุกชิ้น	2.61	0.83	ปานกลาง	5
28	วิพากษ์วิจารณ์ผลงานของนักเรียน	2.72	0.87	ปานกลาง	3
29	ประชุมเพิ่มสะสมผลงานก่อนให้ข้อมูลย้อนกลับ	3.00	0.84	ปานกลาง	1
30	ให้ข้อมูลย้อนกลับตรงตามจุดประสงค์ของชิ้นงาน	2.89	0.84	ปานกลาง	2
	รวม	2.77	0.68	ปานกลาง	

จากตาราง 9 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครู ในชั้นการสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้สึกลูกผลงาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีปัญหาลู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหา
การประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้แฟ้มสะสมผลงานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในขั้นการตรวจสอบความสามารถของตนเอง

ข้อ	ขั้นการตรวจสอบความสามารถของตนเอง	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
31	กำหนดเกณฑ์ในการตรวจสอบความสามารถตนเอง ของนักเรียน	2.66	0.78	ปานกลาง	2
32	กำหนดเป้าหมายและวิธีการตรวจสอบตนเอง	2.70	0.80	ปานกลาง	1
33	ให้นักเรียนตรวจสอบความสามารถของตนเองอย่าง สม่ำเสมอ	2.61	0.81	ปานกลาง	4
34	ให้นักเรียนวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของผลงาน	2.62	0.84	ปานกลาง	3
35	นำผลการตรวจสอบความสามารถตนเองของนักเรียน มาใช้เป็นแนวทางปรับปรุง	2.50	0.81	น้อย	6
36	ตรวจสอบการบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ของแฟ้ม สะสมผลงาน	2.52	0.80	ปานกลาง	5
รวม		2.60	0.66	ปานกลาง	

จากตาราง 10 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้แฟ้มสะสมผลงานตาม
ความคิดเห็นของครู ในขั้นการตรวจสอบความสามารถของตนเอง อยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 2.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 35 “นำผลการตรวจสอบความสามารถตนเองของ
นักเรียนมาใช้เป็นแนวทางปรับปรุง” มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ส่วนข้ออื่นๆ มีปัญหาอยู่ในระดับ
ปานกลาง

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหา
การประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในชั้นการประเมินผลงานหรือหลักฐาน

ข้อ	ชั้นการประเมินผลงานหรือหลักฐาน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
37	ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผลงาน	2.45	0.79	น้อย	2
38	กำหนดเกณฑ์การประเมินโดยนักเรียนมีส่วนร่วม	2.45	0.80	น้อย	2
39	วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของจุดประสงค์ของเพิ่ม สะสมผลงานในบทเรียน กับจุดประสงค์ใน ป.02	2.34	0.87	น้อย	4
40	ใช้การประเมินเพิ่มสะสมผลงานเป็นส่วนหนึ่งใน การประเมินการผ่านจุดประสงค์ใน ป.02	2.20	0.86	น้อย	5
41	ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการประเมิน เพิ่มสะสมผลงาน	2.59	0.89	ปานกลาง	1
42	ใช้เพิ่มสะสมผลงานประกอบการประเมินผลการ เรียนรู้และจัดระดับผลการเรียนของนักเรียน	2.38	0.82	น้อย	3
	รวม	2.40	0.68	น้อย	

จากตาราง 11 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตาม
ความคิดเห็นของครู ในชั้นการประเมินผลงานหรือหลักฐาน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.40$) เมื่อ
พิจารณารายข้อ พบว่า ข้อ 41 “ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการประเมินเพิ่มสะสม
ผลงาน” มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้ออื่น ๆ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหา
การประเมินผลสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในชั้นการสร้างควมสัมพันธ

ข้อ	ชั้นการสร้างควมสัมพันธ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
43	กำหนดและวางแผนการประชุมเพิ่มสะสมผลงาน	2.78	0.83	ปานกลาง	4
44	จัดให้มีการประชุมแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยว กับเพิ่มสะสมผลงาน	2.88	0.86	ปานกลาง	2
45	ส่งเสริมให้มีการสร้างความเข้าใจระหว่างครู นักเรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับเพิ่มสะสมผลงาน	2.76	0.88	ปานกลาง	5
46	ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมสม่ำเสมอ	2.82	0.87	ปานกลาง	3
47	ประเมินผลการประชุมเพิ่มสะสมผลงานทุกครั้ง	2.95	0.90	ปานกลาง	1
48	รายงานความก้าวหน้าและความสำเร็จของผู้เรียน ต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง	2.68	0.86	ปานกลาง	6
	รวม	2.81	0.73	ปานกลาง	

จากตาราง 12 พบว่า ปัญหาการประเมินผลสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตาม
ความคิดเห็นของครู ในชั้นการสร้างควมสัมพันธอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.81$) เมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหา
การประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานในโรงเรียนประถมศึกษา ทั้งกัก
สำนักงานการศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในชั้นการทำให้มีคุณค่าหรือปรับเปลี่ยนผลงาน

ข้อ	ชั้นการทำให้มีคุณค่าหรือปรับเปลี่ยนผลงาน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
49	ศึกษาทำความเข้าใจการพัฒนาแฟ้มสะสมผลงาน	2.49	0.79	น้อย	5
50	จัดทำแผนและกำหนดการรับเปลี่ยนแปลงผลงานไว้ อย่างชัดเจน	2.72	0.85	ปานกลาง	2
51	ให้คำแนะนำแก่นักเรียนในการทำให้แฟ้มสะสม มีชิ้นงานที่ดี ทันสมัยและน่าสนใจ	2.23	0.85	น้อย	6
52	ตรวจสอบการนำเข้าและเอาออกชิ้นงานเพื่อพัฒนา งานในแฟ้มสะสมผลงานของนักเรียน	2.50	0.83	น้อย	4
53	ควบคุมดูแลการรับเปลี่ยนแปลงชิ้นงานให้สอดคล้อง กับจุดประสงค์	2.51	0.83	ปานกลาง	3
54	จัดทำทะเบียนควบคุมชิ้นงานที่นำเข้าและเอาออก	3.00	0.97	ปานกลาง	1
	รวม	2.58	0.70	ปานกลาง	

จากตาราง 13 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานตาม
ความคิดเห็นของครู ในชั้นการทำให้มีคุณค่าหรือปรับเปลี่ยนผลงาน อยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 2.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อ 49 “ศึกษาทำความเข้าใจการพัฒนาแฟ้มสะสม
ผลงาน” ข้อ 51 “ให้คำแนะนำแก่นักเรียนในการทำให้แฟ้มสะสมมีชิ้นงานที่ดี ทันสมัยและ
น่าสนใจ” และข้อ 52 “ตรวจสอบการนำเข้าและเอาออกชิ้นงานเพื่อพัฒนางานในแฟ้มสะสมผลงาน
ของนักเรียน” มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ส่วนข้ออื่นๆ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในชั้นการประชาสัมพันธ์หรือจัดนิทรรศการ

ข้อ	ชั้นการประชาสัมพันธ์ผลงานหรือจัดนิทรรศการ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
55	วางแผนและกำหนดรูปแบบการจัดนิทรรศการ	2.95	0.93	ปานกลาง	1
56	ให้นักเรียนเป็นผู้มีบทบาทหลักในการจัดนิทรรศการทั้งกระบวนการ	2.91	0.99	ปานกลาง	3
57	ฝึกให้นักเรียนมีทักษะเกี่ยวกับรูปแบบการนำเสนอผลงาน	2.84	0.93	ปานกลาง	5
58	จัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	2.67	0.92	ปานกลาง	6
59	เชิญผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้าร่วมกิจกรรม	2.85	0.93	ปานกลาง	4
60	ประเมินผลการจัดนิทรรศการเพิ่มสะสมผลงานนักเรียน	2.92	0.99	ปานกลาง	2
	รวม	2.85	0.84	ปานกลาง	

จากตาราง 14 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครู ในชั้นการประชาสัมพันธ์ผลงานหรือการจัดนิทรรศการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้แฟ้มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามวุฒิการศึกษา ปรากฏผลดังตาราง 15 ถึงตาราง 28 ดังนี้

ตาราง 15 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มคะแนนผลงาน ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวม จำแนกตามวุฒิการศึกษา

การประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้ เพิ่มคะแนนผลงาน	วุฒิการศึกษา						F
	ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ขั้นตอนการกำหนดจุดประสงค์ของ เพิ่มคะแนนผลงาน	2.14	0.68	2.38	0.69	2.16	0.65	6.145**
2. ขั้นตอนการรวบรวมผลงานหรือหลักฐาน	2.15	0.58	2.28	0.65	2.31	0.57	1.691
3. ขั้นตอนการคัดเลือกงานหรือหลักฐาน	2.17	0.56	2.36	0.66	2.35	0.54	3.214*
4. ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน หรือหลักฐาน	2.28	0.56	2.39	0.63	2.45	0.58	1.506
5. ขั้นตอนการสะท้อนความคิดเห็นหรือ ความรู้ที่เกี่วข้องผลงาน	2.74	0.61	2.77	0.69	2.75	0.65	0.103
6. ขั้นตอนการตรวจสอบความเหมาะสม ของตนเอง	2.61	0.62	2.60	0.68	2.54	0.61	0.175
7. ขั้นตอนการประเมินผลงานหรือหลักฐาน	2.23	0.58	2.43	0.70	2.37	0.60	3.203*
8. ขั้นตอนการสร้างหน่วยสัมพันธ์	2.74	0.65	2.83	0.74	2.74	0.74	0.917
9. ขั้นตอนการทำให้มีคุณค่าหรือปรับ เปลี่ยนผลงาน	2.49	0.66	2.60	0.70	2.48	0.65	1.430
10. ขั้นตอนการประชาสัมพันธ์หรือการ จัดนิทรรศการ	2.91	0.73	2.86	0.85	2.73	0.82	0.670
รวม	2.45	0.48	2.55	0.59	2.49	0.50	1.392

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 15 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มคะแนนผลงานตามความคิดเห็นของครู ที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน โดยภาพรวม มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีการสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายชั้นตอน พบว่า ชั้นการกำหนดจุดประสงค์ของเพิ่มคะแนนผลงาน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ชั้นการคัดเลือกงานหรือหลักฐาน และชั้นการประเมินผลงานหรือหลักฐาน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนชั้นอื่น ๆ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพบความแตกต่างรายชั้นตอน เพื่อเป็นการทดสอบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันกลุ่มใดมีความคิดเห็นแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ปรากฏผลดังตาราง 16 ถึงตาราง 18 ดังนี้

ตาราง 16 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มคะแนนผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในชั้นการกำหนดจุดประสงค์ของเพิ่มคะแนนผลงาน จำแนกตามวุฒิการศึกษา เป็นรายคู่

วุฒิการศึกษา	$\bar{X}$	ต่ำกว่า	ปริญาตรี	สูงกว่า
		ปริญาตรี	2.38	ปริญาตรี
		2.14	2.38	2.16
ต่ำกว่าปริญาตรี	2.14	-	0.24*	0.02
ปริญาตรี	2.38		-	0.22
สูงกว่าปริญาตรี	2.16			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชนตาราง 16 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มคะแนนผลงานตามความคิดเห็นของครู ในชั้นการกำหนดจุดประสงค์ของเพิ่มคะแนนผลงาน พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญาตรี กับ ปริญาตรี มีปัญหา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี กับ สูงกว่าปริญญาตรี และครูที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี กับ สูงกว่าปริญญาตรี มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 17 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในขั้นการคัดเลือกงานหรือห้หลักฐาน จำนวนความวุฒิการศึกษา เป็นรายชื่อ

วุฒิการศึกษา	$\bar{X}$	ต่ำกว่า ปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี
		2.17	2.36	2.35
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2.17		0.19*	0.18
ปริญญาตรี	2.36			0.01
สูงกว่าปริญญาตรี	2.35			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 เมื่อทดสอบเป็นรายชื่อเกี่ยวกับปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครู ในขั้นการคัดเลือกงานหรือหลักฐาน พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี กับ ปริญญาตรี มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี กับ สูงกว่าปริญญาตรี และครูที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี กับ สูงกว่าปริญญาตรี มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 18 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มคะแนนผลงานตามความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในขั้นการประเมินผลงานหรือหลักฐาน จำนวนตามวุฒิการศึกษา เป็นรายคู่

วุฒิการศึกษา	$\bar{X}$	ต่ำกว่า ปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี
		2.23	2.43	2.37
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2.23	-	0.20*	0.14
ปริญญาตรี	2.43		-	0.06
สูงกว่าปริญญาตรี	2.37			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มคะแนนผลงานตามความคิดเห็นของครู ในขั้นการประเมินผลงานหรือหลักฐาน พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาคือต่ำกว่าปริญญาตรี กับ ปริญญาตรี มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูที่มีวุฒิการศึกษาคือต่ำกว่าปริญญาตรี กับ สูงกว่าปริญญาตรี และครูที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี กับ สูงกว่าปริญญาตรี มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับรายละเอียดการวิเคราะห์เป็นรายข้อในแต่ละขั้นตอน ปรากฏผลดังตาราง 19 ดังตาราง 28 ดังนี้

ตาราง 19 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความ
 คิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์
 ในขั้นการกำหนดจุดประสงค์ของเพิ่มสะสมผลงาน จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ข้อ	ขั้นการกำหนดจุดประสงค์ของ เพิ่มสะสมผลงาน	วุฒิการศึกษา						F
		ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี		
		x	$S.D.$	$\bar{X}$	$S.D.$	$\bar{X}$	$S.D.$	
1	ศึกษาหลักสูตร จุดประสงค์ เนื้อหา วิธีการวัดและประเมินผล	2.07	0.81	2.18	0.81	1.96	0.89	2.125
2	วิเคราะห์เนื้อหาของหลักสูตร เพื่อจัดทำเพิ่มสะสมผลงาน	2.20	0.89	2.38	0.84	2.16	0.82	2.917
3	กำหนดจุดประสงค์การทำให้ สะสมผลงานสอดคล้องกับ							
	จุดประสงค์การเรียนรู้	2.08	0.82	2.28	0.86	2.11	0.86	2.681
4	คุณค่านักเรียนร่วมกับกำหนด จุดประสงค์เพิ่มสะสมผลงาน	2.28	0.91	2.75	0.91	2.51	0.84	10.965**
5	วางแผนการประเมินผล โดยใช้ เพิ่มสะสมผลงาน	2.42	0.88	2.48	0.84	2.38	0.81	0.420
6	แจ้งให้นักเรียนทราบจุดประสงค์ การเรียนรู้และวิธีการวัดและ ประเมินผล	1.78	0.75	2.19	0.90	1.82	0.89	11.081**
	รวม	2.14	0.68	2.38	0.69	2.16	0.65	6.145**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 19 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ในขั้นการกำหนดจุดประสงค์ของแฟ้มสะสมผลงาน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 4 “ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดจุดประสงค์ของแฟ้มสะสมผลงาน” และข้อ 6 “แจ้งให้นักเรียนทราบจุดประสงค์การเรียนรู้และวิธีการวัดและประเมินผล” มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนข้ออื่น ๆ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ

ตาราง 20 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในขั้นการรวบรวมผลงานหรือหลักฐาน จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ข้อ	ขั้นการรวบรวมผลงานหรือหลักฐาน	วุฒิการศึกษา						F
		ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
7	กำหนดแผนหรือระยะเวลาในการเก็บรวบรวมผลงานไว้ล่วงหน้า	2.25	0.76	2.43	0.81	2.42	0.75	1.857
8	ให้โอกาสนักเรียนประเมินและแก้ไขปรับปรุงชิ้นงานก่อนการจัดเก็บ	2.15	0.85	2.33	0.86	2.31	0.67	1.696
9	ชิ้นงานที่เก็บรวบรวมเก็บทั้งชิ้นงานที่ดี	1.82	0.77	2.09	0.83	1.98	0.81	4.506*
10	ผลงานที่จัดเก็บมีคณาจารย์ประเมินการเรียนรู้และการปฏิบัติจริงของนักเรียน	1.95	0.71	1.92	0.83	2.04	0.74	0.514

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อ	ขั้นการรวบรวมผลงานหรือหลักฐาน	วุฒิการศึกษา						F
		ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		
		$\bar{X}$	S.D.	X	S.D.	X	S.D.	
11	เก็บรวบรวมผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	2.08	0.75	2.07	0.82	2.22	0.79	0.701
12	จัดทำทะเบียนชิ้นงานเพื่อให้ง่ายต่อการจัดเก็บเป็นไปอย่างมีระบบ	2.64	0.91	2.82	0.99	2.87	0.87	1.437
รวม		2.15	0.58	2.28	0.65	2.31	0.57	1.691

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้แฟ้มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ในขั้นการรวบรวมผลงานหรือหลักฐาน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 9 "ชิ้นงานที่เก็บรวบรวมเก็บจากชิ้นงานที่ดี" มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 21 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้แฟ้มสะสมผลงานตามพหุ
 มติเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์
 ในขั้นการคัดเลือกงานหรือหลักฐาน จำนวนความวุฒิการศึกษา

ข้อ	ขั้นการคัดเลือกงานหรือ หลักฐาน	วุฒิครู						F
		ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
13	ครูร่วมกับนักเรียนวางแผน การคัดเลือกชิ้นงาน	2.32	0.75	2.48	0.88	2.38	0.91	1.629
14	ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนด เกณฑ์ในการคัดเลือกชิ้นงาน	2.33	0.69	2.51	0.85	2.47	0.73	1.847
15	ให้คำแนะนำแก่นักเรียนในการ เลือกชิ้นงานที่ดีที่สุดครอบคลุม เนื้อหาและจุดประสงค์	1.80	0.86	2.17	0.84	2.24	0.83	8.195**
16	ให้ความสนใจกับนักเรียนเพื่อคัด เลือกงาน ได้สอดคล้องกับเกณฑ์ และมาตรฐานที่กำหนด	2.43	0.80	2.46	0.77	2.58	0.69	0.596
17	ให้อิสระแก่นักเรียนในการคัดเลือก ผลงานด้วยตัวเอง	1.80	0.80	1.95	0.81	1.91	0.76	1.340
18	กำหนดให้นักเรียนคัดเลือกผล งานหลัง ทบทวน ไม่น้อยกว่า 4- 5 ชิ้นหรือเรียนไปแล้ว 1 เดือน	2.38	0.78	2.58	0.85	2.53	0.69	2.370
	รวม	2.17	0.56	2.36	0.66	2.35	0.54	3.214*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 21 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันในช่วงการคัดเลือกงานหรือหลักฐานมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 15 “ให้คำแนะนำแก่นักเรียนในการคัดเลือกชิ้นงานที่ดีที่สุดครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์” มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนข้ออื่น ๆ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ

ตาราง 22 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา ตั้งกึ่งค้ำสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในช่วงการสร้างสรรคผลงานหรือการจัดระบบ จำนวนความวุฒิการศึกษา

ข้อ	ขั้นการสร้างสรรค์ผลงานหรือการจัดระบบ	วุฒิการศึกษา						F
		ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		
		$\bar{X}$	S.D.	X	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
19	ครูร่วมกับนักเรียนวางแผนการสร้างสรรคผลงานไว้ล่วงหน้า	2.39	0.78	2.64	0.83	2.78	0.88	4.479*
20	จัดองค์ประกอบของแฟ้มเป็นระบบและตัวพัน์กันเป็นอย่างดี	2.47	0.80	2.64	0.83	2.64	0.71	1.787
21	ครูจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์สำหรับการจัดคกแต่งแฟ้มสะสมผลงานแก่นักเรียน	2.41	0.85	2.39	0.83	2.56	0.81	0.777
22	ให้คำแนะนำแก่นักเรียนเกี่ยวกับการจัดองค์ประกอบของแฟ้มสะสมผลงาน	2.09	0.77	2.27	0.77	2.40	0.78	2.887
23	ให้นักเรียนคกแต่งและสร้างสรรคแฟ้มสะสมผลงานได้อย่างอิสระ	1.85	0.84	1.85	0.81	1.87	0.89	0.007

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อ	ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานหรือ การจัดระบบ	วุฒิการศึกษา						F
		ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
24	บันทึกความรู้ฝึกหรือข้อคิดเห็น จากการลงแข่งเพิ่มสะสม ผลงาน	2.49	0.74	2.55	0.90	2.47	0.97	0.358
	รวม	2.28	0.56	2.39	0.63	2.45	0.58	1.506

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 22 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ในขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานหรือการจัดระบบ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 19 “ครูร่วมกับนักเรียนวางแผนการสร้างสรรค์ผลงานไว้ล่วงหน้า” มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่นๆ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 23 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในชั้นการสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้ถึงค้ผลงน จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ข้อ	ชั้นการสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้ถึงค้ผลงน	วุฒิการศึกษา						F
		ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
25	วางแผนติดตาม ประเมินผล การสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้ถึงค้ผลงน	2.59	0.72	2.69	0.84	2.53	0.73	1.126
26	วางแผนวางให้นักเรียนสะท้อนตนเอง โดยการตั้งคำถาม	2.61	0.72	2.73	0.85	2.69	0.79	0.830
27	ให้นักเรียนสะท้อนความรู้ถึงหรือความคิดเห็นค้ผลงน	2.61	0.69	2.60	0.85	2.67	0.80	0.124
28	วิพากษ์วิจารณ์ผลงานนักเรียน	2.78	0.85	2.72	0.86	2.71	0.97	0.242
29	ประชุมเพื่อสะสมผลงานก่อนให้ข้อมูลย้อนกลับ	2.92	0.76	3.01	0.84	3.09	0.92	0.672
30	ให้ข้อมูลย้อนกลับตรงตามจุดประสงค์ของชั้นงาน	2.92	0.78	2.89	0.85	2.80	0.92	0.307
	รวม	2.74	0.61	2.77	0.69	2.75	0.65	0.103

ถกเถียงตาราง 23 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ในชั้นการสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้ถึงค้ผลงน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไรมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อ

มีลักษณะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน

ตาราง 24 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มระดมผลงานความ
 คิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์
 ในขั้นการตรวจสอบความสามารถของตนเอง จำแนกตามวุฒิการศึกษามหา

ข้อ	ขั้นการตรวจสอบความสามารถ ของตนเอง	วุฒิการศึกษา						F
		ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
31	กำหนดเกณฑ์ในการตรวจสอบ ความสามารถตนเองของ นักเรียน	2.67	0.74	2.66	0.78	2.58	0.84	0.264
32	กำหนดเป้าหมายและวิธีการ ตรวจสอบตนเอง	2.67	0.77	2.71	0.80	2.73	0.84	0.109
33	ให้นักเรียนตรวจสอบความ สามารถตนเองอย่างสม่ำเสมอ	2.66	0.79	2.61	0.81	2.56	0.84	0.273
34	ให้นักเรียนวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของผลงาน	2.59	0.74	2.62	0.86	2.56	0.76	0.177
35	นำผลการตรวจสอบความ สามารถตนเองของนักเรียนมาใช้ เป็นแนวทางปรับปรุง	2.51	0.76	2.51	0.83	2.47	0.69	0.052
36	ตรวจสภาพการบรรลุจุดประสงค์ การเรียนรู้ของเพิ่มระดมผลงาน	2.56	0.80	2.52	0.81	2.38	0.68	0.805
	รวม	2.61	0.62	2.60	0.68	2.54	0.61	0.175

จากตาราง 24 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครู ที่มีวุฒิการศึกษาค่าต่างกัน ในขั้นการตรวจสอบความสามารถของตนเอง มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน

ตาราง 25 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในขั้นการประเมินผลงานหรือหลักฐาน จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ข้อ	ขั้นการประเมินผลงานหรือหลักฐาน	วุฒิการศึกษา						F
		ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
37	ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผลงาน	2.33	0.78	2.47	0.80	2.40	0.75	1.213
38	กำหนดเกณฑ์การประเมินโดยนักเรียนมีส่วนร่วม	2.30	0.70	2.48	0.81	2.33	0.74	2.439
39	วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของจุดประสงค์ของเพิ่มสะสมผลงานในบทเรียนกับจุดประสงค์ในปี.02	2.11	0.78	2.38	0.88	2.29	0.87	3.609*
40	ใช้การประเมินเพิ่มสะสมผลงานเป็นส่วนหนึ่งในการประเมินการผ่านจุดประสงค์ในปี.02	1.94	0.75	2.24	0.87	2.16	0.82	4.607*
41	ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการประเมินเพิ่มสะสมผลงาน	2.45	0.77	2.61	0.91	2.58	0.92	1.201

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อ	ชั้นการประเมินผลงานหรือหลักฐาน	วุฒิการศึกษา						F
		ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
42	ใช้เพิ่มสะสมผลงานประกอบ การประเมินผลการเรียนรู้และจัด ระดับผลการเรียนของนักเรียน	2.26	0.84	2.40	0.82	2.47	0.76	1.282
รวม		2.23	0.58	2.43	0.70	2.37	0.60	3.203*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 25 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครู ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ในชั้นการประเมินผลงานหรือหลักฐาน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 39 “วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของจุดประสงค์ของเพิ่มสะสมผลงานในบทเรียนกับจุดประสงค์ใน ป.02” และข้อ 40 “ใช้การประเมินเพิ่มสะสมผลงานเป็นต้นหนึ่งในการประเมินการผ่านจุดประสงค์ใน ป.02” มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 26 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในชั้นการสร้างความสัมพันธ์ จำนวนตามวุฒิการศึกษา

ข้อ	ชั้นการสร้างความสัมพันธ์	วุฒิการศึกษา						F
		ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
43	กำหนดและวางแผนผลการประชุมเพิ่มสะสมผลงาน	2.75	0.83	2.79	0.84	2.73	0.78	1.060
44	จัดให้มีการประชุมแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับเพิ่มสะสมผลงาน	2.82	0.75	2.90	0.87	2.73	0.84	1.060
45	ส่งเสริมให้มีการสร้างความเข้าใจระหว่างครู นักเรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับเพิ่มสะสมผลงาน	2.74	0.77	2.77	0.89	2.76	0.86	0.048
46	ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมมีส่วนร่วม	2.69	0.85	2.85	0.88	2.71	0.82	1.658
47	ประเมินผลการประชุมเพิ่มสะสมผลงานทุกครั้ง	2.77	0.84	2.98	0.90	2.89	0.91	2.091
48	รายงานความก้าวหน้าและความสำเร็จของผู้เรียนต่อผู้เกี่ยวข้อง	2.64	0.82	2.69	0.86	2.60	0.99	0.362
	รวม	2.74	0.65	2.83	0.74	2.74	0.74	0.917

จากตาราง 26 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน ตามความคิดเห็นของครู ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ในขั้นการสร้างความสัมพันธ์มีปัญหาแตกต่างกัน อย่างไรก็ตามมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน

ตาราง 27 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในขั้นการทำให้มีคุณค่าหรือปรับเปลี่ยนผลงาน จำนวนคำถามวุฒิการศึกษา

ข้อ	ขั้นการทำให้มีคุณค่าหรือปรับเปลี่ยนผลงาน	วุฒิการศึกษา						F
		ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
49	ศึกษาทำความเข้าใจการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงาน	2.55	0.73	2.48	0.80	2.49	0.84	0.225
50	จัดทำแผนและกำหนดการปรับเปลี่ยนผลงานไว้ล่วงหน้าชัดเจน	2.57	0.78	2.75	0.86	2.64	0.80	1.961
51	ให้คำแนะนำแก่นักเรียนในการทำให้เพิ่มสะสมผลงาน มีชิ้นงานที่ดี ทันสมัยและน่าสนใจ	2.10	0.83	2.26	0.85	2.16	0.85	1.502
52	ตรวจสอบการนำเข้าและเอาออกชิ้นงานเพื่อพัฒนางานใบเพิ่มสะสมผลงานของนักเรียน	2.31	0.81	2.53	0.84	2.38	0.72	3.360*
53	ควบคุมดูแลการปรับเปลี่ยนชิ้นงานให้สอดคล้องกับจุดประสงค์	2.45	0.82	2.53	0.84	2.38	0.75	0.910

ตาราง 27 (ต่อ)

ข้อ	ชั้นการทำงานที่มีคุณค่าหรือปรับเปลี่ยนผลงาน	วุฒิการศึกษา						F
		ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
54	จัดทำทะเบียนควบคุมชั้นงานที่นิเวศน์และเอาออก	2.94	0.93	3.02	0.98	2.82	0.98	1.063
	รวม	2.49	0.66	2.60	0.70	2.48	0.65	1.430

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 27 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครู ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ในชั้นการทำงานที่มีคุณค่าหรือปรับเปลี่ยนผลงาน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไรมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 52 "ตรวจสอบการนำเข้าและเอาออกชั้นงานเพื่อพัฒนาในแฟ้มสะสมผลงานของนักเรียน" มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 28 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา ตั้งกีดสำนักงานการศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในงานการประชาสัมพันธ์ผลงานหรือการจัดนิทรรศการ จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ข้อ	งานการประชาสัมพันธ์ผลงานหรือการจัดนิทรรศการ	วุฒิการศึกษา						F
		ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
55	วางแผนและกำหนดรูปเผยแพร่การจัดนิทรรศการเพิ่มสะสมผลงาน	2.84	0.83	2.97	0.94	2.87	0.99	0.939
56	ให้นักเรียนเป็นผู้บทยบายหลักในการจัดนิทรรศการทั้งกระบวนการ	2.93	0.84	2.91	1.02	2.78	0.95	0.426
57	ฝึกให้นักเรียนมีทักษะเกี่ยวกับรูปแบบการนำเสนอผลงาน	2.98	0.79	2.83	0.94	2.71	0.99	1.463
58	จัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	2.80	0.80	2.65	0.94	2.56	0.84	1.235
59	เชิญผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้าร่วมกิจกรรม	2.85	0.81	2.86	0.95	2.71	0.97	0.514
60	ประเมินผลการจัดนิทรรศการเพิ่มสะสมผลงานนักเรียน	3.07	0.92	2.90	1.00	2.78	0.90	1.544
	รวม	2.91	0.73	2.86	0.85	2.73	0.82	0.670

จากตาราง 28 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครู ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ในงานการประชาสัมพันธ์ผลงานหรือการจัด

นั้รรศกร มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงนตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามระดับการณ้การทำงาน ประเภทผลดังตาราง 29 ถึงตาราง 41 ดังนี้

ตาราง 29 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงนตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวม จำแนกตามระดับการณ้การทำงาน

กรประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงน	ประเภทการณ้การทำงาน						F
	ต่ำกว่า 5 ปี		5 ปีถึง 10 ปี		สูงกว่า 10 ปีขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ขั้นตอนการกำหนดจุดประสงค์ของเพิ่มสะสมผลงน	2.29	0.70	2.33	0.68	2.35	0.70	0.328
2. ขั้นตอนการรวบรวมผลงนหรือหลักฐาน	2.33	0.53	2.31	0.65	2.24	0.65	1.387
3. ขั้นตอนการคัดเลือกงานหรือหลักฐาน	2.30	0.51	2.37	0.61	2.33	0.68	0.360
4. ขั้นตอนการสร้างสรุปรคผลงนหรือหลักฐาน	2.39	0.62	2.41	0.56	2.37	0.64	0.247
5. ขั้นตอนระห้อนความคิดเห็นหรือความรู้เกิดต่อผลงน	2.86	0.58	2.83	0.60	2.73	0.72	2.532
6. ขั้นตอนตรวจสอบความสามารถของตนเอง	2.77	0.56	2.64	0.59	2.56	0.70	4.276*
7. ขั้นตอนการประเมินผลงนหรือหลักฐาน	2.49	0.57	2.47	0.65	2.36	0.71	2.716
8. ขั้นตอนการสร้างควมสัมพันธ์	2.95	0.58	2.84	0.64	2.78	0.78	2.302

ตาราง 29 (ต่อ)

การประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้ แฟ้มสะสมผลงาน	ประเภทการปฏิบัติงาน						F
	ต่ำกว่า 5 ปี		5 ปีถึง 10 ปี		สูงกว่า 10 ปี ขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
9. ขั้นตอนทำให้มีคุณค่าหรือปรับ งได้ชั้นผลงาน	2.62	0.56	2.59	0.65	2.56	0.74	0.357
10. ขั้นตอนประชาสัมพันธ์หรือการจัด นิทรรศการ	2.96	0.75	2.98	0.72	2.79	0.89	4.092*
รวม	2.60	0.42	2.58	0.50	2.51	0.62	1.588

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 29 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานตาม
ความคิดเห็นของครู ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน โดยภาพรวม มีปัญหาแตกต่างกันอย่าง
ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอน พบว่า ขั้นตอนตรวจสอบความสามารถของ
ตนเองและขั้นตอนประชาสัมพันธ์ผลงานหรือการจัดนิทรรศการ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนขั้นอื่น ๆ ไม่มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อ
พบความแตกต่างรายขั้นตอน เพื่อเป็นการทดสอบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันกลุ่มใด
มีความคิดเห็นแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยวิธีอันดับคู่ ตามวิธีการของ
เชฟเฟ้ (Scheffe's Method) ปรากฏผลดังตาราง 30 ถึงตาราง 31 ดังนี้

ตาราง 30 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา แห่งกศสํานักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในขั้นตอนตรวจสอบความเหมาะสมของตนเอง จำแนกตามประเภทการณํการทำงานที่ต่างกัน เป็นรายคู่

ประเภทการณํการทำงาน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 5 ปี	5 ปีถึง 10 ปี	สูงกว่า 10 ปีขึ้นไป
		2.77	2.64	2.56
ต่ำกว่า 5 ปี	2.77	-	0.13	0.21*
5 ปีถึง 10 ปี	2.64		-	0.08
สูงกว่า 10 ปีขึ้นไป	2.56			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 30 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครู ในขั้นตอนตรวจสอบความเหมาะสมของตนเอง พบว่า ครูที่มีประเภทการณํการทำงานต่ำกว่า 5 ปี กับ สูงกว่า 10 ปีขึ้นไป มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูที่มีประเภทการณํการทำงานต่ำกว่า 5 ปี กับ 5 ปีถึง 10 ปี และครูที่มีประเภทการณํการทำงาน 5 ปีถึง 10 ปี กับ สูงกว่า 10 ปีขึ้นไป มีปัญหาแตกต่างกัน อย่างไรก็ตามไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 31 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มคะแนนผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในขั้นการประชาสัมพันธ์ผลงานหรือการจัดนิทรรศการ จำแนกตามประสบการณ์การทำงานที่ต่างกัน เป็นรายคู่

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 5 ปี	5 ปีถึง 10 ปี	สูงกว่า 10 ปีขึ้นไป
		2.96	2.98	2.79
ต่ำกว่า 5 ปี	2.96	-	0.02	0.17
5 ปีถึง 10 ปี	2.98		-	0.19*
สูงกว่า 10 ปีขึ้นไป	2.79			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 31 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มคะแนนผลงานตามความคิดเห็นของครู ในขั้นการประชาสัมพันธ์ผลงานหรือการจัดนิทรรศการ พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 5 ปีถึง 10 ปี กับ สูงกว่า 10 ปีขึ้นไป มีปัญหาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี กับ 5 ปีถึง 10 ปี และครูที่มีประสบการณ์การทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี กับ สูงกว่า 10 ปีขึ้นไป มีปัญหาแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับรายละเอียดการวิเคราะห์เป็นรายข้อในแต่ละขั้นตอน โปรดดูผลดังตาราง 32 ถึงตาราง 41 ดังนี้

ตาราง 32 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตาม
 ความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์
 ในชั้นการกำหนดจุดประสงค์ของเพิ่มสะสมผลงาน จำนวนตามประเภทการดำเนินงาน

ข้อ	ชั้นการกำหนดจุดประสงค์ ของเพิ่มสะสมผลงาน	ประเภทการดำเนินงาน						F
		ต่ำกว่า 5 ปี		5 ถึง 10 ปี		สูงกว่า 10 ปี ขึ้นไป		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	ศึกษาหลักสูตร จุดประสงค์ เนื้อหา วิธีการวัดและประเมินผล	2.18	0.83	2.12	0.77	2.16	0.82	0.165
2	วิเคราะห์เนื้อหาของหลักสูตร เพื่อจัดทำเพิ่มสะสมผลงาน	2.30	0.83	2.32	0.83	2.36	0.85	0.287
3	กำหนดจุดประสงค์การทำเพิ่ม สะสมผลงานสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	2.27	0.89	2.25	0.87	2.24	0.85	0.059
4	ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนด จุดประสงค์เพิ่มสะสมผลงาน	2.57	0.92	2.73	0.96	2.68	0.90	0.857
5	วางแผนการประเมินผลโดยใช้ เพิ่มสะสมผลงาน	2.42	0.74	2.47	0.82	2.47	0.87	0.166
6	แจ้งให้นักเรียนทราบจุดประสงค์ การเรียนรู้และวิธีการวัดและ ประเมินผล	1.97	0.90	2.06	0.86	2.18	0.90	2.729
	รวม	2.29	0.70	2.33	0.68	2.35	0.70	0.328

หากตาราง 32 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตาม
 ความคิดเห็นของครูที่มีประเภทการดำเนินงานต่างกัน ในชั้นการกำหนดจุดประสงค์ของเพิ่ม

ตาราง 33 (ต่อ)

ข้อ	ขั้นการรวบรวมผลงาน หรือหลักฐาน	ประสิทธิภาพการทำงาน						F
		ต่ำกว่า 5 ปี		5 ปีถึง 10 ปี		สูงกว่า 10 ปี ขึ้นไป		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
12	จัดทำทะเบียนชั้นงานเพื่อให้การ จัดเก็บเป็นไปอย่างมีระบบ	2.79	0.87	2.85	0.97	2.78	1.00	0.285
	รวม	2.33	0.53	2.31	0.65	2.24	0.65	1.387

จากตาราง 33 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มคะแนนตาม
ตามความคิดเห็นของครูที่มีประสิทธิภาพการทำงานต่างกัน ในขั้นการรวบรวมผลงานหรือหลักฐาน
มีปัญหาคงกันหรือไม่ มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีปัญหา
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน

ตาราง 34 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา ทั้งกั้ดเห็นักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในชั้นการคัดเลือกงานหรือหลักฐาน จำแนกตามประเภทการทำงาน

ข้อ	ชั้นการคัดเลือกงาน หรือหลักฐาน	ประเภทการทำงาน						F
		ต่ำกว่า 5 ปี		5 ปีถึง 10 ปี		สูงกว่า 10 ปี ขึ้นไป		
		x	$S.D.$	$\bar{X}$	$S.D.$	$\bar{X}$	$S.D.$	
13	ครูร่วมกับนักเรียนวางแผน การคัดเลือกชิ้นงาน	2.40	0.72	2.41	0.87	2.49	0.89	0.661
14	ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนด เกณฑ์ในการคัดเลือกชิ้นงาน	2.45	0.71	2.48	0.81	2.50	0.86	0.125
15	ให้คำแนะนำแก่นักเรียนในการ เลือกชิ้นงานที่ดีที่สุดครอบคลุม เนื้อหาและจุดประสงค์	2.00	0.81	2.17	0.89	2.15	0.84	1.311
16	ทำความเข้าใจกับนักเรียนเพื่อคัด เลือกงาน ได้สอดคล้องกับเกณฑ์ และมาตรฐานที่กำหนด	2.53	0.72	2.56	0.74	2.41	0.78	3.046*
17	ให้อิสระแก่นักเรียนในการคัด เลือกผลงานด้วยตัวเอง	1.85	0.76	1.90	0.81	1.95	0.81	0.585
18	กำหนดให้นักเรียนคัดเลือกคต งานหลังจากมีง หนึ่ง ไม่น้อยกว่า 4- 5 ชิ้นหรือเขียนไปเ้า 1 เดือน	2.54	0.77	2.66	0.77	2.52	0.87	1.917
	รวม	2.30	0.51	2.37	0.61	2.33	0.68	0.360

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 34 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน ในขั้นการคัดเลือกงานหรือหลักฐาน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อ 16 "ทำความเข้าใจกับนักเรียนเพื่อคัดเลือกงานได้สอดคล้องกับเกณฑ์และมาตรฐานที่กำหนด" มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่นๆ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 35 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในขั้นการสร้างสรรคผลงานหรือการจัดระบบ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ข้อ	ขั้นการสร้างสรรคผลงานหรือการจัดระบบ	ประสบการณ์การทำงาน						F
		ต่ำกว่า 5 ปี		5 ปี ถึง 10 ปี		สูงกว่า 10 ปีขึ้นไป		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
19	ครูร่วมกับนักเรียนวางแผนการสร้างสรรคผลงานไว้ล่วงหน้า	2.61	0.76	2.63	0.78	2.61	0.86	0.022
20	จัดองค์ประกอบของแฟ้มเป็นระบบและสัมพันธ์กันเป็นอย่างดี	2.55	0.74	2.67	0.77	2.62	0.86	0.677
21	ครูจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์สำหรับการจัดตกแต่งแฟ้มสะสมผลงานแก่นักเรียน	2.47	0.84	2.50	0.78	2.36	0.85	2.245
22	ให้คำแนะนำแก่นักเรียนเกี่ยวกับการจัดองค์ประกอบของแฟ้มสะสมผลงาน	2.24	0.88	2.34	0.71	2.23	0.77	1.364

ตาราง 35 (ต่อ)

ข้อ	ขั้นการสร้างสรรค์ผลงานหรือการจัดระบบ	ประสบการณ์การทำงาน						F
		ต่ำกว่า 5 ปี		5 ปีถึง 10 ปี		สูงกว่า 10 ปีขึ้นไป		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
23	ให้นักเรียนตกแต่งและสร้างสรรค์เพิ่มสะสมผลงานได้อย่างอิสระ	1.87	0.93	1.84	0.81	1.86	0.79	0.028
24	บันทึกความรู้สึกรหรือข้อคิดเห็นจากการตกแต่งเพิ่มสะสมผลงาน	2.61	0.82	2.47	0.84	2.55	0.92	0.870
รวม		2.39	0.62	2.41	0.56	2.37	0.64	0.247

จากตาราง 35 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครู ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน ในขั้นการสร้างสรรค์ผลงานหรือการจัดระบบ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน

ตาราง 36 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในขั้นการสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้สึกล่อผลงาน จำนวนตามประเภทการดำเนินงาน

ข้อ	ขั้นการสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้สึกล่อผลงาน	ประเภทการดำเนินงาน						F
		ต่ำกว่า 5 ปี		5 ปีถึง 10 ปี		สูงกว่า 10 ปีขึ้นไป		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
25	วางแผนติดตาม ประเมินผลการสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้สึกล่อชั้นงาน	2.73	0.72	2.67	0.71	2.65	0.88	0.332
26	วางแผนวางให้นักเรียนสะท้อนตนเองโดยการตั้งคำถามนำ	2.83	0.77	2.81	0.74	2.66	0.87	2.943
27	ให้นักเรียนสะท้อนความรู้สึกหรือความคิดเห็นต่อชั้นงานทุกชั้น	2.65	0.80	2.59	0.79	2.61	0.84	0.153
28	วิพากษ์วิจารณ์ผลงานนักเรียน	2.85	0.85	2.79	0.85	2.68	0.88	2.145
29	ประชุมประเมินสะสมผลงานก่อนให้ข้อมูลย้อนกลับ	3.11	0.73	2.15	0.76	2.93	0.88	5.236**
30	ให้ข้อมูลย้อนกลับตรงตามจุดประสงค์ของชั้นงาน	3.00	0.69	2.98	0.80	2.83	0.88	3.051*
	รวม	2.86	0.58	2.83	0.60	2.73	0.72	2.532

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 36 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มระดมผลงานตามความคิดเห็นของครู ที่มีประเภทการดำเนินงานต่างกัน ในขั้นการสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้ที่ก่อผลงาน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 29 “ประชุมเพิ่มระดมผลงานก่อนให้ข้อมูลย้อนกลับ” มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และข้อ 30 “ให้ข้อมูลย้อนกลับตรงตามจุดประสงค์ของชิ้นงาน” มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 37 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มระดมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในขั้นการตรวจสอบความสามารถของตนเอง จำแนกตามประเภทการดำเนินงาน

ข้อ	ขั้นการตรวจสอบความสามารถ ของคนเอง	ประเภทการดำเนินงาน						F
		ต่ำกว่า 5 ปี		5 ปีถึง 10 ปี		สูงกว่า 10 ปี ขึ้นไป		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
31	กำหนดเกณฑ์ในการตรวจสอบ ความสามารถตนเองของ นักเรียน	2.85	0.72	2.73	0.70	2.60	0.80	5.332**
32	กำหนดเป้าหมายและวิธีการ ตรวจสอบตนเอง	2.87	0.74	2.79	0.69	2.64	0.84	4.313*
33	ให้นักเรียนตรวจสอบความ เหมาะสมตนเองอย่างสม่ำเสมอ	2.79	0.73	2.63	0.77	2.57	0.83	2.788
34	ให้นักเรียนวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของผลงาน	2.72	0.67	2.61	0.74	2.60	0.90	0.792
35	นำผลการตรวจสอบความ สามารถตนเองของนักเรียนมาใช้ เป็นแนวทางปรับปรุง	2.72	0.66	2.52	0.80	2.46	0.84	3.908*

ตาราง 40 (ต่อ)

ข้อ	ขั้นการตรวจสอบความสามารถ ของตนเอง	ประสบการณ์การทำงาน						F
		ต่ำกว่า 5 ปี		5 ปีถึง 10 ปี		สูงกว่า 10 ปี ขึ้นไป		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
36	ตรวจสอบการบรรลุจุดประสงค์ การเรียนรู้ของเพิ่มระสมผลงาน	2.69	0.76	2.55	0.78	2.48	0.81	2.703
	รวม	2.77	0.56	2.64	0.59	2.56	0.70	4.276*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 37 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มระสมผลงานตาม
ความคิดเห็นของครู ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน ในขั้นการตรวจสอบความสามารถของ
ตนเอง มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า
ข้อ 31 "กำหนดเกณฑ์ในการตรวจสอบความสามารถตนเองของนักเรียน" มีปัญหาแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ข้อ 32 "กำหนดเป้าหมายและวิธีการตรวจสอบตนเอง" และ
ข้อ 35 "นำผลการตรวจสอบความสามารถตนเองของนักเรียนมาใช้เป็นแนวทางปรับปรุง" มีปัญหา
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มี
นัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 38 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในชั้นการประเมินผลงานหรือหลักฐาน จำนวนตามประเภทการดำเนินงาน

ข้อ	ชั้นการประเมินผลงานหรือหลักฐาน	ประเภทการดำเนินงาน						F
		ต่ำกว่า 5 ปี		5 ปีถึง 10 ปี		สูงกว่า 10 ปีขึ้นไป		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
37	ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวประเมินผลงาน	2.55	0.67	2.54	0.81	2.39	0.80	3.243*
38	กำหนดเกณฑ์การประเมินโดยนักเรียนมีส่วนร่วม	2.57	0.74	2.54	0.75	2.39	0.82	3.510*
39	วิเคราะห์ความสับสนจุดของประสงค์เพิ่มสะสมผลงานในบทเรียนกับจุดประสงค์ใน ป.02	2.42	0.77	2.40	0.87	2.31	0.90	1.013
40	ใช้การประเมินเพิ่มสะสมผลงานเป็นส่วนหนึ่งในการประเมินการผ่านจุดประสงค์ในป.02	2.33	0.75	2.25	0.84	2.16	0.88	1.920
41	ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการประเมินเพิ่มสะสมผลงาน	2.69	0.75	2.69	0.84	2.54	0.93	2.421
42	ใช้เพิ่มสะสมผลงานประกอบการประเมินผลการเรียนรู้และจัดระดับผลการเรียนของนักเรียน	2.40	0.73	2.42	0.83	2.37	0.83	0.257
	รวม	2.49	0.57	2.47	0.65	2.36	0.71	2.716

* ไร้อย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 38 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช่เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครู ที่มีประเภตการณ์การทำงานต่างกัน ในชั้นการประเมินผลงานหรือหลักฐาน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 37 "ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผลงาน" ข้อ 38 "กำหนดเกณฑ์การประเมิน โดยนักเรียนมีส่วนร่วม" มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่นๆ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 39 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช่เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในชั้นการสร้างความสัมพันธ์ จำแนกตามประเภตการณ์การทำงาน

ข้อ	ชั้นการสร้างความสัมพันธ์	ประเภตการณ์การทำงาน						F
		ต่ำกว่า 5 ปี		5 ปีถึง 10 ปี		สูงกว่า 10 ปีขึ้นไป		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
43	กำหนดและวางแผนการประชุมเพื่อเพิ่มสะสมผลงาน	2.98	0.72	2.84	0.74	2.72	0.87	4.116*
44	จัดให้มีการประชุมแลกเปลี่ยนประเภตการณ์เกี่ยวกับเพิ่มสะสมผลงาน	3.04	0.77	2.92	0.76	2.84	0.90	2.471
45	ส่งเสริมให้มีการสร้างความเข้าใจระหว่างครู นักเรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับเพิ่มสะสมผลงาน	2.94	0.68	2.74	0.83	2.74	0.92	2.123
46	ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมสม่ำเสมอ	2.88	0.75	2.83	0.77	2.81	0.93	0.209
47	ประเมินผลการประชุมเพิ่มสะสมผลงานทุกครั้ง	3.08	0.80	2.98	0.80	2.91	0.94	1.433

ตาราง 39 (ต่อ)

ข้อ	ขั้นการสร้างความสัมพันธ์	ประสิทธิภาพการทำงาน						F
		ต่ำกว่า 5 ปี		5 ปีถึง 10 ปี		สูงกว่า 10 ปีขึ้นไป		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
48	รายงานความก้าวหน้าและความสำเร็จของผู้เรียนต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง	2.79	0.73	2.73	0.79	2.64	0.91	1.411
	รวม	2.95	0.58	2.84	0.64	2.78	0.78	2.302

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 39 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครู ที่มีประสิทธิภาพการทำงานต่างกัน ในขั้นการสร้างความสัมพันธ์ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 43 “กำหนดและวางแผนการประชุมเพิ่มสะสมผลงาน” มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 40 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้พื้นที่แสดงผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในชั้นการทำให้มีคุณค่าหรือปรับเปลี่ยนผลงาน จำนวนตามประสบการณ์การทำงาน

ข้อ	ชั้นการทำให้มีคุณค่าหรือปรับเปลี่ยนผลงาน	ประสบการณ์การทำงาน						F
		ต่ำกว่า 5 ปี		5 ปีถึง 10 ปี		สูงกว่า 10 ปีขึ้นไป		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
49	ศึกษาทำความเข้าใจการพัฒนาเพิ่มเติมสะสมผลงาน	2.58	0.74	2.46	0.74	2.49	0.82	0.730
50	จัดทำแผนและกำหนดการปรับเปลี่ยนผลงานไว้ล่วงหน้าชัดเจน	2.85	0.70	2.75	0.85	2.69	0.87	1.494
51	ให้คำแนะนำแก่นักเรียนในการทำเพิ่มเติมสะสมผลงาน มีชิ้นงานที่ดี ทันสมัยและน่าสนใจ	2.25	0.83	2.29	0.86	2.21	0.85	0.528
52	ตรวจสอบการนำเข้าและเอาออกชิ้นงานเพื่อพัฒนางานเพิ่มเติมสะสมผลงานของนักเรียน	2.52	0.69	2.49	0.85	2.50	0.85	0.041
53	ควบคุมดูแลการปรับเปลี่ยนชิ้นงานให้สอดคล้องกับจุดประสงค์	2.52	0.74	2.57	0.81	2.49	0.86	0.647
54	จัดทำทะเบียนควบคุมชิ้นงานที่ให้นำเข้าและเอาออก	3.01	0.80	3.01	0.89	3.00	1.03	0.021
	รวม	2.62	0.56	2.59	0.65	2.56	0.74	0.357

จากตาราง 40 พบว่า ปัญหาที่ประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครู ที่มีประสิทธิภาพการทำงานต่างกัน ในขั้นการทำให้มีคุณค่าหรือปรับเปลี่ยนผลงาน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน

ตาราง 41 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา แห่งกักต้งานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในขั้นการประชาสัมพันธ์ผลงานหรือการจัดนิทรรศการ จำแนกตามประสิทธิภาพการทำงาน

ข้อ	ขั้นการประชาสัมพันธ์ผลงานหรือการจัดนิทรรศการ	ประสิทธิภาพการทำงาน						F
		ต่ำกว่า 5 ปี		5 ปีถึง 10 ปี		สูงกว่า 10 ปีขึ้นไป		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
55	วางแผนและกำหนดรูปแบบการจัดนิทรรศการเพิ่มสะสมผลงาน	3.04	0.82	3.07	0.83	2.89	0.98	2.902
56	ให้นักเรียนเป็นผู้มีบทบาทหลักในการจัดนิทรรศการทั้งกระบวนการ	2.99	0.92	3.08	0.88	2.83	1.04	4.369*
57	ฝึกให้นักเรียนมีทักษะเกี่ยวกับรูปแบบการนำเสนอผลงาน	2.94	0.88	2.92	0.86	2.79	0.96	2.012
58	จัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	2.78	0.84	2.79	0.84	2.60	0.96	3.527*
59	เชิญผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมาเข้าร่วมกิจกรรม	2.98	0.83	2.93	0.84	2.79	0.98	2.411

ตาราง 41 (ต่อ)

ข้อ	ชั้นการประชาสัมพันธ์ผลงาน หรือการจัดนิทรรศการ	ประสบการณ์การทำงาน						F
		ต่ำกว่า 5 ปี		5 ปีถึง 10 ปี		สูงกว่า 10 ปี ขึ้นไป		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
60	ประเมินผลการจัดนิทรรศการ เพิ่มสะสมผลงานนักเรียน	3.06	0.91	3.06	0.89	2.84	1.02	4.476*
	รวม	2.96	0.75	2.98	0.72	2.79	0.89	4.092*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 41 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตาม
ความคิดเห็นของครู ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน ในชั้นการประชาสัมพันธ์ผลงาน หรือ
การจัดนิทรรศการ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นราย
ข้อ พบว่า ข้อ 56 “ให้นักเรียนเป็นผู้มีบทบาทหลักในการจัดนิทรรศการทั้งกระบวนการ” ข้อ 58
“จัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน” และข้อ 60 “ประเมินผล
การจัดนิทรรศการเพิ่มสะสมผลงานนักเรียน” มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 5 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตาม
ความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาร่วม
จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 10 โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ปรากฏผลดังตาราง 42 ถึงตาราง 54 ดังนี้

ตาราง 42 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติบุรีรัมย์ โดยภาพรวม จำแนกตามการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

การประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้ เพิ่มสะสมผลงาน	ขนาดโรงเรียน						F
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ขั้นการกำหนดจุดประสงค์ของ เพิ่มสะสมผลงาน	2.47	0.63	2.40	0.63	2.25	0.74	5.593**
2. ขั้นการรวบรวมผลงานหรือหลักฐาน	2.30	0.67	2.31	0.59	2.22	0.66	2.042
3. ขั้นการคัดเลือกงานหรือหลักฐาน	2.34	0.65	2.39	0.56	2.29	0.70	2.056
4. ขั้นการสร้างสรรค์ผลงาน หรือหลักฐาน	2.45	0.69	2.44	0.53	2.32	0.67	3.548*
5. ขั้นการสะท้อนความคิดเห็นหรือ ความรู้ดีต่อผลงาน	2.75	0.68	2.82	0.59	2.73	0.75	1.287
6. ขั้นการตรวจสอบประเมินผล ของตนเอง	2.54	0.74	2.65	0.56	2.57	0.72	1.441
7. ขั้นการประเมินผลงานหรือหลักฐาน	2.43	0.75	2.45	0.60	2.36	0.73	1.401
8. ขั้นการสร้างความสัมพันธ์	2.78	0.83	2.88	0.62	2.77	0.78	2.000
9. ขั้นการทำให้มีคุณค่าหรือปรับ เปลี่ยนผลงาน	2.65	0.76	2.63	0.63	2.52	0.73	2.815
10. ขั้นการประชาสัมพันธ์ผลงานหรือ การจัดนิทรรศการ	2.83	0.82	2.92	0.75	2.80	0.90	1.688
รวม	2.55	0.63	2.59	0.47	2.48	0.63	2.935

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 42 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครู ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยภาพรวม มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายชั้น พบว่า ชั้นการกำหนดจุดประสงค์ของเพิ่มสะสมผลงาน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ชั้นการสร้างสรรค์ผลงานหรือการจัดระบบ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนชั้นอื่น ๆ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพบความแตกต่างรายชั้นคอน เพื่อเป็นการทดสอบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดโรงเรียนต่างกันกลุ่มใดมีความคิดเห็นแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ปรากฏผลดังตาราง 43 ถึง ตาราง 44 ดังนี้

ตาราง 43 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในชั้นการกำหนดจุดประสงค์ของเพิ่มสะสมผลงาน จำแนกตามการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน เป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	X	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		2.47	2.40	2.25
ขนาดเล็ก	2.47		0.07	0.22*
ขนาดกลาง	2.40			0.15*
ขนาดใหญ่	2.25			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 43 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัญหา การประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครู ในชั้นการกำหนดจุดประสงค์ของเพิ่มสะสมผลงาน พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก กับ ขนาดใหญ่ และครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน

ขนาดกลาง กับ ขนาดใหญ่ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก กับ ขนาดกลาง มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 44 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในขั้นการสร้างสรรค้ผลงานหรือการจัดระบบ จำแนกตามการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน เป็นรายชื่อ

ขนาดโรงเรียน	X	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		2.45	2.44	2.32
ขนาดเล็ก	2.45		0.01	0.13*
ขนาดกลาง	2.44		-	0.12*
ขนาดใหญ่	2.32			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 44 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครู ในขั้นการสร้างสรรค้ผลงานหรือการจัดระบบ พบว่าครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก กับ ขนาดใหญ่ และครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง กับ ขนาดใหญ่ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก กับ ขนาดกลาง มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับรายละเอียดการวิเคราะห์ เป็นรายชื่อในแต่ละชั้นตอน ปรากฏผลดังตาราง 45
ดังตาราง 54 ดังนี้

ตาราง 45 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา ทั้งศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในขั้นการกำหนดจุดประสงค์ของเพิ่มสะสมผลงาน จำแนกตามการปฏิบัติงานในโรงเรียน ที่มีขนาดต่างกัน

ข้อ	ขั้นการกำหนดจุดประสงค์ของ เพิ่มสะสมผลงาน	ขนาด โรงเรียน						F
		ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	ศึกษาหลักสูตร จุดประสงค์ เนื้อหา วิธีการวัดและประเมินผล	2.19	0.75	2.20	0.79	2.11	0.84	1.224
2	วิเคราะห์เนื้อหาของหลักสูตร เพื่อจัดทำเพิ่มสะสมผลงาน	2.54	0.77	2.41	0.80	2.26	0.88	4.743**
3	กำหนดจุดประสงค์การทำเพิ่ม สะสมผลงานสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	2.39	0.84	2.33	0.80	2.15	0.90	4.740**
4	ครูและนักวิจัยร่วมกันกำหนด จุดประสงค์เพิ่มสะสมผลงาน	2.79	0.81	2.77	0.84	2.58	0.98	4.193*
5	วางแผนการประเมินผลโดยใช้ เพิ่มสะสมผลงาน	2.61	0.92	2.50	0.80	2.41	0.86	2.310
6	แจ้งให้มิถิเรียนทราบจุดประสงค์ การเรียนรู้และวิธีการวัดและ ประเมินผล	2.33	0.86	2.20	0.85	2.02	0.92	5.760**
	รวม	2.47	0.63	2.40	0.63	2.25	0.74	5.593*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 45 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ในขั้นการกำหนดจุดประสงค์ของเพิ่มสะสมผลงาน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 2 "วิเคราะห์เนื้อหาของหลักสูตรเพื่อจัดทำเพิ่มสะสมผลงาน" ข้อ 3 "กำหนดจุดประสงค์การทำเพิ่มสะสมผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และข้อ 6 "แจ้งให้นักเรียนทราบจุดประสงค์การเรียนรู้และวิธีการวัดและประเมินผล" มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ข้อ 4 "ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดจุดประสงค์ของเพิ่มสะสมผลงาน" มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 46 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา ทั้งกิตติ์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในขั้นการรวบรวมผลงานหรือหลักฐาน ขึ้นเนกคณการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

ข้อ	ขั้นการรวบรวมผลงานหรือหลักฐาน	ขนาดโรงเรียน						F
		ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
7	กำหนดแผนหรือระยะเวลาในการเก็บรวบรวมผลงานไว้ล่วงหน้า	2.51	0.78	2.50	0.76	2.31	0.83	5.281**
8	ให้โอกาสนักเรียนประเมินและแก้ไขปรับปรุงชิ้นงานก่อนการจัดเก็บ	2.40	0.89	2.31	0.81	2.28	0.88	0.591
9	ทำงานที่เก็บรวบรวมเก็บจากชิ้นงานที่ดี	2.10	0.82	2.03	0.78	2.07	0.85	0.331

ตาราง 46 (ต่อ)

ข้อ	ขั้นการรวบรวมผลงาน หรือหลักฐาน	ขนาดโรงเรียน						F
		ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
10	ผลงานที่จัดเก็บเกิดจากกระบวนการเรียนรู้และการปฏิบัติจริง ของนักเรียน	1.93	0.84	1.98	0.79	1.90	0.83	0.835
11	เก็บรวบรวมผลงานสยดผลแย้ง กับจุดประสงค์การเรียนรู้	2.03	0.85	2.17	0.78	2.02	0.82	2.876
12	จัดทำทะเบียนชิ้นงานเพื่อให้การ จัดเก็บเป็นไปอย่างมีระบบ	2.83	1.04	2.89	0.94	2.72	0.99	2.657
	รวม	2.30	0.67	2.31	0.59	2.22	0.66	2.042

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 46 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานตาม
ความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ในขั้นการรวบรวมผลงาน หรือ
หลักฐาน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 7
"กำหนดแผนหรือระยะเวลาในการเก็บรวบรวมผลงานไว้ล่วงหน้า" มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนข้ออื่น ๆ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 47 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา ตั้งกีดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในขั้นการคัดเลือกงานหรือหลักฐาน จำแนกตามการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

ข้อ	ขั้นการคัดเลือกงานหรือหลักฐาน	ขนาดโรงเรียน						F
		ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
13	ครูร่วมกับนักเรียนวางแผนการคัดเลือกชิ้นงาน	2.41	0.89	2.51	0.79	2.42	0.93	1.072
14	ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกชิ้นงาน	2.47	0.86	2.57	0.75	2.42	0.88	2.503
15	ให้คำแนะนำแก่นักเรียนในการเลือกชิ้นงานที่ดีที่สุดครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์	2.27	0.80	2.17	0.83	2.08	0.88	2.115
16	ทำความเข้าใจกับนักเรียนเพื่อคัดเลือกงาน ได้เขตคดียังกับเกณฑ์และมาตรฐานที่กำหนด	2.47	0.76	2.53	0.73	2.40	0.80	2.456
17	ให้อิสระแก่นักเรียนในการคัดเลือกผลงานด้วยตนเอง	1.89	0.79	1.95	0.74	1.91	0.86	0.293
18	กำหนดให้นักเรียนคัดเลือกผลงานหลังจากมีงานไม่น้อยกว่า 4-5 ชิ้นหรือเรียนไปแล้ว 1 เดือน	2.54	0.88	2.61	0.75	2.51	0.89	1.140
	รวม	2.34	0.65	2.39	0.56	2.29	0.70	2.056

จากตาราง 47 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ในขั้นการคัดเลือกงานหรือหลักฐาน

มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไรมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน

ตาราง 48 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา แห่งศึกษานิเทศน์งานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในขั้นการสร้างสรรค์ผลงานหรือการจัดระบบ ชั้นแรกตามการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

ข้อ	ขั้นการสร้างสรรค์ผลงานหรือการจัดระบบ	ขนาดโรงเรียน						F
		ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		
		$\bar{X}$	S.D.	X	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
19	ครูร่วมกับนักเรียนวางแผนการสร้างสรรค์ผลงานไว้ล่วงหน้า	2.63	0.90	2.71	0.72	2.54	0.89	3.616*
20	จัดองค์ประกอบของแฟ้มเป็นระบบและสัมพันธ์กันเป็นอย่างดี	2.64	0.85	2.75	0.72	2.51	0.88	6.912**
21	ครูจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์สำหรับการจัดตกแต่งเพิ่มสะสมผลงานแก่นักเรียน	2.54	0.93	2.44	0.81	2.35	0.83	2.100
22	ให้คำแนะนำแก่นักเรียนเกี่ยวกับการจัดองค์ประกอบของแฟ้มสะสมผลงาน	2.36	0.82	2.25	0.71	2.24	0.81	0.698
23	ให้นักเรียนตกแต่งและสร้างเรขาคณิตเพิ่มสะสมผลงานได้อย่างดี	1.91	0.79	1.89	0.80	1.81	0.83	1.002

ตาราง 48 (ต่อ)

ข้อ	ขั้นการสร้างสรรค์ผลงานหรือ การจัดระบบ	ขนาดโรงเรียน						F
		ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
24	บันทึกความรู้เชิงหรือข้อคิดเห็น จากการตกแต่งเพิ่มสะสม ผลงาน	2.60	0.87	2.60	0.80	2.48	0.95	1.694
รวม		2.45	0.69	2.44	0.53	2.32	0.67	3.548*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 48 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตาม
ความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ในขั้นการสร้างสรรค์ผลงานหรือการ
จัดระบบ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า
ข้อ 19 "ครูร่วมกับนักเรียนวางแผนการสร้างสรรค์ผลงานไว้ล่วงหน้า" มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ข้อ 20 "ใช้องค์ประกอบของเพิ่มเป็นระบบและสัมพันธ์กันเป็น
อย่างดี" มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนข้ออื่นๆ มีปัญหาแตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 49 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา ตั้งศักดิ์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในชั้นการสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้ที่ถูกต้องผลงาน จำแนกตามการปฏิบัติงานในโรงเรียน ที่มีขนาดต่างกัน

ข้อ	ชั้นการสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้ที่ถูกต้องผลงาน	ขนาดโรงเรียน						F
		ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
25	วางแผนติดตาม ประเมินผล การสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้ที่ถูกต้องชิ้นงาน	2.71	0.78	2.70	0.77	2.63	0.87	0.758
26	วางแผนแนวทางให้นักเรียนสะท้อนตนเอง โดยการตั้งคำถามนำ	2.76	0.86	2.77	0.76	2.67	0.88	1.285
27	ให้นักเรียนสะท้อนหาความรู้ที่ถูกต้อง ความคิดเห็นต่อชิ้นงานทุกชิ้น	2.54	0.83	2.66	0.75	2.58	0.88	1.202
28	วิพากษ์วิจารณ์ผลงานนักเรียน	2.66	0.93	2.76	0.81	2.70	0.90	0.642
29	ประชุมเพื่อนสะสมผลงานก่อนให้ข้อมูลย้อนกลับ	2.97	0.80	3.06	0.77	2.96	0.90	1.150
30	ให้ข้อมูลย้อนกลับตรงตามจุดประสงค์ของชิ้นงาน	2.86	0.84	2.94	0.75	2.85	0.91	0.882
	รวม	2.75	0.68	2.82	0.59	2.73	0.75	1.287

จากตาราง 49 พบว่า มีปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ในชั้นการสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้ที่ถูกต้องผลงาน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไรมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีปัญหาแตกต่างกันอย่างไรมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน

ตาราง 50 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา ถึงกักตักนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในขั้นการตรวจสอบความสามารถของตนเอง จำนวนตามการปฏิบัติงานในโรงเรียน ที่มีขนาดต่างกัน

ข้อ	ขั้นการตรวจสอบความสามารถ ของตนเอง	ขนาดโรงเรียน						F
		ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
31	กำหนดเกณฑ์ในการตรวจสอบ ความสามารถตนเองของ นักเรียน	2.60	0.91	2.71	0.69	2.63	0.81	1.127
32	กำหนดเป้าหมายและวิธีการ ตรวจสอบตนเอง	2.66	0.87	2.75	0.73	2.67	0.84	1.067
33	ให้นักเรียนตรวจสอบความ สามารถตนเองอย่างสม่ำเสมอ	2.50	0.85	2.63	0.74	2.61	0.86	0.787
34	ให้นักเรียนวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของผลงาน	2.54	0.86	2.66	0.78	2.59	0.88	0.961
35	นำผลการตรวจสอบความ สามารถตนเองของนักเรียนมา ใช้เป็นแนวทางปรับปรุง	2.41	0.89	2.58	0.73	2.46	0.86	2.152
36	ตรวจสอบการบรรลุจุดประสงค์ การเรียนรู้ของเพิ่มสะสมผลงาน	2.53	0.86	2.56	0.74	2.49	0.84	0.676
	รวม	2.54	0.74	2.65	0.56	2.57	0.72	1.441

จากตาราง 50 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็น ของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ในขั้นการตรวจสอบ

ความสามารถของตนเอง มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน

ตาราง 51 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา ตั้งกีดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในชั้นการประเมินผลงานหรือห้พื้นฐาน จำนวนตามการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

ข้อ	ชั้นการประเมินผลงาน หรือหลักฐาน	ขนาดโรงเรียน						F
		ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
37	ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผลงาน	2.39	0.91	2.51	0.73	2.40	0.82	1.804
38	กำหนดเกณฑ์การประเมินโดยนักเรียนมีส่วนร่วม	2.47	0.86	2.48	0.72	2.41	0.85	0.606
39	วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของจุดประสงค์เพิ่มสะสมผลงานในบทเรียนกับจุดประสงค์ใน 1.02	2.34	0.93	2.38	0.83	2.31	0.90	0.431
40	ใช้การประเมินเพิ่มสะสมผลงานเป็นส่วนหนึ่งในการประเมินการผ่านจุดประสงค์ใน 1.02	2.21	0.90	2.24	0.84	2.16	0.86	0.762
41	ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการประเมินเพิ่มสะสมผลงาน	2.73	0.93	2.65	0.82	2.52	0.94	2.822

ตาราง 51 (ต่อ)

ข้อ	ชั้นการประเมินผลงาน หรือหลักฐาน	ขนาดโรงเรียน						F
		ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
42	ใช้เพิ่มสะสมผลงานประกาศนียบัตร การประเมินผลการเรียนรู้และจัด ระดับผลการเรียนของนักเรียน	2.41	0.84	2.42	0.73	2.35	0.89	0.576
	รวม	2.43	0.75	2.45	0.60	2.36	0.73	1.401

จากตาราง 51 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน
ความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ในชั้นการประเมินผลงานหรือ
หลักฐาน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อ
มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน

ตาราง 52 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความ
ความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา ตั้งกวด้านักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์
ในชั้นการสร้างความสัมพันธ์ จำแนกตามการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

ข้อ	ชั้นการสร้างความสัมพันธ์	ขนาดโรงเรียน						F
		ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
43	กำหนดและวางแผนการประชุม เพิ่มสะสมผลงาน	2.71	0.98	2.85	0.75	2.74	0.86	1.682

ตาราง 52 (ต่อ)

ข้อ	ขั้นตอนการสร้างความสัมพันธ์	ขนาดโรงเรียน						F
		ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
44	จัดให้มีการประชุมแลกเปลี่ยน ประสบการณ์เกี่ยวกับเพิ่มผล ผลงาน	2.89	0.94	2.95	0.79	2.82	0.90	1.753
45	ส่งเสริมให้มีการสร้างความ เข้าใจระหว่างครู นักเรียนและ ผู้ปกครองเกี่ยวกับเพิ่มผล ผลงาน	2.70	0.94	2.79	0.79	2.76	0.93	0.335
46	ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้ามา มีส่วนร่วมอย่างสม่ำเสมอ	2.79	0.96	2.92	0.79	2.76	0.92	2.937
47	ประเมินผลการประชุมเพิ่ม ผลผลงานทุกครั้ง	2.93	1.03	3.04	0.79	2.88	0.75	2.859
48	รายงานความก้าวหน้าและความ สำเร็จของผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง	2.64	0.89	2.72	0.82	2.66	0.90	0.525
	รวม	2.78	0.83	2.88	0.62	2.77	0.78	2.000

จากตาราง 52 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มผลผลงานตาม
ความคิดเห็นของครู ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ในขั้นตอนการสร้างความสัมพันธ์ มี
ปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหา
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน

ตาราง 53 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา ทั้งศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในขั้นการทำให้มีคุณค่าหรือปรับเปลี่ยนผลงาน จำแนกตามการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

ข้อ	ขั้นการทำให้มีคุณค่าหรือปรับเปลี่ยนผลงาน	ขนาดโรงเรียน						F
		ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
49	ศึกษาเพื่อเพิ่มความเข้าใจการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงาน	2.56	0.77	2.53	0.79	2.45	0.80	1.173
50	จัดทำแผนและกำหนดการปรับเปลี่ยนผลงานไว้อย่างชัดเจน	2.83	0.87	2.78	0.82	2.66	0.87	2.442
51	ให้คำแนะนำแก่นักเรียนในการทำให้เพิ่มสะสมผลงานมีชิ้นงานที่สีสันสวยและน่าสนใจ	2.27	0.92	2.26	0.78	2.20	0.89	0.466
52	ตรวจสอบการนำเข้าและเอาออกชิ้นงานเพื่อพัฒนางานในเพิ่มสะสมผลงานนักเรียน	2.59	0.84	2.56	0.79	2.43	0.86	2.336
53	ควบคุมดูแลการรับเรื่องชิ้นงานให้สอดคล้องกับจุดประสงค์	2.60	0.91	2.60	0.72	2.42	0.90	4.322*
54	จัดทำทะเบียนควบคุมชิ้นงานที่นำเข้าและเอาออก	3.06	1.03	3.07	0.93	2.94	1.00	1.678
	รวม	2.65	0.70	2.63	0.63	2.52	0.73	2.815

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 53 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ในชั้นการทำให้มีคุณค่าหรือปรับเปลี่ยนผลงาน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไรมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 53 "ควบคุมดูแลการปรับเปลี่ยนชิ้นงานให้สอดคล้องกับจุดประสงค์" มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่นๆ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 54 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา ตั้งกวดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในชั้นการประชาสัมพันธ์ผลงานหรือการจัดนิทรรศการ จําแนกตามการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

ข้อ	การประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน	ขนาดโรงเรียน						F
		ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
55	วางแผนกำหนดรูปแบบการจัดนิทรรศการแฟ้มสะสมผลงาน	3.11	0.99	3.03	0.81	2.85	1.01	4.218*
56	ให้นักเรียนเป็นผู้มีบทบาทหลักในการจัดนิทรรศการหึ่ง	3.00	0.95	3.00	0.92	2.82	1.05	3.228*
57	ฝึกให้นักเรียนมีทักษะเกี่ยวกับรูปแบบการนำเสนอผลงาน	2.76	0.89	2.91	0.91	2.80	0.95	1.494
58	จัดกิจกรรมโดยคํานึงถึงถวามสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	2.56	0.96	2.72	0.85	2.64	0.97	1.116

ตาราง 54 (ต่อ)

ข้อ	ชั้นการประชาสัมพันธ์ผลงาน หรือการจัดนิทรรศการ	ขนาดโรงเรียน						F
		ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
59	เชิญผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย เข้าร่วมกิจกรรม	2.73	1.02	2.92	0.85	2.81	0.98	1.759
60	ประเมินผลการจัดนิทรรศการ เพิ่มสะสมผลงานนักเรียน	2.83	0.95	2.95	0.91	2.90	1.05	0.514
รวม		2.83	0.82	2.92	0.75	2.80	0.90	1.688

*วิงก์เข้าค้ำคูณทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 54 พบว่า ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตาม
ความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ในชั้นการประชาสัมพันธ์ผลงานหรือ
จัดนิทรรศการ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไรมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า
ข้อ 55 “วางแผนและกำหนดรูปแบบการจัดนิทรรศการเพิ่มสะสมผลงาน” ข้อ 56 “ให้นักเรียน
เป็นผู้มีบทบาทหลักในการจัดนิทรรศการทั้งกระบวนการ” มีปัญหาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไรมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 6 ศึกษาข้อเสนอแนะและปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสม
ผลงาน ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
บุรีรัมย์ ปรากฏผลดังตาราง 55 ถึงตาราง 64 ดังนี้

ตาราง 55 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน
ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา ถึงกีดกันโอกาสการเรียนรู้
จังหวัดบุรีรัมย์ ในขั้นการกำหนดจุดประสงค์ของแฟ้มสะสมผลงาน

ที่	ข้อเสนอแนะการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน	จำนวน (N = 387)	ร้อยละ
1	โรงเรียนหรือหน่วยงานต้นสังกัดควรจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน โดยวิทยากรมืออาชีพที่มีความรู้ความสามารถด้านนี้โดยเฉพาะเพื่อพัฒนาคุณภาพและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	144	37.21
2	ทางราชการควรจัดสรรเอกสาร ตำรา คู่มือต่าง ๆ ให้เพียงพอและทั่วถึงครูทุกคนทุกโรงเรียน เพื่อให้เป็นแนวทางการศึกษา ค้นคว้า	83	21.45
3	ควรมีการสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการของครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนของโรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัด	57	14.73
4	ผู้บริหาร ต้องมีความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินผลตามแนวทางการนี้และให้ความสำคัญต่อการดำเนินการตั้งแต่ขั้นต้นแรกของการดำเนินงาน จะทำให้การวัดและประเมินผลมีความสมบูรณ์	39	10.08
5	ผู้บริหาร โรงเรียนควรให้แฟ้มประเมินประสิทธิภาพการสแกนของครู เพื่อให้ครูได้ประเมินความก้าวหน้าด้านการสอนของตนเอง นักเรียนจะได้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ตามจุดหมายของหลักสูตร	36	9.30
6	ครูและผู้บริหาร โรงเรียนต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรอย่างลึกซึ้ง และควรมีการจัดอบรมเรื่องการวิเคราะห์หลักสูตร โดยเฉพาะ	28	7.24

จากตาราง 55 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน ในขั้นการกำหนดจุดประสงค์ของแฟ้มสะสมผลงาน ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะให้ โรงเรียนหรือหน่วยงานต้นสังกัดของครู จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน โดยวิทยากรมีอาชีพที่มีความรู้ความสามารถด้านนี้ โดยเฉพาะเพื่อพัฒนาบุคลากรและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง เป็นอันดับ 1 รองลงไป คือให้ทางราชการ จัดสรรเอกสาร คำรา คู่มือต่าง ๆ ให้เพียงพอและจัดสรรให้ทั่วถึงครูทุกคนทุกโรงเรียนเพื่อใช้เป็นแนวทางศึกษา ค้นคว้า ควรมีการสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการของครู ด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนการดำเนินงานของโรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัด ผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินผลตามแนวทางนี้ และให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานตั้งแต่ขั้นต้นแรก จะทำให้การวัดและประเมินผลมีความสมบูรณ์ ผู้บริหารโรงเรียนควรใช้แฟ้มประเมินประสิทธิภาพการสอนของครู เพื่อให้ครูได้ประเมินความสามารถด้านการสอนของตนเอง นักเรียนจะได้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ตามจุดหมายของหลักสูตร และครูและผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจหลักสูตรอย่างลึกซึ้ง และควรมีการจัดอบรมเรื่องการวิเคราะห์หลักสูตรให้โดยเฉพาะ ตามลำดับ

ตาราง 56 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา ประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ในขั้นการรวบรวมผลงานหรือหลักฐาน

ที่	ข้อเสนอแนะการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน	จำนวน (N = 256)	ร้อยละ
1	ควรจัดสรรวัสดุ อุปกรณ์ที่เป็นองค์ประกอบในการจัดทำชิ้นงานให้เพียงพอ เช่นกระดาษ หมึกพิมพ์ กระดาษไข เครื่องพิมพ์ เครื่องตัดแม่แรง เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องถ่ายเอกสาร เพราะจำเป็นต้องใช้ และอำนวยความสะดวกแก่ครูในการดำเนินงาน	119	46.48
2	ควรเก็บรวบรวมผลงานหรือหลักฐานควรจัดทำให้เป็นระบบเดียวกันทั้งโรงเรียน	35	13.67

ตาราง 56 (ต่อ)

ที่	ข้อเสนอแนะการประเมินผลตามสภาพจริง โดยชี้เพิ่มสะสมผลงาน	จำนวน (N=256)	ร้อยละ
3	การจัดเก็บรวบรวมผลงาน ควรเลือกรูปแบบการจัดเก็บที่หลากหลายตามเทคโนโลยีใหม่ ๆ การจัดรูปร่างเฉพาะแต่เพียงอย่างเดียวทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย	27	10.55
4	ควรจัดสรรวัสดุ อุปกรณ์ ที่เป็นแหล่งจัดเก็บรวบรวมผลงาน เช่น ตู้ชั้นวางเอกสาร ให้เพียงพอในแต่ละห้องเรียนเพื่อความเป็นระบบ	25	9.77
5	ควรเก็บรวบรวมผลงานของนักเรียนแต่ละคน หลังจบการเรียนจบในแต่ละเนื้อหาหรือแต่ละบท	22	8.59
6	ควรให้ความรู้ความเข้าใจแก่ครูและนักเรียนในการรวบรวมชิ้นงาน เพราะส่วนใหญ่ยังเข้าใจว่าต้องเก็บชิ้นงานทุกชิ้นมาใส่ไว้ในแฟ้ม	20	7.81
7	โรงเรียนควรเตรียมและพัฒนาให้นักเรียนให้มีความพร้อมก่อนดำเนินการในขั้นนี้	8	3.13

จากตาราง 56 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริง โดยชี้เพิ่มสะสมผลงาน ในขั้นการรวบรวมผลงานหรือหลักฐาน ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะว่า ควรจัดสรรวัสดุ วัสดุภัณฑ์ที่เพียงพอต่อการจัดทำชิ้นงานให้เพียงพอ เช่น กระดาษ หมึกพิมพ์ กระดาษไข เครื่องพิมพ์ เครื่องอัดสำเนา เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องถ่ายเอกสาร เพราะมีค่าแพงจำเป็นต้องใช้และอำนวยความสะดวกแก่ครู เป็นอันดับ 1 รองลงไปคือ การจัดเก็บรวบรวมผลงานแบบหรือหลักฐานควรจัดทำให้เป็นระบบเดียวกันทั้งโรงเรียน การจัดเก็บรวบรวมผลงาน ควรเลือกรูปแบบที่หลากหลายตามเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพราะรูปแบบการจัดเก็บในแฟ้มอย่างเดียวทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย ควรจัดสรรวัสดุ อุปกรณ์ที่เป็นแหล่งจัดเก็บรวบรวมผลงาน เช่น ตู้ชั้นวางเอกสาร ให้เพียงพอในแต่ละห้องเรียน เพื่อความเป็นระบบ การเก็บรวบรวมผลงานของนักเรียนแต่ละคน ควรเก็บหลังจากเรียนจบในแต่ละเนื้อหาหรือบทเรียน ควรให้ความรู้ความเข้าใจ

แก่ครู และ นักเรียนในการรวบรวมชิ้นงานเพราะส่วนใหญ่ยังมีความเข้าใจว่าต้องเก็บงานทุกอย่าง มาใส่ในแฟ้ม และ โรงเรียนควรเตรียมและพัฒนานักเรียนให้มีความพร้อมทุกด้านก่อนดำเนินการ ในขั้นนี้ ตามลำดับ

ตาราง 57 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน ความความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในขั้นการคัดเลือกงานหรือหลักฐาน

ที่	ข้อเสนอแนะการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน	จำนวน (N=198)	ร้อยละ
1	ควรให้ความรู้แก่ผู้บริหาร ครู นักเรียนในเรื่องเกี่ยวกับเกณฑ์และมาตรฐานให้มีความเข้าใจตรงกัน	72	36.36
2	ทางราชการควรจัดสรรอัตราค่าจ้างครูให้เพียงพอ ครบตามจำนวนห้องเรียน เพราะครูที่สอนหลายระดับชั้น หลายวิชา เป็นอุปสรรคต่อการวัดและประเมินผล เนื่องจากต้องใช้เวลาดูตามงานของตนและกระบวนการ	70	35.35
3	โรงเรียนควรลดภาระงานอื่น ๆ ของครูที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ให้น้อยลงหรือหมดไปเพื่อจะได้มีเวลาร่วมกิจกรรมกับนักเรียนในการดำเนินการในขั้นนี้	46	23.23
4	ควรให้ความรู้และเทคนิควิธีการคัดเลือกงานในระดับเด็กเล็ก ๆ เช่น อนุบาล หรือ ป.1 - ป.2 โดยเฉพาะ เพราะนักเรียนในระดับชั้นดังกล่าว ยังไม่สามารถจัดเก็บหรือคัดเลือกงานได้อย่างเป็นระบบ ยังคงเป็นภาระของครูเป็นส่วนใหญ่	10	5.05

จากตาราง 57 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน ในขั้นการคัดเลือกงานหรือหลักฐานผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะว่า ควรให้ความรู้แก่ผู้บริหาร ครู นักเรียนในเรื่องเกี่ยวกับเกณฑ์และมาตรฐาน ให้มีความเข้าใจตรงกัน อันดับ 1

รองลงไปคือ ทางราชการควรจัดสรรอัตราค่าจ้างให้เพียงพอ ครบตามจำนวนห้องเรียน ไม่ควรให้ครูสอนหลายระดับชั้น หลายวิชา เป็นอุปสรรคต่อการวัดและประเมินผล เนื่องจากต้องใช้เวลาตามชั้นตอนและกระบวนการ โรงเรียนควรลดภาระงานอื่น ๆ ของครูที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนให้น้อยลงหรือหมดไปเพื่อจะได้มีเวลาร่วมกิจกรรมกับนักเรียนในการดำเนินการในชั้นนี้ และควรให้ความรู้ เทคนิควิธีการคัดเลือกงานในระดับชั้นเล็กเล็ก ๆ เช่น อนุบาล หรือ ป.1 - 2 เพราะนักเรียนในระดับชั้นดังกล่าวยังไม่มีความสามารถในการจัดเก็บหรือคัดเลือกงานด้วยตัวเองได้ ยังคงเป็นการของครูเป็นส่วนใหญ่ ตามลำดับ:

ตาราง 58 ข้อเสนอแนะและปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้แฟ้มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในขั้นการสร้างสรรคผลงานหรือการจัดระบบ

ที่	ข้อเสนอแนะและปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน	จำนวน (N - 135)	ร้อยละ
1	โรงเรียนควรจัดกิจกรรมพัฒนาด้านความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนให้มากขึ้น เพื่อนำไปใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานแฟ้มสะสมผลงาน โดยเฉพาะ โรงเรียนประถมศึกษาในชนบท ซึ่งยังมีความหรือมีน้อยกว่าโรงเรียนในชุมชนเมือง	48	35.56
2	โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อ ขั้วหาวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการตกแต่งแฟ้มสะสมผลงานให้เพียงพอ กับความต้องการ	45	33.33
3	ควรให้ความรู้แก่ครู และนักเรียนในการจัดระบบแฟ้มสะสมผลงาน	22	16.30
4	การบันทึกความรู้เด็กหรือความคิดเห็นจากการตกแต่งแฟ้ม ยังเป็นปัญหากับนักเรียนที่เขียนหนังสือไม่ไหวเขียนไม่คล่อง	20	14.81

จากตาราง 58 พบว่า ข้อเสนอแนะและปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยผู้เพิ่มสะสมผลงาน ในขั้นการสร้างสรรค์ผลงานหรือการจัดระบบ ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะว่า โรงเรียนควรจัดกิจกรรมพัฒนาด้านความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนให้มากขึ้น เพื่อนำไปใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานในเพิ่มสะสมผลงาน โดยเฉพาะ โรงเรียนประถมศึกษาในชนบท ซึ่งยังมีความพร้อมน้อยกว่าโรงเรียนในชุมชนเมือง เป็นอันดับ 1 รองลงไปคือ โรงเรียนควรจัดระบบประมาณในการจัดซื้อ จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการตกแต่งเพิ่มสะสมผลงานให้เพียงพอ กับความต้องการ ควรให้ความรู้แก่ครู และนักเรียนในการจัดระบบเพิ่มสะสมผลงานและ การบันทึกความรู้สักหรือความคิดเห็นจากการตกแต่งเพิ่ม ยังเป็นปัญหาแก่นักเรียนที่เขียนหนังสือไม่ได้ หรือเขียนไม่คล่อง ตามลำดับ

ตาราง 59 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริง โดยผู้เพิ่มสะสมผลงาน
ความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในขั้นการสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้สักต่อผลงาน

ที่	ข้อเสนอแนะการประเมินผลตามสภาพจริง โดยผู้เพิ่มสะสมผลงาน	จำนวน (N = 204)	ร้อยละ
1	ควรพัฒนาทักษะและเทคนิควิธีในการสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้สักต่อชิ้นงานให้กับนักเรียนในระดับชั้นเล็ก ๆ เช่น ระดับอนุบาล ชั้น 1-2 หรือระดับชั้นอื่น ๆ ที่ยังอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้	88	43.14
2	ควรพัฒนาทักษะการให้นักเรียนตระหนักในการใช้คำตามตามตัวเอง เพื่อการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงาน	56	27.45
3	นักเรียนควรได้รับการพัฒนาทักษะในการเขียนความเรียงเพื่อให้สามารถเขียนสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้สักจากชิ้นงานได้	54	26.47
4	ควรจัดบุคลากรผู้มีความรู้ความสามารถในด้านนี้ เป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำแก่ครู และนักเรียน	6	2.94

จากตาราง 59 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน ในขั้นการสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้ที่ก่อผลงาน ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะว่า ควรพัฒนาทักษะและเทคนิควิธีในการสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้ที่ก่อผลงานให้กับนักเรียน ในระดับชั้นเล็กๆ เช่น ระดับอนุบาล ชั้น ป.1-2 หรือ ระดับชั้นอื่นๆ ที่ยังอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ เป็นอันดับ 1 รองลงมาคือ ควรพัฒนาทักษะการให้นักเรียนตระหนักในการใช้คำถามตามตัวเองเพื่อการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานนักเรียนควรได้รับการพัฒนาทักษะในการเขียนความเรียงเพื่อให้สามารถเขียนสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้ที่ก่อผลงานได้ และควรจัดบุคลากรผู้มีความรู้ความสามารถในด้านนี้ เป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำแก่ครู และนักเรียนตามลำดับ

ตาราง 60 ข้อเสนอแนะและปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้แฟ้มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในขั้นการตรวจสอบความสามารถของตนเอง

ที่	ข้อเสนอแนะและปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน	จำนวน (N = 134)	ร้อยละ
1	โรงเรียนควรพัฒนาทักษะในการวิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยผลงานให้กับนักเรียนเพื่อวิเคราะห์เพิ่มสะสมผลงานของตัวเอง	52	38.81
2	ทบทวนผลของนักเรียนในด้านความรับผิดชอบที่จะตรวจสอบความสามารถของตนเองจากแฟ้มสะสมผลงานยังมีอีก โรงเรียนควรพัฒนาคุณลักษณะด้านนี้แก่นักเรียนให้สูงขึ้น	38	28.36
3	ควรให้นักเรียนได้มีโอกาสนพบปะและแลกเปลี่ยนเทคนิควิธีการตรวจเทียบตนเอง จากนักเรียนหรือโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ	31	23.13
4	โรงเรียนควรพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถประเมินงานของตนเองอย่างไม่เป็นทางการก่อน	13	9.70

จากตาราง 60 พบว่า ข้อเสนอแนะและปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้
เพิ่มสะสมผลงานในขั้นการตรวจสอบความสามารถของตนเอง ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะว่า
โรงเรียนควรพัฒนาทักษะในการวิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยผลงานให้กับนักเรียนเพื่อวิเคราะห์เพิ่ม
สะสมผลงานของตัวเอง เป็นอันดับ 1 รองลงไปคือ คุณลักษณะของนักเรียนในด้านความรับผิดชอบ
ชอบที่จะตรวจสอบความสามารถของตนเองจากเพิ่มสะสมผลงานยังมีน้อย โรงเรียนควรพัฒนา
คุณลักษณะด้านนี้ของนักเรียนให้สูงขึ้น ควรให้นักเรียนได้มีโอกาสพบปะและแลกเปลี่ยนเทคนิค
วิธีการตรวจสอบตนเอง จากนักเรียนหรือโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ และ โรงเรียนควรพัฒนา
นักเรียนให้มีความสามารถประเมินงานของตนเองอย่างไม่เป็นทางการก่อน ตามลำดับ

ตาราง 61 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน
ตามความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
บุรีรัมย์ ในขั้นการประเมินผลงานหรือหลักฐาน

ที่	ข้อเสนอแนะการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน	จำนวน (N = 98)	ร้อยละ
1	โรงเรียน ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ควรให้ความสนใจในการประเมิน ให้ตรงกันเพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งหรือขาดความยุติธรรม	36	36.73
2	ควรให้ความสนใจกับผู้ปกครองในบทบาทการเข้ามามีส่วนร่วมในการ ประเมินเพิ่มสะสมผลงานนักเรียน	34	34.69
3	โรงเรียนควรกำหนดเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนไว้ในระดับหนึ่ง เพื่อครูทุกคนยึดเป็นแนวทางปฏิบัติในกรรการประเมิน	12	12.24
4	การประเมินผลงานหรือหลักฐานจากเพิ่มสะสมผลงานควรอยู่ใน บริบทของเด็กไทย ไม่ควรลอกเลียนต่างประเทศทั้งหมด	10	10.20
5	ควรปรับจุดประสงค์การเรียนรู้ในบางข้อ บางกลุ่มประสบการณ์ให้ สอดคล้องกับการประเมินโดยเพิ่มสะสมผลงาน	7	7.14

จากตาราง 61 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่ม สะสมผลงาน ในชั้นการประเมินผลงานหรือหลักฐาน ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะว่า โรงเรียน ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ควรทำความเข้าใจในการประเมินให้ตรงกันเพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้ง หรือขาดความยุติธรรม เป็นอันดับ 1 รองลงไปคือ ควรทำความเข้าใจกับผู้ปกครองในบทบาทการ เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินเพิ่มสะสมผลงานนักเรียน โรงเรียนควรกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน ของโรงเรียนไว้ในระดับหนึ่ง เพื่อครูทุกคนยึดเป็นแนวทางปฏิบัติ ในกรอบการประเมิน การประเมินผลงานหรือหลักฐานจากเพิ่มสะสมผลงานควรรู้ในบริบทของเด็กไทย ไม่ควรลอก เลียนต่างประเทศทั้งหมด และควรปรับจุดประสงค์การเรียนรู้ในบางข้อ บางกลุ่มประสบการณ์ให้ สอดคล้องกับการประเมิน โดยเพิ่มสะสมผลงาน ตามลำดับ

ตาราง 62 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษาดังกล่าว สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในชั้นการสร้างควมสัมพันธ์

ที่	ข้อเสนอแนะการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน	จำนวน (N = 195)	ร้อยละ
1	ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญและวางแผนการประชุมเพิ่ม สะสมผลงานอย่างเป็นระบบ	44	22.56
2	ควรประชุมทำความเข้าใจระหว่างครู นักเรียน ผู้ปกครองก่อนเปิด ภาคเรียนต้นในทุกปีการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมในการประเมิน	40	20.51
3	โรงเรียนควรประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองเข้าใจว่าเพิ่มสะสมผลงาน เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน	32	16.41
4	ควรรายงานความก้าวหน้าและความสำเร็จของนักเรียนให้ผู้ปกครอง ทราบภาคเรียนละ 1 ครั้ง	24	12.31
5	ควรมีวิทยากรและเทคนิควิธีที่เหมาะสมมาให้ประกอบในการ ประชุมเพิ่มสะสมผลงาน เพื่อให้น่าสนใจ	24	12.31

ตาราง 62 (ต่อ)

ที่	ข้อเสนอแนะการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน	จำนวน (N = 195)	ร้อยละ
6	ควรจัดให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และเรียนรู้กับ โรงเรียนอื่น ๆ ที่ประสบผลสำเร็จทั้ง ภายในกลุ่มและนอกกลุ่ม	19	9.74
7	หากประชุมเพิ่มสะสมผลงาน โดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม ควรพิจารณาช่วงเวลาให้เหมาะสม	12	6.15

จากตาราง 62 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน ในขั้นการสร้างความสัมพันธ์ ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะว่า ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญ และวางแผนการประชุมเพิ่มสะสมผลงานอย่างเป็นระบบ เป็นอันดับ 1 รองลงไปคือ ควรประชุมทำความเข้าใจระหว่างครู นักเรียน ผู้ปกครองก่อนเกิดภาคเรียนต้นใน ทุกปีการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมในการประเมิน โรงเรียนนครราชสีมาสันพันธ์ให้ผู้ปกครองเข้าใจว่าเพิ่มสะสมผลงานเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ควรรายงานความก้าวหน้าและความสำเร็จของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ ภาคเรียนละ 1 ครั้ง ควรนำศึกษานวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ประกอบในการประชุมเพิ่มสะสมผลงาน เพื่อให้น่าสนใจ ควรจัดให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และเรียนรู้กับ โรงเรียนอื่น ๆ ที่ประสบผลสำเร็จทั้ง ภายในกลุ่มและนอกกลุ่ม และหากประชุมเพิ่มสะสมผลงาน โดยให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม ควรพิจารณาช่วงเวลาให้เหมาะสม ตามลำดับ

ตาราง 63 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน
ตามความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา
จังหวัดบุรีรัมย์ ในชั้นการทำให้มีคุณค่าหรือปรับเปลี่ยนผลงาน

ที่	ข้อเสนอแนะการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน	จำนวน (N = 92)	ร้อยละ
1	ควรให้การอบรมแก่ครูเกี่ยวกับวิธีการจัดทำทะเบียนนำเข้าและเอาออก ตลอดจนการปรับเปลี่ยนชิ้นงานในเพิ่มสะสมผลงาน	32	34.78
2	หน่วยงานที่รับผิดชอบงานหรือสถานศึกษาที่รับนักเรียนเข้าศึกษาต่อ ควรสนใจและให้ความสำคัญในการนำเพิ่มสะสมผลงานมาพิจารณาประกอบการรับสมัครงานหรือศึกษาต่อจะทำให้นักเรียนเอาใจใส่พัฒนาเพิ่มสะสมผลงานของตนให้ได้มาตรฐานสูงขึ้น	27	29.35
3	โรงเรียนควรยกย่องชมเชยหรือให้รางวัลแก่นักเรียนที่สามารถพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานของตนได้ดีและเป็นแบบอย่างและมีการเผยแพร่ผลงานต่อสาธารณชนเพื่อสร้างแรงจูงใจ	18	19.57
4	ผู้บริหารหรือฝ่ายวิชาการควรเข้ามาแนะนำช่วยเหลือ นิเทศ ติดตาม ในทางโอกาส	15	16.30

จากตาราง 63 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน ในชั้นการทำให้มีคุณค่าหรือปรับเปลี่ยนผลงาน ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะว่า ควรให้การอบรมแก่ครูเกี่ยวกับวิธีการจัดทำทะเบียนนำเข้าและเอาออก ตลอดจนการปรับเปลี่ยนชิ้นงานในเพิ่มสะสมผลงาน เป็นอันดับ 1 รองลงไปคือ หน่วยงานที่รับผิดชอบงาน หรือสถานศึกษาที่รับนักเรียนเข้าศึกษาต่อ ควรสนใจและให้ความสำคัญในการนำเพิ่มสะสมผลงานมาพิจารณาประกอบการรับสมัครงานหรือศึกษาต่อ จะทำให้นักเรียนเอาใจใส่พัฒนาเพิ่มสะสมผลงานของตนให้ได้มาตรฐานสูงขึ้น โรงเรียนควรยกย่องชมเชยหรือให้รางวัลแก่นักเรียนที่สามารถพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานของตนได้ดีและเป็นแบบอย่างและมีการเผยแพร่ผลงานต่อ

สาธารณชนที่ก่อสร้างแรงจูงใจ และผู้บริหารหรือฝ่ายวิชาการควรเข้ามาแนะนำช่วยเหลือ นิตยสารติดตามโอกาสอันควร ตามลำดับ:

ตาราง 64 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มเติมผลงานตามความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ในชั้นการประชุมสัมพันธ์ผลงานหรือจัดนิทรรศการ

ที่	ข้อเสนอแนะการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มเติมผลงาน	จำนวน (N = 253)	ร้อยละ
1	ผู้บริหาร โรงเรียนควรเห็นความสำคัญและเป็นผู้ดำเนินการจัดนิทรรศการแสดงผลเพิ่มเติมผลงานนักเรียน	74	29.25
2	ครู นักเรียนควรได้รับการฝึกทักษะและพัฒนาด้านการนำเสนอผลงานต่อสาธารณชนให้น่าสนใจ	52	20.55
3	ในการจัดนิทรรศการควรมีรูปแบบการนำเสนอผลงานที่หลากหลาย น่าสนใจและควรใช้เทคโนโลยีประกอบ เช่น สไลด์ วิดีทัศน์ คอมพิวเตอร์	46	18.18
4	ควรมีการประชาสัมพันธ์ก่อนมีการจัดนิทรรศการโดยใช้ระยะเวลาพอสมควร เพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้สนใจได้ทราบล่วงหน้าอย่างทั่วถึง	22	8.70
5	ควรจัดในช่วงสัปดาห์ปลายภาคเรียนสุดท้ายเสร็จสิ้น และจัดปีการศึกษาละ 1 ครั้ง	20	7.91
6	ควรจัดร่วมกันหลาย ๆ โรงเรียนภายในกลุ่มและให้หน่วยงาน เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลเข้ามามีส่วนร่วม	20	7.91
7	ควรจัดสร้างงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอและเหมาะสม	19	7.51

หมายเหตุ ตาราง 64 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มเติมผลงาน ในชั้นการประชุมสัมพันธ์ผลงานหรือการจัดนิทรรศการ ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะว่า

ผู้บริหารโรงเรียนควรเห็นความสำคัญและเป็นผู้นำในการจัดนิทรรศการแสดงผลงาน
นักเรียน เป็นอันดับ 1 รองลงไปคือ ครู นักเรียนควรได้รับการฝึกทักษะและพัฒนาด้านการ
นำเสนอผลงานต่อสาธารณชนให้น่าสนใจ ในการจัดนิทรรศการควรมีรูปแบบการนำเสนอผลงาน
ที่หลากหลายน่าสนใจและควรใช้เทคโนโลยีประกอบ เช่น สไลด์ วีดิทัศน์ คอมพิวเตอร์ ควรมี
การประชาสัมพันธ์ก่อนมีการจัดนิทรรศการ โดยใช้ระยะเวลาพอสมควร เพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้สนใจ
ได้ทราบล่วงหน้าอย่างทั่วถึง ควรจัดในช่วงสัปดาห์ปลายภาคเรียนสุดท้ายเสร็จสิ้น และจัดปีการศึกษา
ละ 1 ครั้ง ควรจัดร่วมกับหลาย ๆ โรงเรียนภายในกลุ่มและให้หน่วยงาน เช่น องค์การบริหาร
ส่วนตำบลเข้ามามีส่วนร่วม และควรจัดสรรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอและเหมาะสม
ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
  - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
  - 6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครู ที่มีต่อสภาพและปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ที่มีต่อปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานในโรงเรียนประถมศึกษา แตกต่างกัน
2. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานในโรงเรียนประถมศึกษา แตกต่างกัน

3. ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เต็มสะสมผลงานในโรงเรียนประถมศึกษาแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2544 จำนวน 843 โรงเรียน จำนวน 10,244 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างจากประชากรโดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 99.73 % และระดับความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 826 คนแล้วทำการสุ่มกลุ่มย่อยตามระดับชั้น (Stratified Random Sampling) ให้กระจายตามขนาดโรงเรียนตามสัดส่วน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามโดยผู้วิจัยได้รับคำปรึกษาจากคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ ในการให้คำแนะนำ การพัฒนาแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย เป็นการหาความเที่ยงตรงแบบ Face Validity แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูผู้สอนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภออำเภอป่าละอูมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ทำอันเจตจำนงรายข้อ (Discrimination) โดยวิเคราะห์แบบสอบถามเป็นรายข้อ หากหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแต่ละข้อ ทั้งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ทดสอบความแตกต่างโดยใช้ t-test ที่ระดับนัยสำคัญ .05 หรือถ้าค่า t มีค่า 1.75 ขึ้นไป ถือว่ามีอำนาจจำแนกสูง ผลปรากฏว่าแบบสอบถามจำนวน 60 ข้อ ผ่านเกณฑ์ทั้ง 60 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 1.910 ถึง 4.116 หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ผ่านเกณฑ์ไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอน ที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างในอำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่า ได้ค่าความเชื่อมั่น .9537

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการส่งแบบสอบถามไปยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ช่วยแจกแบบสอบถามให้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วคัดลอกข้อมติคืนจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหรือกิ่งอำเภอมาในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งใช้ส่งแบบสอบถามไป จำนวน 826 ฉบับ ได้รวมกลับคืน 756 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.53

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้นำข้อมูลที่เก็บได้ไปวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป Statistical Package for the Social Science / For Windows (SPSS/FW) และใช้สถิติวิเคราะห์ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ยร้อยละ (Percent)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มคะแนนผลงานตามความคิดเห็นของครู วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และจัดอันดับความคิดเห็น

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มคะแนนผลงานตามความคิดเห็นของครู จำนวนตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างในรายชั้นสอน จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ตามวิธีที เรซของเชฟเฟ (Scheffe's Method) กำหนดค่าสถิติที่น้อยที่สุดทางสถิติที่ระดับ .05

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) และแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ (Percentage)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพและปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มคะแนนผลงานตามความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนประถมศึกษา ตั้งกวดำเนินงานนาระประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มคะแนนผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา ตั้งกวดำเนินงานนาระประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชั้นสอน พบว่า ชั้นการประชาสัมพันธ์ผลงานหรือการจัดนิทรรศการ ชั้นการสร้างความสัมพันธ์ ชั้นการสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้สึกล่อล่งงาน ชั้นการตรวจสอบความสามารถของตนเอง และชั้นการทำให้มีคุณค่าหรือปรับเปลี่ยนผลงาน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนชั้นอื่น ๆ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อเรียงลำดับจากชั้นที่มีค่าเฉลี่ยของปัญหาสูงไปหาค่าเฉลี่ยต่ำ ชั้นการประชาสัมพันธ์ผลงานหรือการจัดนิทรรศการ ชั้นการสร้างความสัมพันธ์ ชั้นการสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้สึกล่อล่งงาน ชั้นการตรวจสอบความสามารถของตนเอง ชั้นการทำให้มีคุณค่าหรือปรับเปลี่ยนผลงาน

ขั้นการประเมินผลงานหรือหลักฐาน ขั้นการร่างสรรคผลงานหรือการจัดระบบ ขั้นการคัดเลือกงานหรือหลักฐาน ขั้นการกำหนดจุดประสงค์ของแผนสะสมผลงาน และขั้นการรวบรวมผลงานหรือหลักฐาน ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้แผนสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวนตามวุฒิการศึกษา ปรากฏผลดังนี้

2.1 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แผนสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันคือ วุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายชั้นตอนพบว่าขั้นการกำหนดจุดประสงค์ของแผนสะสมผลงานมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ขั้นการคัดเลือกงานหรือหลักฐานและขั้นการประเมินผลงานหรือหลักฐาน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนชั้นตอนอื่น ๆ ไม่มีปัญหาไม่แตกต่างกัน

2.2 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้แผนสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในชั้นตอนที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน โดยทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ความวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe's Method) ปรากฏผลดังนี้

2.2.1 ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แผนสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ในขั้นการกำหนดจุดประสงค์ของแผนสะสมผลงาน พบว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี กับ ปริญญาตรี มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2.2 ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แผนสะสมผลงาน ตามความคิดเห็นของครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ในขั้นการคัดเลือกงานหรือหลักฐาน พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี กับ ปริญญาตรี มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2.3 ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้แผนสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ในขั้นการประเมินผลงานหรือหลักฐาน พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี กับ ปริญญาตรี มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แผนสะสมผลงาน ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา

จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวนตามประเภทการดำเนินงาน ปรากฏผลดังนี้

3.1 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีประเภทการดำเนินงานต่างกันคือ ประเภทการดำเนินงานต่ำกว่า 5 ปี 5 ปีถึง 10 ปีและสูงกว่า 10 ปีขึ้นไป โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายชั้นสอน พบว่า ชั้นการตรวจสอบความสามารถของตนเอง และชั้นการประชาสัมพันธ์ผลงานหรือการจัดนิทรรศการ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนชั้นสอนอื่นๆ มีปัญหาไม่แตกต่างกัน

3.2 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีหมวดคิดเห็นแตกต่างกัน โดยทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ปรากฏผลดังนี้

3.2.1 ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครู ที่มีประเภทการดำเนินงานต่างกัน ในชั้นการตรวจสอบความสามารถของตนเอง พบว่า ครูที่มีประเภทการดำเนินงานต่ำกว่า 5 ปี กับ สูงกว่า 10 ปีขึ้นไป มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2.2 ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูที่มีประเภทการดำเนินงานต่างกัน ในชั้นการประชาสัมพันธ์ผลงานหรือการจัดนิทรรศการ พบว่า ครูที่มีประเภทการดำเนินงาน 5 ปีถึง 10 ปี กับ สูงกว่า 10 ปีขึ้นไป มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวนตามการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ปรากฏผลดังนี้

4.1 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันคือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายชั้นสอน พบว่า ชั้นการกำหนดจุดประสงค์ของเพิ่มสะสมผลงาน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ชั้นการสร้างสรรค์ผลงานหรือการจัดระบบมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนชั้นสอนอื่นๆ มีปัญหาไม่แตกต่างกัน

4.2 เปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนประถมศึกษาทั้งกึ่งเด็ กึ่งนักเรียน การประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน โดยทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ตามวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method) ปรากฏผลดังนี้

4.2.1 ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครู ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ในชั้นการกำหนดจุดประสงค์ของเพิ่มสะสมผลงาน พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก กับ ขนาดใหญ่ และครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง กับ ขนาดใหญ่ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

4.2.2 ปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครู ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ในชั้นการสร้างสรรค์ผลงานหรือการจัดระบบ พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก กับ ขนาดใหญ่ และครูที่ปฏิบัติงาน ในโรงเรียนขนาดกลาง กับ ขนาดใหญ่ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในแต่ละชั้นตอนมีดังนี้

5.1 ชั้นการกำหนดจุดประสงค์ของเพิ่มสะสมผลงาน

โรงเรียนหรือหน่วยงานต้นสังกัดของครู ควรจัดการอบรมเชิงปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล โดยวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถและเป็นวิทยากรมีเกียรติ และควรจัดสรรเอกสาร คู่มือ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ครูใช้ในการศึกษาค้นคว้าแก่ครูทุกคนทุกโรงเรียนทั้งเพียงพอนอกจากนี้ ควรมีการสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการของครู เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผน อีกทั้งผู้บริหารโรงเรียนควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร การวิเคราะห์หลักสูตร และวิธีการวัดและประเมินผล ตลอดจนให้ความสำคัญต่อการดำเนินงาน จะทำให้การวัดและประเมินผลในชั้นตอนนี้ประสบความสำเร็จ

5.2 ชั้นการรวบรวมผลงานหรือหลักฐาน

โรงเรียนหรือหน่วยงานควร จัดสรรวัสดุ อุปกรณ์ในการจัดทำเพิ่มสะสมผลงานให้เพียงพอ ในแต่ละโรงเรียนควรมีการรวบรวมผลงานให้ทันระยะเวลายกกัน มีรูปแบบการเก็บที่หลากหลาย ครอบคลุมทั่วหน้าทั้งด้านเทคโนโลยี การรวบรวมผลงานควรเก็บหลังจากเรียนจบในแต่ละเนื้อหาหรือแต่ละรายวิชา โดยมีอุปกรณ์ในการจัดเก็บที่เพียงพอ ทั้งนี้ควรให้ความรู้ความเข้าใจและพัฒนาคณะครูของนักเรียนก่อนการรวบรวมผลงาน

5.3 ขั้นการคัดเลือกงานหรือหลักฐาน

ควรให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ผู้บริหาร ครู นักเรียนในเรื่องเกี่ยวกับเกณฑ์และมาตรฐานทางวิชาการควรจัดสรรอัตราค่าจ้างครูให้เพียงพอตามเกณฑ์และครบทุกชั้นเรียนเพราะครูต้องดำเนินการตามกระบวนการตั้งใช้ระยะเวลา และควรลดภาระงานอื่น ๆ ของครูที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนลงให้น้อยที่สุดหรือหมดไป ครูจะได้ใช้เวลาดูแลและให้คำแนะนำนักเรียนอย่างเต็มที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับชั้นอนุบาล หรือชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 2 นักเรียนยัง ไม่มีความสามารถในการคัดเลือกงานด้วยตัวเอง ได้ดีพอ จึงเห็นภาระหน้าที่ของครูที่จะต้องคอยให้คำแนะนำ ดูแล และช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด

5.4 ขั้นการสร้างสรรคผลงานหรือการจัดระบบ

โรงเรียนควรพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนและมีการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อ จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการจัด ตกแต่งเพิ่มสะสมผลงานตามความต้องการของครู นักเรียนตลอดจนให้ความรู้ความเข้าใจการจัดระบบเพิ่มสะสมผลงาน เทคนิค วิธีการในการบันทึกความรู้ที่ศึกษาหรือความคิดเห็นจากการตกแต่งเพิ่มสะสมผลงานให้กับนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านและการเขียน

5.5 ขั้นการสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้ที่คืบค้ำงาน

โรงเรียนควรพัฒนาทักษะและเทคนิควิธีในการสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้ที่คืบค้ำงานให้แก่เด็กนักเรียนในระดับชั้นเล็ก ๆ เช่น ชั้นอนุบาลหรือชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 2 และระดับชั้นอื่น ๆ ที่มีปัญหาในการอ่านและการเขียนไม่คล่อง นอกจากนี้ควรพัฒนาทักษะการสร้างความตระหนักในการตั้งคำถามถามตัวเอง ทักษะในการเขียนความเรียงให้ ตลอดจนจัดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือแก่ครูและนักเรียน

5.6 ขั้นการตรวจทดสอบความสามารถของตนเอง

โรงเรียนควรพัฒนาทักษะให้นักเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย ความรักผิดชอบในการตรวจสอบความสามารถของตนเอง และความสามารถในการประเมินงานตนเองอย่างไม่เป็นทางการจากเพิ่มสะสมผลงาน และควรให้นักเรียนได้มีโอกาสในการพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักเรียนหรือโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ

5.7 ขั้นการประเมินผลงานหรือหลักฐาน

โรงเรียนควรสร้างความเข้าใจระหว่างครู นักเรียน ผู้ปกครองให้เข้าใจตรงกันเรื่องการประเมินเพื่อให้เกิดความยุติธรรม ไม่เกิดความขัดแย้ง และการเข้ามามีบทบาทในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง โรงเรียนควรมีการกำหนดเกณฑ์ของโรงเรียนเพื่อบันทึกแบบปฏิบัติที่ตรงกันของครูทุกคน อีกทั้งการปรับจุดประสงค์การเรียนรู้และวิธีการประเมินให้สอดคล้องกับสภาพของเด็กไทย

5.8 ขั้นการสร้างความสัมพันธ์

โรงเรียน หน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ควรให้ความสำคัญโดยมีการประชุมทำความเข้าใจเพื่อวางแผนการประชุมเพิ่มสะสมผลงานอย่างเป็นระบบ มีการประชุมทำความเข้าใจกันก่อนเปิดภาคเรียนต้นปีการศึกษา ควรมีการประชุมสัมพันธ์ รายงานทวนก่าวหน้า และความคืบหน้าของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ และในการประชุมเพิ่มสะสมผลงาน ควรนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ประกอบ กำหนดช่วงเวลาที่งเหมาะสม อีกทั้งควรจัดให้นักเรียน ผู้ปกครอง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันทั้งภายใน โรงเรียนและกับ โรงเรียนอื่น ๆ

5.9 ขั้นการทำให้มีคุณค่าหรือปรับเปลี่ยนผลงาน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดอบรมครูในการจัดทำทะเบียนเข้าเข้าหรือเอาออกชั้นเรียน และในการรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อหรือรับสมัครงาน โรงเรียนหรือสถานประกอบการควรให้ความสำคัญและพิจารณาเพิ่มสะสมผลงานเป็นองค์ประกอบ นอกจากนี้ โรงเรียนควรยกย่องชมเชย ให้รางวัลนักเรียน ตลอดจนเผยแพร่ผลงานเพิ่มสะสมผลงานดีเด่น จะทำให้การพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานมีคุณภาพยิ่งขึ้น

5.10 ขั้นการประชาสัมพันธ์ผลงานหรือการจัดนิทรรศการ

ผู้บริหารโรงเรียนควรเห็นความสำคัญและเป็นผู้นำในการดำเนินงาน ในการนำเสนอผลงาน นักเรียนควรได้รับการฝึกทักษะการนำเสนอต่อสาธารณชน โดยมีการให้เทคนิคในเวทีที่ทันสมัยและเหมาะสม ก่อนจัดนิทรรศการควรมีการประชุมสัมพันธ์กับผู้ปกครอง และผู้สนใจ ทราบอย่างทั่วถึง โดยจัดในช่วงเวลาการสอบปลายภาคเรียนสุดท้ายเสร็จสิ้น หากเชิญโรงเรียนใกล้เคียงหรือองค์กรบริหารส่วนตำบลเข้ามามีส่วนร่วมจะดีมาก ในขั้นตอนนี้โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์สนับสนุนอย่างเพียงพอและเหมาะสม

อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพและปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน ตามความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนประถมศึกษาศักดิ์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 10 ขั้นตอน ทำให้ทราบสภาพและปัญหา มีประเด็นที่ค้นพบและน่าสนใจ อันจะเป็นข้อมูลนำไปสู่การวางแผน ปรับปรุงและพัฒนา การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานในโรงเรียน ผู้วิจัย ได้อภิปรายผลและเสนอแนะดังนี้

1. ผลการวิจัยสภาพและปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน ตามความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชั้นตอน พบว่า ขั้นการสะท้อน

ความคิดเห็นหรือความรู้สึกต่อผลงาน ขึ้นการตรวจสอบความสามารถของตนเอง ขึ้นการสร้างความสัมพันธ์ ขึ้นการทำให้มีคุณค่าหรือปรับเปลี่ยนผลงาน และขึ้นการประชาสัมพันธ์ผลงานหรือการจัดนิทรรศการ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนชั้นคนอื่น ๆ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิพัฒน์พงศ์ วรรณันต์ (2542 : 100) ที่พบว่า ปัญหาการประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานของครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอโกศุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยภาพรวมและรายชั้นตอน มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหลังจากที่ประเทศไทยได้จัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ซึ่งมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 20 เดือนสิงหาคม พ.ศ.2542 เป็นต้นมา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เช่น กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานปฏิรูปการศึกษา โดยเฉพาะสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542 : บทนำ) ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของครูโดยตรง ได้จัดทำคู่มือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้แฟ้มสะสมผลงานในโรงเรียน และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ได้นำคู่มือและเอกสารออกเผยแพร่ ตลอดจนจัดทำโครงการพัฒนาครู สนับสนุนให้ครูนำแนวทางการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานไปใช้ในการประเมินนักเรียนในโรงเรียน ให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิรูปการศึกษา ดังกล่าว นอกจากนี้ได้มีการนิเทศ ติดตามให้คำแนะนำช่วยเหลือ แต่ข้อจำกัดของการวัดและประเมินผลตามแนวทางนี้ก็คือ ยังเป็นวิธีการประเมินวิธีใหม่สำหรับครู ยังไม่คุ้นเคย ต้องใช้ระยะเวลาในการพัฒนาและปรับปรุง จึงส่งผลให้การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน มีปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการวิจัยเปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามวุฒิการศึกษา ผลปรากฏดังนี้

ผลการวิจัยเปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เห็นไปในตามสมมติฐานการวิจัย การได้ข้อสรุปเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ทั้งครูที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน ต่างก็ต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้เป็นไปตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ซึ่งได้นำญัตติเรื่อง การวัดและประเมินผล การเรียนรู้ของผู้เรียนไว้ในมาตรา 26 (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2542 : 29-30) ทำให้ครูในสังกัด

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ได้ศึกษาคู่มือ เอกสาร คํารว ตลอดจนเข้ารับการอบรม ประชุมสัมมนา เกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผลแนวใหม่นี้ ทั้งที่จัดโดยสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ หรือแม้กระทั่งหน่วยงานภาคเอกชน เช่นสำนักพิมพ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นภาวะการตื่นตัวของครูและปรับตัวอย่างรวดเร็วการปฏิรูปการศึกษา แม้จะต้องใช้งบประมาณส่วนตัวเป็นค่าใช้จ่ายในการเข้ารับการอบรม ประชุม สัมมนาก็ตาม ดังที่ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ (2543 : บทนำ) ที่กล่าวว่า สังคมเปลี่ยนแปลง คนต้องเปลี่ยน ถ้าคนไม่เปลี่ยนสังคมจะเปลี่ยนคน ซึ่งเป็นคำกล่าวที่ครูทุกคนได้ตระหนักว่าจะต้องปรับเปลี่ยนแนวคิด ทักษะคิดและวิธีการปฏิบัติงานรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงนั้น นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 :1) ยังกล่าวว่า ภายหลังจากประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้เกิดการตื่นตัวครั้งใหญ่ของครูอาจารย์และผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ดังนั้น การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องดำเนินการให้ครอบคลุมทุกด้าน โดยใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย เช่น การประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน หน่วยงานและ โรงเรียนควรสนับสนุนและนำวิธีการประเมินตามแนวทางนี้ไปใช้ สอดคล้องกับ วิโรจน์ รอดเด่น (2542 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าในการนำสนอรูปแบบเพิ่มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับนักเรียนประถมศึกษา โรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่มีนโยบายสนับสนุนการจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน นำแฟ้มสะสมผลงานมาใช้ในการเรียนการสอน ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้ครูที่ทุ่มเท การศึกษาดังกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการประเมินตามสภาพจริง โดยให้แฟ้มสะสมผลงาน ในโรงเรียน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายชั้นตอนพบว่า ขั้นตอนการกำหนดจุดประสงค์ของแฟ้มสะสมผลงาน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ขั้นตอนการคัดเลือกงานหรือหลักฐานและ ขั้นตอนการประเมินผลงานหรือหลักฐาน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ พบว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี กับปริญญาตรี มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 3 ขั้นตอน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ในขั้นตอนการกำหนดจุดประสงค์ของแฟ้มสะสมผลงาน และขั้นตอนการคัดเลือกงานหรือหลักฐานเป็นขั้นตอนการเริ่มต้นของการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน ก็จะนำไปสู่ขั้นตอนการประเมินในขั้นตอนอื่นๆ ซึ่งในการประเมิน ครูผู้สอนจะเป็นผู้มอบหมาย สำคัญในการวางแผน ครูต้องศึกษาหลักสูตร จุดประสงค์ เนื้อหา วิธีการวัดและประเมินผล ตลอดจนวิเคราะห์เนื้อหาของหลักสูตร วางแผนและทำความเข้าใจกับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเข้าใจเป้าหมายและวิธีการดำเนินการเพิ่มสะสมผลงาน ตั้งแต่ขั้นตอนดังกล่าว จนถึงขั้นตอน

ในลำดับต่อ ๆ ไป ซึ่งสอดคล้องกับ ซัททกัณท์ เตรีร์กัณท์ (2540 : 23) ที่กล่าวว่า ครูผู้สอนควรมีความกระตือรือร้นเกี่ยวกับเป้าหมายของการจัดการเรียนการสอน จุดประสงค์ของการใช้เพิ่มสะสมผลงาน โดยจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร กระบวนการประเมินผล การเลือกใช้เครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสม มีการพัฒนารูปแบบการประเมิน เพราะคุณภาพของการประเมินโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานต้องอาศัยความตรง (Validity) และความเที่ยง (Reliability) ซึ่งการวิเคราะห์จะต้องวิเคราะห์เชิงทฤษฎี เช่นเดียวกับ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ (2539 : 21) ที่กล่าวถึงการเตรียมตัวของครูว่าจะต้องศึกษาหลักสูตร จุดประสงค์ เนื้อหา วิธีการวัดและประเมินผล ศึกษาเครื่องมือและทำตารางวิเคราะห์เนื้อหา ซึ่งบทบาทของครูในขั้นตอนนี้จะสัมพันธ์กับขั้นตอนการประเมินในขั้นตอนอื่น ๆ ได้แก่ขั้นการประเมินผลงานหรือหลักฐาน ที่ครูจะต้องมีบทบาทเป็นผู้นำเข้าสู่การวัดและประเมินผล ฉะนั้นครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีทางการศึกษา ตามหลักสูตรจะต้องเรียนวิชาวัดและประเมินผลการศึกษาเป็นวิชาบังคับ ครูที่มีวุฒิปริญญาตรีจึง เป็นผู้ที่มีความรู้ทั้งในวิชาการศึกษาและหลักการวัดและประเมินผลดีกว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาดั้วว่าปริญญาตรี ซึ่งอาจจะจบการศึกษามาจากสาขาอื่น ๆ แต่เดิมการรับบุคคลเข้ารับราชการครู ไม่ได้มีข้อยกเว้น เช่น จบจากสาขาวิชาชีพ หรือสาขาอื่น ๆ เป็นต้น จึงทำให้ครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความสามารถในการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน ได้ดีกว่า

3. ผลการวิจัยเปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวนตามประเภทการปฏิบัติงาน อภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการวิจัยเปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครู จำนวนตามประเภทการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย แต่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เศวติร์ บาลโสง (2542 : บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษสภาพและปัญหาการวัดและประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหาในการวัดและประเมินผลทั้ง 3 ด้านหลัก ๆ คือ ด้านการวางแผนและการเตรียมการ ด้านการปฏิบัติและด้านการนิเทศติดตามและประเมินผล ซึ่งตรงตามกลุ่มขั้นตอนการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานทั้ง 10 ขั้นตอน และการที่ได้ข้อสรุปเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน ยังเป็นการวัดและประเมินผลที่ยังใหม่ ซึ่งเพิ่งนำมาใช้ในวงการศึกษไทยไม่นานนัก ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ (2539 : 1) ได้กล่าวว่า การประเมินผลตาม

สภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน เป็นวิธีการประเมินการเรียนรู้แนวใหม่ ซึ่งใช้กันแพร่หลายในต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศตะวันตก กำลังเข้ามามีบทบาทและเป็นที่นิยมนำมาใช้เป็นแนวทางการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา และในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา หน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียนประถมศึกษา ได้มีการพัฒนาบุคลากรและสนับสนุนให้ครูและโรงเรียนนำวิธีการประเมินผลตามแนวทางนี้ไปใช้ในโรงเรียน โดยครูทุกคนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ได้รับการอบรม พัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจและได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้นำวิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานไปใช้ในโรงเรียนตามแนวทางดังกล่าวอย่างทั่วถึง จึงส่งผลให้ครูที่มีประสิทธิภาพในการทำงาน ไม่ว่าจะมีความสามารถ น้อย ปานกลาง หรือมาก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายชั้นตอน พบว่า ชั้นการตรวจสอบความสามารถของตนเองและชั้นการประชาสัมพันธ์ผลงานหรือการจัดนิทรรศการมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ ในชั้นการตรวจสอบความสามารถของตนเอง พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี กับ สูงกว่า 10 ปีขึ้นไป มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะว่าในชั้นตอนดังกล่าวเป็นชั้นตอนที่ครูจะต้องพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการคิด วิเคราะห์ ริเริ่ม ตั้งเป้าหมาย ใช้ความรู้ความสามารถ ใช้สติปัญญาในการตรวจสอบความสามารถของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับกรมวิชาการ (2542 : 60) ที่กล่าวว่า นักเรียนคือผู้ตรวจสอบความสามารถของตนเอง วิเคราะห์ จุดเด่นจุดด้อยของผลงาน ปรับปรุง วางเป้าหมายใหม่ เพื่อให้งานที่ทำมีมาตรฐาน ซึ่งนักเรียนจะต้องใช้ความรู้ความสามารถ สติปัญญาและความรับผิดชอบ ครูจะต้องมีความรู้ความสามารถ ประสิทธิภาพและใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะดังกล่าว ดังนั้นครูที่มีประสบการณ์การทำงานมาก จะมีความเข้าใจนักเรียน มีทักษะในการพัฒนานักเรียน ผ่านการศึกษาอบรม และใช้เวลาในการสอนนักเรียนมากกว่า จึงสามารถดำเนินการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานในชั้นตอนการตรวจสอบความสามารถของตนเองของนักเรียน ได้ดีกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อย ส่วนในชั้นการประชาสัมพันธ์ผลงานหรือการจัดนิทรรศการ พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 5 ปีถึง 10 ปี กับ สูงกว่า 10 ปีขึ้นไป มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะ ชั้นตอนดังกล่าวเป็นชั้นตอนสำคัญและเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน ซึ่งเป็นขั้นตอนนำเพิ่มสะสมผลงานดีเด่นของนักเรียนมาเสนอให้นักเรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ชื่นชม นักเรียนได้แสดงผลผลิตของตนเองในสถานการณ์จริง นักเรียนเป็นผู้มี

บทบาทหลักทั้งกระบวนการ โดยครูเป็นผู้มีส่วนสำคัญที่จะทำให้การดำเนินการในชั้นนี้ประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะครูจะเป็นผู้วางแผน แนะนำช่วยเหลือนักเรียน ตลอดจนประสานกับโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชนที่จะเข้าร่วมงาน ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540 : 200) ที่ว่า การจัดนิทรรศการเพิ่มประสบการณ์นักเรียน เป็นขั้นตอนสำคัญ ที่เปิดโอกาสให้นักเรียน ครูและผู้ปกครองได้มาชื่นชมความสำเร็จของนักเรียน โดยเฉพาะการเชิญผู้ปกครองมาร่วมงาน เป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งครูที่มีประสบการณ์มาก จะมีความเข้าใจในสภาพของโรงเรียนและชุมชน บางส่วนอยู่ในพื้นที่มานาน สามารถติดต่อประสานงานกับหน่วยงานหรือผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ ได้ดี

4. ผลการวิจัยเปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน ความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน อภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการวิจัยเปรียบเทียบปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน ความคิดเห็นของครู ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เกินไปตามสมมติฐานการวิจัย แต่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ หิพัฒนพงศ์ บุญอนันต์ (2542 : 105) ที่พบว่า ปัญหาขั้นตอนการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานของครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ของครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันคือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน การที่ได้ข้อสรุปเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ส่วนใหญ่ได้รับการพัฒนาโดยการศึกษารวม ศึกษา เอกสาร มีประสบการณ์ ตลอดจนได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการนำวิธีการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานมาใช้ประเมินนักเรียนตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา โดยผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดคือครูผู้สอน โดยอาจมีส่วนร่วมของนักเรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2540 : 151) ได้กล่าวว่า เพิ่มสะสมผลงานนักเรียนเกิดจากความร่วมมือและการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครองโดยครูมีบทบาทสำคัญที่สุด เมื่อครูในโรงเรียน ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ได้มีการพัฒนาและมีจุดเริ่มต้นการนำเพิ่มสะสมผลงานมาใช้โดยในการประเมินผู้เรียน โดยเท่าเทียมกัน จึงส่งผลให้ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอน พบว่า ขั้นตอนการกำหนดจุดประสงค์ของเพิ่มสะสมผลงาน และขั้นตอนการสร้างสรรคผลงานหรือการจัดระบบ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า ความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก กับ ขนาดใหญ่ และครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง กับ ขนาดใหญ่มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุทธิญา โชติวรรณพร (2541 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการนำเพิ่มสะสมผลงานไปใช้ในการเรียนการสอนวิชาเกษตร ของผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร โรงเรียนขนาดใหญ่ ถึงขนาดใหญ่พิเศษ สูงกว่า โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูในโรงเรียนขนาดใหญ่มีความพร้อมทั้งทางด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เช่นการมีครูครบชั้นเรียน มีครูพิเศษพิเศษ มีครูที่รับผิดชอบงานด้านการวัดและประเมินผลคอยให้คำแนะนำ นิเทศ ติดตามและช่วยเหลือ ได้รับการจัดสรรวัสดุ อุปกรณ์อย่างเหมาะสม เพียงพอ และมีความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มากกว่า

5. การวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

5.1 ขึ้นการกำหนดจุดประสงค์ของเพิ่มสะสมผลงาน ถึงที่ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษานำแนวคิดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ส่วนใหญ่เห็นว่ามีความสำคัญและความจำเป็นมากที่สุดคือ โรงเรียนหรือหน่วยงานต้นสังกัด ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการโดยวิทยากรมืออาชีพเพื่อพัฒนาบุคลากร ให้สามารถนำการวัดและประเมินผลไปปฏิบัติได้จริง รวมทั้งทางราชการควรจัดสรรเอกสาร คู่มือ ตำราที่เกี่ยวข้องให้เพียงพอทั่วถึงต่อการศึกษา สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของพิพัฒน์พงศ์ บุญวัฒน์ (2542 : 106) ที่เสนอแนะว่าผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้อง ควรให้ความสำคัญกับการศึกษาโดยการจัดอบรมการประเมินผล โดยให้เพิ่มสะสมผลงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และควรจัดเอกสารประกอบการประเมิน ให้ครบถ้วนเพียงพอเพื่อที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการประเมิน นอกจากนี้ ควรมีการสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการของครูด้านการวัดและประเมินผลเพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนของโรงเรียน สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ อรุณรัตน์ ธารกิติพันธ์ (2541 : 68) ที่เสนอแนะว่าควรมีการสำรวจปัญหาและความต้องการของครู ในเรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนเพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับวางแผนการปฏิบัติงานให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง รวมทั้ง ครูและผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจและให้ความสำคัญตลอดจนมีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและได้รับการอบรมการวิเคราะห์หลักสูตร สอดคล้องกับ สุวิทย์ มูลคำ (2544 : 14) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารเป็นตัวจักรสำคัญต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของครู ที่จะส่งผลให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ทั้งผู้บริหาร

และครูผู้สอนจะต้องศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตร เพื่อถนอมเต็มทีศมนักเรียนไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ จึงควรศึกษา แนวทางการวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อไปวางแผนพัฒนาการจัดทำเพิ่มสะสมผลงาน นักเรียน

5.2 ขั้นการรวบรวมผลงานหรือหลักฐาน สิ่งที่ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา ตั้งกีดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ส่วนใหญ่เห็นว่ามีความสำคัญและจำเป็นมากที่สุด คือ โรงเรียนควรได้รับการจัดสรรวัสดุ อุปกรณ์ที่เป็นองค์ประกอบในการจัดทำชิ้นงานที่เพียงพอ ตลอดจนการจัดทำควรเป็นรูปแบบเดียวกันทั้งโรงเรียน มีรูปแบบการจัดเก็บที่หลากหลาย ควรให้ความรู้แก่ครูและนักเรียน ตลอดจนพัฒนาโรงเรียนให้มีความพร้อมก่อนการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ สวิตต์ บาลโอง (2542 : บทคัดย่อ) ที่เสนอแนะว่า ในการวัดและประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน หน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องควรจัดสรรงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ให้เพียงพอและทันเวลาใช้งาน และมีคุณภาพดี ครูควรมีการเตรียมความพร้อมให้นักเรียน เช่นเคียวกับ อรุณรัตน์ สารกิตติพันธ์ (2541 : 68) ที่เสนอแนะว่า ควรมีการสนับสนุนปัจจัยต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานวัดและประเมินผล เช่น เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องถ่ายสำเนาระบบดิจิทัล และวัสดุสิ้นเปลือง เช่น หมึก กระดาษ กระดาษไข เป็นต้น

5.3 ขั้นการคัดเลือกผลงานหรือหลักฐาน สิ่งที่ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา ตั้งกีดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ส่วนใหญ่เห็นว่ามีความสำคัญและจำเป็นมากที่สุด คือ ควรให้ความรู้และทำความเข้าใจแก่ผู้บริหาร ครู นักเรียนเกี่ยวกับเกณฑ์และมาตรฐานในการคัดเลือกงานให้เข้าใจตรงกัน สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540 : 197) ที่กล่าวว่า ควรที่ควรตกลงวางแผนก่อนการคัดเลือกงานหรือหลักฐานว่าจะคัดเลือกงานประเภทใด จำนวนเท่าใด โดยนักเรียนและครูจะต้องร่วมกันกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกงานเก็บในแฟ้ม นอกจากนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดสรรอัตราค่าจ้างครูให้เพียงพอ ครบชั้นเรียน รวมทั้งลดภาระงานอื่น ๆ ของครูที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนลง สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2540 : 140) ได้เสนอแนะว่า การประเมินโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานทำให้ครูมีภาระงานเพิ่มมากขึ้น อาจกลายถึงถึงระบบการเรียนการสอน โดยไปลดเวลาสอนลง เพราะครูต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ไปใช้ในการช่วยนักเรียนคิดสนใจการคัดเลือกงาน การบันทึก ซึ่งหากครูไม่เพียงพอ ไม่ครบชั้น อาจส่งผลต่อการวัดและประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานที่ไม่สมบูรณ์ และไม่มีประสิทธิภาพ ส่วนการที่นักเรียนในระดับชั้นเล็ก ๆ เช่น อนุบาลหรือชั้น ป.1-2 ยังไม่สามารถจัดเก็บหรือคัดเลือกงานได้อย่างเป็นระบบ ยังคงเห็นภาระของครูเป็นส่วนใหญ่ นั่นเหรียญศักดิ์ สุวรรณวงษ์ (2542 : บทคัดย่อ) ได้เสนอแนะว่าควรปรับปรุงและพัฒนาขั้นตอน

การสร้างเพิ่มสะสมผลงาน ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับนักเรียนและสภาพแวดล้อมของนักเรียน

5.4 ขั้นการสร้างสรรค์ผลงานหรือการจัดระบบ สิ่งที่ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาถึงกักค้านักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ส่วนใหญ่เห็นว่ามีความสำคัญและจำเป็นมากที่สุดคือ โรงเรียนควรจัดกิจกรรมพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนให้มากขึ้น โดยเฉพาะนักเรียนในโรงเรียนชนบทนักเรียนส่วนใหญ่ยังขาดความพร้อมด้านความคิดสร้างสรรค์ สอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2539 : 72) ที่กล่าวว่า ความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานแสดงถึงบุคลิกภาพของผู้เรียน นักเรียนจะมีรูปแบบของตนเอง งานสร้างสรรค์จะเป็นจุดเน้นของความรู้ที่นักเรียนคิด ถิ่นา บุคลิกและไหวพริบของบุคคล เช่นเดียวกับ บุรชัย ศิริพรศาสตร์ (2541 : 54) ที่ให้แนวคิดว่า ในชั้นตอนนี้นักเรียนได้แสดงออกถึงความเป็นตัวเองอย่างอิสระ นักเรียนคนใดมีอารมณ์อย่างไร ก็อาจจะสะท้อนตัวเองออกมา ทำให้เพิ่มสะสมผลงานมีลักษณะเฉพาะตัวของผู้อื่นเจ้าของ นอกจากนั้นควรพัฒนาครู นักเรียนและปัญหาของนักเรียนที่ยังไม่ออกเขียนไม่ได้ จะไม่สามารถแสดงความคิดเห็นจากการตกแต่งเพิ่มสะสมผลงานได้ จะต้องเตรียมความพร้อมแยกคล้อยกกับ เหวีศักดิ์ บาสโสง (2542 : บทคัดย่อ) ที่เสนอแนะว่า ควรพัฒนาความพร้อมของนักเรียนด้านการเขียนและกระดาษ

5.5 ขั้นการสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้สึกล้อผลงาน สิ่งที่ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา ถึงกักค้านักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ส่วนใหญ่เห็นว่ามีความสำคัญและ จำเป็นมากที่สุดคือ ควรพัฒนาทักษะการสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้สึกล้อผลงานในนักเรียนระดับชั้นเล็ก ๆ เช่น ชั้นอนุบาลหรือชั้น ป. 1 – 2 ที่ยังอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ รวมทั้งทักษะการตระหนักในการตั้งคำถามตามตัวเอง ดนยดจนทักษะการเขียนความเรียง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กรมวิชาการ (2542 : 52) ที่ว่า ครูสามารถช่วยให้เด็กเรียนมีทักษะในการสะท้อนความคิดเห็นได้ โดยการฝึกทักษะการสร้างจินตนาการ ซึ่งไม่ใช่เรื่องกรจินตนาการแต่เป็นการสร้างภาพขึ้นในสมองเกี่ยวกับชิ้นงานที่อยู่ใต้อ่าน ซึ่งจะช่วยให้เด็กเรียนเห็นภาพความถั่งริ่ง ในที่สุดจะสามารถคิด เขียนบรรยายหรือบรรยายออกมาได้ ส่วนการพัฒนาทักษะในการตั้งคำถามตามตัวเอง สุวทัย มุตคัง (2544 : 69) ได้เสนอแนะว่า ครูควรเริ่มต้นโดยการให้นักเรียนตอบคำถามนำของครูในใจหรือโดยการพูด ต่อจากนั้นจึงเขียนสะท้อนความคิดเห็นออกมา

5.6 ขั้นการตรวจสอบความสามารถของตนเอง สิ่งที่ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา ถึงกักค้านักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ส่วนใหญ่เห็นว่ามีความสำคัญและจำเป็นมากที่สุดคือ โรงเรียนควรพัฒนาทักษะการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย รวมทั้งคุณลักษณะด้านความรับผิดชอบที่จะตรวจสอบความสามารถของตนเองจากเพิ่มสะสมผลงาน สอดคล้องกับคำกล่าว

ของ ซัยฟุดดีน เกร็รกี (2540 : 53) ที่ว่า การวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย เป็นวิธีที่จะช่วยให้ นักเรียนรู้จักตนเองมากขึ้น และวิธีที่ดีควรทำร่วมกันระหว่างครู นักเรียนและผู้ปกครอง นอกจากนี้ บูรชัย ศิริมหาสาคร (2541 : 64) ยังเสนอแนะว่า จุดหมายที่มุ่งหวังจากการให้นักเรียนตรวจสอบความสามารถของตนเองก็เพื่อปรับปรุงผลงานให้มีคุณภาพ หรือทำงานอย่างมีไหวพริบคิดชอบ เพราะในความเป็นจริงของชีวิต ตนเองคือผู้ตรวจสอบความสามารถของตนเอง ครูไม่สามารถตรวจสอบผลงานของนักเรียนได้ตลอดเวลา ส่วนการให้นักเรียนมีโอกาสพบปะแลกเปลี่ยนวิธีการตรวจสอบตนเอง และพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในการประเมินตนเอง อย่างไม่เป็นทางการย่อม สอดคล้องกับ กรมวิฑฒน (2542 : 68) ที่เสนอแนะว่า ความรับผิดชอบและทักษะทางสังคมเป็นสิ่งสำคัญ ในกรณีนักเรียนไม่สามารถบรรลุจุดหมายในการตรวจสอบความสามารถของตนเอง จำเป็นต้องมีการพัฒนากิจกรรมพิเศษขึ้นหรือได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อน ครู หรือผู้ปกครอง และในการประเมินตนเองนักเรียนสามารถประเมินงานของตนเองอย่างไม่เป็นทางการก่อน โดยใช้เกณฑ์พื้นฐานที่กำหนดขึ้น

5.7 ขั้นการประเมินผลงานหรือหลักฐาน สิ่งที่ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ เห็นว่ามีความสำคัญและจำเป็นมากที่สุดคือ โรงเรียน ครู นักเรียนและผู้ปกครองควรให้ความสนใจในการประเมินให้ตรงกัน เพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งหรือขาดความยุติธรรม รวมทั้งการให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมิน ซึ่ง สอดคล้องกับ สวัสดิ์ มาตโสภ (2542 : บทคัดย่อ) ที่เสนอแนะว่า การวัดและประเมินผลโดยใช้ แฟ้มสะสมผลงาน ควรประชุมชี้แจงให้ความรู้ ความเข้าใจกับผู้ปกครองเป็นระยะ ๆ ส่วน กระทรวงศึกษาธิการ (2540 : 142-143) กล่าวว่า แฟ้มสะสมผลงานอาจนำไปสู่ความขัดแย้งในการ ให้คะแนน ความน่าเชื่อถือและความแม่นยำของข้อมูล ในกรณีความน่าเชื่อถือต้องทำให้แน่ใจว่า คะแนนที่ได้ตามเหตุผลผลชัดเจน ถูกต้อง จึงต้องใช้ผู้ประเมินหลาย ๆ คน โดยผู้ประเมินเหล่านั้น ต้องนำเชื่อถือร่วมกัน นอกจากนี้การประเมินควรอยู่ในบริบทของเด็กไทย รวมทั้งควรปรับ จุดประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน สอดคล้องกับ เจริญ บุญคำ (2544 : 71) ที่กล่าวว่า การประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ใน ป.02 นั้น ควรเริ่มต้น จากการวิเคราะห์เกณฑ์การประเมินย่อย ๆ ของแต่ละจุดประสงค์ ค่อยจากนั้นจึงตัดสินการผ่าน จุดประสงค์ โดยในการประเมินผลปลายปออาจใช้แฟ้มสะสมผลงานช่วยในการประเมินภาคปฏิบัติ และภาคจัดพิธี ถ้าหากการตัดสินแฟ้มสะสมผลงานครู ต้องมีความชัดเจนในจุดประสงค์ การประเมิน

5.8 ขั้นการสร้างความสัมพันธ์ สิ่งที่ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ เห็นว่ามีความสำคัญและจำเป็นมากที่สุดคือ ทุกฝ่ายควรให้

ความสำคัญ และวางแผนการประชุมเพิ่มสะสมผลงานคล้ายเป็นระบบ รวมทั้งทำความเข้าใจระหว่างครู นักเรียน และผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อเตรียมความพร้อม ตลอดจนประชาสัมพันธ์ ให้ผู้ปกครอง เข้าใจการประเมินโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน ซึ่งสอดคล้องกับ พัทธมนพงศ์ บุญอนันต์ (2542 : 106) ที่ให้ข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหาร ผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ควรให้ความสำคัญ โดยการจัดอบรมการประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมผลงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่นเดียวกับ ชนิษฐา กาฬกาญจน์ (2543 : บทความย่อ) ที่ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ผู้บริหารควรวางแผนพัฒนามุขมากรระดับผู้ปฏิบัติให้มีความรู้ความเข้าใจรวมทั้งปรับปรุงพัฒนาวิธีการประเมินผลการเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ในการประชุมเพิ่มสะสมผลงาน ควรนำเสน่วิดีकरणมาใช้ประกอบ รวมทั้งจัดให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้กับบุคคล หรือโรงเรียนอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ ชัยพุกภมร์ แร้วรัมย์ (2540 : 56) ที่ว่า การแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับผลงาน ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับฟังความคิดเห็น และแก้ปัญหาพร้อมกับผู้ที่เกี่ยวข้อง จะช่วยให้สัมพันธภาพระหว่างครู นักเรียน ผู้ปกครองแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น รูปแบบการจัดอาจจัดระหว่างนักเรียน ในโรงเรียน นักเรียนกับผู้ปกครอง หรือส่งเสริมให้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างโรงเรียน โดยพิจารณาช่วงเวลาให้เหมาะสม

5.9 ขึ้นการทำให้มีคุณค่าหรือปรับเปลี่ยนผลงาน ตั้งที่ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาดำเนินงานการประเมินที่ทางจังหวัดบุรีรัมย์ เห็นว่ามีความสำคัญและจำเป็นมากที่สุดคือ ควรให้การอบรมแก่ครูเกี่ยวกับวิธีการจัดทำทะเบียนนำเข้าและเอาออกชิ้นงาน และหน่วยงานควรให้ความสำคัญต่อการนำเพิ่มสะสมผลงานมาพิจารณาปรับสมัครงานหรือศึกษาต่อ เพื่อให้นักเรียนพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานให้ได้มาตรฐาน สอดคล้องกับ บุรชัย สวีตยศ (2541 : 92) ที่กล่าวว่าการปรับเปลี่ยนผลงานในเพิ่มสะสมผลงาน ควรจัดทำเป็นตารางทะเบียนควบคุม ชิ้นงาน และต้องบอกเหตุผลว่าทำไมต้องนำชิ้นงานนั้นออก ทำไมต้องเลือกเก็บงานชิ้นนี้ เช่นเดียวกันกับ กรมวิชาการ (2542 : 110) ที่ให้แนวคิดว่า จุดเน้นสำคัญของเพิ่มสะสมผลงาน มีเป้าหมายในระยะยาวเพื่อใช้ประกอบการสมัครเข้าศึกษาต่อหรือใช้ประกอบในกระบวนการสมัครงานสัมภาระเข้าทำงาน เป็นต้น นอกจากนี้ยังเห็นว่าควรยกย่องชมเชยให้รางวัลและเผยแพร่เพิ่มสะสมผลงานดีเด่นต่อสาธารณชน ดังที่ สุวิทย์ มูลคำ (2544 : 75) ที่ว่า เพิ่มสะสมผลงานดีเด่นต้องการให้นักเรียนแสดงผลงานที่ดีที่สุด แสดงถึงความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์และสะท้อนบุคลิกภาพของตนเองออกมาอย่างเต็มที่

5.10 ขึ้นการประชาสัมพันธ์ผลงานหรือการจัดนิทรรศการ ตั้งที่ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา ดำเนินงานการประเมินศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ เห็นว่ามีความสำคัญและจำเป็นมากที่สุดคือ ผู้บริหาร โรงเรียนควรเห็นความสำคัญและเป็นผู้นำในการจัดนิทรรศการ

ผลงานไม่ได้ ไม่ถูกต้อง โดยเฉพาะนักเรียนที่อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้หรือนักเรียนในระดับชั้นเล็ก ๆ เช่น ระดับอนุบาลหรือชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 โรงเรียนควรดำเนินการพัฒนาประสิทธิภาพ *การอ่านและการเขียน* *ให้นักเรียนอ่านคล่องเขียนคล่องก่อน* จึงพัฒนาทักษะด้านการเขียนสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้เกี่ยวกับผลงาน ส่วนในระดับชั้นเล็ก ๆ ควรหารูปแบบและเทคนิค วิธีการในการสะท้อนความคิดเห็น ตามความเหมาะสมตามระดับชั้นหรือสภาพของนักเรียนเป็นรายบุคคล

1.3 จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนที่ขาดแคลนครู ครูค่ากว่าเกณฑ์ ครูไม่ครบถ้วน เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน เพราะ การประเมินตามแนวทางนี้ ครูผู้สอนจะเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่จะต้องคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือติดตามการปฏิบัติงานของนักเรียนอย่างใกล้ชิดตามขั้นตอนและกระบวนการที่ต่อเนื่อง ดังนั้นหน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียน ควรจัดสรรอัตราค่าจ้างครูให้เพียงพอและครบถ้วนทุกโรงเรียน การวัดและประเมินผลจึงจะมีประสิทธิภาพ

1.4 จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง ซึ่งส่วนใหญ่ตั้งอยู่ใน ชนบท ขาดความพร้อมด้านวัสดุ อุปกรณ์ ครูอัตรา เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องโพรเจกเตอร์ เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องฉายสไลด์ อุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัย ฯลฯ ซึ่งเป็นองค์ประกอบในการจัดทำชิ้นงาน การนำเสนอผลงาน ในการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสม ผลงาน หน่วยงานต้นสังกัดหรือโรงเรียน ควรจัดสรรวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น ให้เพียงพอและทั่วถึงทุกโรงเรียน

1.5 จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ยังไม่เห็นความสำคัญในการเข้ามามีส่วนร่วม ในการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน ซึ่งในบางขั้นตอนจะต้องอาศัยความร่วมมือและการมีส่วนร่วมจากหลาย ๆ ฝ่าย ดังนั้นผู้บริหาร โรงเรียน ควรสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยจัดให้มีการ ประชุม สัมมนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตลอดจนกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติต่าง ๆ ให้มีความเข้าใจตรงกัน

1.6 จากผลการวิจัยพบว่า ครูยังมีปัญหาในการปฏิบัติตามขั้นตอนการวัดและ ประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน โดยภาพรวมในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะ ขาดความรู้ความเข้าใจ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์จึงควรจัดประชุม สัมมนา ตลอดจนอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยวิทยากรที่มั่งคั่ง ความสามารถในด้านนี้โดยเฉพาะ เพื่อให้ครู สามารถนำเทคนิคและวิธีการต่าง ๆ ไปปฏิบัติได้จริงที่โรงเรียน นอกจากนี้ควรมีการนิเทศ ติดตามให้คำแนะนำช่วยเหลืออย่างค้ำถัดเรื่อง และควรจัดสรรเอกสาร คู่มือที่เกี่ยวข้องให้เพียงพอ ทั่วถึงแก่ครูทุกคน ส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาและพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน ในโรงเรียนประถมศึกษา แห่งกศสํานักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น ผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ โรงเรียน นักเรียน และผู้ปกครอง เป็นต้น

2.2 ควรมีการวิจัยสภาพและปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานในโรงเรียนประถมศึกษา แห่งกศสํานักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ แบบเจาะลึกเฉพาะชั้นตอนใดชั้นตอนหนึ่ง ในจำนวน 10 ชั้นตอน

2.3 ควรมีการวิจัยสภาพและปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมผลงานในโรงเรียนประถมศึกษาและสถานการศึกษาอื่น ๆ แห่งกศสํานักงานการประถมศึกษา จังหวัดอื่น ๆ ด้วย

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
การประเมินผลตามสภาพจริง.....	10
การประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน.....	27
กระบวนการและขั้นตอนการประเมินโดยใช้เพิ่มสะสมผลงาน.....	46
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	50
งานวิจัยในประเทศ.....	50
งานวิจัยต่างประเทศ.....	56
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	60
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	60
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	62
ลักษณะของเครื่องมือ.....	62
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	64
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	65
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
	150
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	150
สมมติฐานของการวิจัย.....	150
วิธีดำเนินการวิจัย.....	151
สรุปผลวิจัย.....	152
อภิปรายผล.....	157
ข้อเสนอแนะ.....	168
ข้อเสนอแนะในกรณีนำไปใช้.....	168
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป.....	170
บรรณานุกรม	172
ภาคผนวก	177
ภาคผนวก ก. หนังสือบทความวิเคราะห์เกี่ยวกับปริมาณข้อมูล.....	178
ภาคผนวก ข. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	184
ภาคผนวก ค. ค่ากำหนดจำแนกของแบบสอบถาม.....	194
ภาคผนวก ง. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	199
ประวัติย่อของผู้วิจัย	

สารบัญญัตราจ

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาด โรงเรียนและอำเภอ/กิ่งอำเภอ.....	61
2 ตัวอย่างแบบสอบถาม.....	63
3 จำนวนร้อยละและสแกนภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	70
4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของครู ิชนเกรยเค้าน.....	72
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของครู ในชั้นการกำหนดจุดประสงค์ของเพิ่มสะทผลงาน.....	73
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของครู ในชั้นการรวบรวมผลงานหรือหลักฐาน.....	74
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของครู ในชั้นการคัดเลือกงานหรือหลักฐาน.....	75
8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของครู ในชั้นการเรียงสรรค์ผลงานหรือการจัดระบบ.....	76
9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของครู ในชั้นการสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้ที่ก่อผลงาน.....	77
10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของครู ในชั้นการตรวจเทียบความสามารถของคนแก.....	78
11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของครู ในชั้นการประเมินผลงานหรือหลักฐาน.....	79
12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคัดเห็นของครู ในชั้นการสร้างคามเห็นพ้อง.....	80
13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของครู ในชั้นการทำให้มีคุณค่าหรือปไรตใถียนผลงาน.....	81
14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของครูในชั้นการประชาสัมพันธ์ผลงานหรือการจัดนิทรรศการ.....	82
15 เปรียบเทียบปัญหาความความคิดเห็นของครู ใลยภทรวม จ้าแนลคตมวุฒิการทักษา.....	83

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
16 เปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของครู ในขั้นการกำหนดจุดประสงค์ของเพิ่ม สะสมผลงาน จำแนกตามวุฒิการศึกษา เป็นรายคู่.....	84
17 เปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของครูในขั้นการคัดเลือกงานหรือหลักฐาน จำแนกตามวุฒิการศึกษา เป็นรายคู่.....	85
18 เปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของครู ในขั้นการประเมินผลงานหรือหลักฐาน จำแนกตามวุฒิการศึกษา เป็นรายคู่.....	86
19 เปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของครู ในขั้นการกำหนดจุดประสงค์ของเพิ่ม สะสมผลงาน จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	87
20 เปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของครู ในขั้นการรวบรวมผลงานหรือหลักฐาน จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	88
21 เปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของครู ในขั้นการคัดเลือกงานหรือหลักฐาน จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	90
22 เปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของครู ในขั้นการสร้างสรรคผลงานหรือการ จัดระบบ จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	91
23 เปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของครู ในขั้นการสะท้อนความคิดเห็นหรือ ความรู้ดีต่อผลงาน จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	93
24 เปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของครู ในขั้นการตรวจสอบความเหมาะสมของ ตนเอง จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	94
25 เปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของครู ในขั้นการประเมินผลงานหรือหลัก ฐานจำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	95
26 เปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของครู ในขั้นการสร้างความสัมพันธ์ จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	97
27 เปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของครู ในขั้นการทำให้มีจุดค่าหรือ ปรับเปลี่ยนตนเอง จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	98
28 เปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของครู ในขั้นการประชาสัมพันธ์ผลงานหรือ การจัดนิทรรศการ จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	100

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
29 เปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของครู โดยภาพรวม จำแนกตามประเภทภาระ การทำงาน.....	101
30 เปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของครู ในชั้นการตรวจสอบความสามารถของ ตนเอง จำแนกตามประเภทภาระการทำงาน เป็นรายคู่.....	103
31 เปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของครู ในชั้นการประชาสัมพันธ์ผลงานหรือ การจัดนิทรรศการ จำแนกตามประเภทภาระการทำงาน เป็นรายคู่.....	104
32 เปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของครู ในชั้นการกำหนดจุดประสงค์ของแผน สะสมผลงาน จำแนกตามประเภทภาระการทำงาน.....	105
33 เปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของครู ในชั้นการรวบรวมผลงานหรือ หลักฐาน จำแนกตามประเภทภาระการทำงาน.....	106
34 เปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของครู ในชั้นการคัดเลือกงานหรือหลักฐาน จำแนกตามประเภทภาระการทำงาน.....	108
35 เปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของครู ในชั้นการสร้างสรรค์ผลงานหรือการ จัดระบบ จำแนกตามประเภทภาระการทำงาน.....	109
36 เปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของครู ในชั้นการสะท้อนความคิดเห็นหรือ ความรู้สึกลับต่อผลงาน จำแนกตามประเภทภาระการทำงาน.....	111
37 เปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของครู ในชั้นการตรวจสอบความสามารถ ของตนเอง จำแนกตามประเภทภาระการทำงาน.....	112
38 เปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของครู ในชั้นการประเมินผลงานหรือ หลักฐาน จำแนกตามประเภทภาระการทำงาน.....	114
39 เปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของครู ในชั้นการสร้างความสัมพันธ์ จำแนกตามประเภทภาระการทำงาน.....	115
40 เปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของครู ในชั้นการทำให้มีจุดเด่นหรือ ปรับเปลี่ยนผลงาน จำแนกตามประเภทภาระการทำงาน.....	117
41 เปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของครู ในชั้นการประชาสัมพันธ์ผลงานหรือ การจัดนิทรรศการ จำแนกตามประเภทภาระการทำงาน.....	118

สารบัญญัตินำ (ต่อ)

ตาราง		หน้า
42	เปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของครู โดยภาพรวม จำแนกตามการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน.....	120
43	เปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของครู ในชั้นการกำหนดจุดประสงค์ของแผนการสอน จำแนกตามการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน เป็นรายชื่อ.....	121
44	เปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของครู ในชั้นการสร้างสรรคผลงานหรือการจัดระบบ จำแนกตามการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน เป็นรายชื่อ.....	122
45	เปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของครู ในชั้นการกำหนดจุดประสงค์ของแผนการสอน จำแนกตามการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน	123
46	เปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของครู ในชั้นการรวบรวมผลงานหรือหลักฐาน จำแนกตามการการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน.....	124
47	เปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของครู ในชั้นการคัดเลือกงานหรือหลักฐาน จำแนกตามการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน.....	126
48	เปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของครู ในชั้นการสร้างสรรคผลงานหรือการจัดระบบ จำแนกตามการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน.....	127
49	เปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของครู ในชั้นการสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้สึกลับต่อผลงาน จำแนกตามการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน.....	129
50	เปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของครู ในชั้นการตรวจสอบความสามารถของตนเอง จำแนกตามการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน.....	130
51	เปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของครู ในชั้นการประเมินผลงานหรือหลักฐาน จำแนกตามการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน.....	131
52	เปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของครู ในชั้นการเตรียมความพร้อมขั้น จำแนกตามการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน.....	137
53	เปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของครู ในชั้นการทำให้มีคุณค่าหรือปรับเปลี่ยนผลงาน จำแนกตามการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน.....	134

สารบัญญัตินำ (ต่อ)

ตาราง	หน้า
54 เปรียบเทียบปัญหาตามความคิดเห็นของครู ในชั้นการประชาสัมพันธ์ผลงานหรือการจัดกิจกรรมรณรงค์ ชี้แจงตามการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน.....	135
55 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานของครู ในชั้นการกำหนดจุดประสงค์ของแฟ้มสะสมผลงาน.....	137
56 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานของครู ในชั้นการรวบรวมผลงานหรือหลักฐาน.....	138
57 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานของครู ในชั้นการคัดเลือกงานหรือหลักฐาน.....	140
58 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานของครู ในชั้นการสร้างสรรคผลงานหรือการจัดระบบ.....	141
59 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานของครู ในชั้นการสะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้สึกต่อผลงาน.....	142
60 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานของครู ในชั้นการตรวจสอบความสามารถของตนเอง.....	143
61 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานของครู ในชั้นการประเมินผลงานหรือหลักฐาน.....	144
62 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานของครู ในชั้นการสร้างความสัมพันธ์.....	145
63 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานของครู ในชั้นการทำให้มีคุณค่าหรือปรับเปลี่ยนผลงาน.....	147
64 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับตารางประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานของครู ในชั้นการประชาสัมพันธ์ผลงานหรือการจัดกิจกรรมรณรงค์.....	148

การศึกษาสภาพและปัญหาการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้ม
สะสมผลงานตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

A STUDY OF CONDITIONS AND PROBLEMS OF AUTHENTIC ASSESSMENT
BY USING PORTFOLIOS ACCORDING TO THE OPINIONS OF
TEACHERS IN PRIMARY SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF
BURIRAM PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION

วิทยานิพนธ์

ของ

พัฒนพงษ์ สายเพ็ชร เลขทะเบียนหนังสือ 160121

Bib - Id. 001.6-52.250

Barcode 1200052500

เลขเรียกหนังสือ 371.86

พ.ศ. 2567

เสนอต่อสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

มกราคม 2546

ลิขสิทธิ์เป็นของสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์

ISBN 974-692-099-5

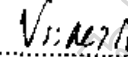

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ
นายพัฒนพงษ์ สายเพชร แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์

.....ประธานกรรมการควบคุม
(รองศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์)

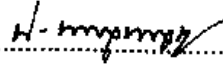

.....กรรมการควบคุม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มาลินี จุฑาปะมา)

.....กรรมการควบคุม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทงศ์เพชร สังข์ศักดิ์ดา)

.....กรรมการสอบ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประคอง กาญจนการุณ)

.....กรรมการสอบ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อนู ยอดพรหมมินทร์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์

.....อธิการบดี
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ เบญจกาญจน์)
วันที่ 26 เดือน ..... พ.ศ. 2546